

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

Université Royale de Droit et des Sciences Économiques

Royal University of Law and Economics

សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

ស្រាវជ្រាវចាប់ថ្ងៃទី០៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៣ ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣

ស្រាវជ្រាវដោយ

និស្សិតឈ្មោះ: កញ្ញា វិទ្យា រតនា

កញ្ញា វៀង គីណាល់វិន័យ

ណែនាំដោយ

លោក ហេង ម៉ូរ៉ា

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ នីតិសាស្ត្រ

ជំនាន់ទី២៣

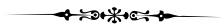
ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៩

ឆ្នាំសរសេរសារណា ២០២៣

សាកលវិទ្យាល័យតុប្បវិទ្យានិក្ខេបនិងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

Université Royale de Droit et des Sciences Économiques
Royal University of Law and Economics

សារណាមក្នុងការសិក្សា

ការរើបង្កើតជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអបលនវត្ថុ

ស្រាវជ្រាវចាប់ពីថ្ងៃទី០៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៣ ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣

ស្រាវជ្រាវដោយ

និស្សិតឈ្មោះ: កញ្ញា **វិទ្យា រតនា**

កញ្ញា **ស្រេង គីណាល់វិន័យ**

ណែនាំដោយ

លោក **ហេង ម៉ូរ៉ា**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ **នីតិសាស្ត្រ**

ជំនាន់ទី២៣

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៩

ឆ្នាំសរសេរសារណា ២០២៣

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

យើងខ្ញុំឈ្មោះ **វិទ្យា រតនា** និងឈ្មោះ **ស្រី គីណាល់ វិន័យ្យា** ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រ ជំនាន់ទី២៣ លេខកូដថ្នាក់ L4C4 ឆ្នាំសិក្សា២០១៩-២០២៣ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រ សេដ្ឋកិច្ច។

សូមសម្តែងនូវការដឹងគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ ៖

លោកឪពុក និងអ្នកម្តាយ ដែលជាអ្នកផ្តល់កំណើត និងជាអ្នកមានគុណដ៏ធំធេងចំពោះកូនក្នុងការ ចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា ផ្គត់ផ្គង់ទំនុកបម្រុង ទូន្មានប្រៀនប្រដៅប្រកបទៅដោយព្រហ្មវិហារធម៌ តាំងពីតូចរហូតដល់ ធំពេញវ័យ ទាំងកម្លាំងកាយកម្លាំងចិត្ត មិនគិតពីភាពឆ្លើយហត់លំបាកនោះទេ និងការឧបត្ថម្ភគ្រប់បែបយ៉ាង ដើម្បីឱ្យរូបយើងខ្ញុំមានឱកាស ពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការសិក្សារៀនសូត្រ និងអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពរបស់កូន តាំងពីដើមរហូតបានបញ្ចប់ការសិក្សាដោយភាពជោគជ័យ និងមានអនាគតល្អ។

សូមគោរព និងថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅដល់៖

ឯកឧត្តម សាកលវិទ្យាធិការ ព្រមទាំងលោក លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យទាំងអស់នៃសាកលវិទ្យាល័យ ភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានបង្ហាត់បង្រៀនដល់រូបយើងខ្ញុំយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់អស់ពី កម្លាំងកាយ និងកម្លាំងចិត្ត នូវគ្រប់មុខវិជ្ជា ដែលជាទៀនបំភ្លឺផ្លូវដល់រូបយើងខ្ញុំនាពេលអនាគត។

ជាពិសេស សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅដល់លោកគ្រូ **ហេង ម៉ូរ៉ា** ដែលបានចំណាយ ពេលវេលាដ៏មានតម្លៃសម្រាប់ការបង្ហាត់បង្រៀន ព្រមទាំងបានដឹកនាំរូបយើងខ្ញុំក្នុងការសរសេរសារណាបញ្ចប់ ការសិក្សានេះ ចាប់តាំងពីពេលចាប់ផ្តើមដំបូងរហូតដល់ពេលបញ្ចប់យ៉ាងជោគជ័យ។ លោកគ្រូថែមទាំងបាន ផ្តល់ជាមតិយោបល់ល្អៗ ហើយបានណែនាំដល់រូបយើងខ្ញុំអស់ពីកម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត ព្រមទាំងបានជម្រុញ លើកទឹកចិត្ត ត្រួតពិនិត្យ កែលម្អនូវសារណារបស់យើងខ្ញុំជាច្រើនលើកជាច្រើនសារ និងបានពន្យល់បន្ថែមនូវ ចំណុចខ្វះខាតរបស់យើងខ្ញុំ ព្រមទាំងប្រគល់ឯកសារជាច្រើនដែលសុទ្ធសឹងតែជាឯកសារដ៏មានតម្លៃ និង សារៈប្រយោជន៍ក្នុងការស្រាវជ្រាវអំពីប្រធានបទសារណាមួយនេះ។

សូមអរគុណដល់លោកតា លោកយាយ បងប្អូន ព្រមទាំងសិស្សច្បង និងមិត្តភក្តិទាំងអស់ដែលបាន ផ្តល់ទាំងកម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត និងជួយផ្តល់មតិយោបល់ល្អៗដល់រូបយើងខ្ញុំក្នុងការសិក្សាពេលកន្លងមក។

ជាកិច្ចបញ្ចប់នេះ យើងខ្ញុំសូមធ្វើការលំអោនកាយលើកដៃប្រណាមបួងសួងដល់គុណព្រះរតនត្រ័យ និង វត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិទាំងឡាយ សូមប្រោះព្រំ សព្វសាធុការពរ សិរីសួស្តី ជ័យមង្គល សូមប្រសិទ្ធពរវរមហាប្រសើរជូន ដល់មាតាបិតា បងប្អូន ញាតិមិត្ត ព្រមទាំងថ្នាក់ដឹកនាំសាកលវិទ្យាល័យ លោក លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ លោក សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ សូមជួបប្រទះនូវពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ និងពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

អារម្ភកថា

បន្ទាប់ពីឆ្លងកាត់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រផ្នែកនីតិសាស្ត្រ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចអស់រយៈពេល ៤ឆ្នាំ កន្លងផុតទៅ យើងខ្ញុំទទួលបាននូវចំណេះដឹងជាច្រើនពីសំណាក់ លោក លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ ដែលបានខិតខំបង្រៀនយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ចាប់តាំងពីឆ្នាំមូលដ្ឋានរហូតដល់ ឆ្នាំចុងក្រោយ។ តាមរយៈការសិក្សាកន្លងមកនេះ យើងខ្ញុំបានសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសប្រធានបទមួយស្តីពី “ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ” ដែលជាផ្នែកមួយនៃមុខវិជ្ជានីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៦ ដើម្បីធ្វើជាសារណាបញ្ចប់ការសិក្សា និងដើម្បីទុកតម្កល់ជាស្នាដៃមួយសម្រាប់ឱ្យមិត្តនិស្សិត អ្នកស្រាវជ្រាវ និង សាធារណៈជនគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវបន្ថែមដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនបន្ថែមទៀត។

លើសពីនេះទៅទៀត ក្នុងការសរសេរសារណានូវប្រធានបទនេះ យើងខ្ញុំមានគោលបំណងចង់បង្ហាញ អំពីនីតិវិធីមួយក្នុងចំណោមនីតិវិធីដែលមានក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និងជាពិសេសជានីតិវិធីមួយ ដែលសិស្ស និស្សិតជំនាន់ក្រោយគួរតែយល់ដឹង ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍ នៅពេលដែលជួបប្រទះភាពជាក់ស្តែងនូវបញ្ហានេះ និងដោះស្រាយវិវាទដែលកើតមានក្នុងកាលៈទេសៈ ឬស្ថានភាពមួយដែលបារម្ភថានឹងមានការខូចខាត ឬ ខូចប្រយោជន៍អ្វីមួយនាពេលអនាគតដែលមិនអាចអនុវត្តបានជាដើម។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ក្នុងការបកស្រាយ ប្រធានបទមួយនេះ យើងខ្ញុំបានបកស្រាយដោយផ្នែក និងយោងតាមមាត្រាច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តនានា ព្រមទាំងភ្ជាប់មកជាមួយឧទាហរណ៍យកមកបញ្ជាក់ឱ្យការបកស្រាយរបស់យើងខ្ញុំឱ្យកាន់តែមានភាពស៊ីជម្រៅ និងបានក្លោះក្លាយបន្ថែមទៀត។ យើងខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថាការបកស្រាយ និងចងក្រងនូវសារណាមួយនេះ ដែលជាស្នាដៃមួយរបស់យើងខ្ញុំ អាចជាជំនួយដល់មិត្តនិស្សិតជំនាន់ក្រោយ មិត្តអ្នកអាន និងអ្នកស្រាវជ្រាវនានា ក្នុងការយល់ដឹងបន្ថែមពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុនេះ ទោះបីជាក្នុងកម្រិតណាមួយក៏ដោយ។

យ៉ាងណាមិញ យើងខ្ញុំបានខិតខំប្រឹងប្រែងចងក្រងអត្ថបទនេះឡើងយ៉ាងអស់ពីសមត្ថភាពរបស់យើងខ្ញុំ ដូច្នេះ ក្នុងករណីដែលមានកំហុសអចេតនាណាមួយបានកើតមានឡើង ដូចជាការប្រើពាក្យពេចន៍មានភាពខុសឆ្គង ឃ្លោងឃ្លា និងប្រយោគណាមួយដែលមានចន្លោះខ្វះខាត សូមមិត្តនិស្សិតជំនាន់ក្រោយ មិត្តអ្នកអានធ្វើការកែលម្អ ដើម្បីស្ថាបនា និងកែតម្រូវនូវចំណុចខុសឆ្គងនោះ ដើម្បីទុកជាមេរៀនក្នុងការសិក្សាបន្តទៅមុខទៀត។ ជាពិសេស យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថានឹងទទួលបានការយោគយល់ អធ្យាស្រ័យ ពីសំណាក់លោក លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ សិស្សនិស្សិត មិត្តអ្នកអាន ដោយក្តីអនុគ្រោះ និងក្តីសោមនស្សិករាយ ដើម្បីឱ្យសារណារបស់យើងខ្ញុំទាំងពីរកាន់តែមាន ភាពប្រសើរឡើងមួយកម្រិតទៀត។

មាតិកា

ទំព័រ

សេចក្តីផ្តើម ១

ជំពូកទី១

សញ្ញាណទូទៅនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

ផ្នែកទី១. គោលបំណងនីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ..... ៥

កថាភាគទី១. លក្ខខណ្ឌនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន..... ៥

១.១. សិទ្ធិទាមទារដែលត្រូវរក្សាការពារ ៥

១.២. សិទ្ធិទាមទារដែលភ្ជាប់នឹងលក្ខខណ្ឌ ឬពេលកំណត់ ៦

១.៣. បណ្តឹងអង្គសេចក្តីអំពីសិទ្ធិដែលពាក់ព័ន្ធ ៧

កថាភាគទី២. ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ..... ៧

ផ្នែកទី២. របបសម្ព័ន្ធនីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន..... ៨

កថាភាគទី១. ដំណាក់កាលនីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ៨

កថាភាគទី២. លក្ខណៈពិសេសនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន..... ៨

២.១. លក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន ៨

២.២. លក្ខណៈបន្ទាន់បង្ខំ ៩

២.៣. លក្ខណៈបន្ទាប់បន្សំ ៩

២.៤. លក្ខណៈសម្ងាត់ ១១

កថាភាគទី៣. កម្មវត្ថុ និងភាគីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន..... ១២

៣.១. កម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ១២

៣.២. ភាគីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ១៣

ជំពូកទី២

នីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

ផ្នែកទី១. នីតិវិធីនៃការសម្រេចសេចក្តី (ការសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន)	១៥
កថាភាគទី១. សមត្ថកិច្ចតុលាការ	១៥
១.១. សមត្ថកិច្ចតាមបណ្តឹងអង្គសេចក្តី.....	១៥
១.២. សមត្ថកិច្ចតាមវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន.....	១៦
កថាភាគទី២. ការដាក់ពាក្យសុំ	១៧
២.១. អត្តសញ្ញាណគូភាគី និងអ្នកតំណាង.....	១៧
២.២. ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំទាមទារ	១៨
២.៣. សិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ	១៨
២.៤. ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ	១៩
កថាភាគទី៣. ឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយ	២០
៣.១. ឯកសារសម្រាប់ធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង.....	២០
៣.១.១. ឯកសារបញ្ជាក់ដំបូងអំពីសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានការពារ.....	២១
៣.១.២. ឯកសារបញ្ជាក់ដំបូងអំពីភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ	២១
៣.២. ឯកសារសម្រាប់បញ្ជាក់អំពីសិទ្ធិរបស់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ.....	២២
៣.៣. ឯកសារសម្រាប់បញ្ជាក់អំពីកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន	២៣
៣.៤. ឯកសារផ្សេងៗ.....	២៣
កថាភាគទី៤. សេចក្តីសម្រេច	២៤
៤.១. ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ	២៤
៤.២. ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ	២៤
៤.៣. បន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី	២៤
កថាភាគទី៥. ការពិនិត្យទៅលើពាក្យសុំដីកាសម្រេច	២៥
កថាភាគទី៦. ប្រាតិភោគ និងប្រាក់រំដោះ	២៦
៦.១. ប្រាតិភោគ.....	២៦

៦.១.១. គោលបំណងនៃប្រាតិភោគ.....	២៦
៦.១.២. ចំនួននៃប្រាតិភោគ.....	២៧
៦.១.៣. វិធីនៃការដាក់ប្រាតិភោគ.....	២៨
៦.១.៤. អំឡុងពេលនៃការដាក់ប្រាតិភោគ.....	២៩
៦.២. ប្រាក់រំដោះ.....	២៩
៦.២.១. គោលបំណងនៃប្រាក់រំដោះ.....	២៩
៦.២.២. ចំនួននៃប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន.....	៣០
កថាភាគទី៧. នីតិវិធីនៃការពិនិត្យរឿងក្តី និងការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់	៣០
៧.១. នីតិវិធីនៃការពិនិត្យរឿងក្តី.....	៣០
៧.១.១. ការពិនិត្យភស្តុតាងជាឯកសារ.....	៣០
៧.១.២. ការសាកសួរម្ចាស់បំណុល.....	៣០
៧.១.៣. ការសាកសួរកូនបំណុល.....	៣១
៧.២. នីតិវិធីនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់.....	៣២
កថាភាគទី៨. ការបញ្ជូនជីវភាសប្រេមរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ	៣២
កថាភាគទី៩. ការបញ្ជូនជីវភាសប្រេមរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ	៣២
៩.១. ស្ថាប័នចាត់ចែង និងប្រតិបត្តិការបញ្ជូន.....	៣៣
៩.២. ការបញ្ជូនទៅបុគ្គលដែលអសមត្ថភាពក្នុងបណ្តឹង.....	៣៣
៩.៣. វិធីនៃការបញ្ជូន.....	៣៤
៩.៣.១. ការបញ្ជូនដោយការប្រគល់.....	៣៤
៩.៣.២. ការបញ្ជូនដោយជួបប្រទះ.....	៣៤
៩.៣.៣. ការបញ្ជូនដោយបង្គាប់កិច្ច.....	៣៤
៩.៣.៤. ការបញ្ជូនដោយទុកចោល.....	៣៥
៩.៣.៥. ការបញ្ជូនទៅបរទេស.....	៣៥

៩.៣.៦. ការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ	៣៥
ផ្នែកទី២. នីតិវិធីនៃការអនុវត្តដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន	៣៦
កថាភាគទី១. សមត្ថកិច្ចអនុវត្តដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន	៣៦
កថាភាគទី២. ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន	៣៧
២.១. ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន	៣៧
២.២. ឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយ.....	៣៧
កថាភាគទី៣. ការពិនិត្យមើលពាក្យសុំ	៣៨
កថាភាគទី៤. ការពិនិត្យលក្ខខណ្ឌចាំបាច់នៃការអនុវត្តដីកាសម្រេច.....	៣៨
៤.១. លិខិតយថាភូតនៃដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន	៣៨
៤.២. អំឡុងពេល	៣៩
៤.៣. ផ្សេងៗ	៣៩
កថាភាគទី៥. វិធីអនុវត្តដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ៣៩	
៥.១. ការផ្ទុកផ្គាក់ឱ្យចុះបញ្ជីចំពោះអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជីដីធ្លី.....	៤០
៥.២. ការផ្ទុកផ្គាក់ឱ្យចុះបញ្ជីចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជីដីធ្លី.....	៤១
កថាភាគទី៦. ការផ្អាក និងការលុបចោលនូវការអនុវត្តដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន	៤២
៦.១. ការផ្អាកការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន	៤៣
៦.១.១. ខ្លឹមសារនៃការផ្អាកការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន.....	៤៣
៦.១.២. មូលហេតុដែលនាំឱ្យមានការផ្អាកការអនុវត្តដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន	៤៣
៦.២. ការលុបចោលការអនុវត្តដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន	៤៥
៦.២.១. ខ្លឹមសារនៃការលុបចោលការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន	៤៥
៦.២.២. មូលហេតុដែលនាំឱ្យលុបចោលការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន.....	៤៦
កថាភាគទី៧. ការលុបចោលប្រាតិទិន្ន	៤៦

កថាភាគទី៨. ការផ្ដុំកង្វាក់ឱ្យលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរើបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន.....	៤៧
ផ្នែកទី៣. បណ្តឹងឧបាស្រ័យចំពោះការរើបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ...	៤៨
កថាភាគទី១. ការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេច.....	៤៨
១.១. អត្ថន័យនៃការដាក់ពាក្យសុំតវ៉ា.....	៤៨
១.២. ការធ្វើពាក្យសុំតវ៉ា	៤៨
១.៣. ការវិនិច្ឆ័យលើពាក្យសុំតវ៉ា.....	៤៩
កថាភាគទី២. ការលុបចោលដីកាសម្រេច	៥០
២.១. ការលុបចោលដោយសារការមិនដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តីជាអាទិ៍.....	៥១
២.២. ការលុបចោលដោយសារការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាព	៥១
កថាភាគទី៣. បណ្តឹងជំទាស់	៥២
៣.១. អត្ថន័យនៃបណ្តឹងជំទាស់	៥២
៣.២. ការធ្វើបណ្តឹងជំទាស់	៥៣
៣.២.១. តុលាការមានសមត្ថកិច្ច	៥៣
៣.២.២. ដីកាសម្រេច និងអំឡុងពេលដែលអាចប្តឹងជំទាស់.....	៥៣
៣.៣. របៀបប្តឹងជំទាស់.....	៥៣
៣.៤. អានុភាពនៃបណ្តឹងជំទាស់.....	៥៤
៣.៥. ការវិនិច្ឆ័យលើបណ្តឹងជំទាស់.....	៥៥
កថាភាគទី៤. ការសុំឱ្យជំនុំជម្រះសាធារ័ន្ត.....	៥៦

ជំពូកទី៣

បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយ

ផ្នែកទី១. បញ្ហាប្រឈម	៥៨
កថាភាគទី១. បញ្ហាប្រឈមក្នុងនីតិវិធីនៃការសម្រេចសេចក្តី	៥៨
១.១. ទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែងរបស់ចៅក្រមក្នុងការចេញដីកាសម្រេចរើបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន	៥៨

១.១.១. ការយល់ដឹងរបស់ចៅក្រមនៅមានកម្រិត.....	៥៨
១.១.២. ភាពយឺតយ៉ាវនៃនីតិវិធី.....	៥៩
១.១.៣. ការធ្វេសប្រហែសក្នុងការចេញដីកាសម្រេចប្រឆាំងអ្នកជាប់ឈ្មោះអាសន្ន	៥៩
១.២. សកម្មភាពរបស់ម្ចាស់បំណុលក្នុងនីតិវិធីចេញដីកាសម្រេចប្រឆាំងអ្នកជាប់ឈ្មោះអាសន្ន	៦០
កថាភាគទី២. បញ្ហាប្រឈមក្នុងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដីកាសម្រេច	៦០
២.១. ទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែងរបស់មន្ត្រីអនុវត្ត (ក្រឡាបញ្ជី)	៦០
២.១.១. ភាពយឺតយ៉ាវនៃនីតិវិធី.....	៦០
២.១.២. ការបញ្ជូនលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី	៦១
២.២. ទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែងរបស់មន្ត្រីចុះបញ្ជីផ្ទុកផ្អាក (មន្ត្រីសុរិយោដី).....	៦១
កថាភាគទី៣. ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនមែនជារបស់	
 កូនបំណុល	៦២
៣.១. អចលនវត្ថុដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់តតិយជន	៦២
៣.២. អចលនវត្ថុដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋ	៦៣
កថាភាគទី៤. បន្ទុកសោហ៊ុយរបស់ម្ចាស់បំណុល	៦៣
៤.១. បន្ទុកសោហ៊ុយសម្រាប់សេវាផ្នែកច្បាប់ និងសោហ៊ុយផ្សេងៗ.....	៦៣
៤.២. បន្ទុកសោហ៊ុយក្នុងការស្វែងរកអត្តសញ្ញាណអចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុល	៦៤
៤.២.១. អចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជី.....	៦៤
៤.២.២. អចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី.....	៦៤
៤.៣. សោហ៊ុយអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុមិនបានចុះបញ្ជី.....	៦៥
ផ្នែកទី២. ដំណោះស្រាយ	៦៥
កថាភាគទី១. ដំណោះស្រាយក្នុងនីតិវិធីនៃការសម្រេចសេចក្តី	៦៥
១.១. ដំណោះស្រាយនៃបញ្ហាប្រឈមពាក់ព័ន្ធនឹងចៅក្រម.....	៦៥
១.១.១. ការពង្រឹងចំណេះដឹងតាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលបន្ត	៦៥

១.១.២. ការពន្លឿននីតិវិធីនៃការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ.....	៦៥
១.១.៣. ទណ្ឌកម្មវិន័យ.....	៦៦
១.២. ដំណោះស្រាយនៃបញ្ហាប្រឈមពាក់ព័ន្ធនឹងម្ចាស់បំណុល.....	៦៦
កថាភាគទី២. ដំណោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមក្នុងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តជីវភាសប្រចាំថ្ងៃ	៦៧
២.១. ការពន្លឿននីតិវិធីរបស់មន្ត្រីអនុវត្ត (ក្រឡាបញ្ជី).....	៦៧
២.១.១. ឆន្ទៈក្នុងការអនុវត្តច្បាប់.....	៦៧
២.១.២. ការពង្រឹងនីតិវិធីបញ្ជូនលិខិតផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យចុះបញ្ជីកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព និងឆាប់រហ័ស.....	៦៧
២.២. ការពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់មន្ត្រីចុះបញ្ជីផ្ទុកផ្តាក់ (មន្ត្រីសុរិយោដី).....	៦៨
កថាភាគទី៣. ដំណោះស្រាយចំពោះការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ដែលមិនមែនជាបស់ក្នុងបំណុល	៦៨
៣.១. អចលនវត្ថុដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់តតិយជន.....	៦៨
៣.២. អចលនវត្ថុដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋ.....	៦៨
កថាភាគទី៤. បន្ទុកសោហ៊ុយរបស់ម្ចាស់បំណុល	៦៩
៤.១. បង្កើតយន្តការក្នុងការកាត់បន្ថយចំណាយ និងការផ្តល់សេវាប្រឹក្សាផ្នែកច្បាប់ដោយឥតគិតថ្លៃ.....	៦៩
៤.២. បង្កើតយន្តការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យរបស់អចលនវត្ថុ.....	៦៩
៤.២.១. យន្តការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យលើអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជី.....	៦៩
៤.២.២. យន្តការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យលើអចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី.....	៦៩
៤.៣. សោហ៊ុយអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី.....	៧០
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	៧១
អនុសាសន៍	៧៤
សន្ទានុក្រម	
គណនីឡេស	
ឧបសម្ព័ន្ធ	

လေ့လာမှုများ

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ជាក់នៃការស្រាវជ្រាវ

នៅក្នុងសង្គមមួយតែងតែមានទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមក ដោយទំនាក់ទំនងទាំងនោះអាចបង្កើតទៅជាចំណងគតិយុត្តជាច្រើន ហើយក្នុងករណីដែលភាគី ឬបុគ្គលណាមួយមិនបានអនុវត្តកាតព្វកិច្ចទាំងនោះនឹងបង្កើតឱ្យមានវិវាទរវាងសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចកើតមានឡើង។ ជាមួយគ្នាផងដែរ ក្នុងការដោះស្រាយវិវាទខាងលើនេះក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីបានកំណត់អំពីយន្តការដោះស្រាយវិវាទ ក៏ដូចជាយន្តការអនុវត្តសិទ្ធិតាមផ្លូវតុលាការ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសង្គម។

នៅក្នុងរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីអ្នកដែលមានសិទ្ធិហៅថា **ម្ចាស់បំណុល** ចំណែកអ្នកដែលមានកាតព្វកិច្ចហៅថា **កូនបំណុល**។ ទម្រង់មានការសម្រេចជាស្ថាពរ ម្ចាស់បំណុល ត្រូវប្រើពេលវេលាយូរ ដែលនាំឱ្យសិទ្ធិត្រូវអនុវត្តនាពេលអនាគតអាចនឹងត្រូវពិបាកក្នុងការអនុវត្ត ឬពេលខ្លះអាចនឹងអនុវត្តមិនបានថែមទៀត ដោយសារការប្រែប្រួលនូវស្ថានភាពទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលក្នុងអំឡុងពេលនៃនីតិវិធីបណ្តឹង។ ហេតុនេះ ដើម្បីសម្របសម្រួលស្ថានភាពនេះ ក៏ដូចជាការរំពឹងរបស់ម្ចាស់បំណុលថាក្រោយពេលឈ្នះក្តីហើយ ម្ចាស់បំណុលអាចអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួនបានដោយរលូន។ ដូច្នេះ ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំនាពេលអនាគត គឺត្រូវការជាចាំបាច់នូវការចាត់ចែងរក្សាការពារ។

របបរក្សាការពារ ជានីតិវិធីមួយមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុល នៅពេលរងចាំសាលក្រមចុងក្រោយដែលត្រូវអនុវត្ត។ នៅពេលមានបណ្តឹងលើអង្គសេចក្តីដែលត្រូវចាត់ការនោះ គឺត្រូវចំណាយពេលវេលាវែងដែលមិនអាចកំណត់បាន នៅក្នុងអំឡុងពេលនីតិវិធីអង្គសេចក្តីនេះ ពេលខ្លះម្ចាស់បំណុលអាចបាត់បង់នូវផលប្រយោជន៍ ដោយសារតែចេតនាទុច្ចរិតរបស់កូនបំណុលដែលលាក់ទុកទ្រព្យសម្បត្តិ តាមរយៈការផ្ទេរ ការដោះដូរ ការលក់ ការបញ្ចាំ ប្រទានកម្ម សន្តតិកម្ម ហីប៉ូតែក ជាដើម ដែលធ្វើឱ្យម្ចាស់បំណុលជួបការលំបាកក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិនៅពេលឈ្នះក្តី។ ហេតុដូច្នេះ បានជាក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជាបានគិតគូរដល់ផលលំបាកនេះ ហើយក៏បានកំណត់ជាក្បួនច្បាប់ ក្នុងការធ្វើការចាត់ចែងការរក្សាការពារក្នុងគោលបំណងការពារផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុលរហូតដល់នីតិវិធីអង្គសេចក្តីត្រូវបានបញ្ចប់។

ការចាត់ចែងរក្សាការពារ ជាវិធានការមួយដែលមានលក្ខណៈបន្ទាន់បង្ខំ ហើយត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយមានលក្ខណៈសម្ងាត់ មុនពេលចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារនេះ ហើយជាយន្តការការពារជាបឋមចំពោះផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុល។ ការចាត់ចែងរក្សាការពារអាចត្រូវបានចេញមុននីតិវិធីអង្គសេចក្តីក៏បាន ឬក្នុងអំឡុងពេលនីតិវិធីអង្គសេចក្តីក៏បាន។ ការចាត់ចែងរក្សាការពារ ត្រូវបានបែងចែងជា ៣ (បី) ប្រភេទរួមមាន

ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ និងការចាត់ចែង បណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន។ ប៉ុន្តែនៅក្នុងអត្ថបទសារណានេះ នឹងជ្រើសរើសយកតែ “ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ” មកសិក្សាស្រាវជ្រាវតែប៉ុណ្ណោះ។ សូមបញ្ជាក់ប្រាប់ថា កម្មវត្ថុនៃ ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ត្រូវរាប់បញ្ចូលទាំងអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជី និងអចលនវត្ថុ ដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី។ ម្យ៉ាងវិញទៀត អត្ថបទសារណានេះ ត្រូវបានសិក្សាចាប់តាំងពីដំណាក់កាលដំបូង រហូតដល់ដំណាក់កាលចុះបញ្ជីរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ព្រមទាំងបង្ហាញអំពីនីតិវិធីលម្អិត ដែលម្ចាស់បំណុលត្រូវប្រតិបត្តិតាម ដើម្បីទទួលបានដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ អត្ថបទសារណានេះ នឹងឆ្លើយតបចំពោះបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដែលត្រូវជួបប្រទះក្នុងពេលអនុវត្ត ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ និងដំណោះស្រាយផ្សេងៗ ដើម្បីជៀសវាងពីការបាត់បង់ ផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់ម្ចាស់បំណុលដោយសារបញ្ហាទាំងអស់នោះ។

២. ចំណោទបញ្ហានៃការដោះស្រាយ

ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ត្រូវបានប្រើប្រាស់តែក្នុងករណីដែលសិទ្ធិទាមទារមាន គោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់តែប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុលមានសិទ្ធិលើបំណុលដែលមាន គោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ ម្ចាស់បំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះ អចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុល ក្នុងគោលបំណងដើម្បីការពារសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ខ្លួន ជៀសវាងកូនបំណុល គេចវេស ឬ ព្យាយាមបង្វែរអចលនវត្ថុរបស់ខ្លួនពីការទទួលខុសត្រូវលើសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុល មុនពេលដែលមានសេចក្តីសម្រេចជាស្ថាពរលើបណ្តឹងអង្គសេចក្តី។ ដោយហេតុថា នីតិវិធីនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ជានីតិវិធីដែលត្រូវចំណាយពេលយូរ និងមានភាពស្មុគស្មាញ ដើម្បីទទួលបានសេចក្តីសម្រេចស្ថាពរលើ បណ្តឹងអង្គសេចក្តី។

ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងប្រធានបទ “ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ” ខាងលើ អត្ថបទសារណា នេះនឹងបង្ហាញអំពីចម្លើយគតិយុត្ត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណួរគតិយុត្តដូចតទៅ៖ តើការរឹបអូសជាបណ្តោះ អាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុមានខ្លឹមសារយ៉ាងដូចម្តេច? ហើយដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យតុលាការចេញដីកាសម្រេចរឹបអូស ជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ តើម្ចាស់បំណុលត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌតាមច្បាប់អ្វីខ្លះ? តើការអនុវត្តការ រឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើឡើងតាមរបៀបណាខ្លះ? តើស្ថាប័នណាខ្លះដែលមាន សមត្ថកិច្ចក្នុងការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ? តើការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះអចលនវត្ថុមានបញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយដូចម្តេចខ្លះ?

៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវអត្ថបទសារណានេះ គឺដើម្បីសិក្សាស្វែងយល់ឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅពីនីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុទាំងផ្នែកទ្រឹស្តី និងការអនុវត្តជាក់ស្តែង។ ដោយហេតុថាក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង នៅក្នុងនីតិវិធីនៃការចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុអាចកើតមានឡើងនូវបញ្ហាប្រឈមផ្សេងៗ ដូចជា នីតិវិធីមានភាពយឺតយ៉ាវ និងសុគតស្មាញដែលខុសពីគោលគំនិតនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ដែលត្រូវធ្វើឡើងដោយបន្ទាន់បង្ខំក្នុងគោលបំណងការពារផលប្រយោជន៍ជូនម្ចាស់បំណុល។ ដូច្នេះ ការចងក្រងអត្ថបទសារណានេះឡើង ដើម្បីជួយឱ្យសិស្សនិស្សិតមិត្តអ្នកអានគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ទាំងអស់ទុកសម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវទាក់ទងនឹងប្រធានបទនេះឱ្យបានទូលំទូលាយ។

៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

ការចាត់ចែងរក្សាការពារមាន ០៣ (បី) ប្រភេទ ហើយនីតិវិធីត្រូវបានបែងចែកដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ប៉ុន្តែអត្ថបទសារណាមួយនេះ បានជ្រើសរើសនូវប្រធានបទដែលទាក់ទងទៅនឹង “ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ” មកសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដោយហេតុថា ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នអាចធ្វើឡើងចំពោះកម្មវត្ថុជាច្រើន។ ដូច្នេះ ប្រធានបទនេះ ត្រូវបានសិក្សាតែចំពោះករណីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុពីឆ្នាំ២០២០ ដល់ឆ្នាំ២០២៣។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ប្រធានបទសារណានេះ គឺជាការសិក្សាស្រាវជ្រាវដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត រួមមាន ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែលប្រកាសឱ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៦ ក្នុងគន្ថីទី៧ នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីលេខ៥៩ ប្រក.ជនស/១១ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ និងប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងរក្សាការពារ និងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជីលេខ២១៤ ប្រក.ជនស ចុះថ្ងៃទី២១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៤។ អចលនវត្ថុក្នុងន័យនេះ ត្រូវបានរាប់បញ្ចូលទាំងអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជី និងអចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី។

៥. សារៈសំខាន់នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

អត្ថបទសារណានេះ ជាសមិទ្ធផលដែលកើតចេញពីការខិតខំប្រឹងប្រែងព្យាយាមអស់ពីលទ្ធភាពក្នុងការរៀបរៀង និងសម្រិតសម្រាំងយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់បំផុត ដើម្បីទុកជាប្រភពឯកសារសម្រាប់ឱ្យសិស្សនិស្សិតជំនាន់ក្រោយអាចទទួលបានចំណេះដឹងបន្ថែមទាក់ទងទៅនឹងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ។ សារៈសំខាន់នៃអត្ថបទសារណានេះ មានគោលបំណងមួយវិញទៀត ដែលខ្លឹមសារក្នុងអត្ថបទនេះប្រាកដជា

អាចឱ្យសិស្សនិស្សិតជំនាន់ក្រោយអាចយកទៅប្រើប្រាស់ ដើម្បីដោះស្រាយនូវបញ្ហាផ្សេងៗដែលកើតឡើងក្នុង ជីវភាពជាក់ស្តែងនាពេលបច្ចុប្បន្ន។

៦. នីតិសាស្ត្រនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រធានសារណានេះ ត្រូវបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវលម្អិតនូវខ្លឹមសារដោយ ដកស្រង់ចេញពីប្រភពជាច្រើន។ ប្រភពចម្បងដែលត្រូវបានដកស្រង់មកសិក្សាស្រាវជ្រាវភាគច្រើន គឺផ្អែកតាម ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែលប្រកាសឱ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រម លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៦ ក្នុងគន្ថីទី៧ នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីលេខ៥៩ ប្រក.ជនស/១១ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ និងប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីទាក់ទងនឹង ការចាត់ចែងរក្សាការពារ និងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជីលេខ២១៤ ប្រក.ជនស ចុះថ្ងៃទី២១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៤។ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ជាកម្រងនៃច្បាប់ទម្រង់ដែលជាមូលដ្ឋាន សម្រាប់យកទៅអនុវត្តក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងក្នុងវិវាទរដ្ឋប្បវេណីក្នុងសង្គមជាក់ស្តែង។ រីឯប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពី ការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និងប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីទាក់ទង នឹងការចាត់ចែងរក្សាការពារ និងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី ជាសេចក្តីសម្រេចរវាងក្រសួងយុត្តិធម៌ និងក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ដើម្បីណែនាំ និងសម្រួលដល់ការអនុវត្តជាក់ស្តែងក្នុងការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី ដើម្បីឈានទៅរក ការការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់ភាគីបណ្តឹង។ មួយវិញទៀត អត្ថបទសារណានេះ ក៏បានសិក្សាស្រាវជ្រាវ ទៅលើប្រភពផ្សេងទៀតដែលមានដូចជា សេចក្តីកំណត់ចំពោះមាត្រានីមួយៗនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និង សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ផងដែរ។

ក្រៅពីប្រភពខាងលើ អត្ថបទសារណានេះ ក៏បានប្រមូលព័ត៌មានទន្ទឹមៗផ្សេងទៀតមកសិក្សាស្រាវជ្រាវ រួមមាន អ្នកបំពេញមុខងារក្នុងវិជ្ជាជីវៈច្បាប់ និងសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការជាដើម។

៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

ចំពោះការស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទសារណានេះ ត្រូវបានចែកចេញជា ០៣ (បី) ជំពូក ដូចខាងក្រោម៖

ជំពូកទី១ សញ្ញាណទូទៅនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ។

ជំពូកទី២ នីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ។

ជំពូកទី៣ បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយ។

ជំពូកទី១

**សញ្ញាណទូទៅនៃការរើបអូសជា
បណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ**

ជំពូកទី១

សញ្ញាណទូទៅនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

ផ្នែកទី១. គោលបំណងនីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

ការចាត់ចែងរក្សាការពារ គឺជានីតិវិធីដែលមានគោលបំណងការពារ និងថែរក្សាស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នដោយប្រើអំណាចរបស់រដ្ឋ ដើម្បីការពារសិទ្ធិរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ នៅពេលដែលមានការបាត់បង់ ការអនុវត្តដោយបង្ខំ និងមិនអាចធ្វើបាន ឬនឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយសារមានការប្រែប្រួលស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ឬនៅពេលដែលមានការបាត់បង់នឹងមានការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ឬគ្រោះថ្នាក់បន្ទាន់ដល់ឋានៈរបស់ភាគីណាមួយ ដោយសារមានវិវាទអំពីទំនាក់ទំនងនៃសិទ្ធិ។^១ ជាក់ស្តែង ការចាប់ផ្តើមការអនុវត្តដោយបង្ខំ គឺតម្រូវឱ្យបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចជាអត្ថិភាពនៃលិខិតអនុវត្ត និងការមកដល់នៃពេលវេលាកំណត់នៃការសងជាអាទិ៍។ ក៏ប៉ុន្តែ ទោះបីជាការអនុវត្តដោយបង្ខំ មិនអាចចាប់ផ្តើមបានបើខ្វះលក្ខខណ្ឌណាមួយក៏ដោយ ក៏ត្រូវតែទប់ស្កាត់ជាមុន មិនឱ្យមានការប្រែប្រួលផ្លូវច្បាប់ និងស្ថានភាពជាក់ស្តែងដែលក្នុងករណីដែលការសម្រេចសិទ្ធិទាមទារដោយការអនុវត្តដោយបង្ខំទំនងជាមិនអាចធ្វើទៅបាន ឬទំនងជាមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំង នៅពេលដែលគ្រប់លក្ខខណ្ឌទាំងអស់សម្រាប់ការអនុវត្ត ត្រូវបានបំពេញនាពេលអនាគតប្រសិនបើកូនបំណុលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើសកម្មភាពដោយសេរីនោះ។

នៅក្នុងការចាត់ចែងរក្សាការពាររួមមាន ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និងការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន។ ប៉ុន្តែនៅក្នុងប្រធានបទសារណានេះ គឺសិក្សាតែលើការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នតែប៉ុណ្ណោះ។ ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងករណីសិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារ គឺជាសិទ្ធិទាមទារឱ្យសងជាប្រាក់។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នគឺជាការកម្រិតនូវការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលសម្រាប់ការអនុវត្តដោយបង្ខំនាពេលអនាគត។

កថាភាគទី១. លក្ខខណ្ឌនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

១.១. សិទ្ធិទាមទារដែលត្រូវរក្សាការពារ

សិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារដោយការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ចាំបាច់ត្រូវតែជាសិទ្ធិទាមទារដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់(សិទ្ធិទាមទារឱ្យសងជាប្រាក់)។^២ ជាក់ស្តែង សិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារជាសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ ដូចជាម្ចាស់បំណុលមានសិទ្ធិលើបំណុលចំពោះកូនបំណុលចំនួន ១០ លានរៀល ផ្អែកតាមកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគ ជាអាទិ៍។ មួយវិញទៀត សិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិ ប្រសិនបើចង់

^១ ក្រុមការងារជប៉ុនដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា. សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី. ភាគ២, ការអនុវត្តដោយបង្ខំ និងការចាត់ចែងរក្សាការពារ. ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០១០, ទំព័រ១៩៤។

^២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៣១។

សម្រេចដោយសងជាប្រាក់ក៏អាចសុំឱ្យចាត់ចែងរក្សាការពារតាមរយៈការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នដែរ។³

ឧទាហរណ៍៖ លោក ក ជំពាក់ប្រាក់លោក ខ ចំនួន ២០០ ០០០ ដុល្លារ។ លោក ក ជាកូនបំណុលមានដី ១ (មួយ) កន្លែង ដែលមានតម្លៃប្រហែល ១០០ ០០០ ដុល្លារ។ នៅក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងទាមទារប្រាក់នេះ ត្រូវចំណាយពេលវេលាច្រើន ករណីនេះម្ចាស់បំណុល ខ អាចនឹងបាត់បង់ផលប្រយោជន៍ក្នុងករណីដែលកូនបំណុល ក យកដីនោះទៅចាត់ចែងអស់។ ដូច្នេះ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ម្ចាស់បំណុល ខ ត្រូវដាក់ពាក្យសុំឱ្យតុលាការចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នលើអចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុល ក ដើម្បីធានាការអនុវត្តរបស់ម្ចាស់បំណុល ខ នៅពេលដែលគាត់ឈ្នះក្តី។ ដូច្នេះ ក្រោយពេលដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុល ក ហើយកូនបំណុល ក ត្រូវបានកម្រិតនូវសិទ្ធិចាត់ចែងខ្លួនលើអចលនវត្ថុដែលត្រូវរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។

១.២. សិទ្ធិទាមទារដែលភ្ជាប់នឹងលក្ខខណ្ឌ ឬពេលកំណត់

សិទ្ធិទាមទារដែលត្រូវរក្សាការពារ អាចជាសិទ្ធិដែលភ្ជាប់នឹងលក្ខខណ្ឌ ឬពេលកំណត់បាន។⁴ ប៉ុន្តែចំពោះសិទ្ធិទាមទារដែលភ្ជាប់នឹងលក្ខខណ្ឌបង្អង់ ចាំបាច់មានអត្ថិភាពមូលដ្ឋាននៃសិទ្ធិ។ ប្រសិនបើមានសិទ្ធិទាមទារដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ ទោះបីជាសិទ្ធិទាមទារដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់នេះភ្ជាប់នឹងលក្ខខណ្ឌ ឬ ពេលកំណត់ក៏ដោយ ក៏អាចក្លាយជាសិទ្ធិ ឬ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ។ ជាក់ស្តែង សិទ្ធិទាមទារឱ្យសងសំណងនាពេលអនាគតរបស់អ្នកធានា និងសិទ្ធិរបស់អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងក្នុងការទាមទារឱ្យសងវិញនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនាពេលអនាគតចំពោះភាគីម្ខាងទៀត។ ក៏ប៉ុន្តែចំពោះសិទ្ធិទាមទារដែលពុំមានការទទួលស្គាល់តម្លៃជាទ្រព្យសម្បត្តិបច្ចុប្បន្ន ដូចជាករណីដែលលក្ខខណ្ឌរបស់វាកម្រនឹងបានសម្រេច ឬករណីដែលពេលកំណត់ស្ថិតនៅឆ្ងាយពេកជាដើមនោះ មិនអាចត្រូវបានទទួលស្គាល់នូវលក្ខខណ្ឌនៃសិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារទេ។⁵

ឧទាហរណ៍៖ កិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដែលអ្នកខ្ចីមានករណីយកិច្ចដាក់ប្លង់ដី ដើម្បីធានាការសងប្រាក់ប្រសិនបើអ្នកខ្ចីបានយកដីដែលជាកម្មវត្ថុនៃការធានាត្រូវចាត់ចែងឱ្យអ្នកដទៃ ទោះបីជាការកំណត់នៃការសងប្រាក់មិនទាន់បានមកដល់ ក៏អ្នកខ្ចីអាចយកសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ខ្លួនដែលមានលក្ខខណ្ឌ ឬ ពេលកំណត់ទៅដាក់ពាក្យសុំរឹបអូសបណ្តោះអាសន្នលើដីនោះបានផងដែរ។

³ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤៥ កថាខណ្ឌទី១។

⁴ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤៥ កថាខណ្ឌទី២។

⁵ ក្រុមការងារជប៉ុនដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា. សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី. ភាគ២, ការអនុវត្តដោយបង្ខំ និងការចាត់ចែងរក្សាការពារ. ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០១០, ទំព័រ១៩៦។

១.៣. បណ្តឹងអង្គសេចក្តីអំពីសិទ្ធិដែលពាក់ព័ន្ធ

បណ្តឹងអង្គសេចក្តីអំពីសិទ្ធិដែលមានការពាក់ព័ន្ធនោះ មិនអាចដាក់ទៅតុលាការកម្ពុជាបាន ដូចជា ករណីនៃសិទ្ធិទាមទារដែលភ្ជាប់នឹងកិច្ចសន្យាមជ្ឈត្តកម្ម ឬសិទ្ធិទាមទារដែលស្ថិតក្រោមសមត្ថកិច្ចនៃតុលាការបរទេសជាអាទិ៍ ក៏អាចអនុវត្តការបំប្លែងជាបណ្តោះអាសន្នបានដែរ ដោយយោងទៅលើភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ។ ចំពោះសិទ្ធិទាមទារដែលកើតចេញពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង (ការទាមទារឱ្យផ្តល់អាហារកាតព្វកិច្ច ការទាមទារឱ្យបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ជាអាទិ៍) ក៏ត្រូវអនុវត្តដូចគ្នាដែរ។

កថាភាគទី២. ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ

ការចេញដីកាសម្រេចបំប្លែងជាបណ្តោះអាសន្ន មិនត្រឹមតែផ្អែកទៅលើអត្ថិភាពនៃសិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារប៉ុណ្ណោះទេ តែត្រូវផ្អែកលើភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារផងដែរ។ មានន័យថា មានតែក្នុងករណីដែលការអនុវត្តដោយបង្ខំនាពេលអនាគតនឹងមិនអាចធ្វើបាន ឬនឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំបើបណ្តោយឱ្យស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅដដែលប៉ុណ្ណោះទេ ដែលត្រូវចាត់ទុកថា ការរក្សាការពារមានភាពចាំបាច់។^៦ ដូច្នេះ ប្រសិនបើមានត្រឹមតែអត្ថិភាពនៃសិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារ ហើយពុំមានភាពចាំបាច់ដែលត្រូវរក្សាការពារនោះការចេញដីកាសម្រេចបំប្លែងជាបណ្តោះអាសន្នក៏ពុំអាចធ្វើទៅបានផងដែរ។

មួយវិញទៀត ការរក្សាការពារត្រូវបានចាត់ទុកថាមានភាពចាំបាច់ នៅក្នុងករណីដែលស្ថានភាពទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលទំនងជានឹងធ្លាក់តម្លៃ ជាបរិមាណ ឬជាគុណភាព ឬនឹងមានតែទ្រព្យសម្បត្តិដែលពិបាកប្តូរជាប្រាក់នៅក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំប៉ុណ្ណោះដែលនៅសល់ ដោយសារការចាយវាយខ្លះខាត ការលក់ក្នុងតម្លៃថោក ការខូចខាត ការបំបាត់ ជាអាទិ៍។ ការរក្សាការពារ ក៏ត្រូវបានចាត់ទុកថាមានភាពចាំបាច់ដែរ នៅក្នុងករណីដែលកូនបំណុលបានគេចខ្លួន ឬបានប្តូរលំនៅឋានជាច្រើនលើកជាច្រើនសារ បង្កឱ្យមានការពិបាកក្នុងការដឹងពីទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុល ហើយបើករណីនោះ ត្រូវបានយល់ឃើញថាជាឧបសគ្គចំពោះការអនុវត្តដោយបង្ខំ។ ចំពោះភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ ចាំបាច់ត្រូវសរសេរអង្គហេតុបង្ហាញស្ថានភាពទាំងនោះឱ្យបានលម្អិត។ ការកំណត់នេះ មិនត្រូវកម្រិតតែត្រឹមអ្វីដែលផ្អែកលើទង្វើផ្ទាល់ខ្លួនរបស់កូនបំណុលតែប៉ុណ្ណោះទេ។

ក្នុងករណីដែលមានការបារម្ភថា ការអនុវត្តដោយបង្ខំទំនងជានឹងត្រូវធ្វើនៅបរទេស នោះការរក្សាការពារត្រូវចាត់ទុកថាមានភាពចាំបាច់។ តួយ៉ាង ករណីដែលកូនបំណុលបានបង្ហាញសញ្ញានៃការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិ និងការធ្វើអន្តោប្រវេសន៍ទៅបរទេស ជាអាទិ៍។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ទោះបីជាក្នុងករណីដែលបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌទូទៅហើយក៏ដោយ ក៏ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារអាចនឹងត្រូវបានបដិសេធដែរ។ **ឧទាហរណ៍៖** ករណីដែលសិទ្ធិលើបំណុល មានភ្ជាប់នឹងសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រក្សក្សត្រប់គ្រាន់ហើយ ឬករណីដែលសិទ្ធិលើបំណុល បំពេញ

^៦ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤៥ កថាខណ្ឌទី១។

លក្ខខណ្ឌគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំដោយគ្មានលក្ខខណ្ឌ។

ផ្នែកទី២. បេសសម្ព័ន្ធនីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

កថាភាគទី១. ដំណាក់កាលនីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

នីតិវិធីចាត់ចែងរក្សាការពារមានចរិតលក្ខណៈ ជានីតិវិធីដែលបំពេញបន្ថែមទៅលើការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដែលនៅក្នុងនោះ មានការបែងចែកជាពីរដំណាក់កាលដូចជា នីតិវិធីនៃការសម្រេចសេចក្តីដែលវិនិច្ឆ័យទៅលើ ភាពត្រឹមត្រូវ ឬមិនត្រឹមត្រូវនៃពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ និងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដែលសម្រេច ដោយបង្ខំនូវខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលបានចេញ ដោយយកដីកាសម្រេចនេះមកធ្វើជាលិខិតអនុវត្ត។^៧

ដំណាក់កាលទីមួយ អាចហៅថាការសម្រេចរក្សាការពារ។ ឯដំណាក់កាលទីពីរ អាចហៅថាការអនុវត្ត រក្សាការពារ។ ការបែងចែកនេះមានលក្ខណៈដូចគ្នានឹងការបែងចែករវាងនីតិវិធីបណ្តឹង និងនីតិវិធីនៃការអនុវត្ត ដោយបង្ខំដែរ។ ក៏ប៉ុន្តែគោលបំណងនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ អាចសម្រេចបានលុះត្រាតែមានការអនុវត្តដោយ បង្ខំ។ ហេតុនេះហើយ ទំនាក់ទំនងរវាងការសម្រេចរក្សាការពារ និងការអនុវត្តរក្សាការពារ មានលក្ខណៈជិតស្និទ្ធ ជាងទំនាក់ទំនងរវាងនីតិវិធីបណ្តឹង និងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ។

កថាភាគទី២. លក្ខណៈពិសេសនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ជាវិធានការមួយដែលមានលក្ខណៈបន្ទាន់បង្ខំ ហើយត្រូវ បានធ្វើឡើង ដោយមានលក្ខណៈសំងាត់ មុនពេលចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននេះ ហើយជាយន្ត ការការពារជាបឋមចំពោះផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុល។ ការចាត់ចែងរក្សាការពារអាចត្រូវបានចេញមុននីតិវិធី នៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តីក៏បាន ឬក្នុងអំឡុងពេលនីតិវិធីនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តីក៏បាន។ ដូច្នេះ លក្ខណៈពិសេសនៃ ការរឹបអូសបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុមាន (២.១) លក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន (២.២) លក្ខណៈបន្ទាន់បង្ខំ (២.៣) លក្ខណៈបន្ទាប់បន្សំ និង (២.៤) លក្ខណៈសម្ងាត់ ដែលចរិតលក្ខណៈពិសេសទាំងអស់នេះ ត្រូវបាន ដកស្រង់ចេញពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។^៨

២.១. លក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន

ផ្អែកតាមមាត្រា៥៣១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ពាក្យ “បណ្តោះអាសន្ន” មានន័យថាគ្រប់ប្រភេទនៃការ ចាត់ចែងរក្សាការពារ គឺមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្នតែប៉ុណ្ណោះ។ វិធានរក្សាការពារមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន ពុំមានឥទ្ធិពលចំពោះសេចក្តីសម្រេចនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តីឡើយ ទោះបីជាតុលាការបានចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

^៧ ក្រុមការងារជប៉ុនដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា. សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី. ភាគ២, ការ អនុវត្តដោយបង្ខំ និងការចាត់ចែងរក្សាការពារ. ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០១០, ទំព័រ១៩៥។

^៨ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៣១ មាត្រា៥៥៧ មាត្រា៥៦២។

តាមការស្នើសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលក៏ដោយ ក៏ពុំមានន័យថា តុលាការត្រូវទទួលស្គាល់ការទាមទាររបស់ដើមចោទ ក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តីនោះដែរ។

ដីកាសម្រេចបិទស្រទាប់បណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ គឺជានីតិវិធីមួយដែលធ្វើឡើងដោយបណ្តោះអាសន្ន បានន័យថាដីកាសម្រេចរក្សាការពារពុំមានឥទ្ធិពលទៅលើសេចក្តីសម្រេច ដោយសាលក្រមក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ឡើយ ឬ ធ្វើឱ្យសេចក្តីសម្រេចប្រែប្រួលទេ។ ទោះបីដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលបានចេញដោយតុលាការក៏ដោយ ក៏សិទ្ធិលើបំណុល ឬសិទ្ធិទាមទារផ្សេងៗទៀតរបស់បណ្តឹងអង្គសេចក្តីមិនត្រូវបានបញ្ជាក់ថា មានអត្ថិភាព ឬនត្ថិភាពឡើយ។

២.២. លក្ខណៈបន្ទាន់បង្ខំ

ផ្អែកតាមមាត្រា៥៦២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ការចាត់ចែងរក្សាការពារមានលក្ខណៈ “បន្ទាន់បង្ខំ” ពោលគឺត្រូវអនុវត្តឱ្យបានលឿនជាងមុនពេលកូនបំណុលចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុល ហេតុនេះការអនុវត្ត រក្សាការពារអាចធ្វើទៅបាន មុនពេលដីកាសម្រេចរក្សាការពារត្រូវបានបញ្ជូនទៅកូនបំណុល។ វិធានរក្សាការពារ មានលក្ខណៈប្រញាប់ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់ ឬបង្ការកុំឱ្យមានការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរកើតមានឡើង ចំពោះម្ចាស់បំណុល តាមរយៈការទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុលនៅពេលមានការស្នើសុំ ដោយមិនចាំបាច់ ធ្វើការសាកសួរកូនបំណុលនោះទេ គ្រាន់តែពិនិត្យសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងជាការគ្រប់គ្រាន់។

នីតិវិធីនៃការចេញដីកាសម្រេចបិទស្រទាប់បណ្តោះអាសន្ន គឺជាការប្រញាប់ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍ ស្របច្បាប់ ឬការការពារខូចខាតដែលរំពឹងថានឹងកើតឡើងនាពេលឆាប់ៗខាងមុខជាក់ជាមិនខាន ដូច្នេះចៅក្រម មានឆន្ទានុសិទ្ធិជ្រើសរើសយកនីតិវិធីណាមួយក៏បាន ប៉ុន្តែនីតិវិធីទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ចៅក្រមកម្រ នឹងធ្វើណាស់ ព្រោះពេលខ្លះធ្វើឱ្យខូចខាតដល់កម្មវត្ថុដែលត្រូវរក្សាការពារ ដែលបង្កឡើងដោយកូនបំណុល ចៅក្រមច្រើនតែជ្រើសរើសយកនីតិវិធីការសាកសួរម្ចាស់បំណុល គឺមានលក្ខណៈល្អជាង គ្រាន់តែពិនិត្យភស្តុតាង ជាឯកសារ ឬឱ្យភាគីធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងល្មមបានហើយ។ សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងត្រូវធ្វើដោយផ្អែកលើភស្តុតាង ដែលអាចឱ្យគេពិនិត្យបានភ្លាមៗ។ បន្ទាប់ពីធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងដែលនាំឱ្យចេញរក្សាការពារ ហើយដីកាសម្រេច នេះត្រូវទុករយៈពេលនៃការអនុវត្តក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ចាប់ពីថ្ងៃដែលចាប់បញ្ជូនទៅម្ចាស់បំណុល បើម្ចាស់បំណុលមិនសុំអនុវត្តទេ នោះដីកាសម្រេចត្រូវអស់អានុភាព ប៉ុន្តែពេលអនុវត្តដីកាសម្រេចនេះមិនចាំបាច់ មានរូបមន្តអនុវត្ត។ ម្យ៉ាងទៀត ដើម្បីឱ្យបានលឿន និងបន្ទាន់ផង ច្បាប់បានតម្រូវទៅលើសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ បានន័យថា ភាគីមិនអាចផ្លាស់ប្តូរសមត្ថកិច្ច ដោយការព្រមព្រៀងឡើយ។

២.៣. លក្ខណៈបន្ទាន់បង្ខំ

ផ្អែកតាមមាត្រា៥៥៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ការចាត់ចែងរក្សាការពារមានលក្ខណៈ “បន្ទាន់បង្ខំ” ពីព្រោះក្នុងករណីម្ចាស់បំណុល មិនដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តីតាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល ក្នុងអំឡុងពេល

ដែលច្បាប់បានកំណត់ទេនឹងក្លាយជាមូលហេតុនៃការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលបានចេញពីមុន។ វិធានរក្សាការពារមានលក្ខណៈរណបឱ្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តី មានខ្លឹមសារថា តុលាការបង្គាប់ឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់បណ្តឹងអង្គសេចក្តីក្នុងអំឡុងពេលសមរម្យ ប្រសិនបើមានការស្នើសុំរបស់កូនបំណុល។ ករណីនេះ ប្រសិនបើម្ចាស់បំណុលមិនដាក់ពាក្យបណ្តឹងលើអង្គសេចក្តីក្នុងអំឡុងពេលកំណត់ តុលាការត្រូវលុបចោលដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុនោះ តាមការស្នើសុំរបស់កូនបំណុល។ មួយវិញទៀត វិធានរក្សាការពារស្តីពីសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវការពារ គឺមានលក្ខណៈដូចគ្នានឹងអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តី មានន័យថាប្រសិនបើគ្មានសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ តុលាការនឹងមិនចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារតាមការស្នើសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលនោះទេ ឬក្នុងករណីសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ ត្រូវបានរលត់នាពេលក្រោយ ដោយមូលហេតុកាតព្វកិច្ចរបស់កូនបំណុល ឬម្ចាស់បំណុលចាញ់បណ្តឹងអង្គសេចក្តី សេចក្តីសម្រេចនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តីបានចូលជាស្ថាពរ ជាមូលហេតុដែលតុលាការអាចលុបចោលដីកាសម្រេចការពារនោះវិញបាន តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល។

នីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ គឺជានីតិវិធីបន្ទាប់បន្សំដើម្បីធ្វើបណ្តឹងអង្គសេចក្តីនៅក្នុងចំណុចមួយចំនួន។ ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ជានីតិវិធីមួយដែលធ្វើឡើងបណ្តោះអាសន្ន វាពុំមានឥទ្ធិពលទៅលើបណ្តឹងអង្គសេចក្តីទៅតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច នោះការរក្សាការពារត្រូវតែសុំទៅតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើអង្គសេចក្តីនោះដែរ។ ដូច្នេះ រឿងក្តីនៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើអង្គសេចក្តី ឬសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងដែលវត្ថុនឹងត្រូវរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទស្ថិតនៅ។^១

ឧទាហរណ៍៖ ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នទៅលើដីមួយកន្លែងរបស់កូនបំណុល គឺត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីធានាការសងសិទ្ធិលើបំណុលដល់ម្ចាស់បំណុល។ ប្រសិនបើកូនបំណុលបានយកប្រាក់ដែលជំពាក់ទៅសងដល់ម្ចាស់បំណុលតាមការទាមទារ នោះសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តរវាងកូនបំណុល និងម្ចាស់បំណុលនឹងត្រូវបានរលត់។ ដូច្នេះ មិនត្រឹមតែតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារប៉ុណ្ណោះទេ ដែលអាចលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារនេះបាន គឺថែមទាំងតុលាការដែលវិនិច្ឆ័យលើបណ្តឹងអង្គសេចក្តី អាចលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារនោះវិញបានទៅតាមពាក្យសុំរបស់ភាគី (មាត្រា៥៥៨ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ។

^១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤០ កថាខណ្ឌទី១។

២.៤. លក្ខណៈសម្ងាត់

ការចាត់ចែងរក្សាការពារត្រូវអនុវត្តមានលក្ខណៈ “សម្ងាត់” (ស្ងាត់ៗមិនឱ្យកូនបំណុលដឹង) បើពុំដូច្នោះទេ ដីកាសម្រេចរក្សាការពារនឹងក្លាយជាគ្មានន័យ។ វិធានរក្សាការពារត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងការពារ ផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់ម្ចាស់បំណុល ដោយមិនឱ្យកូនបំណុលដឹងខ្លួនជាមុនតាមរយៈការអនុវត្ត ដីកាសម្រេចរក្សាការពាររួចរាល់ហើយ ទើបជូនដំណឹងទៅកូនបំណុលជាក្រោយ ពីព្រោះប្រសិនបើកូនបំណុល បានដឹងជាមុន នោះការអនុវត្តដីកាសម្រេចរក្សាការពារអាចនឹងមិនទទួលបានជោគជ័យទេ។ ហេតុនេះ ដើម្បីបញ្ចៀស នូវហានិភ័យបែបនេះ តុលាការត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីរក្សាការពារដោយសម្ងាត់។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើកូនបំណុល យល់ថាប៉ះពាល់ផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់ខ្លួន អាចធ្វើការតវ៉ាបាន ហើយប្រសិនបើតុលាការទទួលស្គាល់ ការតវ៉ារបស់កូនបំណុល តុលាការនឹងលុបចោល ឬផ្លាស់ប្តូរសេចក្តីសម្រេចដើម។

ម្ចាស់បំណុល ឬអ្នកដាក់ពាក្យសុំដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ តែងតែបារម្ភថា នៅពេលដែលតុលាការកំណត់សិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តជាស្ថាពរហើយ ខ្លួនមិនអាចអនុវត្តនូវកិច្ចការទាំងនោះ បានទេ ហើយម្ចាស់បំណុលតែងតែស្នើសុំមកតុលាការឱ្យចាត់ចែងការរក្សាការពារ ប៉ុន្តែពេលខ្លះតុលាការតម្រូវឱ្យ ម្ចាស់បំណុលដាក់ប្រាក់ភោគ ដើម្បីកុំឱ្យប្រើសិទ្ធិនេះហួសហេតុពេក រីឯកូនបំណុលវិញ កាលបើខ្លួនដឹងថាចាញ់ក្តី ពេលនោះខ្លួនក៏បានលួចចាត់ចែងទ្រព្យនោះទៅឱ្យអ្នកដទៃផ្សេងទៀត ក្នុងគោលបំណងគេចវេសមិនទទួល ខុសត្រូវ។ ភាពសម្ងាត់នេះ គឺរក្សាផលប្រយោជន៍ឱ្យម្ចាស់បំណុល ឬអ្នកដាក់ពាក្យសុំដែលនីតិវិធីនេះធ្វើឱ្យ បាត់បង់គោលការណ៍ចំពោះមុខប៉ុន្តែដោយសារមានលក្ខណៈសម្ងាត់បែបនេះហើយទើបច្បាប់តម្រូវឱ្យម្ចាស់បំណុល ដែលជាអ្នកដាក់ពាក្យសុំយកដីកាសម្រេចនេះ ទៅអនុវត្តមុនការបញ្ជូនទៅដល់កូនបំណុលបានទៀតផង។¹⁰ ម្យ៉ាងវិញទៀត ចៅក្រមអាចជ្រើសរើសយកនីតិវិធីនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ដូចជាការពិនិត្យភស្តុតាង និងការសាកសួរភាគីបានដែរ ប៉ុន្តែនីតិវិធីនេះអាចធ្វើជាសាធារណៈ ដូច្នេះអាចមានហានិភ័យកើតឡើងដោយ កូនបំណុល ឬតតិយជនផ្សេងទៀតធ្វើឱ្យខូចប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុល។ ដើម្បីចៀសវាងនូវហានិភ័យនេះ តុលាការត្រូវធ្វើនីតិវិធីរក្សាការពារជាសម្ងាត់ ដូច្នេះ តុលាការអាចជ្រើសរើសនីតិវិធីនៃការពិនិត្យឯកសារ ឬសាកសួរ ម្ចាស់បំណុល ដើម្បីចេញដីកាសម្រេច។¹¹ ប្រសិនបើកូនបំណុលយល់ឃើញថា ការចាត់ចែងរក្សាការពាររឹបអូស ជាបណ្តោះអាសន្ននេះ ប៉ះពាល់ផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ដោយមិនសមរម្យ ទើបបបចាត់ចែងរក្សាការពារនេះ អាចអនុញ្ញាតឱ្យកូនបំណុលមានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាបាន ហើយតុលាការក៏ពិចារណាពីបណ្តឹងតវ៉ានេះ ដែលនាំឱ្យ តុលាការទទួលស្គាល់ផ្លាស់ប្តូរ ឬលុបចោលការចាត់ចែងរក្សាការពារនេះបានតែម្តង។

¹⁰ ក្រមនីតិវិធីរឹបអូសវត្ថុ, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៦២ កថាខណ្ឌទី៣។

¹¹ ក្រមនីតិវិធីរឹបអូសវត្ថុ, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១១៤ កថាខណ្ឌទី២។

កថាភាគទី៣. កម្មវត្ថុ និងភាគីនៃការរើបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

៣.១. កម្មវត្ថុនៃការរើបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

កម្មវត្ថុនៃការរើបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននៅក្នុងប្រធានបទសារណានេះ គឺសំដៅទៅលើអចលនវត្ថុ។
តាមច្បាប់ភូមិបាល អចលនវត្ថុបានបែងចែកចេញជា ៣ (បី) ប្រភេទមានដូចជា អចលនវត្ថុពីកំណើត អចលនវត្ថុតាមការកំណត់របស់ច្បាប់ និងអចលនវត្ថុតាមភ័ព្វវាសនា។

ក. អចលនវត្ថុពីកំណើត រួមមាន ដីធម្មជាតិ ដីព្រៃឈើ ដីដាំដុះ ដីទុកចោល ឬមិនអាចដាំដុះដីលិចទឹក ដោយទីងនៅនឹង ឬទឹកកំពុងហូរ និងសំណង់ ឬការរៀបចំទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅជាហ្នឹងមួយកន្លែងកើតឡើង មិនអាចរំកិល ឬផ្លាស់ទីបានឡើយ។¹²

ខ. អចលនវត្ថុតាមការកំណត់ដោយច្បាប់ ជាសិទ្ធិកណ្តិកទាំងឡាយលើអចលនវត្ថុតាមការ ឬលើ ចលនវត្ថុដែលច្បាប់បានសន្មតថាជាអចលនវត្ថុ។¹³

គ. អចលនវត្ថុតាមភ័ព្វវាសនា សំដៅដល់វត្ថុជាប់នឹងដី ឬបញ្ចូលជាមួយសំណង់ទាំងឡាយ ដែលមិន អាចបំបែកចេញបានដោយមិនធ្វើឱ្យ ឬមិនផ្លាស់ប្តូរសភាពដើម ដូចជា កង្ហារ ពិដាន ម៉ាស៊ីន ត្រជាក់ ជាដើម។¹⁴

ចំណែកឯក្រុមរដ្ឋប្បវេណី អចលនវត្ថុត្រូវសំដៅលើ ដីធ្លី និងវត្ថុដែលជាប់នឹងដី ហើយមិនអាចផ្លាស់ប្តូរ ទីកន្លែងបាន ដូចជាអាគារ សំណង់ ដំណាំ រុក្ខជាតិ ជាអាទិ៍ ហើយចំពោះវត្ថុផ្សេងៗ ក្រៅពីនេះទៀត ត្រូវបាន រាប់បញ្ចូលជាចលនវត្ថុ។¹⁵ អចលនវត្ថុក្នុងន័យនេះ ត្រូវបានរាប់បញ្ចូលទាំងអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជី និង អចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី ហើយជាកម្មវត្ថុនៃការរើបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលអាចជាកម្មវត្ថុ នៃចាត់ចែងរក្សាការពារទុកសម្រាប់ធ្វើការអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុលនៅពេលក្រោយ។

អចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជី គឺសំដៅដល់ដីដែលកម្មសិទ្ធិត្រូវបានចុះបញ្ជី ក្នុងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី ហើយមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុត្រូវបានចេញ។¹⁶ អចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី គឺសំដៅ លើដី និងចំណែកឯកជននៃអាគារសហកម្មសិទ្ធិដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី។¹⁷ ម្យ៉ាងវិញទៀត ដីដែលមិនទាន់បាន ចុះបញ្ជី គឺសំដៅលើដីដែលមិនទាន់បានចុះក្នុងសៀវភៅចុះបញ្ជី ហើយដែលតុលាការបានសន្មតថាកូនបំណុល

¹² ច្បាប់ភូមិបាល, លេខនស/រកម/០៨០១/១៤, ៣០ សីហា ២០០១, មាត្រា២ កថាខណ្ឌទី២។

¹³ ច្បាប់ភូមិបាល, លេខនស/រកម/០៨០១/១៤, ៣០ សីហា ២០០១, មាត្រា២ កថាខណ្ឌទី៤។

¹⁴ ច្បាប់ភូមិបាល, លេខនស/រកម/០៨០១/១៤, ៣០ សីហា ២០០១, មាត្រា២ កថាខណ្ឌទី៣។

¹⁵ ក្រុមរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/១២០៧/០៣១, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា២០ កថាខណ្ឌទី១ កថាខណ្ឌទី២ កថាខណ្ឌទី៣។

¹⁶ ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ៥៩ ប្រក.ជនស/១១, ០៣ ឧសភា ២០១១, ប្រការ៣។

¹⁷ ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងរក្សាការពារ និងការរើបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី, លេខ២១៤ ប្រក.ជនស, ២១ វិច្ឆិកា ២០១៤, ប្រការ៤។

នៃការអនុវត្ត ឬកូនបំណុលដែលជាកម្មសិទ្ធិករ ឬភាគីនៃដីនោះ ដោយផ្អែកតាមមាត្រា៤១៧ កថាខណ្ឌទី៣ និងមាត្រា៥៤១ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

មួយវិញទៀត ចំណែកឯកជននៃអាគារសហកម្មសិទ្ធិដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី គឺសំដៅលើចំណែកឯកជននៃអាគារសហកម្មសិទ្ធិ ដែលមិនទាន់បានចុះក្នុងសៀវភៅគោលបញ្ជីចំណែកឯកជននៃអាគារសហកម្មសិទ្ធិដែលតុលាការបានសន្មត់ថាកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ឬកូនបំណុលជាកម្មសិទ្ធិករ ឬជាម្ចាស់សិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍នៃចំណែកឯកជននៃអាគារសហកម្មសិទ្ធិនោះ ដោយផ្អែកតាមមាត្រា៤១៧ កថាខណ្ឌទី៣ និងមាត្រា៥៤១ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

ម្យ៉ាងវិញទៀត កម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ត្រូវទ្រព្យសម្បត្តិជាក់លាក់ស្ថិតក្រោមកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុល ផ្អែកតាមមាត្រា៥៦៤ មាត្រា៥៦៤ និងមាត្រា៣៧៦ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។ ដោយហេតុថា គោលដៅនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន គឺរក្សាការពារការអនុវត្តដោយបង្ខំ ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងសងជាប្រាក់។¹⁸

៣.២. ភាគីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

ភាគីនៅក្នុងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុមាន ភាគីដែលដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុហៅថា អ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬម្ចាស់បំណុល ហើយចំណែកឯភាគីម្ខាងទៀតហៅថា កូនបំណុល។¹⁹

ទន្ទឹមនឹងនេះ បុគ្គលដែលអះអាងថាខ្លួនមានសិទ្ធិដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ ហើយបានដាក់ពាក្យសុំរក្សាការពារមកតុលាការហៅថា ម្ចាស់បំណុល រីឯភាគីម្ខាងទៀតនៃពាក្យសុំនេះ ហៅថា កូនបំណុល (សំណុំរឿងរក្សាការពារ)។

លើសពីនេះទៅទៀត ចំពោះសំណុំរឿងអនុវត្តរក្សាការពារ បុគ្គលដែលបានទទួលសេចក្តីសម្រេចពីតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ និងបានដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តដីកាសម្រេចនេះ ហៅថា ម្ចាស់បំណុល រីឯភាគីម្ខាងទៀតនៃពាក្យសុំនេះ ហៅថា កូនបំណុល (សំណុំរឿងអនុវត្តរក្សាការពារ) ពីព្រោះនៅក្នុងមាត្រា៥៦៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មិនរាប់បញ្ចូលមាត្រា៣៤៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីទេ នាំឱ្យបកស្រាយថា មិនអាចប្រើពាក្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត និងកូនបំណុលនៃការអនុវត្តនៅក្នុងសំណុំរឿងអនុវត្តរក្សាការពារបានឡើយ ហើយការអនុវត្តរក្សាការពារមិនមានលំហូរនីតិវិធីស្មុគស្មាញ និងវែងឆ្ងាយដូចសំណុំរឿងអនុវត្តដោយបង្ខំឡើយ។

¹⁸ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៣១ ចំណុច ក។

¹⁹ ក្រុមការងារជំនុំជម្រះដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា. សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី. ភាគ២, ការអនុវត្តដោយបង្ខំ និងការចាត់ចែងរក្សាការពារ. ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០១០, ទំព័រ១៩៥។

ជំពូកទី២

នីតិវិធីនៃការរើបអូសជា

បណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

ជំពូកទី២

នីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

ផ្នែកទី១. នីតិវិធីនៃការសម្រេចសេចក្តី (ការសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន)

កថាភាគទី១. សមត្ថកិច្ចតុលាការ

សមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការ គឺជាទំហំនៃសិទ្ធិអំណាច ដែលអាចអនុវត្តសិទ្ធិនៃការសម្រេចសេចក្តី ហើយសិទ្ធិអំណាចទាំងនេះ ត្រូវបានប្រគល់ឱ្យទៅតុលាការគ្រប់ជាន់ថ្នាក់។ ដូច្នេះ តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច គឺជាតុលាការដែលអាចទទួលបានស្របច្បាប់នូវពាក្យបណ្តឹង វិនិច្ឆ័យលើរឿងក្តី ហើយចេញសាលក្រម ឬសាលដីកាបាន។^{២០} សមត្ថកិច្ចតុលាការនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននេះ ជាសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ។^{២១} ហើយតុលាការមានសមត្ថកិច្ចលើរឿងក្តីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន រួមមាន (១.១) សមត្ថកិច្ចតាមបណ្តឹងអង្គសេចក្តី និង (១.២) សមត្ថកិច្ចតាមវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។^{២២}

១.១. សមត្ថកិច្ចតាមបណ្តឹងអង្គសេចក្តី

តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើអង្គសេចក្តី “អង្គសេចក្តី” សំដៅទៅលើរឿងក្តីនៃពាក្យបណ្តឹងត្រូវបានដាក់ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន អង្គសេចក្តីក៏អាចជារឿងក្តីមជ្ឈត្តកម្ម ឬរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងដែរ។^{២៣}

នៅមុនពេលដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តី តុលាការមានសមត្ថកិច្ច គឺតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើរឿងក្តីនៃបណ្តឹងដែលនឹងធ្វើនាពេលអនាគត ហើយបើមានតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចបែបនេះច្រើន នោះអាចជ្រើសរើសយកតុលាការណាមួយក្នុងចំណោមតុលាការទាំងនោះបាន។ នៅពេលដែលអង្គសេចក្តីកំពុងត្រូវបានចាត់ការ ជាគោលការណ៍តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើអង្គសេចក្តី គឺតុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី១។ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើអង្គសេចក្តីកំពុងត្រូវបានចាត់ការនៅក្នុងនីតិវិធីនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើអង្គសេចក្តី គឺតុលាការនៃការជំនុំជម្រះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ (មាត្រា៥៤០ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។ ក្នុងករណីដែលអង្គសេចក្តីកំពុងត្រូវបានចាត់ការនៅក្នុងនីតិវិធីនៃបណ្តឹងសាទុក្ខនោះ គឺតុលាការដែលជាអ្នកមានសមត្ថកិច្ចលើអង្គសេចក្តី គឺតុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី១។ ដោយហេតុថា ជាគោលការណ៍តុលាការកំពូលជាតុលាការអង្គច្បាប់មិនវិនិច្ឆ័យលើអង្គហេតុនោះទេ ហើយសិទ្ធិជម្រះពីរដងរបស់គូភាគីនៃសំណុំរឿងរក្សាការពារមិនអាចត្រូវបានផ្តល់ជូនឡើយ បើទទួលស្គាល់តុលាការកំពូលក្នុងនាមជាតុលាការអង្គសេចក្តីចំពោះ

^{២០} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៧។
^{២១} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៣៣។
^{២២} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤០ កថាខណ្ឌទី១។
^{២៣} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤០។

សំណុំរឿងរក្សាការពារ ដូច្នេះ ប្រសិនបើបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ត្រូវបានជំនុំជម្រះនៅតុលាការកំពូល ហើយមានភាគីណាមួយយល់ថា ត្រូវធ្វើនីតិវិធីចាត់ចែងរក្សាការពារ ត្រូវដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារនោះទៅតុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី១ វិញ (តុលាការមានសមត្ថកិច្ចលើបណ្តឹងអង្គសេចក្តី)។

ឧទាហរណ៍៖ លោក ខ មានសិទ្ធិលើបំណុលចំពោះលោក ក ចំនួន ១០ ម៉ឺនដុល្លារ ដោយផ្អែកលើកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគ ក្រោយមកលោក ក មិនបានអនុវត្តកាតព្វកិច្ចសងប្រាក់របស់ខ្លួន។ លោក ក មានដីមួយកន្លែងស្ថិតនៅរាជធានីភ្នំពេញ។ ករណីនេះ សំណុំរឿងបណ្តឹងតាមអង្គសេចក្តីរបស់ លោក ក កំពុងចាត់ការនៅសាលាឧទ្ធរណ៍ភ្នំពេញ។ ដូច្នេះ លោក ខ ក៏អាចដាក់ពាក្យសុំរក្សាការពារដីមួយកន្លែងរបស់លោក ក នៅសាលាឧទ្ធរណ៍ភ្នំពេញបានផងដែរ ដោយផ្អែកលើសមត្ថកិច្ចតាមបណ្តឹងអង្គសេចក្តី។

គួរបញ្ជាក់បន្ថែមថា ទោះបីជាពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវបានដាក់ទៅតុលាការដែលអាចធ្វើបានដោយមិនចាំបាច់ឱ្យតុលាការនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ធ្វើសំណុំរឿងអង្គសេចក្តីមកតុលាការដែលកំពុងចាត់ការសំណុំរឿងរក្សាការពារឡើយ ពីព្រោះតុលាការរក្សាការពារពិនិត្យសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងតែប៉ុណ្ណោះ។

១.២. សមត្ថកិច្ចតាមវត្តមានជាបណ្តោះអាសន្ននៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

នៅក្នុងពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន អ្នកដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នក៏អាចដាក់ពាក្យសុំមកតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីតាំងដែលអចលនវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នបានផងដែរ។

ឧទាហរណ៍៖ លោក ខ មានសិទ្ធិលើបំណុលចំពោះលោក ក ចំនួន ១០ ម៉ឺនដុល្លារ ដោយផ្អែកលើកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគ ក្រោយមកលោក ក មិនបានអនុវត្តកាតព្វកិច្ចសងប្រាក់របស់ខ្លួន។ លោក ក មានដីមួយកន្លែងស្ថិតនៅរាជធានីភ្នំពេញ។ ករណីនេះ ដីដែលកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នស្ថិតនៅភ្នំពេញ អ្នកដាក់ពាក្យអាចដាក់ពាក្យសុំមកសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ហើយតុលាការនេះមានសមត្ថកិច្ចផ្អែកតាមវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។

បើវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន គឺជាវត្ថុក្រៅពីអចលនវត្ថុ នោះត្រូវបញ្ជាក់អំពីទីកន្លែងនៃអចលនវត្ថុនោះ។ ក្នុងករណីដែលកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន គឺជាសិទ្ធិលើបំណុល ឬសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត ត្រូវចាត់ទុកថាសិទ្ធិនោះស្ថិតនៅឯណានៅឯណាជាអាទិ៍ របស់កូនបំណុលទី៣ ឬបុគ្គលដែលមានលក្ខណៈដូចជាកូនបំណុលទី៣ (មាត្រា៥៤០ កថាខណ្ឌទី៣ និងទី៤ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។²⁴

ជាក់ស្តែង ក្នុងករណីសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការមានច្រើន ដូចជា ដី ១ កន្លែង ស្ថិតនៅភ្នំពេញ ដី ១ កន្លែងទៀត ស្ថិតនៅខេត្តកណ្តាល (កម្មវត្ថុដែលត្រូវរក្សាការពារមានទីតាំងខុសៗគ្នា) នាំឱ្យសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការ

²⁴ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤១ កថាខណ្ឌទី១។

អាចជាសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ឬសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ហេតុនេះ ម្ចាស់បំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំទៅ សាលាដំបូងណាមួយក៏បាន មានន័យថាដាក់ទៅភ្នំពេញ ដោយរួមជាបញ្ចូលដីទាំងពីរកន្លែងនេះ នាំឱ្យសាលាដំបូង រាជធានីភ្នំពេញ មានសមត្ថកិច្ចចាត់ការលើពាក្យសុំដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះដីទាំងអស់ (មាត្រា៥៤០ កថាខណ្ឌទី២ វាក្យខណ្ឌទី១ មាត្រា១១ មាត្រា១៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ពីព្រោះមូលដ្ឋាននៃ ការកំណត់ពេលវេលាសម្រាប់កំណត់សមត្ថកិច្ចតុលាការ គឺពេលដាក់ពាក្យសុំ ហើយចំពោះពាក្យសុំដែលមាន ការទាមទារច្រើនចំណុចស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចតុលាការផ្សេងៗគ្នា អាចដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ណាមួយក្នុងចំណោមតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចនានា ក៏បានដោយរួមបញ្ចូលការទាមទារផ្សេងៗទៀត ជាមួយគ្នា។

កថាភាគទី២. ការដាក់ពាក្យសុំ

ការដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវសរសេរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។²⁵ ការកំណត់បែបនេះ គឺមានគោលបំណងដើម្បីធានានូវភាពច្បាស់លាស់។ ការដាក់ពាក្យសុំនេះ ត្រូវបង់ពន្ធចំនួន ៥ ០០០ (ប្រាំពាន់) រៀល ។²⁶

ម្យ៉ាងវិញទៀត ផ្អែកតាមមាត្រា៥៤១ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ចំណុចដែលត្រូវសរសេរ នៅក្នុងពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន មានដូចខាងក្រោមនេះ៖

- (១) ឈ្មោះ ឬនាមករណ៍ និងអាសយដ្ឋានរបស់ភាគី ហើយឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាង ដែលច្បាប់បានកំណត់
- (២) ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំទាមទារ
- (៣) សិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ
- (៤) ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ។

ចំពោះចំណុចទី៣ និងចំណុចទី៤ នៃកថាខណ្ឌទី១ខាងលើ អ្នកដាក់ពាក្យសុំ គប្បីសរសេរឱ្យបាន ច្បាស់លាស់ និងត្រូវសរសេរនូវភស្តុតាងតាមហេតុនីមួយៗដែលត្រូវបញ្ជាក់។

២.១. អត្តសញ្ញាណភូតាគី និងអ្នកតំណាង

នៅក្នុងពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវសរសេរនូវអត្តសញ្ញាណរបស់ភាគីឱ្យ បានច្បាស់លាស់ ដូចជាឈ្មោះ អាយុ លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន ជាដើម។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ក៏ដូចទៅនឹងភាគីដែរ ពោលគឺត្រូវសរសេរនូវអត្តសញ្ញាណឱ្យបានច្បាស់លាស់

²⁵ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៣៤ ចំណុច ក។

²⁶ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៣៧ កថាខណ្ឌទី១។

នៅក្នុងពាក្យសុំនោះ។ ជាពិសេស ដើម្បីឱ្យមានភាពងាយស្រួលក្នុងការជូនដំណឹង ភាគី និងអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ គប្បីសរសេរនូវលេខទូរស័ព្ទបន្ថែមនៅក្នុងពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឿងរហូតជាបណ្តោះអាសន្ន។

២.២. ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំទាមទារ

ជាគោលការណ៍ កម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវកំណត់ឱ្យបានជាក់លាក់។^{២៧} ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលកម្មវត្ថុនោះ គឺជាចលនវត្ថុ មិនចាំបាច់កំណត់ជាក់លាក់អំពីចលនវត្ថុនីមួយៗនោះទេ^{២៨} តែត្រូវបញ្ជាក់អំពីទីកន្លែងនៃចលនវត្ថុ។^{២៩} មានន័យថា ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ជាចំណុចសំខាន់ដែលពុំអាចខ្វះបាន និងត្រូវមានសរសេរនូវអត្ថន័យឱ្យបានច្បាស់លាស់ ដោយសារតែខ្លឹមសារនៃការចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារនេះ ជាកម្មវត្ថុនៃការចេញដីកាសម្រេចការពារ។ ជាក់ស្តែង ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុអាចសរសេរថា “រឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននូវអចលនវត្ថុ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុលដែលបានកត់ត្រានៅក្នុងបញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ”។ ក្នុងករណីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុច្បាប់មិនតម្រូវឱ្យកំណត់អត្តសញ្ញាណជាក់លាក់នោះនេះ ពោលគឺ ចង្អុលទីតាំងចលនវត្ថុនោះស្ថិតនៅគ្រាប់គ្រាន់។

ឧទាហរណ៍៖ អ្នកដាក់ពាក្យសុំដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ត្រូវសរសេរពីខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងកំណត់នូវអចលនវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និងសិទ្ធិលើបំណុលឱ្យបានជាក់លាក់។

២.៣. សិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ

ផ្អែកតាមមាត្រា៥៤១ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុច “គ” នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវសរសេរអំពីសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ។ សិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ គឺសិទ្ធិទាមទារដែលមានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់សារធាតុ ដែលដូចគ្នានឹងសិទ្ធិទាមទារនៅក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តីដែរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវរក្សាការពារ ត្រូវជាសិទ្ធិទាមទារដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់។

ផ្អែកតាមមាត្រា៥៤១ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី អ្នកដាក់ពាក្យសុំ គប្បីសរសេរឱ្យច្បាស់លាស់ និងសរសេរនូវភស្តុតាងតាមអង្គហេតុនីមួយៗដែលត្រូវបញ្ជាក់ចំពោះចំណុចស្តីពីសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលដូចនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ។ ហេតុនេះ ដើម្បីឱ្យមានភាពច្បាស់លាស់ អ្នកដាក់ពាក្យសុំ គប្បីសរសេរនូវអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ និងអង្គហេតុសំខាន់ៗក្នុងចំណោមអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារដូចមានបញ្ញត្តិនៅក្នុងមាត្រា៧៥ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

^{២៧} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤៦ វាក្យខណ្ឌទី១។

^{២៨} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤៦ វាក្យខណ្ឌទី២។

^{២៩} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៦៥ កថាខណ្ឌទី១។

ដូច្នេះ សិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលត្រូវបានរក្សាការពារ ត្រង់ចំណុចនេះត្រូវសរសេរពីអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ និងអង្គហេតុសំខាន់ៗផ្សេងទៀត ព្រោះថាការសរសេរអំពីអង្គហេតុទាំងពីរនេះ គឺដើម្បីបង្កើតសិទ្ធិ។ ជាការពិតអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ គឺត្រូវសរសេរនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង ប៉ុន្តែដីការរក្សាការពារអាចចេញបានមុនការដាក់ពាក្យបណ្តឹង ត្រង់នេះមានន័យថា សិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវរក្សាការពារ ត្រូវសរសេរយ៉ាងណាឱ្យអត្ថន័យ និងខ្លឹមសារដូចជាការសរសេរអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ។³⁰ បើម្ចាស់បំណុលអាចមើលឃើញអង្គហេតុតវ៉ាដែលនឹងអះអាង ដោយកូនបំណុលជាចំណុចប្រសើរដោយម្ចាស់បំណុលត្រូវបញ្ចូលនូវការបដិសេធអំពីអង្គហេតុតវ៉ានោះ ព្រោះមានប្រយោជន៍សម្រាប់តុលាការក្នុងការចេញដីកាសម្រេច និងសម្រេចអំពីចំនួនប្រាក់កាត។

២.៤. ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ

ផ្អែកតាមមាត្រា៥៤៥ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុច ឃ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឺបង្គាប់ជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវសរសេរនូវភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ។ ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ គឺជាអង្គហេតុទាំងឡាយណាដែលបញ្ជាក់អំពីការបាត់បង់ម្ចាស់បំណុលថា មិនអាចធ្វើបាន ឬមានការលំបាកខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំ។

ឧទាហរណ៍៖ កូនបំណុលកំពុងតែប្រកាសលក់ដី ឬម្ចាស់បំណុលមិនបានស្គាល់ទ្រព្យសម្បត្តិមានតម្លៃផ្សេងទៀតរបស់កូនបំណុលក្រៅពីសម្បត្តិទាំងនេះ ជាអាទិ៍។

ការចេញដីកាសម្រេចរឺបង្គាប់ជាបណ្តោះអាសន្ន មិនត្រឹមតែត្រូវផ្អែកទៅលើអត្ថិភាពនៃសិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារប៉ុណ្ណោះទេ តែត្រូវផ្អែកលើភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារផងដែរ។ មានន័យថា មានតែក្នុងករណីដែលការអនុវត្តដោយបង្ខំនាពេលអនាគតនឹងមិនអាចធ្វើបាន ឬនឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំបើបណ្តោយឱ្យស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅដដែលប៉ុណ្ណោះទេ ដែលត្រូវចាត់ទុកថាការរក្សាការពារមានភាពចាំបាច់។³¹

ការរក្សាការពារត្រូវបានចាត់ទុកថាមានភាពចាំបាច់ នៅក្នុងករណីដែលស្ថានភាពទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលទំនងជានឹងធ្លាក់តម្លៃ ជាបរិមាណ ឬជាគុណភាព ឬនឹងមានតែទ្រព្យសម្បត្តិដែលពិបាកប្តូរជាប្រាក់នៅក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំប៉ុណ្ណោះដែលនៅសល់ ដោយសារការចាយវាយខ្លះខ្លាយ ការលក់ក្នុងតម្លៃថោក ការខូចខាត ការបំបាត់ ជាអាទិ៍។ ការរក្សាការពារ ក៏ត្រូវបានចាត់ទុកថាមានភាពចាំបាច់ដែរ នៅក្នុងករណីដែលកូនបំណុលបានគេចខ្លួន ឬបានប្តូរលំនៅឋានជាច្រើនលើកច្រើនសារ ហើយបើការណ៍នោះ ត្រូវបានយល់ឃើញ

³⁰ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៧៥។

³¹ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤៥ កថាខណ្ឌទី១។

ថាជាឧបសគ្គចំពោះការអនុវត្តដោយបង្ខំ។ ការកំណត់នេះ មិនត្រូវកម្រិតតែត្រឹមអ្វីដែលផ្អែកលើទង្វើផ្ទាល់ខ្លួនរបស់កូនបំណុលតែប៉ុណ្ណោះទេ។

ក្នុងករណីដែលមានការបារម្ភថា ការអនុវត្តដោយបង្ខំទំនងជានឹងត្រូវធ្វើនៅបរទេស នោះការរក្សាការពារត្រូវចាត់ទុកថាមានភាពចាំបាច់។ តួយ៉ាង ករណីដែលកូនបំណុលបានបង្ហាញសញ្ញានៃការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិ និងការធ្វើអន្តោប្រវេសន៍ទៅបរទេស ជាអាទិ៍។

ទោះបីជា ក្នុងករណីដែលបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌទូទៅហើយក៏ដោយ ក៏ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារអាចនឹងត្រូវបានបដិសេធដែរ។ ជាក់ស្តែង ករណីដែលសិទ្ធិលើបំណុល មានភ្ជាប់នឹងសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រក្សក្ស គ្រប់គ្រាន់ហើយ ឬករណីដែលសិទ្ធិលើបំណុល បំពេញលក្ខខណ្ឌគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំដោយគ្មានលក្ខខណ្ឌ។

កថាភាគទី៣. ឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយ

នៅក្នុងពាក្យសុំដីកាសម្រេចបីអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវមានភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារមួយចំនួនដូចជា ឯកសារសម្រាប់ធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ឯកសារសម្រាប់បញ្ជាក់ពីសិទ្ធិរបស់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ឯកសារសម្រាប់បញ្ជាក់ពីកម្មវត្ថុនៃការបីអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និងឯកសារផ្សេងៗទៀត។

៣.១. ឯកសារសម្រាប់ធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង

ពាក្យ “សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង” សំដៅលើភស្តុតាងដែលអាចពិនិត្យភ្លាមៗបាន។³² សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងជា របៀបទទួលស្គាល់អង្គហេតុ ដោយប្រើភស្តុតាងដែលងាយពិនិត្យបានភ្លាមៗ ហេតុនេះ ភស្តុតាងដែលប្រើពេលច្រើន ដូចជាលទ្ធផលកោសលវិច័យ ឬការសាកសួរសាក្សី មិនត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជាសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងនោះទេ។

នៅក្នុងលិខិតសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង គប្បីសរសេរអំពីចំណុចសំខាន់ៗ ដូចជា ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចដែលម្ចាស់បំណុលទាមទារឱ្យតុលាការចេញ សិទ្ធិ និងទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលត្រូវរក្សាការពារ ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នរបស់កូនបំណុល ភស្តុតាង និងសំណូមពរ ជាដើម។ ឯកសារសម្រាប់បញ្ជាក់ដំបូង គឺជាឯកសារជាភស្តុតាងដែលអាចពិនិត្យភ្លាមៗបាន នៅពេលធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង។ ឯកសារសម្រាប់ធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយពាក្យសុំនោះ មានដូចជា ឯកសារដែលបញ្ជាក់ពីសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានការពារ និងឯកសារដែលបញ្ជាក់ពីភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ។³³

³² ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១៣១។

³³ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤១ កថាខណ្ឌទី៣។

៣.១.១. ឯកសារបញ្ជាក់ដំបូងអំពីសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានការពារ

អ្នកដាក់ពាក្យសុំដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ (ម្ចាស់បំណុល) ចាំបាច់ត្រូវធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងចំពោះសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវរក្សាការពារ។ ដើម្បីធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងចំពោះសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារអ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវធ្វើការបញ្ជាក់ពីអង្គហេតុចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជាក់ការទាមទារ និងអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ។ ភស្តុតាងដែលត្រូវធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងគឺជាឯកសារ។

ឧទាហរណ៍៖ ឯកសារដែលបញ្ជាក់ពីសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តនោះ គឺមានទៅតាមប្រភេទនៃរឿងក្តីដូចជារឿងក្តីទាក់ទងទៅនឹងកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគ គឺលិខិតកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគ រឿងក្តីដែលទាក់ទងនឹងការទាមទារឱ្យប្រគល់អចលនវត្ថុ គឺប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ ហើយរឿងក្តីដែលទាក់ទងនឹងការឱ្យប្រគល់ផ្ទះដោយសារតែការបញ្ចប់នូវភតិសន្យា ឬការបញ្ចប់កិច្ចសន្យាខ្ចីប្រើ គឺលិខិតភតិសន្យា ឬកិច្ចសន្យាខ្ចីប្រើជាដើម។

ផ្ទុយទៅវិញ បើម្ចាស់បំណុលខកខានមិនបានដាក់ឯកសារដែលបញ្ជាក់សិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលត្រូវបានរក្សាការពារទេ គឺចៅក្រមមិនអាចដឹង ឬអាចកំណត់អំពីសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុលបានឡើយ។ ការខ្វះឯកសារនេះ គឺខុសពីលក្ខខណ្ឌចាំបាច់ក្នុងការដាក់ពាក្យសុំ ដែលជាហេតុនាំឱ្យចៅក្រមត្រូវលើកចោលនូវពាក្យសុំនេះ ដោយដីកាសម្រេច។³⁴

៣.១.២. ឯកសារបញ្ជាក់ដំបូងអំពីភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ

ក្រៅពីឯកសារបញ្ជាក់ដំបូងអំពី សិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានការពារ មានលក្ខខណ្ឌមួយទៀតដែលចៅក្រមត្រូវពិចារណាដែរថា តើមានភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារដែរឬទេ។ មានន័យថាចៅក្រមមិនអាចចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ដោយសំអាងទៅលើត្រឹមលក្ខខណ្ឌ សិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តតែមួយប៉ុណ្ណោះទេ គឺចាំបាច់ត្រូវមានលក្ខខណ្ឌនៃភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ ទើបចៅក្រមអាចចេញដីកាសម្រេចបាន។ ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារនេះ មានសារៈសំខាន់ណាស់ដែលមិនអាចខ្វះបាន ព្រោះថាការចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ គឺមានការប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់កូនបំណុល។

ឧទាហរណ៍៖ ឯកសារបញ្ជាក់អំពីភាពចាំបាច់ដែលម្ចាស់បំណុលត្រូវសរសេរមានដូចជា ករណីដែលស្ថានភាពទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលទំនងនឹងធ្លាក់ថ្លៃជាបរិមាណ ឬជាគុណភាព ឬនឹងមានតែទ្រព្យសម្បត្តិដែលពិបាកដូរជាប្រាក់នៅក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំតែប៉ុណ្ណោះដែលនៅសល់ដោយសារតែការចាយវាយខ្លះខ្លាយ ការលក់ក្នុងតម្លៃថោក ការបំបាត់ជាអាទិ៍។

³⁴ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤១។

ដូច្នេះ ម្ចាស់បំណុលដែលដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ចាំបាច់ត្រូវធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងពីភាពចាំបាច់នេះ គឺត្រូវផ្តល់ឯកសារដែលត្រូវបញ្ជាក់ពីភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារដោយសរសេរពីមូលហេតុ និងស្ថានភាពផ្សេងៗ ដែលកូនបំណុលរបស់ខ្លួនមានដើម្បីបង្ហាញពីភាពចាំបាច់របស់ខ្លួន ដើម្បីធ្វើការរក្សាការពារ (ធ្វើឱ្យខ្លួនមានការបារម្ភពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួនចំពោះកូនបំណុល) ដើម្បីឱ្យចៅក្រមធ្វើការពិចារណាលានទៅដល់ការចេញដីកាសម្រេច។

៣.២. ឯកសារសម្រាប់បញ្ជាក់អំពីសិទ្ធិរបស់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ

អ្នកដាក់ពាក្យសុំរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នមានសិទ្ធិជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ដើម្បីធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងជំនួសខ្លួន។ អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិធ្វើសកម្មភាពដើម្បីការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់ភាគី។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើអ្នកដាក់ពាក្យសុំមានអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ អ្នកដាក់ពាក្យសុំដីកាសម្រេចត្រូវដាក់ឯកសារបញ្ជាក់អំពីសិទ្ធិរបស់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិនេះភ្ជាប់មកជាមួយពាក្យសុំ។ លិខិតបញ្ជាក់ពីសិទ្ធិរបស់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិនេះ ត្រូវមានលិខិតប្រគល់សិទ្ធិឱ្យអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ដែលក្នុងលិខិតនេះមានហត្ថលេខា ឬស្នាមម្រាមដៃរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត លិខិតបញ្ជាក់អំពីសិទ្ធិរបស់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិនេះ មានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់ចៅក្រមក្នុងការកំណត់ពីទំហំសិទ្ធិរបស់អ្នកតំណាងនោះ ដើម្បីធានាស្ថេរភាពនៃនីតិវិធីនៃរឿងក្តី។ ក្នុងករណីដែលគ្មានលិខិតប្រគល់សិទ្ធិ អាចជាហេតុនាំឱ្យមានការប្រើប្រាស់នូវសិទ្ធិហួសពីឆន្ទៈរបស់ភាគីផ្ទាល់ ដែលអាចនាំឱ្យរឿងក្តីគ្មានស្ថេរភាព ជាពិសេសនោះអាចប៉ះពាល់ទៅដល់ផលប្រយោជន៍ និងសិទ្ធិរបស់ភាគីផ្ទាល់តែម្តង។

បើគ្មានលិខិតបញ្ជាក់ពីសិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិទេ តុលាការមិនអាចលើកពាក្យសុំនេះបានទេ គឺគ្រាន់តែឱ្យភាគីកែតម្រូវ ដោយណែនាំឱ្យភាគីដាក់លិខិតនេះ។ ផ្ទុយទៅវិញ បើភាគីមិនបានដាក់ទៀត តុលាការមិនអាចទទួលស្គាល់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិនោះទេ គឺភាគីត្រូវមកធ្វើសកម្មភាពក្នុងនីតិវិធីរក្សាការពារនេះដោយខ្លួនឯង។

អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ជាគោលការណ៍ជាមេធាវី លើកលែងតែក្នុងលក្ខខណ្ឌមួយចំនួន ដូចជាករណីដែលច្បាប់ បានអនុញ្ញាតឱ្យតតិយជនដែលមិនមែនជាមេធាវី ធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងជំនួសភាគី ឬករណីដែលភាគីជារដ្ឋ ស្ថាប័ននីតិវិធីបាល ឬស្ថាប័នរដ្ឋដទៃទៀត និងដែលស្ថាប័ននោះ ឬ អ្នកតំណាងនៃស្ថាប័ននោះតែងតាំងបុគ្គលិកនៃស្ថាប័ននោះជាអ្នកតំណាង ឬករណីដែលតុលាការអនុញ្ញាតឱ្យមានការតំណាងដោយតតិយជនដែលមិនមែនជាមេធាវី ក្នុងរឿងក្តីដែលតម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងតិចជាង ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល។³⁵

³⁵ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៣ កថាខណ្ឌទី១។

ឧទាហរណ៍៖ ឯកសារដែលបញ្ជាក់ពីភាពតំណាងដោយអាណត្តិ គឺលិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ។

ដូច្នេះ លិខិតប្រគល់សិទ្ធិរបស់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ គឺមានផលប្រយោជន៍សម្រាប់តុលាការក្នុងការចាត់ការនីតិវិធីរក្សាការពារប្រកបដោយយុត្តិធម៌ និងស្ថេរភាពសម្រាប់ការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់ភាគីនៃនីតិវិធីចាត់ចែងរក្សាការពារផងដែរ។

៣.៣. ឯកសារសម្រាប់បញ្ជាក់អំពីកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

ខ្លឹមសារមាត្រា៥៤១ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុច ខ ពាក្យសុំដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវសរសេរនូវចំណុចខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំទាមទារដែលមានប្រភេទដីកាសម្រេចកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និងគោលបំណងនៃការរក្សាការពារ។ កម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ក៏ត្រូវមានឯកសារដើម្បីបញ្ជាក់ភ្ជាប់ជាមួយពាក្យសុំ ពីព្រោះថាដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវបញ្ជាក់ពីកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូស លើកលែងតែករណីចលនវត្ថុ។

ករណីកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នជាអចលនវត្ថុ ឬសិទ្ធិលើបំណុល តុលាការត្រូវចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយកំណត់ជាក់លាក់នូវកម្មវត្ថុនេះ។

ឯកសារបញ្ជាក់ពីកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវមានភ្ជាប់មកជាមួយនឹងពាក្យសុំដីកាសម្រេច ពីព្រោះដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវបញ្ជាក់ពីកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននោះ។ ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ តុលាការត្រូវចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នដោយកំណត់ជាក់លាក់នូវកម្មវត្ថុនោះ។³⁶ ជាក់ស្តែង ឯកសារសម្រាប់បញ្ជាក់ពីកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននេះ អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវមានឯកសារដែលជាលិខិតបញ្ជាក់ពីកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុលចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ពោលគឺបញ្ជាក់ថាទ្រព្យសម្បត្តិនោះ គឺកូនបំណុលជាកម្មសិទ្ធិករពិតប្រាកដមែន ពុំមែនជារបស់តតិយជន ឬជនដទៃទៀតឡើយ។

ឧទាហរណ៍៖ អ្នកដាក់ពាក្យសុំអាចបញ្ជាក់ថា ដី ផ្ទះ នោះជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុល ដែលមានការបញ្ជាក់ពីមន្ត្រីសុរិយោដី ឬប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ ឬមានការបញ្ជាក់ពីមេភូមិ មេឃុំ ចៅសង្កាត់។ល។

៣.៤. ឯកសារផ្សេងៗ

ក្រៅពីឯកសារសម្រាប់ធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ឯកសារសម្រាប់បញ្ជាក់ពីសិទ្ធិរបស់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ឯកសារសម្រាប់បញ្ជាក់ពីកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន តុលាការអាចទាមទារឯកសារផ្សេងៗទៀត ដើម្បីឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំភ្ជាប់មកជាមួយ ដូចជាឯកសារបញ្ជាក់ពីភាគី លិខិតបញ្ជាក់របស់នីតិបុគ្គលដើម្បី

³⁶ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៦។

បញ្ជាក់ពីសមត្ថភាពរបស់ភាគី ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុលជាអនីតិជន ឬជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ ឬជននៅក្រោមហិបត្តម្ភ ត្រូវមានឯកសារបញ្ជាក់ពីអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ភ្ជាប់មកជាមួយពាក្យសុំ។

ឯកសារនៃសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង : ចំពោះចំណុចទី៣.៣ និងចំណុចទី៣.៤ ដោយសារថាអ្នកដាក់ពាក្យ សុំត្រូវធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ដូច្នេះអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនឹងពាក្យសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនូវ ឯកសារដើម្បីធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង។³⁷ ម្យ៉ាងវិញទៀត អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិដែលមានសិទ្ធិតំណាងនៅ ក្នុងបណ្តឹងអំពីសិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារ ក៏ត្រូវមានសិទ្ធិតំណាងនៅក្នុងការដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេច រឺបង្គាប់ជាបណ្តោះអាសន្នដែរ។³⁸ សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ត្រូវធ្វើឡើងដោយភស្តុតាងដែលអាចពិនិត្យភ្លាមៗបាន។

កថាភាគទី៤. សោហ៊ុយ

៤.១. ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ

ការដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឺបង្គាប់ជាបណ្តោះអាសន្ន ម្ចាស់បំណុលត្រូវបង់ពន្ធចំនួន ៥ ០០០ (ប្រាំពាន់) រៀល។³⁹ ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុលមិនបានបង់ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ តុលាការត្រូវបង្គាប់ឱ្យ ម្ចាស់បំណុលបង់ពន្ធក្នុងអំឡុងពេលសមរម្យមួយ។⁴⁰ ម្យ៉ាងវិញទៀត បើសិនម្ចាស់បំណុលមិនបានបង់ពន្ធដាក់ ពាក្យសុំក្នុងអំឡុងពេលដែលតុលាការបានបង្គាប់ តុលាការត្រូវលើកពាក្យសុំនោះចោលដោយដីកាសម្រេច។⁴¹

៤.២. ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ

ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ គឺជាប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការដែលភាគី ឬបុគ្គលដែលទាក់ទងនឹង រឿងក្តីត្រូវបង់ជាមុនសម្រាប់ការចំណាយរបស់តុលាការដែលធ្វើសកម្មភាពតាមនីតិវិធីនៅក្នុងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ ចំពោះក្នុងរឿងរឺបង្គាប់ជាបណ្តោះអាសន្ន ម្ចាស់បំណុលត្រូវបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ បន្ថែមពីលើពន្ធ ដាក់ពាក្យសុំសម្រាប់តុលាការបញ្ជូនឯកសារ ឬសកម្មភាពផ្សេងៗទៀត។ល។

ឧទាហរណ៍៖ សោហ៊ុយសម្រាប់ការបញ្ជូនដីកាសម្រេចទៅកូនបំណុល។⁴²

៤.៣. បន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី

នៅពេលដែលការសម្រេចសេចក្តីលើកចោលនូវពាក្យសុំដីកាសម្រេចរឺបង្គាប់ជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវបាន ធ្វើឡើង សេចក្តីសម្រេចនោះត្រូវកំណត់អំពីបន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី (បណ្តឹងជំទាស់ចំពោះសេចក្តីសម្រេចនេះ

³⁷ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤១ កថាខណ្ឌទី៣។

³⁸ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤ កថាខណ្ឌទី២។

³⁹ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៣៧ កថាខណ្ឌទី១។

⁴⁰ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៧៨ កថាខណ្ឌទី១។

⁴¹ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៧៨ កថាខណ្ឌទី២។

⁴² ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤៣។

អាចត្រូវបានប្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ដូច្នេះសេចក្តីសម្រេចនេះឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីសម្រេចដែលបញ្ចប់រឿងក្តីនៅតុលាការ។⁴³

ពេលដែលដីកាសម្រេចទទួលស្គាល់ពាក្យសុំដីកាសម្រេចរបស់អ្នកជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវបានធ្វើមានលទ្ធភាពពីរផ្លូវ៖

ទស្សនៈទី១ គឺថាដីកាសម្រេចនេះមិនត្រូវកំណត់បន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី (បណ្តឹងតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចនេះអាចត្រូវបានដាក់ទៅតុលាការដែលចេញដីកាសម្រេច និងដីកាសម្រេចនេះមិនឆ្លើយតបទៅនឹងការសម្រេចសេចក្តីដែលបញ្ចប់រឿងក្តីនៅក្នុងតុលាការ។⁴⁴

ទស្សនៈទី២ គឺថាដីកាសម្រេចដែលទទួលស្គាល់ពាក្យសុំដីកាសម្រេចរបស់អ្នកជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវកំណត់នូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តី។

កថាភាគទី៥. ការពិនិត្យទៅលើពាក្យសុំដីកាសម្រេច

ចៅក្រមដែលទទួលបន្ទុកចាត់ការទៅលើពាក្យសុំដីកាសម្រេចរបស់អ្នកជាបណ្តោះអាសន្ន ចៅក្រមត្រូវធ្វើការពិនិត្យទៅលើចំណុចដូចតទៅ៖

- ឈ្មោះ ឬនាមករណ៍ និងអាសយដ្ឋានរបស់ភាគី ហើយឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់
- ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំទាមទារ
- សិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ
- ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ (មាត្រា៥៤១ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។

ម្យ៉ាងវិញទៀត តុលាការនឹងធ្វើការពិនិត្យបន្ថែមទៅលើសមត្ថកិច្ចតុលាការ គឺថានៅក្នុងពាក្យសុំនោះអ្នកដាក់ពាក្យសុំបានដាក់មកតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច ឬមិនមាន។ លើសពីនេះទៅទៀត តុលាការធ្វើការពិនិត្យថាតើអ្នកដាក់ពាក្យសុំបានបង់ពន្ធដាក់ពាក្យសុំហើយឬនៅ។

ក្នុងករណីដែលអ្នកសុំមិនទាន់បានបង់ពន្ធ តុលាការនឹងចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យបង់ពន្ធដាក់ពាក្យសុំដោយកំណត់អំឡុងពេលសមរម្យមួយ ប្រសិនបើអ្នកសុំមិនបានបង់ពន្ធដាក់ពាក្យសុំនៅក្នុងអំឡុងពេលនោះ តុលាការនឹងលើកពាក្យសុំចោលដោយដីកាសម្រេច។ ជាក់ស្តែង នៅក្នុងករណីដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំបានដាក់ពាក្យសុំខុសសមត្ថកិច្ចតុលាការ តុលាការដែលមិនមានសមត្ថកិច្ចត្រូវផ្ទេររឿងក្តីនោះទៅឱ្យតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចតាមពាក្យសុំ ឬឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការ។ ក្នុងករណីដែលនៅក្នុងពាក្យសុំសរសេរខ្វះខាតនូវចំណុចមួយណា

⁴³ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៦៥ កថាខណ្ឌទី១។

⁴⁴ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤០។

ឬសរសេរផ្ទុយពីបញ្ញត្តិមាត្រា៥៤១ កថាខណ្ឌទី១ តុលាការត្រូវបង្គាប់ឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំកែតម្រូវនូវចំណុចខ្វះខាតនោះ ក្នុងអំឡុងពេលសមរម្យមួយ។

កថាភាគទី៦. ប្រាតិភោគ និងប្រាក់រំដោះ

៦.១. ប្រាតិភោគ

ដីកាសម្រេចរក្សាការពារអាចធ្វើដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ឬមិនឱ្យដាក់ប្រាតិភោគបាន។ ការឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ឬមិនដាក់ប្រាតិភោគ ត្រូវអាស្រ័យទៅលើឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការ។ ប្រាតិភោគ សំដៅដល់មធ្យោបាយមួយដែលជាលក្ខខណ្ឌក្នុងការចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និងដើម្បីធានាការសងការខូចខាតចំពោះកូនបំណុល ករណីដែលការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នមានភាពខុសពីការពិត ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតជំនួសឱ្យការដាក់ប្រាតិភោគជាមុន តុលាការក៏អាចបង្គាប់ឱ្យដាក់ប្រាតិភោគជាលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នផងដែរ។

៦.១.១. គោលបំណងនៃប្រាតិភោគ

លក្ខណៈពិសេសនៃនីតិវិធីចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ គឺតុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុបាន ដោយពុំចាំបាច់សួរកូនបំណុលដោយគ្រាន់តែឆ្លងកាត់ការធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងជាការស្រេច។ ប៉ុន្តែដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ក្នុងករណីខ្លះត្រូវប្រឈមមុខនឹងការលុបចោលទៅវិញ ត្រង់ចំណុចនេះបានជះឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងដល់ផលប្រយោជន៍របស់កូនបំណុល គឺបណ្តាលឱ្យកូនបំណុលខូចខាតជាច្រើន។ ដូច្នេះ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការខូចខាតរបស់កូនបំណុលដែលកើតឡើងដោយហេតុទើបតុលាការតម្រូវឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់ប្រាតិភោគ។ លើសពីនេះទៅទៀត ការដាក់ប្រាតិភោគរបស់ម្ចាស់បំណុលក្នុងបំណងទប់ស្កាត់ការប្រើប្រាស់សិទ្ធិហួសប្រមាណ។

ជាក់ស្តែងគោលបំណងនៃប្រាតិភោគ គឺដើម្បីធានាសងការខូចខាត និងសំណងជម្ងឺចិត្ត។ ម្យ៉ាងវិញទៀតកូនបំណុលនឹងមានសិទ្ធិជាអាទិភាពទៅលើម្ចាស់បំណុលផ្សេងទៀត។ ប្រាតិភោគមានគោលបំណងទប់ស្កាត់ឬបញ្ចៀសការប្រើប្រាស់សិទ្ធិដោយបំពានរបស់ម្ចាស់បំណុល ពោលគឺម្ចាស់បំណុលមិនអាចធ្វើការរក្សាការពារទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលតាមអំពើចិត្តនោះទេ ហេតុនេះ ប្រាតិភោគក៏ជាលក្ខខណ្ឌមួយដែលត្រូវបំពេញដោយម្ចាស់បំណុលផងដែរ ប្រសិនបើតុលាការបង្គាប់ឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ។

ការដាក់ប្រាតិភោគ អាចជាលក្ខខណ្ឌនៃការចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬជាលក្ខខណ្ឌនៃការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងករណី តុលាការយល់ថាសំណុំរឿងរក្សាការពារណាមួយមានភាពចាំបាច់ ត្រូវដាក់ប្រាតិភោគហើយការដាក់ប្រាតិភោគជាលក្ខខណ្ឌនៃការចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារគឺតុលាការនឹងចេញដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ដោយកំណត់អំពីអំឡុងពេលនៃការដាក់ចំនួន

ប្រាតិភោគ ទឹកនៃឯកជនប្រាតិភោគ វិធីដាក់ប្រាតិភោគ និងទណ្ឌកម្ម ក្នុងករណីមិនគោរពតាមការកំណត់។ ក្នុងករណីម្ចាស់បំណុលបានអនុវត្តតាមការកំណត់របស់តុលាការ (បានដាក់ប្រាតិភោគ) តុលាការនឹងចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន តាមការស្នើសុំរបស់ម្ចាស់បំណុល។

៦.១.២. ចំនួននៃប្រាតិភោគ

ករណីតុលាការបង្គាប់ឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់ប្រាតិភោគ តុលាការនឹងពិចារណាអំពីចំនួនប្រាតិភោគ ផ្អែកលើមាត្រដ្ឋានមួយចំនួនដូចជា៖

- (១) ការខូចខាតដែលអាចកើតមានឡើងចំពោះកូនបំណុល (បច្ចុប្បន្ន និងអនាគត)
- (២) ទំហំនៃការខូចខាត
- (៣) លក្ខខណ្ឌដែលម្ចាស់បំណុលនឹងទទួលបានរក្សាការពារ
- (៤) សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងរបស់ម្ចាស់បំណុល
- (៥) ប្រភេទកម្មវត្ថុនៃការរក្សាការពារ (ចលនវត្ថុ អចលនវត្ថុ សិទ្ធិលើបំណុល សិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត ឬនាវា ជាអាទិ៍)។

មូលដ្ឋានខាងលើនេះ ជាមាត្រដ្ឋានក្នុងការពិចារណាសម្រាប់កំណត់ប្រាតិភោគ បើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងរបស់ម្ចាស់បំណុលពុំមានភាពច្បាស់លាស់ខ្លាំង ចំនួនប្រាតិភោគនឹងមានចំនួនច្រើន បើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងរបស់ម្ចាស់បំណុលមានភាពច្បាស់លាស់ខ្លាំង ចំនួនប្រាតិភោគនឹងមានចំនួនទាប និងអាស្រ័យទៅលើប្រភេទកម្មវត្ថុ បើជាអចលនវត្ថុ ហើយជាការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ផលប៉ះពាល់ចំពោះកូនបំណុលមានកម្រិតទាប ប៉ុន្តែបើជាចលនវត្ថុដែលធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ដូចជា រថយន្តដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ ឬរថយន្តអាជីវកម្មនៅពេលធ្វើការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននឹងអាចនាំឱ្យអាជីវកម្មរបស់កូនបំណុលជាប់គាំង។ ដោយហេតុថាផលប៉ះពាល់ធ្ងន់បែបនេះ ជាទូទៅនឹងនាំឱ្យចំនួនប្រាតិភោគមានទំហំធំ ឬស្មើនឹងកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។

នៅពេលដែលតុលាការសម្រេចឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់ប្រាតិភោគ តុលាការក៏ត្រូវពិចារណាឱ្យបានល្អិតល្អន់លើផលប៉ះពាល់ និងឥទ្ធិពលដែលអាចនាំឱ្យមានការខូចខាតជាយថាហេតុ ដោយសារការចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។ ដូច្នេះ តុលាការត្រូវសាកល្បងធ្វើការវាយតម្លៃលើការខូចខាត ដោយមានការប្រយ័ត្នប្រយោជន៍បំផុតដែលនឹងអាចកើតមានឡើងចំពោះកូនបំណុល។ ម្យ៉ាងវិញទៀត តុលាការក៏ត្រូវគិតដល់លក្ខខណ្ឌសំខាន់ៗដែលម្ចាស់បំណុលត្រូវទទួលបានការការពារ។ បន្ទាប់ពីតុលាការពិចារណាលើការខូចខាតនាពេលអនាគត តុលាការក៏ត្រូវពិចារណាទៅដល់ការធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង។

ដូច្នេះ មុននឹងចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន គឺតុលាការគ្រាន់តែពិនិត្យលើឯកសារនៃ

សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ឬ/និង សួរម្ចាស់បំណុល រួចបញ្ជូនដីកាសម្រេចរក្សាការពារនោះទៅឱ្យកូនបំណុល។ មានន័យថា “បើការបញ្ជាក់ដំបូងមានលក្ខណៈរឹងមាំ នោះចំនួននៃប្រាតិភោគ គឺទាប ឬតិចតួច”។ ផ្ទុយទៅវិញ “បើការបញ្ជាក់ដំបូងពុំមានលក្ខណៈរឹងមាំ នោះតម្រូវការនៃការដាក់ប្រាតិភោគត្រូវមានកម្រិតខ្ពស់ ឬច្រើន”។ លើសពីនេះទៅទៀត តុលាការត្រូវពិចារណាដល់ប្រភេទនៃកម្មវត្ថុនៃការចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារអាចជាចលនវត្ថុ អចលនវត្ថុ ឬសិទ្ធិលើបំណុល។ ផ្អែកលើចំណុចសំខាន់ៗទាំងប៉ុន្មានខាងលើនេះ ទើបបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ដល់តុលាការក្នុងការកំណត់ចំនួនប្រាតិភោគដែលតម្រូវឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់។

៦.១.៣. វិធីនៃការដាក់ប្រាតិភោគ

ចំនួនប្រាតិភោគ គឺជាប្រាក់ដែលតុលាការកំណត់ដាក់លាក់ ហេតុនេះ មានតែចំនួនទឹកប្រាក់ ឬឧបករណ៍ ដែលអាចជួញដូរបាន ហើយតុលាការទទួលស្គាល់ថាសមរម្យ ឬទីតាំងដែលតុលាការបានកំណត់ (មាត្រា៧១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ប៉ុណ្ណោះ ដូចជាមូលប្បទានបត្រ ជាអាទិ៍ ទើបអាចចាត់ទុកជាការតម្កល់ប្រាតិភោគ មានន័យថា ម្ចាស់បំណុលមិនអាចយកដីផ្សេងមកដាក់ធានា ដោយចាត់ទុកថាជាប្រាតិភោគនោះទេ ទោះបីដីនោះ មានតម្លៃថ្លៃជាងដីដែលជាកម្មវត្ថុនៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬលើសសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវ រក្សាការពាររបស់ម្ចាស់បំណុលក៏ដោយ។ វិធីដាក់ប្រាតិភោគត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌។

ក្នុងករណីតុលាការបង្គាប់ឱ្យដាក់ប្រាតិភោគមុនពេលចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ឬដីកាសម្រេចរឹបអូស ជាបណ្តោះអាសន្ន ការដាក់ប្រាតិភោគជាលក្ខខណ្ឌមួយដើម្បីចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ឬដីកាសម្រេចរឹបអូស ជាបណ្តោះអាសន្ននេះ។ ដូច្នេះម្ចាស់បំណុលត្រូវដាក់ប្រាតិភោគមុនចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត តុលាការមិនចេញដីកាសម្រេចទេរហូតដល់ប្រាតិភោគត្រូវបានដាក់។

ក្នុងករណីតុលាការចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលភ្ជាប់ជាមួយនូវការបង្គាប់ឱ្យដាក់ ប្រាតិភោគ ការដាក់ប្រាតិភោគ គឺជាលក្ខខណ្ឌមួយដើម្បីអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។ ដូច្នេះ ម្ចាស់បំណុលត្រូវដាក់ប្រាតិភោគមុនពេលអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ម្ចាស់បំណុលមិនអាចមានលទ្ធភាពអនុវត្តដីកាសម្រេចរក្សាការពារបានឡើយ រហូតដល់ពេលដែលខ្លួនបាន ដាក់ប្រាតិភោគ។

លើសពីនេះទៅទៀត ប្រាតិភោគអាចត្រូវបានដាក់ទៅតុលាការអនុវត្តការរក្សាការពារ ឬតុលាការដែល បង្គាប់ឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ។ ចំពោះការតម្កល់ ឬការធ្វើ គឺជាបឋមមួយដែលមានករណីយកិច្ចដាក់ប្រាតិភោគ ដាក់ប្រាក់ ឬឧបករណ៍ដែលអាចជួញដូរបាន ដើម្បីឱ្យអ្នកមានសិទ្ធិលើប្រាតិភោគនោះ មានសិទ្ធិទាមទារយក វត្ថុដែលតម្កល់ទុកនោះបាន។

ករណីនេះមាត្រា៧៣ កថាខណ្ឌទី១ បានចែងថា “អ្នកមានសិទ្ធិលើប្រាតិភោគក្នុងមាត្រានេះ សំដៅទៅ

លើបុគ្គលដែលទទួលបានការផ្តល់ប្រាក់កាត ដើម្បីជាប្រយោជន៍របស់ខ្លួន”។

ចំពោះវិធីនៃការដាក់ប្រាក់កាតលម្អិតនឹងមានចែងនៅក្នុងសេចក្តីណែនាំរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌ ដែលបច្ចុប្បន្នកំពុងស្ថិតក្នុងសេចក្តីព្រាងនៅឡើយដែលនឹងត្រូវបញ្ចប់នាពេលដ៏ខ្លីខាងមុខនេះ។

៦.១.៤. អំឡុងពេលនៃការដាក់ប្រាក់កាត

តុលាការត្រូវកំណត់អំឡុងពេលសមរម្យមួយនៅក្នុងដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បីឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់ប្រាក់កាត។

៦.២. ប្រាក់រំដោះ

ប្រាក់រំដោះ សំដៅលើប្រាក់ដែលកូនបំណុលត្រូវធ្វើនៅតុលាការ សម្រាប់ជំនួសឱ្យទ្រព្យសម្បត្តិដែលជាកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និងដើម្បីទទួលបានការលុបចោលនូវការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។⁴⁵

៦.២.១. គោលបំណងនៃប្រាក់រំដោះ

ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន គឺដើម្បីរក្សាការពារនូវការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិទាមទារដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់។ នៅក្នុងដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន តុលាការត្រូវកំណត់ពីចំនួននៃប្រាក់រំដោះ ដើម្បីទុកជាលទ្ធភាពឱ្យកូនបំណុលបានយកប្រាក់រំដោះ ដែលជាប្រាក់ធ្វើទុកនៅតុលាការ ក្នុងការទទួលបានការរួចផុតពីការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។ មានន័យថា ក្នុងករណីដែលកូនបំណុលបានធ្វើទឹកប្រាក់តាមចំនួនដែលតុលាការបានកំណត់នៅតុលាការ។

ឧទាហរណ៍៖ សិទ្ធិលើបំណុលមានចំនួន ១០០ ០០០ ដុល្លារ ហើយអចលនវត្ថុដែលត្រូវរឹបអូសមានតម្លៃ ២០០ ០០០ ដុល្លារ នោះប្រាក់រំដោះ ត្រូវកំណត់ចំនួន ១០០ ០០០ ដុល្លារ។ ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើសិទ្ធិលើបំណុលមានចំនួន ១០០ ០០០ដុល្លារ ហើយអចលនវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នមានតម្លៃ ៨០ ០០០ ដុល្លារ នោះប្រាក់រំដោះត្រូវកំណត់ចំនួន ៨០ ០០០ ដុល្លារ។

ក្នុងករណីតុលាការចេញដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយមិនសម្រេច ឬកំណត់អំពីចំនួនប្រាក់រំដោះនាំឱ្យសេចក្តីសម្រេចនោះ ជាសេចក្តីសម្រេចដែលពុំទាន់មានភាពត្រឹមត្រូវពេញលេញ និងបំពានសិទ្ធិស្របច្បាប់របស់កូនបំណុលនឹងក្លាយជាមូលហេតុនៃការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន។ ដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលមិនបានកំណត់អំពីចំនួនប្រាក់រំដោះ ជាការកើតឡើងនូវអំពើអនីត្យានុកូល ហេតុនេះកូនបំណុលអាចប្តឹងទាមទារសំណងពីតុលាការអំពីការធ្វេសប្រហែសបែបនេះ ដើម្បីឱ្យតុលាការទទួលខុសត្រូវចំពោះសំណង។

⁴⁵ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៨៧ កថាខណ្ឌទី១។

ដូច្នេះ ការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវបានលុបចោល ដែលជាហេតុដែលកូនបំណុលអាចចាត់ចែង ប្រើប្រាស់នូវទ្រព្យនោះបានដោយសេរី។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ប្រសិនបើទ្រព្យនោះមានការកើនឡើងតម្លៃ កូនបំណុលអាចលក់បាន ចំណែកម្ចាស់បំណុលវិញ ទទួលបានចំនួនទឹកប្រាក់ដែលកូនបំណុលធ្វើទុកនៅតុលាការនោះ ដោយម្ចាស់បំណុលត្រូវដាក់បណ្តឹងអង្គសេចក្តីថ្មីមួយវិញទៀត ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុលបានឈ្នះបណ្តឹងអង្គសេចក្តីនោះ ម្ចាស់បំណុលនឹងទទួលបាននូវប្រាក់រំដោះ។ ប្រាក់រំដោះ មានគោលបំណងការពារទៅដល់ផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុល និងកូនបំណុល។

៦.២.២. ចំនួននៃប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

ចៅក្រម ជាអ្នកមានឆន្ទានុសិទ្ធិនៅក្នុងការសម្រេចពីទំហំ ឬចំនួននៃប្រាក់រំដោះ ដែលគ្មានមាត្រាណាមួយក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីបានកំណត់ច្បាស់លាស់ពីចំនួននៃប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននេះឡើយ។ ចំនួននៃប្រាក់រំដោះ គឺអាស្រ័យទៅលើទំហំ ឬតម្លៃនៃទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុល ដែលម្ចាស់បំណុលស្នើសុំរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នលើទ្រព្យសម្បត្តិនោះ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត តុលាការអាចយកតម្លៃនៃទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ធ្វើជាចំនួននៃប្រាក់រំដោះ ដោយសារតែប្រាក់រំដោះ ត្រូវចាត់ទុកជាប្រាក់ជំនួសទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។

កថាភាគទី៧. នីតិវិធីនៃការពិនិត្យរឿងក្តី និងការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

៧.១. នីតិវិធីនៃការពិនិត្យរឿងក្តី

៧.១.១. ការពិនិត្យកសួតាងជាឯកសារ

ម្ចាស់បំណុលត្រូវបង្ហាញឯកសារសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ដើម្បីឱ្យតុលាការអាចសម្រេចថា តើសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត ដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារមានអត្ថិភាព ឬអត់ (មាត្រា៥៤១ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុច គ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ឬថាមានភាពចាំបាច់ដើម្បីចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែរឬទេ (មាត្រា៥៤១ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុច ឃ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ?

សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងត្រូវភ្ជាប់ជាមួយពាក្យសុំ ដើម្បីឱ្យតុលាការពិចារណា ដូច្នេះ ជាដំបូងតុលាការត្រូវពិនិត្យលើឯកសារអំពីសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងដូចជា ឯកសារថតចម្លងនៃកិច្ចសន្យា ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិ មូលប្បទានបត្រ មតកសាសន៍ កំណត់ហេតុ រូបថត របាយការណ៍ដែលធ្វើឡើងដោយម្ចាស់បំណុល ឬឯកសារបញ្ជាក់អំពីទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលត្រូវបានរក្សាការពារ ឬឯកសារផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់សម្រាប់រក្សាការពារ។

៧.១.២. ការសាកសួរម្ចាស់បំណុល

តុលាការអាចហៅម្ចាស់បំណុលមកសាកសួរយកព័ត៌មានដែលទាក់ទងនឹងពាក្យសុំ ភស្តុតាងជាឯកសាររួមមាន លិខិតបញ្ជាក់ពីសិទ្ធិលើបំណុលបានដោយឱ្យម្ចាស់បំណុលបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវគោលបំណង

ដែលចង់ឱ្យតុលាការចាត់ចែងរក្សាការពារ។^{៤៦} ការសាកសួរម្ចាស់បំណុលអាចឱ្យឆ្លើយជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ ហើយតុលាការអាចអញ្ជើញម្ចាស់បំណុលមកតុលាការ និងសាកសួរម្ចាស់បំណុល ឬអាចឱ្យ ម្ចាស់បំណុលដាក់ឯកសារបន្ថែម។ នីតិវិធីនៃការសាកសួរម្ចាស់បំណុល គឺមិនធ្វើនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការទាញហេតុផល ដោយផ្ទាល់មាត់ទេ ដូច្នេះ នីតិវិធីសាកសួរម្ចាស់បំណុលមិនត្រូវធ្វើជាសាធារណៈឡើយ។ គេមិនចាំបាច់តម្រូវឱ្យ មានវត្តមានភាគីទាំងពីរឡើយ ហើយតុលាការមិនត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុទេ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការសួរម្ចាស់បំណុលគឺជា វិធីងាយៗសម្រាប់តុលាការក្នុងការធ្វើការបញ្ជាក់នូវខ្លឹមសារនៃពាក្យសុំ ឬភស្តុតាងជាឯកសារ។

៧.១.៣. ការសាកសួរកូនបំណុល

ការសម្រេចសេចក្តីចំពោះនីតិវិធីនៃការរក្សាការពារ តុលាការអាចសាកសួរកូនបំណុលបានផ្អែកលើមាត្រា ៥៣៥ កថាខណ្ឌទី១ មាត្រា១១៤ កថាខណ្ឌទី២។ នីតិវិធីនៃការសាកសួរកូនបំណុលគឺដូចគ្នានឹងនីតិវិធីនៃការ សាកសួរម្ចាស់បំណុលដែរ ដូច្នេះនីតិវិធីនៃការសាកសួរកូនបំណុលមិនត្រូវធ្វើជាសាធារណៈឡើយ។ គេមិនចាំបាច់ តម្រូវឱ្យមានវត្តមានភាគីទាំងពីរឡើយ ហើយតុលាការមិនត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុទេ។

នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីត្រង់បទបញ្ញត្តិទូទៅ ការជំនុំជម្រះត្រូវធ្វើឡើងចំពោះមុខ ហើយគ្មានភាគី ណាមួយត្រូវជំនុំជម្រះដោយមិនបានសាកសួរ ឬកោះហៅឡើយ ក្នុងករណីណាក៏ដោយ តុលាការត្រូវគោរព នូវគោលការណ៍ចំពោះមុខ ក៏ប៉ុន្តែនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារមានចរិតលក្ខណៈដូចជា លក្ខណៈ បណ្តោះអាសន្ន បន្ទាន់បង្ខំ បន្ទាប់បន្សំ និងសម្ងាត់ ហេតុដូច្នេះហើយគេមិនសូវសាកសួរកូនបំណុលទេ ព្រោះ បាវម្ត្នាចកូនបំណុលបង្កការលំបាកដល់ការអនុវត្ត ឬលួចបញ្ចៀសទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវចាត់ចែងរក្សាការពារ។ ប៉ុន្តែមានករណីលើកលែងមួយនៅក្នុងករណីនៃការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះ អាសន្ន ជាគោលការណ៍ដ៏កាសម្រេចមិនអាចចេញបានឡើយ បើមិនឆ្លងកាត់តាមកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផល ដោយផ្ទាល់មាត់ ឬតាមកាលបរិច្ឆេទនៃការសាកសួរដែលកូនបំណុលអាចចូលរួមបាន ដោយសារតែការចាត់ចែង ជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្នអាចជះឥទ្ធិពលយ៉ាងធំធេងដល់កូនបំណុល។^{៤៧} ការ សាកសួរកូនបំណុល ជារឿងមួយដែលអាចជួយការពារផលប្រយោជន៍ដល់កូនបំណុលដែរ ពេលតុលាការសាកសួរ នូវព័ត៌មានមួយចំនួននោះ។ ក្នុងករណីដែលរឿងក្តីមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញ ឬដ៏កាសម្រេចរក្សាការពារមើល ទៅជះឥទ្ធិពលធំធេងចំពោះកូនបំណុល ឬមានលទ្ធភាពជឿជាក់ថា ការតវ៉ានឹងអាចធ្វើឡើងដោយកូនបំណុល តុលាការអាចសាកសួរកូនបំណុលដើម្បីផ្តល់ឱកាសឱ្យកូនបំណុលធ្វើការអះអាង ឬដាក់ឯកសារសម្រាប់ធ្វើ សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង។

^{៤៦} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៣៥ កថាខណ្ឌទី១ និងមាត្រា១១៤ កថាខណ្ឌទី២។

^{៤៧} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤៨ កថាខណ្ឌទី៤។

៧.២. នីតិវិធីនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

ដើម្បីដំណើរការនីតិវិធី តុលាការអាចជ្រើសរើសនីតិវិធីពីរ គឺ ការសាកសួរភាគី ឬការទាញហេតុផលផ្ទាល់មាត់ (មាត្រា១១៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។ ក្នុងកិច្ចការរក្សាការពារ ភាគច្រើនតុលាការមិនសូវជ្រើសរើសយកការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ទេ ពីព្រោះការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់មិនមែនជាលក្ខខណ្ឌរបស់ច្បាប់ឡើយ។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីដែលរឿងក្តីនោះមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញដែលតុលាការគិតថា ការសាកសួរភាគីនិងការពិនិត្យឯកសារមិនទាន់មានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីចេញដីកាសម្រេច តុលាការអាចធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់បាន ពីព្រោះការសម្រេចសេចក្តីនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការរក្សាការពារត្រូវធ្វើឡើងដោយដីកាសម្រេចដូច្នេះមាត្រា១១៤ កថាខណ្ឌទី១ វាក្យខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្ត បើតុលាការសម្រេចជ្រើសរើសយកការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ នីតិវិធីនេះត្រូវធ្វើជាសាធារណៈ ដែលភាគីសងខាងអាចមានវត្តមានបាន ហើយត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុ។

កថាភាគទី៨. ការបញ្ជូនដីកាសម្រេចរឿងរហូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

ការសម្រេចសេចក្តីលើពាក្យសុំដីកាសម្រេចរឿងរហូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវធ្វើឡើងដោយដីកាសម្រេចតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៥៣៥ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

បើខ្វះលក្ខខណ្ឌចាំបាច់សម្រាប់ការធ្វើបណ្តឹង ដែលអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះនីតិវិធីនៃដីកាសម្រេចរឿងរហូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដូចជាសមត្ថភាពភាគី និងលក្ខណៈសម្បត្តិជាភាគី នោះពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឿងរហូសជាបណ្តោះអាសន្ននឹងត្រូវបានលើកចោល។ បើសិនខ្វះលក្ខខណ្ឌទាមទារសម្រាប់ការរឿងរហូសជាបណ្តោះអាសន្នក៏ពាក្យសុំនឹងត្រូវបានលើកចោលដែរ។ ចំពោះដីកាសម្រេចដែលលើកចោលពាក្យសុំនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន (មាត្រា៥៤៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។ អំឡុងពេលធម្មតានៃការប្តឹងជំទាស់ គឺ រយៈពេល ១ (មួយ) សប្តាហ៍ ប៉ុន្តែអំឡុងពេលនៃការប្តឹងជំទាស់នៅក្នុងករណីនេះ ត្រូវបានកំណត់ដល់ទៅ ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ដោយផ្អែកទៅតាមច្បាប់។

ចំណែក ដីកាសម្រេចរឿងរហូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវចេញនៅពេលដែលលក្ខខណ្ឌទាមទារសម្រាប់ការរឿងរហូសជាបណ្តោះអាសន្ន ក៏ដូចជាលក្ខខណ្ឌចាំបាច់ផ្សេងទៀតសម្រាប់ការធ្វើបណ្តឹងត្រូវបានបំពេញសព្វគ្រប់។ ជាគោលការណ៍ តុលាការត្រូវចេញដីកាសម្រេចរឿងរហូសជាបណ្តោះអាសន្នដោយកំណត់ជាក់លាក់នូវកម្មវត្ថុ។ ប៉ុន្តែចំពោះដីកាសម្រេចរឿងរហូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ អាចចេញបានដោយមិនចាំបាច់កំណត់កម្មវត្ថុទេ។ តុលាការត្រូវបញ្ជូនដីកាសម្រេចរឿងរហូសជាបណ្តោះអាសន្នទៅភាគី ។⁴⁸

កថាភាគទី៩. ការបញ្ជូនដីកាសម្រេចរឿងរហូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

⁴⁸ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤៣។

ការបញ្ជូន គឺជាការជូនដំណឹងដែលធ្វើឡើងតាមវិធីដែលច្បាប់បានកំណត់ ដើម្បីជូនដំណឹងអំពីខ្លឹមសារនៃឯកសារតាមផ្លូវបណ្តឹងចំពោះភាគី និងអ្នកដទៃទៀតដែលមានការពាក់ព័ន្ធ និងផលប្រយោជន៍។⁴⁹ ការទទួលនូវការបញ្ជូន គឺជាការដាក់ខ្លួនក្រោមសិទ្ធិជម្រះក្តីរបស់តុលាការ ហេតុនេះហើយ ការធ្វើការបញ្ជូនចំពោះជនដែលមិនស្ថិតនៅក្រោមសិទ្ធិជម្រះក្តីរបស់តុលាការកម្ពុជា មិនអាចធ្វើបានទេ លើកលែងក្នុងករណីដែលជននោះយល់ព្រមទទួលការបញ្ជូនដោយស្ម័គ្រចិត្ត។ ការបញ្ជូននេះ ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវអានុភាពគតិយុត្តផ្សេងទៀតមានដូចជាតាមរយៈការបញ្ជូននេះអំឡុងពេលដែលអាចប្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់បាននឹងចាប់ផ្តើមដំណើរការ។

៩.១. ស្ថាប័នចាត់ចែង និងប្រតិបត្តិការបញ្ជូន

ស្ថាប័នដែលធ្វើការបញ្ជូន គឺមានមន្ត្រីរដ្ឋបាលទទួលបន្ទុកកិច្ចការបញ្ជូន និងមន្ត្រីទទួលបន្ទុកប្រតិបត្តិការបញ្ជូន។ មន្ត្រីដែលទទួលបន្ទុកកិច្ចការបញ្ជូន គឺក្រឡាបញ្ជី។ ម្យ៉ាងទៀត មន្ត្រីដែលទទួលបន្ទុកកិច្ចការបញ្ជូនមានតួនាទី និងភារកិច្ច ដូចតទៅ៖

- ធ្វើ ឬផ្តល់ឯកសារបញ្ជូនទៅអ្នកប្រតិបត្តិក្នុងការបញ្ជូន
- ផ្តល់អំណាចទាក់ទងទៅនឹងការបញ្ជូន
- ទទួលបានការណ៍បញ្ជូនពីអ្នកប្រតិបត្តិក្នុងការបញ្ជូន
- យករបាយការណ៍បញ្ជូនទៅឱ្យចៅក្រមពិនិត្យមើលថាតើត្រឹមត្រូវដែរឬទេ
- យករបាយការណ៍បញ្ជូនដាក់ទុកក្នុងសំណុំរឿង។

ម្យ៉ាងវិញទៀត តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់អ្នកប្រតិបត្តិក្នុងការបញ្ជូន គឺ ៖

- បញ្ជូនឯកសារទៅឱ្យបុគ្គលដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូន
- ធ្វើរបាយការណ៍ទាក់ទងទៅនឹងការបញ្ជូន
- បញ្ជូនរបាយការណ៍ទៅតុលាការដើមវិញ។

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកប្រតិបត្តិការបញ្ជូន មានដូចជាមន្ត្រីប៉ុស្តិ៍ប្រៃសណីយ៍ អាជ្ញាសាលា ក្រឡាបញ្ជី ជាដើម ។⁵⁰ ឯកសារដែលត្រូវបញ្ជូន ជាឯកសារថតចម្លង លើកលែងតែករណីដែលបានកំណត់ពិសេសដោយច្បាប់។

៩.២. ការបញ្ជូនទៅបុគ្គលដែលអសមត្ថភាពក្នុងបណ្តឹង

បុគ្គលដែលអសមត្ថភាព មានអនីតិជន ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ ជននៅក្រោមហិបត្តម្ភ។ ការបញ្ជូនរបស់បុគ្គលទាំង ៣ (បី) នេះ គឺអ្នកប្រតិបត្តិការបញ្ជូន ត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យអ្នកតំណាងស្របច្បាប់របស់បុគ្គលដែលអសមត្ថភាពនោះ ដែលក្នុងនោះមានដូចជា ចំពោះ អនីតិជន អ្នកប្រតិបត្តិការបញ្ជូនត្រូវបញ្ជូនឯកសារ

⁴⁹ ក្រមការងារជំនួសដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា. សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី. ភាគ១, នីតិវិធីបណ្តឹង. ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០១០, ទំព័រ១១៧។

⁵⁰ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា២៤៦ កថាខណ្ឌទី៣។

ទៅឱ្យអ្នកមានអំណាចមេបា ឬអ្នកអាណាព្យាបាលរបស់អនីតិជន។ បើជាជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅវិញ ការបញ្ជូនត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ។ ក្នុងករណី អ្នកទទួលការបញ្ជូនជាជននៅក្រោមហិបត្តម្ភវិញ អ្នកប្រតិបត្តិការបញ្ជូនត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យហិបត្តម្ភកៈ។ លើកលែងតែក្នុងករណី អនីតិជនដែលទទួលបានអត្ថាធិនភាព និងអនីតិជនដែលទទួលបានការយល់ព្រមពីអ្នកមានអំណាចមេបា ការបញ្ជូន គឺបញ្ជូនទៅកាន់បុគ្គលនោះផ្ទាល់។

៩.៣. វិធីនៃការបញ្ជូន

វិធីនៃការបញ្ជូនមានដូចជា ការបញ្ជូនដោយការប្រគល់ ការបញ្ជូនដោយការជួបប្រទះ ការបញ្ជូនដោយបង្កប់កិច្ច ការបញ្ជូនដោយទុកចោល ការបញ្ជូនទៅបរទេស និងការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ។

៩.៣.១. ការបញ្ជូនដោយការប្រគល់

ជាគោលការណ៍ ការបញ្ជូនត្រូវធ្វើតាមវិធីនៃការប្រគល់ឯកសារទៅឱ្យជនដែលត្រូវទទួលនូវការបញ្ជូន លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសនៅក្នុងច្បាប់។^{៥១} ម្យ៉ាងវិញទៀត ការបញ្ជូនត្រូវបញ្ជូនទៅលំនៅឋានរបស់បុគ្គលដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូននោះ ប្រសិនបើបុគ្គលនោះគ្មានលំនៅឋាន ការបញ្ជូនត្រូវបញ្ជូនទៅទីសំណាក់របស់បុគ្គលនោះ។ លើសពីនេះទៅទៀត ក្នុងករណីដែលគ្មានលំនៅឋាន ការបញ្ជូនត្រូវបញ្ជូនទៅទីលំនៅចុងក្រោយរបស់បុគ្គលនោះ។ ទោះបីជាមានលំនៅឋាន ឬទីសំណាក់ក៏ដោយ ប្រសិនបើមានការជូនដំណឹងពីទីកន្លែងបញ្ជូន ដូច្នេះត្រូវធ្វើការបញ្ជូនទៅកាន់ទីកន្លែងនោះ។ ការបញ្ជូនខាងលើនេះត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។

៩.៣.២. ការបញ្ជូនដោយជួបប្រទះ

ប្រសិនបើជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូនពុំច្បាស់លាស់ថាមានលំនៅឋាន ទីសំណាក់ ទីកន្លែងអាជីវកម្ម ឬទីស្នាក់ការនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ការបញ្ជូនអាចធ្វើបាននៅកន្លែងដែលជួបប្រទះជននោះ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានការជូនដំណឹងអំពីទីកន្លែងដែលត្រូវធ្វើការបញ្ជូននោះ។ ទោះបីជាបានដឹងពីលំនៅឋាន ទីសំណាក់ ឬកន្លែងដែលត្រូវធ្វើការបញ្ជូនក៏ដោយ ប្រសិនបើបុគ្គលដែលត្រូវធ្វើការបញ្ជូនពុំបានឆ្លើយ ដូច្នេះអ្នកប្រតិបត្តិក្នុងការបញ្ជូនអាចធ្វើការបញ្ជូនទៅទីកន្លែងដែលជួបប្រទះ។ ការបញ្ជូនបែបនេះ គេហៅថាការបញ្ជូនដោយជួបប្រទះ។^{៥២}

៩.៣.៣. ការបញ្ជូនដោយបង្កប់កិច្ច

ក្នុងករណីដែលអ្នកប្រតិបត្តិក្នុងការបញ្ជូនធ្វើការបញ្ជូនទៅលំនៅឋាន ឬទីសំណាក់របស់បុគ្គលដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូន ប៉ុន្តែបុគ្គលដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូននោះអវត្តមាន ដូច្នេះអ្នកប្រតិបត្តិការបញ្ជូនអាចធ្វើការប្រគល់ឯកសារនោះទៅកាន់បុគ្គលដែលមានវត្តមាននៅទីកន្លែងនោះ អាចជាអ្នកបម្រើ ឬអ្នកផ្សេងទៀតដែល

^{៥១} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា២៤៧ កថាខណ្ឌទី១។

^{៥២} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា២៥១។

ធ្វើការនៅទីនោះ ឬអ្នកនៅជាមួយ ដែលមានការយល់ដឹងសមរម្យក្នុងការទទួលឯកសារនោះបាន។ ការបញ្ជូនបែបនេះ គឺហៅថាការបញ្ជូនដោយបង្កប់កិច្ច (មាត្រា២៥២ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។

៩.៣.៤. ការបញ្ជូនដោយទុកចោល

ប្រសិនបើជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូន ឬអ្នកដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូនដោយបង្កប់កិច្ចនោះពុំព្រមទទួលយកឯកសារនោះដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ដូច្នេះអ្នកប្រតិបត្តិការបញ្ជូន អាចទុកឯកសារនោះចោលនៅចំពោះមុខបុគ្គលនោះបាន។ ការបញ្ជូនបែបនេះ គេហៅថាការបញ្ជូនដោយទុកចោល (មាត្រា ២៥២ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។

៩.៣.៥. ការបញ្ជូននៅបរទេស

យោងតាមមាត្រា ២៥៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងករណីដែលបុគ្គលដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូនពុំមានលំនៅឋាន ទីសំណាក់ ឬលំនៅឋានចុងក្រោយនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ការបញ្ជូនត្រូវធ្វើតាមលក្ខខណ្ឌដូចតទៅ៖

- ចំពោះជនបរទេស តុលាការត្រូវប្រគល់ភារកិច្ចទៅឱ្យក្រសួង ឬស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចនៅប្រទេសនោះ
- ករណីជនជាតិខ្មែរនៅបរទេស តុលាការត្រូវប្រគល់កិច្ចការបញ្ជូនទៅឱ្យអគ្គរាជទូត ឬការជាវី ឬកុងស៊ុលរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាប្រចាំនៅប្រទេសនោះឱ្យធ្វើការបញ្ជូនបាន
- ប្រសិនបើជនបរទេសដែលនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវអនុវត្តវិធីនៃការបញ្ជូនដូចជនជាតិខ្មែរដែរ។

៩.៣.៦. ការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ

ក្នុងករណីដែលទោះបីជាបានខំប្រឹងប្រែងស្រាវជ្រាវយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មិនអាចដឹងពីទីកន្លែងដែលត្រូវធ្វើការបញ្ជូន ឬមិនអាចធ្វើការបញ្ជូនទៅបរទេស តាមរយៈការប្រគល់កិច្ចការជាដើម ដែលជាករណីដែលគ្មានវិធីអ្វីផ្សេងទៀតសម្រាប់ធ្វើការបញ្ជូនទេ ទីបញ្ចប់អាចទទួលស្គាល់ឱ្យធ្វើការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈបាន។

ការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈអាចធ្វើទៅបាន លុះត្រាតែបំពេញនូវលក្ខខណ្ឌមួយក្នុងចំណោមលក្ខខណ្ឌ ៤ (បួន) ខាងក្រោមនេះ៖

- ទោះបីជាខំរកយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មិនអាចរកលំនៅឋាន ទីសំណាក់ ឬទីសំណាក់ចុងក្រោយរបស់អ្នកដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូនបាន
- បើទោះបីជាដឹងពីទីសំណាក់ ឬលំនៅឋានចុងក្រោយ ក៏ការបញ្ជូនមិនអាចធ្វើទៅបាន
- មិនអាចធ្វើការបញ្ជូនទៅបរទេស
- តុលាការមិនបានទទួលលិខិតបញ្ជាក់ពីក្រសួង ឬស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចនៅបរទេសក្នុងអំឡុងពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលប្រគល់ឱ្យក្រសួង ឬស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចធ្វើការបញ្ជូន។

ជាគោលការណ៍ការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ ត្រូវធ្វើឡើងដោយក្រឡាបញ្ជីតាមរយៈពាក្យសុំរបស់ភាគី ។ ក៏ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើតុលាការយល់ថាមានភាពចាំបាច់ ដើម្បីជៀសវាងការយឺតយ៉ាវក្នុងដំណើរការនីតិវិធី តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យក្រឡាបញ្ជីធ្វើការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈបានដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ទោះបីជាគ្មានពាក្យសុំរបស់ភាគីក៏ដោយ។ បន្ទាប់ពីមានពាក្យសុំរបស់ភាគី ឬតុលាការបង្គាប់ឱ្យបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ ក្រឡាបញ្ជី ត្រូវធ្វើឡើងដោយបិទប្រកាសនៅទីកន្លែងសម្រាប់បិទប្រកាសរបស់តុលាការ ឬទីកន្លែងដែលតុលាការទទួលស្គាល់ថាសមស្រប ដែលប្រកាសថាក្រឡាបញ្ជីរក្សាទុកនូវឯកសារដែលធ្វើការបញ្ជូន ហើយអាចប្រគល់ឯកសារបញ្ជូននោះទៅឱ្យបុគ្គលដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូននៅពេលណាក៏បាន។⁵³ តុលាការអាចចុះនៅក្នុងរាជកិច្ច ឬក្នុងសារព័ត៌មានផ្សាយថាបានធ្វើការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ (មាត្រា២៥៦ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។

ការបញ្ជូនដោយការផ្សាយជាសាធារណៈនឹងមានអានុភាពនៅក្រោយអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានបិទប្រកាសនោះ ។ ⁵⁴ចំពោះការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈលើកទី២ វិញនឹងមានអានុភាពនៅថ្ងៃបន្ទាប់ពីថ្ងៃបិទប្រកាសនោះ។⁵⁵ ក្នុងករណីការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈទៅបរទេស នឹងមានអានុភាពនៅអំឡុងពេល ៦ (ប្រាំមួយ) សប្តាហ៍គិតចាប់ពីថ្ងៃបញ្ជូន។

ផ្នែកទី២. នីតិវិធីនៃការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

កថាភាគទី១. សមត្ថកិច្ចអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

ក្រោយពីតុលាការចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន តាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុល ម្ចាស់បំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នទៅតុលាការ ដែលមានសមត្ថកិច្ចអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននោះ ដោយផ្អែកលើប្រភេទ និងកម្មវត្ថុនៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននីមួយៗ។ តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារត្រូវហៅថា តុលាការអនុវត្តការរក្សាការពារ (មាត្រា៥៣២ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។ ចំពោះការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវមានសមត្ថកិច្ចជាតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ ។⁵⁶

⁵³ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា២៥៦។

⁵⁴ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា២៥៧ កថាខណ្ឌទី១ វាក្យខណ្ឌទី១។

⁵⁵ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា២៥៧ កថាខណ្ឌទី១ វាក្យខណ្ឌទី២។

⁵⁶ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៦៧ កថាខណ្ឌទី២។

កថាភាគទី២. ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន

២.១. ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន

នៅក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ចាំបាច់ត្រូវសរសេរ បញ្ជាក់នូវចំណុចដូចខាងក្រោម៖

- ឈ្មោះ ឬនាមករណ៍ និងអាសយដ្ឋានរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត និងកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ហើយនិងឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់
- សញ្ញាណនៃលិខិតអនុវត្ត
- សេចក្តីសុំឱ្យអនុវត្តតាមការបង្ខំដោយផ្ទាល់ ឬការអនុវត្តជំនួស ឬវិធានបង្ខំដោយប្រយោល
- សញ្ញាណនៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ និងវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំដែលម្ចាស់បំណុល នៃការអនុវត្តសុំ ក្នុងករណីដែលសុំឱ្យអនុវត្តតាមការបង្ខំដោយផ្ទាល់
- ខ្លឹមសារនៃសេចក្តីសម្រេចដែលម្ចាស់បំណុលសុំ ក្នុងករណីដែលសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំតាមការអនុវត្ត ជំនួស ឬវិធានបង្ខំដោយប្រយោល។⁵⁷

ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះផ្នែកណាមួយនៃសិទ្ធិទាមទារ ដែលបានសរសេរនៅក្នុងលិខិតអនុវត្តដែលបង្គាប់ឱ្យសងជាប្រាក់ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តត្រូវសរសេរបញ្ជាក់ អំពីសេចក្តីសុំ និងទំហំនៃសេចក្តីសុំនោះក្នុងពាក្យសុំអនុវត្តដោយបង្ខំ (មាត្រា៣៤៩ កថាខណ្ឌទី២ និងទី៣)។

២.២. ឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយ

ក្រោយពីម្ចាស់បំណុលបានទទួលដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្នពីតុលាការរួច ម្ចាស់បំណុល ត្រូវដាក់ពាក្យសុំអនុវត្ត ហើយត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយពាក្យសុំដូចខាងក្រោម៖

- លិខិតចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន ករណីនេះម្ចាស់បំណុលពុំចាំបាច់ស្នើសុំ រូបមន្តអនុវត្តទេ (មាត្រា៥៦២ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។ មូលហេតុដែលច្បាប់មិនតម្រូវ ឱ្យមានរូបមន្តអនុវត្ត ព្រោះការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នជាបញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំ ដូច្នេះ នីតិវិធីត្រូវបាន អនុវត្តយ៉ាងលឿនបំផុតដែលអាចធ្វើទៅបាន។ មូលហេតុផ្សេងទៀត គឺដោយសារដីកាសម្រេចរបស់អង្គ ជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវបានអនុវត្ត លុះត្រាតែមានពាក្យសុំពីភាគី ហើយដីកានេះ ត្រូវអនុវត្តក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ។⁵⁸ ប៉ុន្តែ បើសិនជាការអនុវត្តចំពោះ ឬសម្រាប់ជនក្រៅពីភាគីដែលត្រូវកំណត់នៅក្នុង ដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវធ្វើឡើងដោយភ្ជាប់រូបមន្តអនុវត្ត (មាត្រា៥៦២ កថាខណ្ឌទី១)។

⁵⁷ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៦៤។

⁵⁸ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៦២ កថាខណ្ឌទី២។

- លិខិតបញ្ជាក់អំពីអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ កាលណាម្ចាស់បំណុលសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន បានផ្តល់សិទ្ធិអំណាចឱ្យអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ សិទ្ធិអំណាចនេះត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ (មាត្រា៥៣ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ប៉ុន្តែបើមានបណ្តឹងអង្គសេចក្តីហើយមានលិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិរួចហើយ សិទ្ធិតំណាងនេះ ក៏អាចធ្វើសកម្មភាពចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារបានដែរ (មាត្រា៥៤ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ដោយគ្រាន់តែធ្វើការចម្លងឯកសារផ្លូវការ រួចភ្ជាប់មកជាមួយពាក្យសុំអនុវត្តតែម្តង។

កថាភាគទី៣. ការពិនិត្យមើលពាក្យសុំ

ការដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវធ្វើពាក្យសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយសរសេរនូវឈ្មោះ អាសយដ្ឋានរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត សញ្ញាណនៃលិខិតអនុវត្តសេចក្តីស្នើសុំឱ្យអនុវត្តតាមការបង្ខំដោយផ្ទាល់ និងសញ្ញាណនៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ និងវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំ ដែលម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តសុំ ហើយតុលាការជាអ្នកធ្វើការពិនិត្យមើលពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ននោះ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត តុលាការដែលអនុវត្តត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យនូវឯកសារផ្សេងៗដែលត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនឹងពាក្យសុំអនុវត្តដែលក្នុងនោះមានលិខិតចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន លិខិតប្រគល់សិទ្ធិ លិខិតតំណាងដោយអាណត្តិ បញ្ជីឈ្មោះភាគីជាដើម។

កថាភាគទី៤. ការពិនិត្យលក្ខខណ្ឌចាំបាច់នៃការអនុវត្តដីកាសម្រេច

បន្ទាប់ពីតុលាការធ្វើការត្រួតពិនិត្យទៅលើពាក្យសុំអនុវត្តដែលម្ចាស់បំណុលបានដាក់ជូនតុលាការរួចមក តុលាការត្រូវមើលទៅលើលក្ខខណ្ឌចាំបាច់មួយចំនួនទៀត ដែលក្នុងនោះមានដូចជា លិខិតយថាភូតនៃដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន អំឡុងពេលផ្សេងៗ។

៤.១. លិខិតយថាភូតនៃដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន

តុលាការត្រូវត្រួតពិនិត្យមើលទៅលើឈ្មោះភាគីដែលមានសរសេរនៅក្នុងពាក្យសុំអនុវត្តថាមានលក្ខណៈដូចគ្នានៅក្នុងដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្នដែរឬទេ។ នៅក្នុងករណីដែលឈ្មោះរបស់ភាគីដូចគ្នានៅក្នុងដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន តុលាការនឹងអនុវត្តដីកាសម្រេចនោះដោយផ្អែកតាមឯកសារចម្លងលិខិតយថាភូតនៃដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន ប៉ុន្តែនៅក្នុងករណីដែលឈ្មោះមិនដូចគ្នា ដូច្នេះការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកទៅលើលិខិតយថាភូតនៃដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយភ្ជាប់នឹងរូបមន្តអនុវត្ត។⁵⁹

⁵⁹ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៦២ កថាខណ្ឌទី១។

៤.២. អំឡុងពេល

នៅពេលដែលតុលាការចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ម្ចាស់បំណុល ឬអ្នកដាក់ពាក្យសុំ មានរយៈពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលម្ចាស់បំណុល រឺអ្នកដាក់ពាក្យសុំ បានទទួលដីកាសម្រេច រឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នក្នុងការដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននោះ។^{៦០} ក្នុងករណី ដែលម្ចាស់បំណុល ឬអ្នកដាក់ពាក្យសុំ មិនបានដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តដីកាសម្រេចក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ទេនោះ ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននឹងគ្មានអានុភាពក្នុងការអនុវត្តឡើយ។

៤.៣. ផ្សេងៗ

ក្នុងករណីដែលតុលាការចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ដោយ ប្រាតិភោគនេះ ជាលក្ខខណ្ឌមួយសម្រាប់ការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។ ដូច្នេះ តុលាការត្រូវ ពិនិត្យមើលថាតើប្រាតិភោគត្រូវបានដាក់រួចហើយ ឬនៅ។

កថាភាគទី៥. នីតិវិធីអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

ចំពោះករណីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើតាមវិធីនៃការចុះបញ្ជីអំពីការ រឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុនោះ។^{៦១} ដើម្បីចុះបញ្ជីរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ក្រឡាបញ្ជីត្រូវចេញ លិខិតផ្ទុកផ្គុំឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។^{៦២} ពាក្យថា ស្ថាប័នមាន សមត្ថកិច្ចនៅទីនេះ សំដៅលើរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់រាជធានីខេត្តដែលអចលនវត្ថុស្ថិតនៅ។ បច្ចុប្បន្នអចលនវត្ថុ នៅកម្ពុជាមួយចំនួនធំនៅមិនទាន់មានការចុះបញ្ជីដ៏ឆ្លងឱ្យបានត្រឹមត្រូវស្របតាមលិខិតបទដ្ឋានរបស់ក្រសួង រៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់នោះទេ។ ហេតុដូច្នេះ ការផ្ទុកផ្គុំឱ្យចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជា បណ្តោះអាសន្ននេះនឹងធ្វើការបកស្រាយចំពោះ (១) ការផ្ទុកផ្គុំឱ្យចុះបញ្ជីចំពោះអចលនវត្ថុដែលបានចុះ បញ្ជីដីធ្លី និង (២) ការផ្ទុកផ្គុំឱ្យចុះបញ្ជីចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជីដីធ្លី។

យោងលើការចុះបញ្ជីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយអនុលោមតាមការផ្ទុកផ្គុំដែលបាន លើកឡើងខាងលើ គឺការិយាល័យចុះបញ្ជីត្រូវផ្ញើនូវឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់នៃសៀវភៅចុះបញ្ជី នោះទៅក្រឡាបញ្ជី (មាត្រា៥៦៧ កថាខណ្ឌទី៤ មាត្រា៤២០ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ហើយ ក្រឡាបញ្ជីនោះត្រូវរក្សាទុកនូវឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់នៃសៀវភៅចុះបញ្ជីនោះនៅក្នុងសំណុំរឿង។

ការផ្ទុកផ្គុំឱ្យចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈការបញ្ជូន លិខិតផ្ទុកផ្គុំទៅស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការចុះបញ្ជី ដើម្បីចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ហើយ

^{៦០} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៦២ កថាខណ្ឌទី២។

^{៦១} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៦៧។

^{៦២} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៦៧ កថាខណ្ឌទី៣។

លិខិតផ្ទុកផ្គត់ផ្គង់ត្រូវសរសេរបានច្បាស់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឈ្មោះតុលាការ លេខលិខិតផ្ទុកផ្គត់ផ្គង់ ឈ្មោះក្រឡាបញ្ជី កាលបរិច្ឆេទ ហត្ថលេខា និងត្រូវបោះត្រារបស់ក្រឡាបញ្ជី^{៦៣} ចំណុចដែលបានរៀបរាប់នេះ ជាចំណុចទូទៅដែលត្រូវសរសេរក្នុងលិខិតផ្ទុកផ្គត់ផ្គង់ ហើយត្រូវសរសេរបន្ថែមចំណុចមួយចំនួនទៀត ស្របតាមលិខិតផ្ទុកផ្គត់ផ្គង់។

៥.១. ការផ្ទុកផ្គត់ផ្គង់ឱ្យចុះបញ្ជីចំពោះអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជីដីធ្លី

អចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជីដីធ្លី គឺជាអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជីក្នុងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី ស្របតាមអនុក្រឹត្យស្តីពីនីតិវិធីនៃការកសាងប្លង់សុរិយោដី និងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី ឬអនុក្រឹត្យស្តីពីការចុះបញ្ជីដីធ្លី មានលក្ខណៈដាច់ដោយជុំ ដែលត្រូវបានស្គាល់ថាជាវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ ឬប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ ឬហៅម្យ៉ាងទៀតថាជាប្លង់រឹង។ ក្នុងករណីដែលអចលនវត្ថុបានចុះបញ្ជីក្នុងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លីចរាស់ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវចេញលិខិតផ្ទុកផ្គត់ផ្គង់ឱ្យចុះបញ្ជីអំពីការប្តូរជាបណ្តោះអាសន្នទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់រាជធានីខេត្ត។^{៦៤} ហើយលិខិតផ្ទុកផ្គត់ផ្គង់នេះ ត្រូវសរសេរបន្ថែមចំណុចដូចខាងក្រោម៖

- ក. កម្មវត្ថុ (សរសេរអំពីខ្លឹមសារចុះបញ្ជីអំពីការប្តូរជាបណ្តោះអាសន្ន)។
- ខ. អត្តសញ្ញាណនៃអចលនវត្ថុ (លេខក្បាលដី ឬលេខប័ណ្ណ និងទីតាំង)។
- គ. គោលបំណងនៃការចុះបញ្ជី (ចុះបញ្ជីអំពីការប្តូរជាបណ្តោះអាសន្ននូវកម្មសិទ្ធិ)។
- ឃ. មូលហេតុ (ដីកាសម្រេចប្តូរជាបណ្តោះអាសន្ន)
- ង. ឈ្មោះម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត (អាសយដ្ឋាន)។
- ច. ឈ្មោះកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត (អាសយដ្ឋាន)។

ដោយជូនភ្ជាប់នូវឯកសារចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចប្តូរជាបណ្តោះអាសន្ន^{៦៥} និងវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ ឬប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុផងដែរ។ បន្ទាប់មកទៀត មន្ត្រីសុរិយោដីថ្នាក់រាជធានីខេត្ត ត្រូវសរសេរក្នុង “សៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី” នៅក្នុងខ្ទង់ត្រង់ បន្ទុកលើអចលនវត្ថុ ដោយត្រូវសរសេរថា “ត្រូវបានប្តូរជាបណ្តោះអាសន្នកម្មសិទ្ធិតាមដីកាសម្រេចលេខ..... ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ..... របស់តុលាការ..... លេខ..... (ជាទីកក្រហម) រួចបោះត្រាលេខាចារឹក និងចុះកាលបរិច្ឆេទនៃការចុះបញ្ជី (ជាទីកខៀវ ឬខ្មៅ)”។

^{៦៣} ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ៥៩ ប្រក.ជនស/១១, ០៣ ឧសភា ២០១១, ប្រការ៥។

^{៦៤} ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ៥៩ ប្រក.ជនស/១១, ០៣ ឧសភា ២០១១, ប្រការ៥ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុចទី១។

^{៦៥} ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ៥៩ ប្រក.ជនស/១១, ០៣ ឧសភា ២០១១, ប្រការ១៦។

៥.២. ការផ្ទុកផ្ទាក់ឱ្យចុះបញ្ជីចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជីដីធ្លី

អចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជីដីធ្លី ជាអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជីក្នុងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី និងត្រូវបានសន្មត់ថាជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត^{៦៦} ដោយស្គាល់ថាជាលិខិតផ្ទេរសិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងផ្ទះសម្បែង ឬលិខិតផ្ទេរសិទ្ធិកាន់កាប់ ឬលិខិតផ្ទេរសិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លី ឬអាចហៅម្យ៉ាងទៀតថាប្លង់ទន់។ ក្នុងករណីអចលនវត្ថុមិនទាន់ចុះបញ្ជីក្នុងសៀវភៅគោលដីធ្លីទេ ក្នុងនោះមានស្ថាប័នចំនួន ២ (ពីរ) ដែលអាចទទួលលិខិតផ្ទុកផ្ទាក់ឱ្យចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន រួមមានរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់រាជធានីខេត្ត ឬរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់ក្រុងស្រុកខណ្ឌដែលអចលនវត្ថុស្ថិតនៅ។^{៦៧} បន្ទាប់ពីបានទទួលលិខិតផ្ទុកផ្ទាក់ឱ្យចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន រដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់រាជធានីខេត្ត និងរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់ក្រុងស្រុកខណ្ឌ ត្រូវចុះលេខរៀងនៃការទទួលលិខិតផ្ទុកផ្ទាក់នេះក្នុងសៀវភៅទទួលពាក្យសុំបញ្ជីអំពីសិទ្ធិប្រក្សក្សវិសាលភាពដាច់ដោយឡែកពីសៀវភៅទទួលពាក្យសុំផ្សេងទៀត^{៦៨} ដោយចុះលេខរៀងនេះ ដើម្បីសម្គាល់ពីលំដាប់នៃការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុនោះ បើមានការដាក់ពាក្យសុំចុះបញ្ជីច្រើនលើអចលនវត្ថុតែមួយ។^{៦៩}

លិខិតផ្ទុកផ្ទាក់ឱ្យចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុត្រូវសរសេរដូចខាងក្រោម៖

- ក. កម្មវត្ថុ (សរសេរអំពីខ្លឹមសារនៃការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន)។
- ខ. អត្តសញ្ញាណនៃអចលនវត្ថុ (លេខក្បាលដី ឬលេខប័ណ្ណ និងទីតាំង)។
- គ. ភាគីនៃដីដែលត្រូវសន្មត់ (ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋាន)។
- ឃ. គោលបំណងនៃការចុះបញ្ជី (ចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសបណ្តោះអាសន្ននូវកម្មសិទ្ធិ)។
- ង. មូលហេតុ (ដីកាសម្រេចឱ្យរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នលេខ..... ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ.....)។
- ច. ចំពោះការរឹបអូស សរសេរឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត។
- ឆ. ចំពោះការរឹបអូស សរសេរឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត។

^{៦៦} ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងរក្សាការពារ និងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី, លេខ២១៤ ប្រក.ជនស, ២១ វិច្ឆិកា ២០១៤, ប្រការ៤។

^{៦៧} ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងរក្សាការពារ និងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី, លេខ២១៤ ប្រក.ជនស, ២១ វិច្ឆិកា ២០១៤, ប្រការ៥។

^{៦៨} ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ៥៩ ប្រក.ជនស/១១, ០៣ ឧសភា ២០១១, ប្រការ៥។

^{៦៩} ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ៥៩ ប្រក.ជនស/១១, ០៣ ឧសភា ២០១១, ប្រការ៧។

ដោយជូនភ្ជាប់ជូនឯកសារយថាភូតនៃដីកាសម្រេចជាបណ្តោះអាសន្ន និងសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពី កម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តជាអាទិ៍។⁷⁰

ទោះបីជាប្រជាជនសុរិយោដីថ្នាក់ក្រុងខណ្ឌ អាចទទួលបានលិខិតផ្ទុកផ្ទុកឱ្យចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជា បណ្តោះអាសន្នពិតមែន ប៉ុន្តែប្រជាជនសុរិយោដីថ្នាក់ក្រុងស្រុកខណ្ឌមិនមានសិទ្ធិផ្តល់សេវារដ្ឋបាលទាក់ទងនឹង ការផ្ទុកផ្ទុកឱ្យចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននោះទេ ដោយរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រុងស្រុកខណ្ឌត្រូវបញ្ជូន ច្បាប់ដើមនៃលិខិតផ្ទុកផ្ទុកអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និងឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតទៅកាន់រដ្ឋបាល សុរិយោដីថ្នាក់រាជធានីខេត្តដែលអចលនវត្ថុតាំងនៅ ដោយគ្មានការយឺតយ៉ាវ ហើយបន្ទាប់ពីរដ្ឋបាលសុរិយោដី ថ្នាក់រាជធានីខេត្តបានទទួលលិខិតផ្ទុកផ្ទុកឱ្យចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នហើយ រដ្ឋបាលសុរិយោដី រាជធានីខេត្តត្រូវបញ្ជូនលិខិតផ្ទុកផ្ទុកនោះ និងឯកសារផ្សេងៗ ព្រមទាំងលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យចាប់ផ្តើមនីតិវិធីចុះបញ្ជី លើកដំបូងទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់ក្រុងស្រុកខណ្ឌដែលអចលនវត្ថុស្ថិតនៅ ដើម្បីអនុវត្តនីតិវិធីចុះបញ្ជីលើកដំបូង ឱ្យបានឆាប់រហ័ស និងគ្មានការយឺតយ៉ាវ ដោយអនុវត្តតាមលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន។⁷¹ ទន្ទឹមនឹងនេះ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តមានកាតព្វកិច្ចបង់ជាមុនការចំណាយក្នុងការចុះបញ្ជីលើកដំបូង ឬសោហ៊ុយនៃការ រឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នជាអាទិ៍។ នៅពេលបញ្ចប់នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីលើកដំបូង រដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់ រាជធានីខេត្តត្រូវសរសេរក្នុង “សៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី” នៅក្នុងខ្ទង់ត្រង់ “បន្ទុកលើអចលនវត្ថុ” ដូចការផ្ទុកផ្ទុកឱ្យ ចុះបញ្ជីចំពោះអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជីដីធ្លី (ប្លង់រឹង) ខាងលើនេះ។

កថាភាគទី៦. ការផ្អាក និងការលុបចោលនូវការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះ អាសន្ន

ការផ្អាក ឬការលុបការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នមិនអាចផ្អាក ឬលុបចោលតាមអំពើចិត្តឡើយ គឺត្រូវមានមូលហេតុត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់កំណត់ ទើបការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នអាចត្រូវបានផ្អាក ឬ លុបចោល។ ក្នុងចំណុចនេះនឹងសិក្សាពីមូលហេតុដែលនាំឱ្យការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវបាន តុលាការសម្រេចផ្អាក ឬលុបចោលតែម្តងដែលមានបង្ហាញក្នុងចំណុច (១) ការផ្អាកការអនុវត្តរឹបអូស ជាបណ្តោះអាសន្ន (២) ការលុបចោលការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និង (៣) ការផ្ទុកផ្ទុកឱ្យលុប ការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយបង្ហាញអំពីនីតិវិធីផ្ទុកផ្ទុកឱ្យលុបចោលការចុះបញ្ជីរឹប អូសជាបណ្តោះអាសន្ន និងចំណុចដែលត្រូវសរសេរបន្ថែមក្នុងលិខិតផ្ទុកផ្ទុកនោះផងដែរ។

⁷⁰ ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងរក្សាការពារ និងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី, លេខ២១៤ ប្រក.ជនស, ២១ វិច្ឆិកា ២០១៤, ប្រការ៦។

⁷¹ ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងរក្សាការពារ និងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី, លេខ២១៤ ប្រក.ជនស, ២១ វិច្ឆិកា ២០១៤, ប្រការ៩។

៦.១. ការផ្អាកការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

នៅក្នុងចំណុចនេះនឹងធ្វើការបកស្រាយពីសញ្ញាណទូទៅទាក់ទងនឹងការផ្អាកការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ព្រមទាំងមូលហេតុចម្បងផ្សេងៗ ដែលនាំឱ្យតុលាការសម្រេចផ្អាកការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយនឹងបញ្ជាក់នៅក្នុងចំណុច (១.១) ខ្លឹមសារនៃការផ្អាកការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និង (១.២) មូលហេតុដែលនាំឱ្យផ្អាកការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។

៦.១.១. ខ្លឹមសារនៃការផ្អាកការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

ការផ្អាកការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ជាស្ថានភាពដែលតុលាការអនុវត្តមិនអាចចាប់ផ្តើម ឬបន្តការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នតាមច្បាប់កំណត់ ហើយទំហំនៃការផ្អាកប្រែប្រួលតាមមូលហេតុនៃការផ្អាក។⁷² ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នមិនត្រូវការចំណាយរយៈពេលដើម្បីអនុវត្តនោះទេ ដោយបញ្ចប់ត្រឹមដំណាក់កាលរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នតែប៉ុណ្ណោះ។ ដូច្នេះហើយបើមូលហេតុនៃការផ្អាកការអនុវត្តបានកើតឡើងបន្ទាប់ពីការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវបានបញ្ចប់នោះ ការផ្អាកការអនុវត្តរឹបអូសបណ្តោះអាសន្ន គឺគ្មានន័យអ្វីសោះឡើយ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក្តីមិនមែនមានន័យថា ការផ្អាកការអនុវត្តក្នុងនីតិវិធីនេះមិនមានប្រសិទ្ធភាពនោះទេ គឺគ្រាន់តែទាមទារឱ្យផ្អាកមុនពេលបញ្ចប់នីតិវិធីអនុវត្តតែប៉ុណ្ណោះ។

៦.១.២. មូលហេតុដែលនាំឱ្យមានការផ្អាកការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

ការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ អាចត្រូវបានផ្អាកប្រសិនបើមានមូលហេតុដូចខាងក្រោមនេះ៖

ក. ការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

នៅពេលមានពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យផ្អាក ឬលុបចោលការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នបាន ប៉ុន្តែមិនមែនមានន័យថាការដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នបានបង្កើតអានុភាពផ្អាក ឬលុបចោលការអនុវត្តនោះទេ គឺត្រូវមានសម្រេចដោយឡែកមួយទៀតដែលបង្គាប់ឱ្យផ្អាក ឬលុបចោលការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។ ដោយដីកាសម្រេចផ្អាក ឬលុបចោលការអនុវត្តនេះ ត្រូវធ្វើឡើងតាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តដោយឱ្យដាក់ប្រាក់ធានា រហូតដល់មានការសម្រេចសេចក្តីលើពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរឹបអូសបណ្តោះអាសន្ន ហើយត្រូវមានសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីស្ថានភាពដែលច្បាស់ថានឹងក្លាយជាមូលហេតុនៃការលុបចោលដីកាសម្រេច

⁷² ក្រុមការងារជប៉ុនដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា. សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី. ភាគ២, ការអនុវត្តដោយបង្ខំ និងការចាត់ចែងរក្សាការពារ. ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០១០, ទំព័រ៧០។

រឺបង្កសជាបណ្តោះអាសន្ន និងការបាត់បង់ការខូចខាតដែលមិនអាចសងបាននឹងកើតឡើងដោយសារការអនុវត្ត ដីកាសម្រេចរឺបង្កសជាបណ្តោះអាសន្ន។⁷³

ខ. ពាក្យសុំទាមទារឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចរឺបង្កសជាបណ្តោះអាសន្ន

ទោះបីជាកូនបំណុលនៃការអនុវត្តបានដាក់ពាក្យសុំទាមទារឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចរឺបង្កសជា បណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ដោយសារការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពក៏ដោយក៏ការដាក់ពាក្យសុំទាមទារឱ្យ លុបចោលដីកាសម្រេចរឺបង្កសជាបណ្តោះអាសន្ននេះមិនបានបង្កើតអានុភាពឱ្យផ្អាក ឬលុបចោលការអនុវត្ត នោះទេ។ ប៉ុន្តែតុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យផ្អាក ឬលុបចោលការអនុវត្ត រហូតដល់មានដីកាសម្រេចពីពាក្យសុំ ទាមទារឱ្យលុបដីកាសម្រេចរឺបង្កសជាបណ្តោះអាសន្នដោយដីកាសម្រេចមួយដោយឡែកទៀតដែលត្រូវធ្វើឡើង តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ និងមានសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីស្ថានភាព ច្បាស់លាស់ថានឹងក្លាយជាមូលហេតុនៃការលុបចោលដីកាសម្រេចរឺបង្កសជាបណ្តោះអាសន្ន និងមានការបាត់បង់ ថាការខូចខាតដែលមិនអាចសងបានដោយសារការអនុវត្តការរឺបង្កសជាបណ្តោះអាសន្ន។⁷⁴

គ. បណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ

នៅពេលកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត បានដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ ហើយបើមានសេចក្តី បញ្ជាក់ដំបូងអំពីមូលហេតុតវ៉ាដែលអះអាងនោះ តុលាការដែលទទួលបណ្តឹងអាចបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្តរឺបង្កស ជាបណ្តោះអាសន្នបានមួយរយៈ តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ឬមិនដាក់ ប្រាតិភោគបាន។⁷⁵ បណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ ជាបណ្តឹងដែលកូនបំណុលនៃការអនុវត្តតវ៉ាចំពោះអត្ថិភាព ឬ អត្ថន័យនៃសិទ្ធិទាមទារ⁷⁶ ដែលកំណត់ក្នុងដីកាសម្រេចរឺបង្កសជាបណ្តោះអាសន្ន ហើយមូលហេតុសិទ្ធិដែលត្រូវ បានរក្សាការពារដោយច្បាប់សារធាតុត្រូវបានប្រែប្រួលដោយសារការសង ការទូទាត់ ការលើកលែង ជាអាទិ៍។

ឃ. បណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត

នៅពេលកូនបំណុលនៃការអនុវត្តបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ហើយបើមាន សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីមូលហេតុតវ៉ាដែលអះអាងនោះ តុលាការដែលទទួលបណ្តឹងអាចបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្ត ដីកាសម្រេចរឺបង្កសជាបណ្តោះអាសន្នបានមួយរយៈ តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ដោយឱ្យដាក់ ប្រាតិភោគ ឬមិនដាក់ប្រាតិភោគបាន។⁷⁷ បណ្តឹងតវ៉ាចំពោះរូបមន្តអនុវត្តនេះ ជាបណ្តឹងដែលកូនបំណុលនៃ

⁷³ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៥១។

⁷⁴ ក្រមការងារជំនុំជម្រះដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និងគណៈកម្មការទទួលបន្ទុកការពារសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធី រដ្ឋប្បវេណី, សេចក្តីកំណត់ចំពោះមាត្រានីមួយៗនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី. គន្ថីទី៧. ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០០៧, មាត្រា៥៥១។

⁷⁵ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៣៦៧ និងមាត្រា៥៦៤។

⁷⁶ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៣៦៣ មាត្រា៣៦៧ និងមាត្រា៥៦៤។

⁷⁷ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៣៦៧ និងមាត្រា៥៦៤។

ការអនុវត្តតវ៉ាចំពោះការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្តពិសេស ដោយអះអាងពីនីតិភាពនៃហេតុដែលត្រូវនឹងលក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្តរួមមាន ការបំពេញលក្ខខណ្ឌ ការមកដល់នៃពេលកំណត់មិនពិតប្រាកដ ឬការអនុញ្ញាតឱ្យបុគ្គលក្រៅពីភាគីដែលបានកំណត់ក្នុងដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្នធ្វើជាម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តឬកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត។⁷⁸

ង. បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន

នៅពេលកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត បានដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ហើយបើមានសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីមូលហេតុតវ៉ាដែលអះអាងនោះ តុលាការដែលទទួលបណ្តឹងអាចបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្តរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្នបានមួយរយៈ តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ឬមិនដាក់ប្រាតិភោគបាន។⁷⁹

បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ត្រូវធ្វើឡើងដោយតតិយជន ក្នុងគោលបំណងឱ្យតតិយជនក្រៅពីបុគ្គលដែលទទួលបានអានុភាពនៃការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្នទាមទារកុំឱ្យធ្វើការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយហេតុថាការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នបានធ្វើឡើងចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិរបស់តតិយជននោះ។⁸⁰

៦.២. ការលុបចោលការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន

នៅក្នុងចំណុចនេះនឹងធ្វើការបកស្រាយពីសញ្ញាណទូទៅទាក់ទងនឹងការលុបចោលការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន ព្រមទាំងមូលហេតុចម្បងផ្សេងៗ ដែលនាំឱ្យតុលាការសម្រេចលុបចោលការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នដោយនឹងបញ្ជាក់នៅក្នុងចំណុច (៦.២.១) ខ្លឹមសារនៃការលុបចោលការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន និង (៦.២.២) មូលហេតុដែលនាំឱ្យលុបចោលការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន។

៦.២.១. ខ្លឹមសារនៃការលុបចោលការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន

ការលុបចោលការអនុវត្តរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន ជាការបំបាត់ចេញនូវការអនុវត្តទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកដែលធ្វើឡើងហើយដោយតុលាការអនុវត្ត ក្នុងដំណើរការនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន។⁸¹ ការលុបចោលការអនុវត្តដោយបង្ខំ ហើយមិនមានភាពខុសគ្នាពីការផ្អាកការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន

⁷⁸ ក្រុមការងារជំនុំជម្រះដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និងគណៈកម្មការទទួលបន្ទុកការពារសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, សេចក្តីកំណត់ចំពោះមាត្រានីមួយៗនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, គន្ថីទី៧, ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០០៧, មាត្រា៣៦៤។

⁷⁹ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខសស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៣៦៧ និងមាត្រា៥៦៤។

⁸⁰ ក្រុមការងារជំនុំជម្រះដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និងគណៈកម្មការទទួលបន្ទុកការពារសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, សេចក្តីកំណត់ចំពោះមាត្រានីមួយៗនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, គន្ថីទី៧, ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០០៧, មាត្រា៣៦៥។

⁸¹ ក្រុមការងារជំនុំជម្រះដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា, សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, ភាគ២, ការអនុវត្តដោយបង្ខំ និងការចាត់ចែងរក្សាការពារ, ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០១០, ទំព័រ៧១។

បណ្តោះអាសន្ននោះទេ ព្រោះការលុបចោលការអនុវត្តដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវមានមូលហេតុ ច្បាស់លាស់ជាមុនសិន ទើបតុលាការអាចសម្រេចលុបចោលការអនុវត្តរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ននោះបាន។

៦.២.២. មូលហេតុដែលនាំឱ្យលុបចោលការអនុវត្តរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន

តុលាការត្រូវលុបចោលការអនុវត្តដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងករណីដែលមានមូលហេតុ ដូចរៀបរាប់ខាងក្រោម៖⁸²

- ក. ឯកសារយថាភូតនៃសេចក្តីសម្រេចដែលកំណត់ថា លុបចោលលិខិតអនុវត្តក្រៅពីលិខិតយថាភូត ដែលកំណត់ក្នុងចំណុច ច កថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៣៥០ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ឬឯកសារចម្លង យថាភូតនៃសេចក្តីសម្រេចដែលកំណត់ថា លុបចោលការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន។
- ខ. ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃសេចក្តីសម្រេចដែលកំណត់ថា មិនអនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ។
- គ. អនុសាសន៍សាលក្រមស្តីពី ឬអនុសាសន៍សាលដីកាស្តីពី ដែលប្រកាសថា ការផ្សះផ្សា ឬការទទួលស្គាល់ ដែលទាក់ទងនឹងលិខិតអនុវត្តគ្មានអានុភាព។
- ឃ. ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃកំណត់ហេតុ ឬឯកសារផ្សេងទៀត ដែលក្រឡាបញ្ជីបានធ្វើដែលបញ្ជាក់ថា លិខិតអនុវត្តចាប់ពីចំណុច ខ រហូតដល់ចំណុច ង កថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៣៥០ នៃក្រមនីតិវិធី រដ្ឋប្បវេណី ត្រូវបានបាត់បង់អានុភាពដោយសារការដកពាក្យបណ្តឹង ឬមូលហេតុផ្សេងទៀត។
- ង. ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃកំណត់ហេតុពីការផ្សះផ្សាតាមនីតិវិធីនៃការសម្រេចសេចក្តី ដែលកំណត់ថា មិនឱ្យអនុវត្តរបស់អង្គជំនុំជម្រះដោយបង្ខំ ឬដកពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំនោះវិញ។
- ច. ឯកសារបញ្ជាក់អំពីការដាក់ប្រាតិភាគ ដើម្បីធុតពីការអនុវត្តដោយបង្ខំ។
- ឆ. ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃសេចក្តីដែលកំណត់ការបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្ត និងលុបចោលការ ចាត់ចែងការអនុវត្ត។⁸³
- ជ. កូនបំណុលនៃការអនុវត្តបានធ្វើការផ្ញើប្រាក់រំដោះស្មើនឹងចំនួនប្រាក់ដែលបានកំណត់ដោយ តុលាការ។⁸⁴

កថាភាគទី៧. ការលុបចោលប្រាតិភាគ

មាត្រា៧៣ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ចែងថា “ប្រសិនបើអ្នកដែលបានដាក់ប្រាតិភាគ បានបញ្ជាក់នូវការរលត់នៃហេតុដែលត្រូវបានដាក់ប្រាតិភាគ តុលាការត្រូវចេញដីកាសម្រេចលុបចោលនូវ ប្រាតិភាគនោះតាមពាក្យសុំ”។ មានន័យថា ក្នុងករណីម្ចាស់បំណុលនៃរឿងក្តីរក្សាការពារឈ្នះបណ្តឹងអង្គសេចក្តី

⁸² ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៣៧០។

⁸³ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៣៧០ កថាខណ្ឌទី១ និងមាត្រា៥៦៤។

⁸⁴ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៦៩។

ហើយសាលាក្រមបានចូលជាស្ថាពរ ម្ចាស់បំណុលនោះអាចទទួលនូវប្រាក់កាត ដែលខ្លួនបានដាក់តាមខ្លឹមសារ នៃសេចក្តីបង្គាប់នៃមាត្រា៥៤២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីរបស់តុលាការនោះត្រឡប់មកវិញបាន។

ក្នុងករណីដែលតុលាការទទួលស្គាល់ថា មូលហេតុនៃការដាក់ប្រាក់កាតបានរលត់ តុលាការត្រូវចេញ ដីកាសម្រេចលុបប្រាក់កាតនោះ។ ម្ចាស់បំណុលអាចទទួលប្រាក់កាតត្រឡប់មកវិញបាន ដោយផ្អែកលើ ដីកាសម្រេចលុបប្រាក់កាតចោល។

កថាភាគទី៨. ការផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

ដើម្បីលុបចោលនូវការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ក្រឡាបញ្ជីត្រូវធ្វើការផ្ទុកផ្តាក់ ទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត ឱ្យធ្វើការលុបចោលការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន^{៨៥} ដោយការផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវធ្វើឡើងដូចការផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យចុះបញ្ជី អំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នដែរ ពោលគឺលិខិតផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវបញ្ជូនទៅផ្នែកជួរមុខនៃច្រកចេញចូលតែមួយរបស់រដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្តជាមុនសិន បន្ទាប់មកទើបការិយាល័យ ច្រកចេញចូលតែមួយបញ្ជូនលិខិតផ្ទុកផ្តាក់នេះ បន្តទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់រាជធានី-ខេត្ត ដើម្បីដំណើរការ នីតិវិធីបន្ទាប់។ អំឡុងពេលនោះផងដែរ ការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយនឹងចេញ “បង្គាន់ដៃទទួលពាក្យ” ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីការទទួលយកលិខិតផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។ ទន្ទឹមនឹង នេះ ម្ចាស់បំណុលត្រូវបង់សេវាសាធារណៈ ដូចកំណត់ក្នុងប្រកាសស្តីពីការផ្តល់សេវាសាធារណៈរបស់ក្រសួង រៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ផងដែរ។ ហើយលិខិតផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជា បណ្តោះអាសន្ន ត្រូវសរសេរបន្ថែមនូវចំណុចដូចខាងក្រោម៖^{៨៦}

- ក. កម្មវត្ថុ (សរសេរអំពីខ្លឹមសារផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន)។
- ខ. អត្តសញ្ញាណនៃអចលនវត្ថុ (លេខក្បាលដី ឬលេខប័ណ្ណ និងទីតាំងដី)។
- គ. ឈ្មោះកម្មសិទ្ធិករ (អាសយដ្ឋាន)។
- ឃ. គោលបំណងនៃការចុះបញ្ជី (ការលុបចោលការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន)។
- ង. មូលហេតុ (ដីកាសម្រេចលេខ និងឈ្មោះតុលាការ)។
- ច. ឈ្មោះម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត (អាសយដ្ឋាន)។
- ឆ. ឈ្មោះកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត (អាសយដ្ឋាន)។

^{៨៥} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៤២៨ និងមាត្រា៥៦៧ កថាខណ្ឌទី៤។

^{៨៦} ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ៥៩ ប្រក.ជនស/១១, ០៣ ឧសភា ២០១១, ប្រការ១៧។

ហើយឯកសារដែលត្រូវជូនភ្ជាប់ គឺអាស្រ័យតាមមូលហេតុនៃការលុបចោលការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។⁸⁷

ភារកិច្ចរបស់ស៊ុយយេដីថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត ត្រូវសរសេរក្នុងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីនៅខ្ទង់ត្រង់បន្ទុកលើអចលនវត្ថុ ដោយត្រូវសរសេរថា ត្រូវបានលុបការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន.... ដែលតុលាការ..... បានចេញដីកាសម្រេចលេខ..... ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ..... របស់តុលាការ..... លរ..... ឬដកពាក្យសុំដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬដកពាក្យសុំអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ..... (ជាទីក្រុង ឬខេត្ត) រួចបោះត្រាលេខចារឹក និងចុះកាលបរិច្ឆេទនៃការចុះបញ្ជី (ជាទីក្រុង ឬខេត្ត)។⁸⁸

ផ្នែកទី៣. បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្រមៃចំពោះការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

នៅក្នុងផ្នែកទី៣នេះនឹងធ្វើការបកស្រាយលើកថាភាគចំនួន ៤ (បួន) សំខាន់មានដូចជា កថាភាគទី១ ការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ កថាភាគទី២ ការលុបចោលដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ កថាភាគទី៣ បណ្តឹងជំទាស់ និងកថាភាគទី៤ ការសុំឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី។

កថាភាគទី១. ការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេច

១.១. អត្ថន័យនៃការដាក់ពាក្យសុំតវ៉ា

ការដាក់ពាក្យសុំតវ៉ា គឺជាឱកាសដែលផ្តល់ឱ្យកូនបំណុលដែលពុំមានឱកាសចូលរួមនៅក្នុងនីតិវិធីជាមុនក្នុងការសុំឱ្យមានការវិនិច្ឆ័យអំពីភាពត្រឹមត្រូវ ឬមិនត្រឹមត្រូវ នៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន មិនមែនដោយតុលាការជាន់ខ្ពស់ទេ តែដោយតុលាការថ្នាក់ដដែល ដែលចំណុចនេះស្រដៀងគ្នាទៅនឹងការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿន នៅក្នុងនីតិវិធីនៃការដាស់តឿនដែរ (មាត្រា៣២៧ និងមាត្រា៣២៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។ ក្នុងករណីដែលតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់ លុបចោលដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ហើយចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចនេះ ត្រូវដាក់ទៅតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់នោះដែរ។

១.២. ការធ្វើពាក្យសុំតវ៉ា

កូនបំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុទៅ

⁸⁷ ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ៥៩ ប្រក.ជនស/១១, ០៣ ឧសភា ២០១១, ប្រការ១៧ កថាខណ្ឌទី៤។

⁸⁸ ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ៥៩ ប្រក.ជនស/១១, ០៣ ឧសភា ២០១១, ប្រការ៣៣ ចំណុច ក។

តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេច។^{៨៩} មួយវិញទៀត ពាក្យសុំតវ៉ាត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយពុំមានការកំណត់អំឡុងពេល ហើយពាក្យសុំតវ៉ាអាចដាក់នៅពេលណាក៏បានឱ្យតែដីកាសម្រេចបីអូសជាបណ្តោះអាសន្ននៅមានសុពលភាព។^{៩០} លើសពីនេះទៅទៀត ការដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាមិនធ្វើឱ្យអានុភាពអនុវត្តនៃដីកាសម្រេចបីអូសជាបណ្តោះអាសន្នផ្អាកដោយស្វ័យប្រវត្តិទេ គឺត្រូវមានសេចក្តីសម្រេចបណ្តោះអាសន្នដោយឡែកដែលបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្តការបីអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ឬលុបចោលការចាត់ចែងការអនុវត្ត។^{៩១} សេចក្តីសម្រេចបណ្តោះអាសន្ននេះ អាចធ្វើបានតែក្នុងករណីដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីស្ថានភាពដែលច្បាស់ថានឹងក្លាយជាមូលហេតុនៃការលុបចោលដីកាសម្រេចបីអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និងអំពីការដែលមានការបារម្ភថាការខូចខាតដែលមិនអាចសងបាននឹងកើតឡើងដោយសារការអនុវត្តការបីអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុនោះប៉ុណ្ណោះ ហើយការដាក់ប្រាតិភាគមានភាពចាំបាច់ជានិច្ចយោងតាមមាត្រា៥៥១ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

“ស្ថានភាពដែលច្បាស់ថានឹងក្លាយជាមូលហេតុនៃការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ” សំដៅទៅលើស្ថានភាពដែលផ្ទុយយ៉ាងច្បាស់លាស់ និងអត្ថិភាពនៃសិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារ និងភាពចាំបាច់នៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ ដែលជាលក្ខខណ្ឌចាំបាច់សម្រាប់ការចេញដីកាសម្រេចបីអូសជាបណ្តោះអាសន្នដោយឡែក។

“ការបារម្ភថាការខូចខាតដែលមិនអាចសងបាននឹងកើតឡើងដោយសារការអនុវត្តការរក្សាការពារ” សំដៅទៅលើករណីដែលសំណងជាប្រាក់តាមក្រោយទំនងជានឹងមិនអាចសងគ្រប់ចំពោះការខូចខាតរបស់កូនបំណុលបានឡើយ។^{៩២}

១.៣. ការវិនិច្ឆ័យលើការសុំតវ៉ា

ការវិនិច្ឆ័យ៖ នៅក្នុងការវិនិច្ឆ័យអំពីការតវ៉ា តុលាការត្រូវធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬធ្វើការសាកសួរនៅកាលបរិច្ឆេទដែលភាគីទាំងសងខាងអាចចូលរួមបានយោងតាមមាត្រា ៥៥២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។ គោលបំណងនៃការកំណត់បែបនេះ គឺដើម្បីផ្តល់ទៅឱ្យភាគី (ជាពិសេសកូនបំណុល) នូវការធានានៅក្នុងការចូលរួមក្នុងនីតិវិធី។ ក៏ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ មិនចាំបាច់ទាល់តែថា នៅក្នុងកាលបរិច្ឆេទទាំងអស់ត្រូវធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬការសាកសួរដែលភាគីទាំងសងខាងអាចចូលរួមបាននោះទេ គឺគ្រាន់តែធានាឱ្យបាននូវកាលបរិច្ឆេទដែលភាគីទាំងសងខាងអាចចូលរួមបានតែម្តងក៏ជាការគ្រប់គ្រាន់ដែរ។

^{៨៩} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៥០។

^{៩០} ក្រុមការងារជំនុំជម្រះដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា. សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី. ភាគ២, ការអនុវត្តដោយបង្ខំ និងការចាត់ចែងរក្សាការពារ. ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០១០, ទំព័រ២០២។

^{៩១} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៥១។

^{៩២} ក្រុមការងារជំនុំជម្រះដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា. សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី. ភាគ២, ការអនុវត្តដោយបង្ខំ និងការចាត់ចែងរក្សាការពារ. ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០១០, ទំព័រ២០២។

ការបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ៖ ជាគោលការណ៍ តុលាការត្រូវសម្រេចថ្ងៃបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យដោយកំណត់ អំឡុងពេលសមរម្យមួយ ដើម្បីធ្វើការបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យអំពីការតវ៉ា។^{៩៣} ជាទូទៅ នៅក្នុងនីតិវិធីនៃការចេញ ដីកាសម្រេច តុលាការអាចបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យរបស់ខ្លួនពេលណាក៏បានដោយនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការវិនិច្ឆ័យអំពី ការតវ៉ានេះ តុលាការត្រូវជូនដំណឹងទៅភាគីអំពីកាលបរិច្ឆេទនៃការបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ ដើម្បីផ្តល់ឱកាសឱ្យភាគីក្នុង ការដាក់ឯកសារសម្រាប់ការវិនិច្ឆ័យទៅតុលាការឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់។ ក៏ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើការវិនិច្ឆ័យត្រូវបញ្ចប់នៅ កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬកាលបរិច្ឆេទនៃការសួរដេញដោលភាគីទាំងសងខាងអាច ចូលរួមបាន តុលាការអាចប្រកាសដោយភ្លាមៗថាបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យបាន ព្រោះថាការធានានៅក្នុងនីតិវិធីត្រូវ បានផ្តល់ឱ្យគ្រប់គ្រាន់ហើយ គឺដូចគ្នាទៅនឹងនីតិវិធីបណ្តឹងដែរ។^{៩៤}

សេចក្តីសម្រេចពីពាក្យសុំតវ៉ា៖ នៅក្នុងដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ា តុលាការត្រូវទទួលស្គាល់ ផ្លាស់ប្តូរ ឬលុបចោលនូវដីកាសម្រេចរឺបង្កើតជាបណ្តោះអាសន្ន ប្រសិនបើដីកាសម្រេចរឺបង្កើតជាបណ្តោះអាសន្នមាន ភាពត្រឹមត្រូវ តុលាការត្រូវចេញដីកាសម្រេចទទួលស្គាល់ដីកាសម្រេចនោះ។^{៩៥} រីឯតុលាការត្រូវចេញដីកាសម្រេច ផ្លាស់ប្តូរ ប្រសិនបើដីកាសម្រេចរឺបង្កើតជាបណ្តោះអាសន្ន មានផ្ទុកនូវចំណុចដែលត្រូវធ្វើការផ្លាស់ប្តូរ។ ករណីនេះ រួមបញ្ចូលករណីដូចជាលក្ខខណ្ឌដែលម្ចាស់បំណុលត្រូវដាក់ប្រាក់កាត ឬការបន្ថែមនូវប្រាក់កាតនៅក្នុង អំឡុងពេលកំណត់ណាមួយជាអាទិ៍។ តុលាការត្រូវចេញដីកាសម្រេចលុបចោលការរឺបង្កើតជាបណ្តោះអាសន្ន ប្រសិនបើដីកាសម្រេចនោះមានភាពមិនត្រឹមត្រូវ ហើយនៅក្នុងករណីនេះតុលាការអាចដាក់លក្ខខណ្ឌឱ្យកូន បំណុលដាក់ប្រាក់កាតបាន។^{៩៦}

អានុភាពនៃដីកាសម្រេច៖ ដីកាសម្រេចនេះ មិនមានអានុភាព បើមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរទេ ក៏ប៉ុន្តែបើ យល់ឃើញថាចាំបាច់ពិសេស តុលាការអាចប្រកាសថា ដីកាសម្រេចនេះមានអានុភាពភ្លាមៗបាន។^{៩៧}

ការបញ្ជូនដីកាសម្រេច៖ ដីកាសម្រេចទាំងនេះត្រូវបញ្ជូនទៅភាគី ហើយបណ្តឹងជំទាស់អាចធ្វើបាន ចំពោះដីកាសម្រេចទាំងនេះ។

កថាភាគទី២. ការលុបចោលដីកាសម្រេច

ក្រៅពីការលុបចោលដោយសារការតវ៉ា ដីកាសម្រេចរឺបង្កើតជាបណ្តោះអាសន្នអាចត្រូវបានលុបចោល នៅក្នុងករណីពីរទៀត ដែលមាននីតិវិធីដោយឡែកពីគ្នា គឺតាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល ការលុបចោល

^{៩៣} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៥៣ វាក្យខណ្ឌទី១។
^{៩៤} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៥៣ វាក្យខណ្ឌទី២។
^{៩៥} ក្រមការងារជំនុំជម្រះដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា. សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី. ភាគ២, ការ អនុវត្តដោយបង្គំ និងការចាត់ចែងរក្សាការពារ. ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០១០, ទំព័រ២០៣។
^{៩៦} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៥៤ វាក្យខណ្ឌទី២។
^{៩៧} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៦។

ដោយសារការមិនដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តីជាអាទិ៍ និងការលុបចោលដោយសារការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាព។

២.១. ការលុបចោលដោយសារការមិនដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តីជាអាទិ៍

ការលុបចោលដោយសារការមិនដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តីជាអាទិ៍ តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចបិទសវនាការជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវបង្គាប់ឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តីហើយឱ្យដាក់ឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីការដាក់ពាក្យបណ្តឹងនោះ ក្នុងអំឡុងពេលដែលទទួលស្គាល់ថាសមរម្យតាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល (មាត្រា៥៥៧ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។

ការបង្គាប់នេះ ហៅថាការបង្គាប់ឱ្យដាក់ពាក្យបណ្តឹង។ គោលបំណងនៃការបង្គាប់នេះ គឺដើម្បីបង្ខំឱ្យម្ចាស់បំណុលទៅទទួលលិខិតអនុវត្តសម្រាប់ការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារ។ ការកំណត់បែបនេះនឹងទប់ស្កាត់នូវការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរដែលអាចនឹងកើតមានដល់កូនបំណុល ដោយសារទុកស្ថានភាពដែលមានដីកាសម្រេចបិទសវនាការជាបណ្តោះអាសន្នឱ្យយូរអង្វែង។ ហេតុនេះហើយ ការបង្គាប់ឱ្យដាក់ពាក្យបណ្តឹងអាចចេញបានដោយពុំមានលក្ខខណ្ឌទាមទារអ្វីទេ ប្រសិនបើមានពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល។ អំឡុងពេលនៃការដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តីមិនត្រូវតិចជាង ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ទេ។^{៩៨}

ប្រសិនបើម្ចាស់បំណុល មិនដាក់ឯកសារបញ្ជាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរអំពីការដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តីនៅក្នុងអំឡុងពេលដែលបានកំណត់នៅក្នុងការបង្គាប់ឱ្យដាក់ពាក្យបណ្តឹងទេ តុលាការត្រូវលុបចោលដីកាសម្រេចបិទសវនាការជាបណ្តោះអាសន្នតាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល (មាត្រា៥៥៧ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ប្រសិនបើនៅក្រោយពេលដាក់ឯកសារបញ្ជាក់នេះហើយពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តីត្រូវបានដកវិញ ឬត្រូវបានលើកចោលនោះត្រូវចាត់ទុកថា ឯកសារនោះមិនបានដាក់ឡើយ ហើយការណ៍នេះ ក៏នឹងនាំទៅដល់ការចេញដីកាសម្រេចលុបចោលផងដែរ (មាត្រា៥៥៧ កថាខណ្ឌទី៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។

ការចាប់ផ្តើមនីតិវិធីមជ្ឈត្តកម្ម ប្រសិនបើមានកិច្ចសន្យាមជ្ឈត្តកម្មអំពីអង្គសេចក្តី (មាត្រា៥៥៧ កថាខណ្ឌទី៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) និងការចាប់ផ្តើមនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងប្រសិនបើអង្គសេចក្តី គឺជារឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងក៏ត្រូវចាត់ទុកថាជាការដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តីដែរ។ ដីកាសម្រេចលុបចោល ត្រូវបញ្ជូនទៅភាគី (មាត្រា៥៥៧ កថាខណ្ឌទី៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ហើយបណ្តឹងជំទាស់អាចធ្វើបានចំពោះដីកាសម្រេចនេះ។^{៩៩}

២.២. ការលុបចោលដោយសារការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាព

ការលុបចោលដោយសារការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាព បើមានការរលត់សិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារ ឬ

^{៩៨} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៥៧ កថាខណ្ឌទី២។

^{៩៩} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៦១ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុចក។

ភាពចាំបាច់ក្នុងការរក្សាការពារ ឬការផ្លាស់ប្តូរផ្សេងទៀតនៃស្ថានភាព តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេច រឺបង្កសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬតុលាការនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តី អាចលុបចោលដីកាសម្រេចរឺបង្កសជាបណ្តោះអាសន្ន តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុលបាន (មាត្រា៥៥៨ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។

ការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពនេះត្រូវបានបែងចែកជាពីរប្រភេទ៖

ប្រភេទទីមួយ គឺករណីដែលនៅក្រោយពេលចេញដីកាសម្រេចរឺបង្កសជាបណ្តោះអាសន្នមានការកើតឡើង នូវអង្គហេតុថ្មីដែលធ្វើឱ្យដីកាសម្រេចរឺបង្កសជាបណ្តោះអាសន្ននោះមានភាពមិនត្រឹមត្រូវ។ ជាក់ស្តែង ករណីដែល សិទ្ធិទាមទារទាំងអស់ដែលត្រូវបានរឺបង្កសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវបានសងគ្រប់ចំនួន ករណីដែលមានសាលក្រម នៃការជំនុំជម្រះលើកទី១ សម្រេចឱ្យម្ចាស់បំណុលចាញ់ក្តី នៅក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ករណីដែលកូនបំណុល ក្លាយជាអ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីសង ករណីដែលម្ចាស់បំណុលមិនធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំ បើទោះបីជា បានបំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌទាមទារដែលអាចអនុវត្តដោយបង្ខំបានហើយក៏ដោយជាអាទិ៍។

ប្រភេទទីពីរ គឺករណីដែលកូនបំណុលបានដឹងអំពីអង្គហេតុដែលនាំឱ្យដីកាសម្រេចរឺបង្កសជាបណ្តោះ អាសន្ននោះ មានភាពមិនត្រឹមត្រូវ ឬអាចធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីហេតុនោះ នៅក្រោយពេលចេញដីកាសម្រេច រឺបង្កសជាបណ្តោះអាសន្ន ទោះបីអង្គហេតុនោះបានកើតឡើងនៅពេលចេញដីកាសម្រេចរឺបង្កសជាបណ្តោះអាសន្ន ក៏ដោយ។ នៅក្នុងករណីនេះ កូនបំណុលត្រូវធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង អំពីការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពនោះ (មាត្រា៥៥៨ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។

កថាភាគទី៣. បណ្តឹងជំទាស់

៣.១. អត្ថន័យនៃបណ្តឹងជំទាស់

បណ្តឹងជំទាស់ គឺជាប្រព័ន្ធនៃបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ដែលឯករាជ្យ និងសង្ខេប ដែល អាចធ្វើឡើងចំពោះដីកាសម្រេចដែលជាសេចក្តីសម្រេចដែលមិនមែនជាសាលក្រម ឬសាលដីកា។¹⁰⁰ នីតិវិធី នៃបណ្តឹងជំទាស់ មានលក្ខណៈងាយស្រួល និងឆាប់រហ័ស បើប្រៀបធៀបជាមួយនឹងការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ឬសាទុក្ខ ហើយត្រូវបញ្ចប់ដោយដីកាសម្រេច។ បណ្តឹងជំទាស់ គឺជាបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ហេតុដូច្នេះ ត្រង់ ចំណុចនោះ ខុសពីការតវ៉ាដែលជាឧបាស្រ័យចំពោះដីកាសម្រេចទៅតុលាការសាមី។ ដីកាសម្រេចលើបណ្តឹង ជំទាស់ មិនអាចប្តឹងជំទាស់ទៀតបានទេ។¹⁰¹ បណ្តឹងជំទាស់ អាចធ្វើឡើងបាន លុះត្រាតែមានបញ្ញត្តិក្នុងច្បាប់។¹⁰²

¹⁰⁰ ក្រុមការងារជប៉ុនដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា. សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី. ភាគ១, នីតិ វិធីបណ្តឹង. ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០១០, ទំព័រ២២៥។

¹⁰¹ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា២៥៩ កថាខណ្ឌទី៣។

¹⁰² ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា២៥៩ កថាខណ្ឌទី២។

៣.២. ការធ្វើបណ្តឹងជំទាស់

ប្រសិនបើភាគីដែលបានគិតថា សិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍តាមផ្លូវច្បាប់របស់ខ្លួន បានខូចខាតដោយសារ ដីកាសម្រេចរបស់តុលាការដែលចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ភាគីនោះអាចធ្វើបណ្តឹងជំទាស់ ទៅតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើបណ្តឹងជំទាស់តាមនីតិវិធីដូចខាងក្រោម៖

៣.២.១. តុលាការមានសមត្ថកិច្ច

តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើបណ្តឹងជំទាស់ គឺជាតុលាការជាន់ខ្ពស់នៃតុលាការដែលចេញដីកា សម្រេច។ ជាក់ស្តែង សាលាដំបូងចេញដីកាសម្រេច ដូច្នេះ សាលាឧទ្ធរណ៍ គឺជាតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច លើបណ្តឹងជំទាស់។

៣.២.២. ដីកាសម្រេច និងអំឡុងពេលដែលអាចប្តឹងជំទាស់

ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗខាងក្រោមនេះ អាចប្តឹងជំទាស់ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ចាប់ពីថ្ងៃដែលបានទទួលការបញ្ជូននោះ៖

- ក. ដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ឬពាក្យសុំទាមទារឱ្យលុបចោលដីកា សម្រេចរក្សាការពារ។
- ខ. ដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៥៥៥ (ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យធ្វើបដិទាន) នៃក្រមនេះ។
- គ. ដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៥៥៥ (ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យធ្វើបដិទាន) នៃក្រមនេះ ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នា នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា៥៦០ (ការអនុវត្តដូចគ្នាតាមបញ្ញត្តិស្តី ពីការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារជាអាទិ៍)។¹⁰³

ប៉ុន្តែ បណ្តឹងជំទាស់មិនអាចអនុវត្តបានឡើយ ចំពោះសេចក្តីសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេច រឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលបានធ្វើឡើងដោយតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់។

បណ្តឹងជំទាស់ចំពោះសេចក្តីសម្រេចលើកចោល ត្រូវបានធ្វើឡើងចំពោះសេចក្តីសម្រេច ដែលលើកចោល ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ម្ចាស់បំណុលអាចប្តឹងជំទាស់បាន ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ចាប់ពីថ្ងៃដែលខ្លួនបានទទួលការជូនដំណឹង។¹⁰⁴

៣.៣. របៀបប្តឹងជំទាស់

ដើម្បីប្តឹងជំទាស់ ភាគីត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹងជំទាស់ទៅតុលាការដើម។ តុលាការដើម ត្រូវធ្វើឱ្យបានឆាប់ រហ័សនូវពាក្យបណ្តឹងជំទាស់ និងសំណុំរឿងទៅតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់។

ពាក្យបណ្តឹងជំទាស់ ត្រូវសរសេរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដោយបញ្ជាក់អំពីចំណុចសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម៖

¹⁰³ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៦១ កថាខណ្ឌទី១។

¹⁰⁴ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៥៤៤ កថាខណ្ឌទី១។

- ក. ឈ្មោះ ឬនាមករណ៍ និងអាសយដ្ឋានរបស់ភាគី ហើយឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់។
- ខ. សញ្ញាណនៃដីកាសម្រេច
- គ. សេចក្តីដែលសុំប្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចនោះ
- ឃ. មូលហេតុនៃបណ្តឹងជំទាស់។¹⁰⁵

ក្នុងករណីដែលពុំបានសរសេរឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីមូលហេតុនៃការទាមទារឱ្យលុបចោល ឬផ្លាស់ប្តូរសេចក្តីសម្រេចដើមក្នុងពាក្យបណ្តឹងជំទាស់ទេ ម្ចាស់បណ្តឹងជំទាស់តប្បីជាក់លិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលសរសេរអំពីចំណុចនោះទៅតុលាការក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងជំទាស់នោះ។¹⁰⁶

៣.៤. អានុភាពនៃបណ្តឹងជំទាស់

ជាគោលការណ៍ នៅក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងអង្គសេចក្តី បណ្តឹងជំទាស់មានអានុភាព ដូចជា៖

- ក. អានុភាពផ្អាកនូវការចូលជាស្ថាពរនៃដីកាសម្រេចដើម
- ខ. អានុភាពនៃការផ្ទេរការជម្រះក្តី
- គ. ការផ្អាកអានុភាពនៃដីកាសម្រេចដើម។¹⁰⁷

អានុភាពផ្អាកនូវការចូលជាស្ថាពរនៃដីកាសម្រេចដើម ជាស្ថានភាពដែលរារាំងការចូលជាស្ថាពរនៃដីកាសម្រេចរបស់តុលាការដើម ដោយសារអានុភាពនៃការដាក់ពាក្យបណ្តឹងជំទាស់តាមកំណត់ច្បាប់។

បណ្តឹងជំទាស់ ដែលបានធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេល ដែលច្បាប់បានកំណត់មានអានុភាពផ្ទេរការទាមទារពីសាលាដំបូងទៅសាលាឧទ្ធរណ៍ មានន័យថាវិវាទរវាងម្ចាស់បំណុល និងកូនបំណុលនៅតុលាការជាន់ទាបមិនស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការជាន់ទាបទៀតទេ ពោលគឺស្ថិតក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការ នៃបណ្តឹងជំទាស់។

បណ្តឹងជំទាស់ត្រូវផ្អាកអានុភាពនៃដីកាសម្រេចដើម មានន័យថាក្នុងករណីដែលដីកាសម្រេចអំពីបណ្តឹងជំទាស់មិនទាន់បានចេញដីកាសម្រេចដើម មិនអាចមានអានុភាពអនុវត្តឡើយ។ ក្នុងអំឡុងពេលរហូតដល់ចេញសេចក្តីសម្រេចអំពីបណ្តឹងជំទាស់មានអានុភាព តុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់អាចចេញដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់ដូចជា (១) បង្គាប់ឱ្យផ្អាកអានុភាពដីកាសម្រេចដើម ដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ឬមិនឱ្យដាក់

¹⁰⁵ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៣៣៥ មាត្រា៣០៤ កថាខណ្ឌទី២ មាត្រា២៦៥ កថាខណ្ឌទី២ និងមាត្រា៣០១ កថាខណ្ឌទី១។

¹⁰⁶ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៣០១ កថាខណ្ឌទី២។

¹⁰⁷ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៣០៥។

ប្រាតិភោគ និង (២) បង្គាប់ឱ្យផ្អាកនីតិវិធីអនុវត្តមួយផ្នែក ឬទាំងមូលដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ឬមិនឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ។¹⁰⁸

៣.៥. ការវិនិច្ឆ័យលើបណ្តឹងជំទាស់

ក្នុងនីតិវិធីនៃបណ្តឹងជំទាស់ ត្រូវយកនីតិវិធីនៃការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចយកមកអនុវត្តនៅក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងជំទាស់នេះ ដែលមានដូចខាងក្រោមនេះ៖

ការវិនិច្ឆ័យ៖ ការសម្រេចសេចក្តីលើបណ្តឹងជំទាស់ អាចធ្វើបានដោយមិនចាំបាច់ឆ្លងកាត់តាមការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់។¹⁰⁹ ក្នុងករណីដែលតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់មិនធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ អំពីបណ្តឹងជំទាស់ទេ តុលាការអាចធ្វើការសាកសួរម្ចាស់បណ្តឹងជំទាស់ ឬអ្នកផ្សេងទៀត ដែលមានទំនាក់ទំនងនឹងផលប្រយោជន៍នៃបណ្តឹងបាន។

ការបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ៖ តុលាការត្រូវសម្រេចបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ ដោយកំណត់អំឡុងពេលអនុគ្រោះដីសមរម្យមួយ ឬប្រកាសនៅកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬកាលបរិច្ឆេទនៃការសាកសួរដែលភាគីទាំងសងខាងអាចចូលរួមបាន។

ដីកាសម្រេច៖ ការសម្រេចសេចក្តីលើបណ្តឹងជំទាស់ ធ្វើឡើងដោយដីកាសម្រេច។¹¹⁰ ទន្ទឹមនឹងនេះ ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចលើបណ្តឹងជំទាស់រួមមាន៖

- ក. លើកចោលបណ្តឹងជំទាស់
- ខ. ច្រានចោលនូវបណ្តឹងជំទាស់/តម្កល់ដីកាសម្រេចទុកជាបានការ
- គ. លុបចោលនូវដីកាសម្រេចដើម
- ឃ. ផ្លាស់ប្តូរនូវដីកាសម្រេចដើម។

ក្នុងករណីដែលតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់ចេញដីកាសម្រេចបីបួនជាបណ្តោះអាសន្នជាលើកទីមួយ បណ្តឹងជំទាស់មិនអាចធ្វើបានទេចំពោះដីកាសម្រេចនេះ ព្រោះដីកាសម្រេចនេះបានបំពេញលក្ខខណ្ឌនៃប្រព័ន្ធនៃការជម្រះក្តីពីរថ្នាក់រួចហើយ។ ផ្ទុយទៅវិញ ក្នុងករណីដែលសាលាឧទ្ធរណ៍បានចេញដីកាសម្រេចបីបួនជាបណ្តោះអាសន្ន និងលើកចោលពាក្យសុំតវ៉ា ឬពាក្យសុំទាមទារឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចបីបួនជាបណ្តោះអាសន្ននោះ នៅក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តីដែលកំពុងត្រូវបានចាត់ការនៅសាលាឧទ្ធរណ៍នោះបណ្តឹងជំទាស់អាចធ្វើទៅតុលាការកំពូលបាន ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវប្រព័ន្ធនៃការជម្រះក្តីពីរថ្នាក់។

¹⁰⁸ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៣៤៣ កថាខណ្ឌទី២។

¹⁰⁹ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៣៣៥ មាត្រា៣០៦ កថាខណ្ឌទី២។

¹¹⁰ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា២៥៩ កថាខណ្ឌទី៣។

ការបញ្ជូន៖ បន្ទាប់ពីចេញដីកាសម្រេចអំពីបណ្តឹងជំទាស់ នីតិវិធីនៃការបញ្ជូនទៅភាគីទាំងសងខាងនឹងត្រូវយកមកអនុវត្តផងដែរ។

កថាភាគទី៤. ការសុំឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី

នៅក្នុងមាត្រា៥៦១ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី បានចែងថា មាត្រា៣១៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវបានអនុវត្តដូចគ្នា នៅក្នុងករណី សេចក្តីសម្រេចដែលអាចប្តឹងជំទាស់បានចូលជាស្ថាពរហេតុនេះ សេចក្តីសម្រេចទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលអាចប្តឹងជំទាស់ហើយបានចូលជាស្ថាពរអាចដាក់ពាក្យសុំទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី។

ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវអនុវត្តដូចគ្នាតាមមាត្រា៣១៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី (ពាក្យសុំឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីចំពោះដីកាសម្រេច) មូលហេតុយោងតាមមាត្រា៥៣៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ពាក់ព័ន្ធនឹងការចាត់ចែងរក្សាការពារ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នានឹងបញ្ញត្តិពីគន្ថីទី២ ដល់គន្ថីទី៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ហើយមាត្រា៣១៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីក៏រាប់បញ្ចូលផងដែរ។ ទោះបីជាដីកាសម្រេចទាក់ទងនឹងនីតិវិធីចាត់ចែងរក្សាការពារក៏ដោយ ក៏ក្នុងករណីនៃដីកាសម្រេចដែលអាចប្តឹងជំទាស់ ហើយបានចូលជាស្ថាពរ ត្រូវបានអនុវត្តដូចគ្នាតាមមាត្រា៣១៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និងអាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីបាន។ ករណីនេះក៏មិនខុសគ្នា ទាំងករណីបណ្តឹងជំទាស់ផ្អែកតាមមាត្រា៥៤៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និងករណីបណ្តឹងជំទាស់ផ្អែកតាមមាត្រាមាត្រា៥៦១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែរ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ មាត្រា៥៦១ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី បញ្ញត្តិយ៉ាងច្បាស់អំពីការអនុវត្តដូចគ្នាតាមមាត្រា៣១៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ប៉ុន្តែទោះបីគ្មានបញ្ញត្តិនេះក៏ដោយ ក៏មាត្រា៣១៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីត្រូវអនុវត្តដូចគ្នាតាមមាត្រា ៥៣៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដូច្នេះអាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីបាន។ មួយវិញទៀត តាមមាត្រា៥៦១ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីចែងអំពីការអនុវត្តដូចគ្នាតាមមាត្រា៣១៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី គ្រាន់តែបញ្ញត្តិដែលបញ្ជាក់អំពីការអនុវត្តដូចគ្នាតាមមាត្រា៣១៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដោយផ្អែកតាមមាត្រា ៥៣៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីតែប៉ុណ្ណោះ។

ដីកាសម្រេចរក្សាការពារជាការវិនិច្ឆ័យជាលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន តាមរយៈតុលាការហើយមិនមែនជាដីកាសម្រេចដែលកំណត់ជាស្ថាពរនូវទំនាក់ទំនងសិទ្ធិរបស់គូភាគីនោះទេ។ ប៉ុន្តែដីកាសម្រេចរក្សាការពារកម្រិតកូនបំណុលធ្វើការចាត់ចែងវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ ឬ/និង កំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្នជាអាទិ៍ ដែលនាំឱ្យកើតមានឡើងនូវអានុភាពកំណត់ជាក់លាក់មួយ។ អានុភាពនេះ យ៉ាងហោចណាស់នឹងបន្តរហូតដល់បញ្ចប់បណ្តឹងអង្គសេចក្តី។ នៅពេលដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលបានចូលជាស្ថាពរមានវិការៈធ្ងន់ធ្ងរ ប្រសិនបើមិនអនុញ្ញាតឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចនេះទេ គូភាគីយ៉ាងហោចណាស់នឹងមិនអាចទ្រាំទ្រនឹងអានុភាពនៃដីកាសម្រេច

រក្សាការពារដែលមានវិការៈធ្ងន់ធ្ងរ រហូតដល់បណ្តឹងអង្គសេចក្តីបានបញ្ចប់ និងនាំឱ្យមានភាពផ្ទុយនឹងយុត្តិធម៌។
ហេតុនេះ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីក៏អនុញ្ញាតឱ្យប្រព័ន្ធចាត់ចែងរក្សាការពារអនុវត្តដូចគ្នាតាមប្រព័ន្ធជំនុំជម្រះ
បណ្តឹងអង្គសេចក្តីចំពោះការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ប្រសិនបើមានមូលហេតុតាមច្បាប់កំណត់។

គួរកត់សម្គាល់ផងដែរ ប្រយោជន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននេះ អាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យ
ជំនុំជម្រះសាជាថ្មីបានចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានចូលជាស្ថាពរ ក្នុងករណីដែលបណ្តឹងជំទាស់បានផុត
អំឡុងពេល។

ជំពូកទី៣

បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយ

ជំពូកទី៣

បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយ

ផ្នែកទី១. បញ្ហាប្រឈម

កថាភាគទី១. បញ្ហាប្រឈមក្នុងនីតិវិធីនៃការសម្រេចសេចក្តី

ការទទួលបានដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ជាដំណើរការមួយដែលមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញ និងសំបុក ដែលតម្រូវឱ្យមានការចូលរួមពីសំណាក់មន្ត្រីតុលាការ និងម្ចាស់បំណុលយ៉ាងសកម្ម។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ដើម្បីបញ្ចៀសពីភាពស្មុគស្មាញ និងសំបុកក្នុងនីតិវិធីនៃការសម្រេចសេចក្តីម្ចាស់បំណុលទាមទារឱ្យមានចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការចាត់ចែងរក្សាការពារ។ មួយវិញទៀត ក្នុងនីតិវិធីនៃការសម្រេចសេចក្តីនៅក្នុងសំណុំរឿងរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុចាំបាច់ត្រូវមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពពីសំណាក់មន្ត្រីតុលាការផងដែរ។ ដូច្នេះ នៅក្នុងកថាភាគនេះនឹងរៀបរាប់ពីបញ្ហាប្រឈមនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការសម្រេចសេចក្តីក្នុងសំណុំរឿងរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលធ្វើការបែងចែកជា ២ (ពីរ) ចំណុចធំៗ មានដូចជា (១.១) ទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែងរបស់ចៅក្រមក្នុងការចេញដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ និង (១.២) សកម្មភាពរបស់ម្ចាស់បំណុលក្នុងនីតិវិធីចេញដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ។

១.១. ទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែងរបស់ចៅក្រមក្នុងការចេញដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន

១.១.១. ការយល់ដឹងរបស់ចៅក្រមនៅមានកម្រិត

ចៅក្រមត្រូវស្វែងយល់ឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីបទប្បញ្ញត្តិ និងច្បាប់ពាក់ព័ន្ធដែលទាក់ទងនឹងគោលគំនិតនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ដោយហេតុថា របបរក្សាការពារជានីតិវិធីមួយមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុល នៅពេលដែលរងចាំសាលក្រមចុងក្រោយដែលត្រូវអនុវត្ត។ មួយវិញទៀត នៅពេលមានបណ្តឹងលើអង្គសេចក្តីដែលត្រូវចាត់ការនោះ គឺត្រូវចំណាយពេលវេលាវែងដែលមិនអាចកំណត់បាន នៅក្នុងអំឡុងពេលនីតិវិធីអង្គសេចក្តីនេះ ពេលខ្លះម្ចាស់បំណុលអាចបាត់បង់នូវផលប្រយោជន៍ ដោយសារតែចេតនាទុច្ចរិតរបស់កូនបំណុលដែលលាក់ទុកនូវទ្រព្យសម្បត្តិ តាមរយៈការផ្ទេរការដោះដូរ ការលក់ ការបញ្ចាំ ប្រទានកម្ម សន្តតិកម្ម ហ៊ីប៉ូតែក ជាដើម ដែលធ្វើឱ្យម្ចាស់បំណុលជួបការលំបាកក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិនៅពេលឈ្នះក្តី។ ប្រសិនបើចៅក្រមដែលជាអ្នកសម្រេចសេចក្តីពុំបានយល់ដឹងពីគោលគំនិតសំខាន់ៗ នៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ នោះនឹងបណ្តាលឱ្យប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុលក្រោយពេលឈ្នះបណ្តឹងលើអង្គសេចក្តី។

ហេតុដូច្នេះ ចៅក្រមដែលជាអ្នកសម្រេចសេចក្តីត្រូវប្រឹងប្រែង ដើម្បីធានារ៉ាប់រងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឱ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយភាពយុត្តិធម៌ និងឆាប់រហ័សក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំនីតិវិធី ដោយអនុលោមតាមគោលគំនិតសំខាន់ៗនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ។

១.១.២. ភាពយឺតយ៉ាវនៃនីតិវិធី

ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ជានីតិវិធីមួយមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន ហើយបន្ទាន់បង្ខំ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុល នៅពេលរង់ចាំសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយដែលត្រូវអនុវត្តពេល គឺត្រូវអនុវត្តឱ្យបានលឿនមុនពេលកូនបំណុលចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួន។ ហេតុនេះការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នអាចធ្វើទៅបាន មុនពេលដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវបានបញ្ជូនទៅកូនបំណុល។ វិធានរក្សាការពារមានលក្ខណៈប្រញាប់ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់ ឬបង្ការកុំឱ្យមានការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរក៏មានឡើងចំពោះម្ចាស់បំណុល តាមរយៈការទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុលនៅពេលមានការស្នើសុំដោយតុលាការមិនចាំបាច់ធ្វើការសាកសួរកូនបំណុលនោះទេ គ្រាន់តែពិនិត្យសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងជាការគ្រប់គ្រាន់។ ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីខ្លះ ការចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុមានភាពយឺតយ៉ាវ និងមានភាពស្មុគស្មាញខ្លាំងដែលបណ្តាលឱ្យម្ចាស់បំណុលអាចចាត់បង់នូវផលប្រយោជន៍ ដោយសារតែចេតនាទុច្ចរិតរបស់កូនបំណុលដែលលាក់ទុកទ្រព្យសម្បត្តិ តាមរយៈការផ្ទេរ ការដោះដូរ ការលក់ ការបញ្ចាំ ប្រទានកម្ម សន្តតិកម្ម ហ៊ីប៉ូតែក ជាអាទិ៍ ដែលធ្វើឱ្យម្ចាស់បំណុលជួបការលំបាកក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិនៅពេលឈ្នះក្តី។ ភាពយឺតយ៉ាវនៃការចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ដែលបណ្តាលមកពីភាពអសកម្មរបស់មន្ត្រីតុលាការ ឬពុំមានបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ចែងជាក់លាក់ពីចីរវេលាក្នុងការចេញសេចក្តីសម្រេចសម្រាប់ដាក់បន្ទុកដល់ចៅក្រមដែលទទួលបន្ទុកក្នុងសំណុំរឿងរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុនេះ។ បញ្ហាយឺតយ៉ាវនេះអាចធ្វើប៉ះពាល់ដល់ជំនឿទុកចិត្តរបស់ប្រជាពលរដ្ឋមកលើតុលាការ និងវិស័យយុត្តិធម៌ផង ហើយថែមទាំងប៉ះពាល់ដល់គោលគំនិតនៃក្រមនីតិវិធីទាក់ទងនឹងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នផងដែរ។

១.១.៣. ការធ្វើសម្របសម្រួលក្នុងការចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់នៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវសម្រេចអំពីប្រាក់រំដោះ ហើយចំនួនប្រាក់រំដោះត្រូវស្មើនឹងសិទ្ធិលើបំណុលសរុបដែលម្ចាស់បំណុលមានចំពោះកូនបំណុល គិតត្រឹមកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ឬមានតម្លៃស្មើកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។ ក្នុងករណីខ្លះ តុលាការបានចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នដោយមិនសម្រេច ឬកំណត់អំពីចំនួនប្រាក់រំដោះ នាំឱ្យសេចក្តីសម្រេចនោះជាសេចក្តីសម្រេចដែលពុំទាន់មានភាពត្រឹមត្រូវពេញលេញ និងបំពានសិទ្ធិស្របច្បាប់របស់កូនបំណុលនឹងក្លាយជាមូលហេតុនៃការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចនោះ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត

ដីកាសម្រេចប្រើប្រាស់ជាបណ្តោះអាសន្នដែលមិនបានកំណត់អំពីចំនួនប្រាក់រំដោះ ជាការកើតឡើងនូវអំពើ អនីត្យានុកូលសម្រាប់កូនបំណុលផងដែរ។

១.២. សកម្មភាពរបស់ម្ចាស់បំណុលក្នុងនីតិវិធីចេញដីកាសម្រេចប្រើប្រាស់ជាបណ្តោះអាសន្ន

ម្ចាស់បំណុលមានតួនាទីសំខាន់ណាស់ ដើម្បីឱ្យនីតិវិធីប្រើប្រាស់ជាបណ្តោះអាសន្នចាប់ផ្តើម ដោយសារ ពាក្យសុំដីកាសម្រេចប្រើប្រាស់ជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ត្រូវចាប់ផ្តើមតាមរយៈពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុល។ ប្រសិនបើគ្មានពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុល តុលាការក៏មិនអាចចេញដីកាសម្រេចប្រើប្រាស់ជាបណ្តោះអាសន្នបានដែរ ព្រោះវាបំពាន គោលការណ៍នៃសិទ្ធិចាត់ចែងរបស់ភាគី។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ចំណេះដឹងរបស់ម្ចាស់បំណុលពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់ជា បណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ក៏ជាបញ្ហាប្រឈមមួយដ៏សំខាន់ផងដែរ ព្រោះប្រសិនបើម្ចាស់បំណុលពុំមាន ចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់ ហើយខ្លួនមិនបានពឹងពាក់មេធាវីដើម្បីផ្តល់សេវាប្រឹក្សាផ្លូវច្បាប់ និងតំណាងឱ្យខ្លួនក្នុង នីតិវិធីរក្សាការពារនោះ ម្ចាស់បំណុលអាចប្រឈមមុខនឹងការខាតបង់នូវផលប្រយោជន៍តាមផ្លូវច្បាប់របស់ខ្លួន ក្នុង ករណីដែលម្ចាស់បំណុលធ្វើសកម្មភាពខុសពីច្បាប់អនុញ្ញាត។ កត្តានេះ ក៏ជាកត្តាមួយដែលធ្វើឱ្យម្ចាស់បំណុល ខូចខាតនូវផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួនដោយសារសកម្មភាពខ្លះរបស់ម្ចាស់បំណុលបានធ្វើឡើងដោយបំពាន ឬ ដោយអសកម្មភាពព្រោះភាពមិនបានដឹងនីតិវិធី។

កថាភាគទី២. បញ្ហាប្រឈមក្នុងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដីកាសម្រេច

ក្រោយពេលដែលដីកាសម្រេចប្រើប្រាស់ជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុត្រូវបានចេញ នៅក្នុងការអនុវត្ត ដីកាសម្រេចប្រើប្រាស់ជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ មន្ត្រីអនុវត្ត និងម្ចាស់បំណុលចាំបាច់ត្រូវមានការយល់ដឹង ពីផ្នែកច្បាប់ ដើម្បីជៀសវាងពីបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ដែលអាចកើតឡើងក្នុងនីតិវិធីអនុវត្តដីកាសម្រេច។

ចំណុចខាងក្រោមនេះ ជាបញ្ហាប្រឈមក្នុងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដីកាសម្រេចប្រើប្រាស់ជាបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះអចលនវត្ថុ៖

២.១. ទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែងរបស់មន្ត្រីអនុវត្ត (ក្រឡាបញ្ជី)

២.១.១. ភាពយឺតយ៉ាវនៃនីតិវិធី

នៅក្នុងការចុះបញ្ជីប្រើប្រាស់ជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ក្រឡាបញ្ជីដែលមានតួនាទីជាជំនួយការ ស្ថាប័នតុលាការ និងជាអ្នករៀបចំទុកដាក់ឯកសាររដ្ឋបាល ដើម្បីឱ្យដំណើរការតុលាការប្រព្រឹត្តបានល្អ។ ក្រៅពីនេះ ក៏ដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុងការរៀបចំលិខិតផ្ទុកផ្តាក់ចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុ ហើយក៏ជាសេនាធិការមួយរូបក្នុងការរៀបចំ លិខិតផ្ទុកផ្តាក់ និងបញ្ជូនឯកសារទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដី។

កិច្ចការងារសំខាន់បំផុតគឺ ក្រឡាបញ្ជី ជាអ្នកធ្វើលិខិតផ្ទុកផ្តាក់ប្រើប្រាស់ជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់ជាតិ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទើបអចលនវត្ថុនោះ អាចចុះបញ្ជីប្រើប្រាស់ជាបណ្តោះអាសន្ន

តាមអំណាចដោយបង្ខំរបស់តុលាការបាន។¹¹¹ ភាពយឺតយ៉ាវក្នុងការចេញលិខិតផ្ទុកផ្អាករបស់ក្រឡាបញ្ជីក្រោយពេលម្ចាស់បំណុលដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តរក្សាការពារ អាចធ្វើឱ្យម្ចាស់បំណុលអាចបាត់បង់ផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ដោយសារកូនបំណុលអាចដឹងខ្លួន ហើយផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងចាត់ចែងទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដើម្បីបញ្ចៀសពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នរបស់ម្ចាស់បំណុលតាមរយៈតុលាការ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សំណុំរឿងអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុខ្លះ អាចត្រូវបានទុកចោល ឬកប់ចោលដែលជាហេតុនាំឱ្យប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់ផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុល។

២.១.២. ការបញ្ជូនលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី

ការបញ្ជូនលិខិតផ្ទុកផ្អាកទៅមន្ត្រីសុរិយោដី ជាសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រឡាបញ្ជី ដោយហេតុថា ក្រឡាបញ្ជីជាអ្នកទទួលបន្ទុកចាត់ចែងកិច្ចការបញ្ជូនរបស់តុលាការ។ ភាពយឺតយ៉ាវនៃការបញ្ជូនលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី គឺជាកំហុសនីតិវិធីមួយដែលធ្វើឱ្យម្ចាស់បំណុលបាត់បង់ផលប្រយោជន៍ ដោយសារកូនបំណុលចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួន មុនពេលលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជីបានទៅដល់មន្ត្រីសុរិយោដី។ ភាពយឺតយ៉ាវនេះថែមទាំងធ្វើប៉ះពាល់ដល់ជំនឿទុកចិត្តរបស់ប្រជាពលរដ្ឋមកលើតុលាការ និងវិស័យយុត្តិធម៌ផងដែរ ដោយសារពុំមានបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ណាមួយ ដែលបានកំណត់ថិវេលាច្បាស់លាស់ក្នុងការបញ្ជូនសម្រាប់ដាក់បន្ទុកដល់ក្រឡាបញ្ជី ដើម្បីអនុវត្តតួនាទីរបស់ខ្លួន។ ពេលខ្លះក្រឡាបញ្ជីមិនបានអនុវត្តការបញ្ជូនឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមនីតិវិធីបញ្ជូនដែលកំណត់ក្នុងច្បាប់តាមរយៈស្ថាប័នដែលទទួលបន្ទុកប្រតិបត្តិកិច្ចការបញ្ជូនឡើយ ដោយហេតុថា ការធ្វើបែបនេះត្រូវចំណាយសេវាហើយច្រើន និងប្រើប្រាស់ពេលវេលាច្រើន។ ដូច្នេះ ក្រឡាបញ្ជីបានប្រើម្ចាស់បំណុល ឬមេធាវីរបស់ម្ចាស់បំណុលដើម្បីបញ្ជូនលិខិតផ្ទុកផ្អាកជំនួសខ្លួន។

២.២. ទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែងរបស់មន្ត្រីចុះបញ្ជីផ្ទុកផ្អាក (មន្ត្រីសុរិយោដី)

ចំណេះដឹងរបស់មន្ត្រីសុរិយោដី ដែលទទួលបន្ទុកក្នុងការចុះបញ្ជីផ្ទុកផ្អាកការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នលើអចលនវត្ថុ តាមលិខិតផ្ទុកផ្អាករបស់ក្រឡាបញ្ជីនៅមានកម្រិត។ ដោយហេតុថា នៅមុនពេលដែលមានប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពី នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងរក្សាការពារ និងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជីនោះ ការចុះបញ្ជីចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនចុះបញ្ជី មន្ត្រីសុរិយោដី មិនមានទម្រង់ច្បាស់លាស់សម្រាប់ធ្វើការផ្ទុកផ្អាកអចលនវត្ថុនោះទេ ហើយក៏មិនមានបទប្បញ្ញត្តិណាមួយត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឡើយ។ ដូច្នេះ ការចុះបញ្ជីរបស់មន្ត្រីសុរិយោដី គឺអនុវត្តតាមទម្លាប់តែប៉ុណ្ណោះ។ ទោះបីជាបច្ចុប្បន្ននេះមានប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងរក្សាការពារ

¹¹¹ ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ៥៩ ប្រក.ជនស/១១, ០៣ ឧសភា ២០១១, ប្រការ៧។

និងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជីនោះ ក៏ការចុះបញ្ជីផ្ទុកផ្ទុកនៅ មានភាពយឺតយ៉ាវ និងស្មុគស្មាញផងដែរ ដោយមន្ត្រីសុរិយោដីមួយចំនួននៅតែមិនទាន់យល់ដឹងច្បាស់ពីនីតិវិធីនៃ ការចុះបញ្ជីផ្ទុកផ្ទុកតាមប្រកាសអន្តរក្រសួងខាងលើផងដែរ។

កថាភាគទី៣. ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនមែនជាបស់កូន បំណុល

ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើឡើងចំពោះអចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុលតែ ប៉ុណ្ណោះ។ ករណីខ្លះដោយសារការធ្វេសប្រហែស ឬកំហុសជាណាមួយរបស់ម្ចាស់បំណុលក្នុងការស្វែងរក អត្តសញ្ញាណអចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុល ដែលធ្វើឱ្យការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នបែបជាត្រូវបានធ្វើឡើង ចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនមែនជាបស់កូនបំណុល តែជាអចលនវត្ថុរបស់តតិយជន ឬរដ្ឋ។

នៅក្នុងកថាភាគនេះនឹងរៀបរាប់អំពីបញ្ហាប្រឈមពាក់ព័ន្ធនឹងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះ អចលនវត្ថុដែលមិនមែនជាបស់កូនបំណុលដូចខាងក្រោម៖

៣.១. អចលនវត្ថុដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់តតិយជន

ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ មានគោលដៅកម្រិតនូវសិទ្ធិចាត់ចែងនូវទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ កូនបំណុល។ ករណីខ្លះ ម្ចាស់បំណុលបានដាក់ពាក្យសុំដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុល តុលាការក៏បានចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ហើយម្ចាស់ បំណុលបានដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តរក្សាការពារ និងតុលាការបានធ្វើលិខិតផ្ទុកផ្ទុកចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជា បណ្តោះអាសន្នទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដី។ ប៉ុន្តែលិខិតផ្ទុកផ្ទុកចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសបានទៅដល់រដ្ឋបាលសុរិយោដី នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទ ដែលអចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុលកំពុងស្ថិតក្នុងនីតិវិធីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិពីកូនបំណុលទៅ តតិយជន។ ករណីនេះ នៅពេលដែលរដ្ឋបាលសុរិយោដីបានទទួលលិខិតផ្ទុកផ្ទុកដូចករណីខាងលើ រដ្ឋបាល សុរិយោដីត្រូវឆ្លើយតបទៅតុលាការ ដោយមិនអាចចុះបន្ទុកតាមខ្លឹមសារនៃលិខិតរបស់តុលាការបានឡើយ ដោយមូលហេតុថា រដ្ឋបាលសុរិយោដីបានទទួលសំណុំបែបបទចុះបញ្ជីលក់ទិញរបស់កូនបំណុលទៅឱ្យអ្នកទិញ (តតិយជន) មុនពេលទទួលសំណុំបែបបទរបស់តុលាការ ផ្អែកតាមប្រកាស កថាខណ្ឌទី៤ នៃប្រកាសអន្តរ ក្រសួងស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីអំពីសិទ្ធិប្រក្សក្យទាក់ទងនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណីលេខ៣០ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែមករា ឆ្នាំ ២០១៣ និងមាត្រា៥៦៧ កថាខណ្ឌទី៤ មាត្រា៤២០ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ហេតុនេះកម្មវត្ថុនៃការរក្សាការពារនេះ មិនមែនជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលឡើយ។ បញ្ហានេះ ក៏ជាបញ្ហាប្រឈមមួយដែលធ្វើឱ្យម្ចាស់បំណុល ខាតបង់នូវពេលវេលា និងផលប្រយោជន៍តាមផ្លូវច្បាប់របស់ខ្លួនផងដែរ។

ឧទាហរណ៍៖ ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុល បានដាក់ពាក្យសុំដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះដី ០១ (មួយ) កន្លែង របស់កូនបំណុល ខាងតុលាការបានចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ហើយម្ចាស់បំណុលក៏បានដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ហើយ តុលាការបានធ្វើលិខិតផ្ទុកផ្ទុកចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដី

ដោយលិខិតផ្ទុកផ្អាកនោះបានទៅដល់ខាងសុរិយោដីចុះថ្ងៃទី០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣ នៅខណៈពេលដែលដី ០១ (មួយ) កន្លែងនោះ ស្ថិតក្នុងនីតិវិធីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិពីឈ្មោះកូនបំណុលទៅឱ្យតតិយជនម្នាក់ទៀត ចុះថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣។ នៅក្នុងករណីនេះរដ្ឋបាលសុរិយោដីមិនអាចចុះបន្ទុកអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន តាមខ្លឹមសារនៃលិខិតរបស់ខាងតុលាការបានឡើយ ដោយសារតែអចលនវត្ថុដែលជាដី ០១ (មួយ) កន្លែង នោះ មិនមែនជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុលទៀតឡើយ។

៣.២. អចលនវត្ថុដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋ

ករណីខ្លះ ម្ចាស់បំណុលបានដាក់ពាក្យសុំដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុរបស់ កូនបំណុល ដោយសារការអះអាងរបស់កូនបំណុលថាអចលនវត្ថុនោះជារបស់ខ្លួន ដើម្បីធ្វើឱ្យម្ចាស់បំណុល មានជំនឿទុកចិត្តពេលបង្កើតសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ខ្លួនជាមួយម្ចាស់បំណុល។ ករណីនេះ តុលាការក៏បានចេញ ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នតាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុល។ ប៉ុន្តែ នៅពេលដែលតុលាការបាន ចេញលិខិតផ្ទុកផ្អាកតាមពាក្យសុំអនុវត្តរបស់ម្ចាស់បំណុលទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដី មន្ត្រីសុរិយោដីនឹងបដិសេធមិន ធ្វើការចុះបញ្ជីរឹបអូស ដោយហេតុថាអចលនវត្ថុនេះមិនមែនជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលតែជាទ្រព្យសម្បត្តិ របស់រដ្ឋ។ ករណីខាងលើ ក៏ជាបញ្ហាប្រឈមមួយដែលធ្វើឱ្យម្ចាស់បំណុលខាតបង់ពេលវេលា និងផលប្រយោជន៍ តាមផ្លូវច្បាប់របស់ខ្លួនផងដែរ។

ឧទាហរណ៍៖ លោក ក និង លោក ខ បានព្រមព្រៀងគ្នាបង្កើតកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគលើទំហំទឹកប្រាក់ ចំនួន ១០ ០០០ (មួយម៉ឺន) ដុល្លារអាមេរិក ដោយលោក ខ យល់ព្រមយកដីរបស់ខ្លួនចំនួន ០១ (មួយ) កន្លែង ដែលមានប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់លេខ០០០១ ដើម្បីដាក់ធានាឱ្យលោក ក។ ក្រោយមក លោក ខ មិនបានអនុវត្តកាតព្វកិច្ចសងប្រាក់ លោក ក បានដាក់ពាក្យសុំរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នលើដីរបស់លោក ខ ហើយតុលាការក៏បានចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។ បន្ទាប់មក តុលាការបានចេញលិខិតផ្ទុកផ្អាក ចុះបញ្ជីលើដីនោះទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដី ប៉ុន្តែរដ្ឋបាលសុរិយោដីបានបដិសេធមិនចុះបន្ទុកអំពីការរឹបអូសជា បណ្តោះអាសន្នតាមខ្លឹមសារនៃលិខិតរបស់ខាងតុលាការបានឡើយ ដោយសារតែអចលនវត្ថុដែលជាដី ០១ (មួយ) កន្លែង នោះជាអចលនវត្ថុរបស់រដ្ឋ ហើយមិនមែនជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុលឡើយ។

កថាភាគទី៤. បទុកសោហ៊ុយរបស់ម្ចាស់បំណុល

៤.១. បទុកសោហ៊ុយសម្រាប់សេវាផ្នែកច្បាប់ និងសោហ៊ុយផ្សេងៗ

ករណីម្ចាស់បំណុលពុំមានចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់ ឬការយល់ដឹងផ្នែកច្បាប់នៅមានកម្រិត ដើម្បីដំណើរការ នីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុឱ្យមានភាពរលូន និងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ម្ចាស់បំណុល គប្បីរកសេវាផ្នែកច្បាប់ពីមេធាវីសម្រាប់ពិគ្រោះយោបល់ និងតំណាងឱ្យខ្លួននៅក្នុងនីតិវិធីរក្សាការពារ ជៀសវាង ការធ្វើសកម្មភាពណាមួយដែលខូចខាតនូវផលប្រយោជន៍តាមផ្លូវច្បាប់របស់ខ្លួន។ ករណីនេះ ម្ចាស់បំណុលត្រូវរក សេវាផ្នែកច្បាប់ពីបុគ្គលដែលមានវិជ្ជាជីវៈ និងចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់ ហើយបុគ្គលដែលច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យផ្តល់ សេវាផ្នែកច្បាប់ឱ្យម្ចាស់បំណុល គឺជាមេធាវី។ ប៉ុន្តែ ដោយហេតុថាមេធាវី ជាបុគ្គលឯកជនមិនមែនជាមន្ត្រីរាជការ

ដូច្នេះ ម្ចាស់បំណុលចាំបាច់ត្រូវចំណាយប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បីពឹងពាក់សេវាមេធាវីសម្រាប់ការការពារផលប្រយោជន៍ តាមផ្លូវច្បាប់របស់ខ្លួន។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ម្ចាស់បំណុលត្រូវទទួលខុសត្រូវលើបន្ទុកសោហ៊ុយផ្សេងៗមានដូចជា ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីរបស់តុលាការក្រៅពីពន្ធ សោហ៊ុយក្នុងការធ្វើដំណើរ និងសេវាផ្គត់ផ្គង់ក្នុងការចុះបញ្ជីអំពីការប្តឹងអូស ជាបណ្តោះអាសន្ន ជាអាទិ៍។

៤.២. បន្ទុកសោហ៊ុយក្នុងការស្វែងរកអត្តសញ្ញាណអចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុល

ការស្វែងរកអត្តសញ្ញាណអចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុល គឺជាបន្ទុកសោហ៊ុយរបស់ម្ចាស់បំណុល ដោយហេតុថា ច្បាប់បានផ្តល់បន្ទុកហានិភ័យនេះចំពោះម្ចាស់បំណុលក្នុងស្វែងរក ដើម្បីទទួលបានការការពារ នូវសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍តាមផ្លូវច្បាប់របស់ខ្លួន។ ករណីនេះ អចលនវត្ថុដែលកម្មវត្ថុនៃការស្វែងរកត្រូវបាន បែងចែកជា ២ (ពីរ) ទម្រង់ដូចជា អចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជី និងអចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី។

៤.២.១. អចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជី

ក្នុងការស្វែងរកអត្តសញ្ញាណអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជីរបស់កូនបំណុល ម្ចាស់បំណុលត្រូវចំណាយ សោហ៊ុយផ្សេងៗយ៉ាងច្រើន ដើម្បីស្វែងរកទិន្នន័យដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអត្តសញ្ញាណអចលនវត្ថុ ដែលចុះបញ្ជីរបស់ កូនបំណុលនៅស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណអចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុលឱ្យត្រឹមត្រូវ និង ច្បាស់លាស់។ ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចមានដូចជា ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ អគ្គនាយកដ្ឋាន ពន្ធដារ ជាដើម។ ការស្វែងរកទិន្នន័យនៃអចលនវត្ថុរបស់អ្នកដទៃ គឺជាការពិបាក និងត្រូវចំណាយខ្ពស់ ព្រោះ បច្ចុប្បន្ននេះ ពុំទាន់មានលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ឬ ស្ថាប័នផ្លូវការណាមួយ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យម្ចាស់បំណុលអាច ប្រើប្រាស់សិទ្ធិរបស់ខ្លួនទៅស្វែងរកទិន្នន័យទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកដទៃឡើយ។ ដោយសារតែបច្ចុប្បន្ននេះការ ស្វែងរកអត្តសញ្ញាណអចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុល គឺជាការស្វែងរកក្រៅឯកសារក្រៅផ្លូវការតាមរយៈមន្ត្រីដែល បម្រើការតាមស្ថាប័នដែលទទួលបន្ទុកក្នុងការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យនៃការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុ។ ដូច្នេះសោហ៊ុយនៃការ ស្វែងរកចំពោះអត្តសញ្ញាណអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជីរបស់កូនបំណុលត្រូវការចំណាយខ្ពស់ ព្រោះមិនទាន់ មានលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តណាមួយកំណត់ពីកម្រៃសេវាសាធារណៈជាក់លាក់ណាមួយឡើយ។

៤.២.២. អចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី

ការស្វែងរកអត្តសញ្ញាណអចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី គឺមានភាពលំបាកយ៉ាងខ្លាំង និងត្រូវចំណាយ ខ្ពស់ ដោយហេតុថាបច្ចុប្បន្ននេះពុំទាន់ស្ថាប័នផ្លូវការ ឬលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តណាមួយសម្រាប់គ្រប់គ្រង ទិន្នន័យអចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជីនៅឡើយ។ ករណីនេះ ម្ចាស់បំណុលត្រូវចំណាយសោហ៊ុយចុះទៅ ស្វែងរកនៅតាមអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ឬអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។ ប៉ុន្តែ ដោយសារអចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុលមិន ទាន់ត្រូវបានចុះបញ្ជី ដូច្នេះការស្វែងរកអត្តសញ្ញាណនៃអចលនវត្ថុនោះ ត្រូវចំណាយខ្ពស់ និងភាពលំបាកខ្លាំងក្នុង ការកំណត់អត្តសញ្ញាណរបស់ម្ចាស់។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ទោះបីម្ចាស់បំណុលបានចំណាយសោហ៊ុយច្រើនសម្រាប់

ស្វែងរកអត្តសញ្ញាណក៏ដោយ ក៏មិនប្រាកដថាម្ចាស់បំណុលអាចទទួលបានអត្តសញ្ញាណពីអចលនវត្ថុរបស់កូន បំណុលផងដែរ។

៤.៣. សោហ៊ុយអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុមិនបានចុះបញ្ជី

ដើម្បីអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី គឺជាបន្ទុកសោហ៊ុយ យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរសម្រាប់ម្ចាស់បំណុលដែលកំពុងទទួលការខូចខាតផលប្រយោជន៍ពីសំណាក់កូនបំណុល។ ដោយហេតុថា ការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុមិនបានចុះបញ្ជី ម្ចាស់បំណុលដែលមាន ក្នុងលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជីមានកាតព្វកិច្ចបង់ជាមុននូវការចំណាយក្នុងការចុះបញ្ជីដ៏លើកដំបូង ដើម្បីឱ្យ អចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជីរបស់កូនបំណុលក្លាយជាអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជីវិញ ទើបម្ចាស់បំណុល អាចប្រើប្រាស់យន្តការរក្សាការពារយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព ដែលបញ្ហានេះ បានក្លាយជាបន្ទុកយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរសម្រាប់ ម្ចាស់បំណុល ដែលត្រូវទទួលរងការខាតបង់ពីសំណាក់កូនបំណុលហើយ បែរជាមកត្រូវទទួលបន្ទុកសោហ៊ុយ ក្នុងការចុះបញ្ជីដ៏លើកដំបូងជំនួសកូនបំណុលទៀត។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ករណីម្ចាស់បំណុលមិនបានបង់សោហ៊ុយ ចាំបាច់សម្រាប់ចុះបញ្ជីលើកដំបូងនោះទេ មន្ត្រីចុះបញ្ជីមានសិទ្ធិផ្អាកនីតិវិធីចុះបញ្ជីលើកដំបូងចំពោះដីនោះបាន។

ផ្នែកទី២. ដំណោះស្រាយ

កថាភាគទី១. ដំណោះស្រាយក្នុងនីតិវិធីនៃការសម្រេចសេចក្តី

១.១. ដំណោះស្រាយនៃបញ្ហាប្រឈមពាក់ព័ន្ធនឹងចៅក្រម

១.១.១. ការពង្រឹងចំណេះដឹងតាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រី

ចំណេះដឹងរបស់អ្នកអនុវត្តច្បាប់ ក៏ដូចជាមនុស្សគ្រប់រូបអាចទទួលបាន ដោយសារការទទួលយកនូវ បាតុភូតសង្គមនានា ឆ្លងកាត់បទពិសោធន៍របស់សង្គម និងការងារដែលជាវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន។ ឥទ្ធិពលពីមជ្ឈដ្ឋាន ជុំវិញ ពិតជាកត្តាកំណត់ដ៏សំខាន់មួយ ប៉ុន្តែការចង់ដឹង ចង់យល់ ចង់ចេះរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ គឺអាស្រ័យទៅតាម ឆន្ទៈរបស់បុគ្គលនោះ ពោលគឺចំណេះដឹងនូវបញ្ហាណាមួយក៏ចំណុះទៅតាមឆន្ទៈរបស់បុគ្គលនោះផងដែរ។ ចំណេះដឹងពិតប្រាកដ មិនអាចកើតមានដោយងាយស្រួលនោះឡើយ ប្រសិនបើពុំមានការតស៊ូ ព្យាយាម និង អត់ធ្មត់ក្នុងការស្វែងយល់។ ដូច្នេះ ដើម្បីចូលរួមក្នុងការអនុវត្តដោយប្រសិទ្ធភាពនូវក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ទាមទារឱ្យអ្នកអនុវត្តច្បាប់ត្រូវព្យាយាមធ្វើការសិក្សាជាប្រចាំដោយខ្លួនឯង រួមជាមួយនឹងការបណ្តុះបណ្តាលមកពី មជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅ ដើម្បីសន្សំនូវចំណេះដឹងទាំងនោះ។ អ្នកអនុវត្តច្បាប់ត្រូវមានជំនឿទុកចិត្តលើខ្លួនឯង ទើប អាចអូសទាញបាននូវជំនឿទុកចិត្តរបស់ពលរដ្ឋមកលើខ្លួនបាន រួមទាំងជំនឿទុកចិត្តលើស្ថាប័នតុលាការផងដែរ។

១.១.២. ការពង្រឹងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

ដើម្បីឱ្យនីតិវិធីសម្រេចសេចក្តីនៅក្នុងការចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងមានភាពឆាប់រហ័ស ចៅក្រមត្រូវប្រឹងប្រែង ដើម្បីធានារ៉ាប់រងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឱ្យ

ប្រព្រឹត្តទៅដោយភាពយុត្តិធម៌ និងឆាប់រហ័ស។ ក្នុងនាមជាអ្នកអនុវត្តនីតិវិធី ចៅក្រមត្រូវប្រឹងប្រែង និងគប្បី ជៀសវាងនូវការប្រើពាក្យសម្តី ឬអំពើណាមួយដែលនាំឱ្យមានការសង្ស័យអំពីភាពយុត្តិធម៌ ដូចសុភាសិតច្បាប់ មួយឃ្លាពេលថា “យុត្តិធម៌យឺតយ៉ាវស្មើនឹងការបដិសេធនូវយុត្តិធម៌” ជាពាក្យសុភាសិតច្បាប់ដែលត្រូវបាន ទទួលស្គាល់ជាសកល ដូច្នេះ តុលាការមិនត្រឹមតែប្រឹងប្រែងដោះស្រាយបណ្តឹង ពោលគឺដឹកនាំនីតិវិធីបណ្តឹងឱ្យ ប្រព្រឹត្តទៅដោយយុត្តិធម៌ប៉ុណ្ណោះទេ គឺថែមទាំងព្យាយាមអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីដោយឆាប់រហ័សទៀតផងដែរ ទើបជាការដោះស្រាយដោយយុត្តិធម៌ពិតៗ។ ការជំនុំជម្រះក្តីត្រូវប្រតិបត្តិដោយត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។ នៅក្នុងវិវាទ ផ្នែករដ្ឋប្បវេណី ចៅក្រមត្រូវផ្អែកលើវិធាននៃការដោះស្រាយបណ្តឹង ដែលត្រូវបានកំណត់ក្នុងបទដ្ឋានគតិយុត្ត ស្តីពីនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និងលើមូលដ្ឋានច្បាប់សារធាតុ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ គប្បីមានបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ចែងជាក់លាក់ពី ចរិយាសម្រាប់ចៅក្រមក្នុងការចេញសេចក្តីសម្រេចដល់ម្ចាស់បំណុល ដើម្បីធានាពីភាពច្បាស់លាស់ក្នុងការ អនុវត្តនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីសហបណ្តោះអាសន្ន។ ប្រសិនបើចៅក្រមមិនអនុវត្តតាមនីតិវិធីច្បាប់ដែលបានកំណត់ ឬមាន ចេតនាពន្យារពេល គប្បីមានទណ្ឌកម្មវិន័យណាមួយទៅលើចៅក្រមដែលប្រព្រឹត្តកំហុស។

ដូច្នេះ ចៅក្រមជាប្រធានមួយនៃសកម្មភាពនីតិវិធីដោះស្រាយបណ្តឹង ហើយត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវ (កាតព្វកិច្ច) ធានារ៉ាប់រងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឱ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយយុត្តិធម៌ និងប្រកបដោយភាពឆាប់រហ័ស។ ពិតមែនតែចៅក្រមមានសិទ្ធិសម្រេចសេចក្តី ប៉ុន្តែមិនមានន័យថា ការសម្រេចសេចក្តី (ដោះស្រាយបណ្តឹង) អាចធ្វើទៅបានដោយមិនគិតគូរចំពោះពេលវេលានោះឡើយ។

១.១.៣. ទណ្ឌកម្មវិន័យ

ករណីចៅក្រមដែលជាប្រធានមួយនៃសកម្មភាពនីតិវិធីដោះស្រាយបណ្តឹង ហើយត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវ (កាតព្វកិច្ច) ធានារ៉ាប់រងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឱ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយយុត្តិធម៌ និងប្រកបដោយភាពឆាប់រហ័ស ប៉ុន្តែខ្លួនបែរជាបានប្រព្រឹត្តនៅកំហុសណាមួយពេលបំពេញមុខងារ គប្បីមានច្បាប់ ឬលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ ណាមួយចែងកំណត់អំពីទណ្ឌកម្មវិន័យ ដើម្បីឱ្យការជំនុំជម្រះក្តីត្រូវប្រតិបត្តិដោយត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។

១.២. ដំណោះស្រាយនៃបញ្ហាប្រឈមពាក់ព័ន្ធនឹងម្ចាស់បំណុល

ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមខាងលើ ម្ចាស់បំណុលទាមទារឱ្យមានចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹង នីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។ ករណីនេះប្រសិនបើម្ចាស់បំណុលពុំមានចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់ ឬមាន ភាពមាញឹកខ្លះ ដែលមិនអាចអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួនបាន ម្ចាស់បំណុល អាចប្រើប្រាស់សិទ្ធិរបស់ខ្លួនតាមរយៈ អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិរបស់ខ្លួន។ ជាគោលការណ៍ បុគ្គលដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិជាអ្នកតំណាងដោយ អាណត្តិ ត្រូវតែជាមេធាវី។

កថាភាគទី២. ដំណោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមក្នុងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដីកាសម្រេច

២.១. ការពង្រឹងនីតិវិធីរបស់មន្ត្រីអនុវត្ត (ក្រឡាបញ្ជី)

២.១.១. ឆន្ទៈក្នុងការអនុវត្តច្បាប់

ក្នុងនាមជាមន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ និងជាសេនាធិការរបស់តុលាការ ក្រឡាបញ្ជី ត្រូវមានឆន្ទៈខ្ពស់ក្នុងការបម្រើសេវាកម្មផ្លូវច្បាប់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋដែលមកពីពាក់ឱ្យមានភាពឆាប់រហ័ស ដើម្បីទទួលយុត្តិធម៌តាមរយៈតុលាការ។ ក្រឡាបញ្ជី ដែលមានតួនាទីសំខាន់ជាអ្នករៀបចំទុកដាក់ឯកសាររដ្ឋបាល ដើម្បីឱ្យដំណើរការតុលាការប្រព្រឹត្តបានល្អ ត្រូវចេញលិខិតផ្ទុកផ្អាកតាមការស្នើសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលឱ្យបានឆាប់រហ័ស។ ម៉្យាងវិញទៀត ដើម្បីពង្រឹងក្នុងការអនុវត្តច្បាប់របស់ក្រឡាបញ្ជីក្នុងការចេញលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យបានឆាប់រហ័ស ចាំបាច់ត្រូវមានបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់កំណត់ជាក់លាក់ពីថវិកាក្នុងការចេញលិខិតផ្ទុកផ្អាក ដើម្បីជាបន្ទុកសម្រាប់ក្រឡាបញ្ជី។ ករណីក្រឡាបញ្ជីមិនបាន ចេញលិខិតផ្ទុកផ្អាកតាមថវិកាដែលកំណត់ដោយច្បាប់ដោយសារចេតនាទុច្ចរិតណាមួយ ក្នុងគោលបំណងបង្កការលំបាកដល់ម្ចាស់បំណុល និងភាពយឺតយ៉ាវដល់នីតិវិធី គប្បីមានច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិណាមួយចែងពីទណ្ឌកម្មវិន័យសម្រាប់ក្រឡាបញ្ជីដែលអនុវត្តខុសនីតិវិធីច្បាប់នោះ។

២.១.២. ការពង្រឹងនីតិវិធីបញ្ជូនលិខិតឆ្លុះកញ្ចក់ឱ្យចុះបញ្ជីកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព និងសាមីហ័ស

ការបញ្ជូន គឺជាការជូនដំណឹងដែលធ្វើឡើងតាមវិធីដែលច្បាប់បានកំណត់ ដើម្បីជូនដំណឹងអំពីខ្លឹមសារនៃឯកសារតាមផ្លូវបណ្តឹងចំពោះភាគី និងអ្នកដទៃទៀតដែលមានការពាក់ព័ន្ធ និងផលប្រយោជន៍។¹¹² ការបញ្ជូននេះត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវអានុភាពគតិយុត្តផ្សេងទៀតមានដូចជា តាមរយៈការបញ្ជូននេះអំឡុងពេលដែលអាចប្តឹងឧបាស្រ័យបាននឹងចាប់ផ្តើមដំណើរការ។ ប្រសិនបើការបញ្ជូនមិនបានអនុវត្តត្រឹមត្រូវតាមនីតិវិធី ឬការបញ្ជូនមានភាពយឺតយ៉ាវដែលមិនអាចទទួលយកបាន គឺបណ្តាលឱ្យប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុលយ៉ាងខ្លាំង។ ដូច្នេះ ដើម្បីឱ្យការបញ្ជូនមានប្រសិទ្ធភាព និងឆាប់រហ័ស ក្រឡាបញ្ជីគប្បីប្រើប្រាស់គ្រប់មធ្យោបាយបញ្ជូនលិខិតផ្ទុកផ្អាកទៅមន្ត្រីសុរិយោដីឱ្យបានឆាប់រហ័ស ចៀសវាងទុកលិខិតផ្ទុកផ្អាកចោល។ ដើម្បីពង្រឹងក្នុងការអនុវត្តច្បាប់របស់ក្រឡាបញ្ជីក្នុងការចេញលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យបានឆាប់រហ័ស ចាំបាច់ត្រូវមានបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់កំណត់ជាក់លាក់ពីថវិកាក្នុងការចេញលិខិតផ្ទុកផ្អាកជាបន្ទុកសម្រាប់ក្រឡាបញ្ជី។ ករណីក្រឡាបញ្ជីមិនបានចេញលិខិតផ្ទុកផ្អាកតាមថវិកាដែលកំណត់ដោយច្បាប់ គប្បីឱ្យមានការដាក់ទណ្ឌកម្មវិន័យសម្រាប់ក្រឡាបញ្ជីដែលអនុវត្តខុសនីតិវិធីច្បាប់។

¹¹² ក្រុមការងារជប៉ុនដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា. សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី. ភាគ១, នីតិវិធីបណ្តឹង. ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០១០, ទំព័រ១១៧។

២.២. ការពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់មន្ត្រីចុះបញ្ជីផ្ទុកផ្ទាក់ (មន្ត្រីសុរិយោដី)

ដើម្បីឱ្យមន្ត្រីសុរិយោដីដែលមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការចុះបញ្ជីផ្ទុកផ្ទាក់កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ក្រសួងយុត្តិធម៌ និងក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ត្រូវរៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីពីប្រធានបទពាក់ព័ន្ធនឹងការចុះបញ្ជីផ្ទុកផ្ទាក់លើអចលនវត្ថុដែលតាមលិខិតផ្ទុកផ្ទាក់របស់មន្ត្រីតុលាការ ឬរៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលផ្ទៃក្នុងចំពោះមន្ត្រីសុរិយោដី។ មួយវិញទៀត មន្ត្រីសុរិយោដីខ្លួនឯងគប្បីមានឆន្ទៈខ្ពស់ក្នុងនាមជាមន្ត្រីបម្រើរាស្ត្រ និងអនុវត្តនីតិវិធីតាមច្បាប់កំណត់ជាធរមាន។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ដើម្បីពង្រឹងដល់ការអនុវត្តការចុះបញ្ជីផ្ទុកផ្ទាក់ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ត្រូវមានច្បាប់កំណត់ជាក់លាក់ដើម្បីកំណត់ពីភារៈកិច្ចរបស់មន្ត្រីសុរិយោដី និងទណ្ឌកម្មចំពោះមន្ត្រីដែលមិនបានអនុវត្តតាមច្បាប់កំណត់។

កថាភាគទី៣. ដំណោះស្រាយចំពោះការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនមែនជាបស់កូនបំណុល

៣.១. អចលនវត្ថុដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់តតិយជន

មុនពេលម្ចាស់បំណុលសម្រេចដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ម្ចាស់បំណុលត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់អំពីអត្តសញ្ញាណអចលនវត្ថុដែលកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន មុនពេលខ្លួនដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។ មួយវិញទៀត ម្ចាស់បំណុល ត្រូវតាមដានឱ្យបានជាប់លាប់ពីសកម្មភាពផ្សេងៗរបស់កូនបំណុល ដើម្បីបង្ការកូនបំណុលដែលមានចេតនាទុច្ចរិតក្នុងការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិខ្លួនទៅតតិយជន ក្នុងគោលបំណងបញ្ចៀសពីការគេចវេសកាតព្វកិច្ចណាមួយចំពោះម្ចាស់បំណុល។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ម្ចាស់បំណុលអាចស្វែងរកអ្នកជំនាញ ដើម្បីស្រាវជ្រាវឱ្យបានដឹងច្បាស់ពីប្រវត្តិអចលនវត្ថុដែលខ្លួនមានបំណងក្នុងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ជៀសវាងការរឹបអូសនោះប៉ះលើអចលនវត្ថុដែលមិនមែនជារបស់កូនបំណុល។

៣.២. អចលនវត្ថុដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋ

ករណីនេះ ក៏មិនខុសពីដំណោះស្រាយខាងលើចំពោះអចលនវត្ថុដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់តតិយជនដែរ ដូច្នេះ ម្ចាស់បំណុល ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការស្វែងរកអំពីអត្តសញ្ញាណអចលនវត្ថុ ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន មុនពេលខ្លួនដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ម្ចាស់បំណុលត្រូវស៊ើបសួរពីប្រវត្តិដីធ្លីអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដែលពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីបញ្ជាក់ឱ្យពីអត្តសញ្ញាណលើដីដែលជាកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសឱ្យបានច្បាស់លាស់ថា ជាដីកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុលឬយ៉ាងណា ជៀសវាងការរឹបអូសលើអចលនវត្ថុដែលមិនមែនជារបស់កូនបំណុល។ ទន្ទឹមនឹងនេះ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចគប្បីមានបង្កើនការផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានច្រើនពីអត្តសញ្ញាណអចលនវត្ថុដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់រដ្ឋឱ្យបានទូលំទូលាយ ដើម្បីជៀសវាងបញ្ហាវិវាទផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋ។ លើសពីនេះទៀត រដ្ឋត្រូវបង្កើនយន្តការចុះបញ្ជីលើក្បាលដីដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី ដើម្បីបង្កើតភាពងាយស្រួល និងបង្កើនសុវត្ថិភាពជំនួញទាក់ទងនឹងដីធ្លី។

កថាភាគទី៤. បន្ទុកសោហ៊ុយរបស់ម្ចាស់បំណុល

៤.១. បង្កើតយន្តការក្នុងការកាត់បន្ថយចំណាយ និងការផ្តល់សេវាប្រឹក្សាផ្នែកច្បាប់ដោយឥតគិតថ្លៃ

ម្ចាស់បំណុល អាចស្វែងរកសេវាប្រឹក្សាសេវាផ្នែកច្បាប់ឥតគិតថ្លៃពីសំណាក់មេធាវីស្ម័គ្រចិត្តសម្តេចតេជោ ដើម្បីទទួលបានសេវាប្រឹក្សាយោបល់ និងតំណាងតាមផ្លូវច្បាប់ ប្រសិនបើម្ចាស់បំណុលពុំមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការស្វែងរកសេវាច្បាប់ពីសំណាក់មេធាវីឯកជន។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ម្ចាស់បំណុលអាចស្វែងរកសេវាផ្នែកច្បាប់ផ្សេងទៀតពីសំណាក់មេធាវីដែលស្ម័គ្រចិត្តផ្តល់សេវាការពារក្តីដោយឥតគិតថ្លៃប្រចាំសាលាដំបូង និងអយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានីខេត្ត ដើម្បីជួយសម្រាលបន្ទុកសោហ៊ុយសម្រាប់ម្ចាស់បំណុល។

លើសពីនេះទៅទៀត ដើម្បីកាត់បន្ថយការចំណាយសោហ៊ុយក្នុងការចុះបញ្ជីប័ណ្ណបង់ប្រាក់ប្រចាំខែ អាសន្នរដ្ឋត្រូវបង្កើតលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលចែងពីកម្រៃសេវាសាធារណៈក្នុងការចុះបញ្ជីប័ណ្ណបង់ប្រាក់ប្រចាំខែ អាសន្នឱ្យបានជាក់លាក់។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ដើម្បីកាត់បន្ថយបន្ទុកសោហ៊ុយធ្វើដំណើររបស់ភាគី តុលាការមិនត្រូវធ្វើការកោះហៅសាកសួរភាគីជាច្រើនលើកជាច្រើនសារ និងមិនត្រូវពន្យារពេលក្នុងការសម្រេចសេចក្តីលើពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចប័ណ្ណបង់ប្រាក់ប្រចាំខែ អាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុនោះឡើយ។

៤.២. បង្កើតយន្តការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យរបស់អចលនវត្ថុ

៤.២.១. យន្តការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យលើអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជី

ដើម្បីសម្រួលដល់ម្ចាស់បំណុលក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួនលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុល ចាំបាច់ត្រូវបង្កើតយន្តការពិសេសមួយ ដែលទាមទារឱ្យក្រសួងមានសមត្ថកិច្ចគ្រប់គ្រងលើទិន្នន័យចំពោះអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជីចូលរួមសហការ។ ក្រសួងរៀបចំ ដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ដែលជាក្រសួងមានសមត្ថកិច្ចលើអចលនវត្ថុដែលមានចុះបញ្ជី ត្រូវបង្កើតយន្តការតាមរយៈការបង្កើតលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដែលអនុញ្ញាតឱ្យម្ចាស់បំណុលអាចស្វែងរកទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធនឹងអចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុល ដោយគ្រាន់តែបង្ហាញនូវលិខិតបញ្ជាក់ពីសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ពីអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។ ការបង្កើតយន្តការនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងសម្រួលដល់ម្ចាស់បំណុលក្នុងការចំណាយស្វែងរកទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុល និងបង្កើតកម្រៃសេវាសាធារណៈសម្រាប់ក្រសួងសាមីផងដែរ។

៤.២.២. យន្តការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យលើអចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី

នៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ពុំមានស្ថាប័នផ្លូវការ ឬលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តណាមួយសម្រាប់គ្រប់គ្រងទិន្នន័យអចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី ដែលជាមូលហេតុនាំឱ្យការពិបាកស្វែងរកអត្តសញ្ញាណម្ចាស់អចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជីសម្រាប់ប្រមូលពន្ធលើអចលនវត្ថុខាងលើ និងគ្រប់គ្រងលើអត្តសញ្ញាណរបស់ម្ចាស់អចលនវត្ថុនោះឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។ ដូច្នេះ រដ្ឋត្រូវបង្កើតស្ថាប័នផ្លូវការ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តមួយសម្រាប់គ្រប់គ្រងលើទិន្នន័យអចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី ដើម្បីធានាថាអចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជីត្រូវបានគ្រប់គ្រងជ្រុងជ្រោយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

៤.៣. សោហ៊ុយអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី

ដើម្បីអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជីរបស់កូនបំណុល ម្ចាស់បំណុលត្រូវទទួលបន្ទុកសោហ៊ុយយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដូច្នេះ ដើម្បីសម្រួលបន្ទុកសោហ៊ុយដល់ម្ចាស់បំណុល ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី រដ្ឋគប្បីមាន ការបង្កើតយន្តការណាមួយ តាមរយៈការតាក់តែងលិខិតបទគតិយុត្តដែលកំណត់អំពីសោហ៊ុយ និងរយៈពេល ក្នុងការចុះបញ្ជីលើកដំបូងលើអចលនវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យ ម្ចាស់បំណុលរៀបចំនូវសោហ៊ុយផ្សេងៗសម្រាប់ចំណាយក្នុងការមុនការចុះបញ្ជី។

សេចក្តីសង្ខេប

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ក្រោយពីបានសិក្សាប្រធានបទស្តីពី “ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ” រួចមក យើង អាចសង្កេតបានថា ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នមានចរិតលក្ខណៈពិសេសចំនួន ០៤ (បួន) ដូចជា លក្ខណៈ បណ្តោះអាសន្ន លក្ខណៈបន្ទាន់បង្ខំ លក្ខណៈបន្ទាប់បន្សំ និងលក្ខណៈសម្ងាត់ ដែលលក្ខណៈពិសេសទាំងអស់ នេះហើយបានធ្វើឱ្យនីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នមានលក្ខណៈសម្បត្តិប្លែកខុសពីនីតិវិធីផ្សេងទៀត។ តុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុលបាន ទោះបីជា តុលាការនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តីមិនទាន់បានសម្រេចឱ្យច្បាស់លាស់ពីអត្ថិភាពនៃសិទ្ធិទាមទាររបស់ម្ចាស់បំណុល ក៏ដោយ ហើយថ្វីត្បិតការសម្រេចបែបនេះធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់កូនបំណុលពិតមែន។ ប៉ុន្តែ ផ្អែកតាមទស្សនៈម្ខាងទៀត គឺគ្រាន់តែដើម្បីការពារសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុលតែប៉ុណ្ណោះ បើមិនបានសិក្សាឱ្យ ស៊ីជម្រៅពីនីតិវិធីនេះ កូនបំណុលអាចនឹងមើលឃើញថាច្បាប់បានលំអៀងទៅកាន់ម្ចាស់បំណុល ជាក់ស្តែងមិន មានភាពលំអៀងណាមួយកើតឡើងក្នុងវិស័យច្បាប់នោះទេ ដោយហេតុថាការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះ អចលនវត្ថុក៏បានបញ្ញត្តិពីហេតុដែលការពារកូនបំណុលពីការបាត់បង់ប្រយោជន៍ស្របច្បាប់ ដោយសារការអនុវត្ត រឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នផងដែរ រួមមានការបង្គាប់ម្ចាស់បំណុលឱ្យដាក់ប្រាក់គោត ការដាក់ប្រាក់រំដោះ ដែលសុទ្ធ សឹងតែជាយន្តការប្រើប្រាស់ក្នុងគោលបំណងការពារកូនបំណុលឱ្យជៀសផុតពីការប្រើប្រាស់សិទ្ធិទាំងបំពានរបស់ ម្ចាស់បំណុល។ មួយវិញទៀត ការដាក់ប្រាក់រំដោះមិនត្រឹមតែការពារប្រយោជន៍កូនបំណុលពីការរឹបអូសជា បណ្តោះអាសន្នទេ ប្រព័ន្ធនេះក៏បានធ្វើឱ្យម្ចាស់បំណុលស្ងប់ចិត្តថានឹងទទួលបានការសងនៅពេលឈ្នះបណ្តឹង អង្គសេចក្តីផងដែរ។

ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នមិនចាំបាច់បំពេញលក្ខខណ្ឌដូចការអនុវត្តដោយបង្ខំនោះទេ ដោយ ការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នមិនត្រូវការរូបមន្តអនុវត្តទេ ហើយការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន អាចធ្វើទៅបានមុនពេលដែលដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវបញ្ជូនទៅដល់កូនបំណុល។ ការបញ្ញត្តិ បែបនេះ ដើម្បីជៀសវាងការដឹងខ្លួនជាមុនរបស់កូនបំណុល ហើយធ្វើសកម្មភាពមួយចំនួនដូចជា ការចាត់ចែង អចលនវត្ថុនោះទៅតាមជន ដែលនាំឱ្យដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវប្រែក្លាយជាអស់ន័យ ហើយ ម្ចាស់បំណុលនឹងនៅតែខូចខាតផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់ខ្លួនដដែល។ សូមបញ្ជាក់ម្តងទៀតថា នីតិវិធី រឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ជានីតិវិធីបណ្តោះអាសន្នដើម្បីធានាឱ្យការអនុវត្តបង្ខំនាពេលអនាគតអាចធ្វើទៅបាន ដោយរលូន និងគ្មានឧបសគ្គមករារាំងនាពេលអនុវត្តតែប៉ុណ្ណោះ ហេតុនេះទើបយើងឃើញថានីតិវិធីរឹបអូស ជាបណ្តោះអាសន្ន មានលក្ខណៈស្ទើរតែដូចគ្នានឹងនីតិវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំទាំងទ្រឹស្តី និងការអនុវត្ត។ ជាការពិត ណាស់នៅក្រោយពេលអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចប់ ហើយលក្ខខណ្ឌនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំត្រូវបាន

បំពេញនោះ ការអនុវត្តរឺបង្កើនជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវបង្កើនទៅជាការអនុវត្តដោយបង្ខំវិញបានត្រឹមទំហំនៃ ការអនុវត្ត មានន័យថានីតិវិធីបន្ទាប់ គឺអាចអនុវត្តលក់ដោយបង្ខំតាមផ្លូវតុលាការយកតែម្តង ដោយមិនចាំបាច់ ដើរនីតិវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំសាជាថ្មីវិញនោះទេ។ ដូច្នេះ ប្រសិនបើម្ចាស់បំណុលជ្រើសរើសយកនីតិវិធីរឺបង្កើន ជាបណ្តោះអាសន្នមកប្រើប្រាស់នោះ ម្ចាស់បំណុលរឺតែចំណេញពេលវេលានៅពេលខ្លួនឈ្នះបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ហើយធានាដល់ការអនុវត្តដោយបង្ខំនាពេលអនាគត។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការអនុវត្តរឺបង្កើនជាបណ្តោះអាសន្ន អាចត្រូវបានតុលាការសម្រេចឱ្យផ្អាក ឬលុបចោលតាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុលប្រសិនបើមានមូលហេតុ ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់កំណត់ ដោយក្រឡាបញ្ជីត្រូវធ្វើលិខិតផ្អាកផ្អាតចុះបញ្ជីពីការរឺបង្កើនជាបណ្តោះអាសន្នទៅ កាន់រដ្ឋបាលសុរិយោដីដែលមានសមត្ថកិច្ចលុបចោលការចុះបញ្ជីរឺបង្កើនជាបណ្តោះអាសន្ន។

នៅពេលតុលាការចេញដីកាសម្រេចរឺបង្កើនជាបណ្តោះអាសន្ននៅដំណាក់កាលដំបូងបំផុតកូនបំណុល អាចដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរឺបង្កើនជាបណ្តោះអាសន្នទៅតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេច រឺបង្កើនជាបណ្តោះអាសន្ន បន្ទាប់ពីទទួលពាក្យសុំតវ៉ា តុលាការនឹងកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផល ដោយផ្ទាល់មាត់ ឬកាលបរិច្ឆេទនៃការសាកសួរដែលភាគីទាំងសងខាងអាចចូលរួមបាន បន្ទាប់ពីបញ្ចប់នីតិវិធី តុលាការនឹងចេញដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ា។ ក្នុងករណីភាគីមិនពេញចិត្តចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ា ភាគីអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងជំទាស់ទៅតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់មិនខុសគ្នានោះទេ តុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់ នឹងកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬកាលបរិច្ឆេទនៃការសាកសួរដែលភាគី ទាំងសងខាងអាចចូលរួមបាន ហើយតុលាការនឹងចេញដីកាសម្រេចអំពីបណ្តឹងជំទាស់ ដែលមានអត្ថន័យ ទទួលស្គាល់ ផ្លាស់ប្តូរ ឬលុបចោល។ គួរបញ្ជាក់ដែរថាក្រៅពីការលុបចោលដីកាសម្រេចរឺបង្កើនជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយសារដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ា ឬដីកាសម្រេចអំពីបណ្តឹងជំទាស់ នៅមានមូលហេតុពីរទៀតដែលធ្វើឱ្យ ដីកាសម្រេចរឺបង្កើនជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវបានលុបចោល រួមមាន ការលុបដីកាសម្រេចរឺបង្កើនជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយសារមិនដាក់បណ្តឹងអង្គសេចក្តី ជាអាទិ៍ ឬការលុបដីកាសម្រេចរឺបង្កើនជាបណ្តោះអាសន្នដោយសារការ ផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាព។

នៅក្នុងការរឺបង្កើនជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ នៅមានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដែលពាក់ព័ន្ធ នឹងមន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ កង្វះលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងម្ចាស់បំណុលផងដែរ។ ហើយបញ្ហាទាំងនេះ ចាំបាច់ត្រូវ មានការកែទម្រង់ដោយបានល្អ ទើបអាចអូសទាញបាននូវជំនឿទុកចិត្តរបស់ពលរដ្ឋមកលើមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ច រួមទាំងជំនឿទុកចិត្តមកលើស្ថាប័នតុលាការផងដែរ។ ក្នុងនាមជាអ្នកបម្រើសេវាយុត្តិធម៌ អាជ្ញាធរដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែង និងគប្បីជៀសវាងនូវការប្រើពាក្យសម្តី ឬអំពើណាមួយ ដែលនាំឱ្យមានការសង្ស័យអំពីភាព យុត្តិធម៌ ដូចសុភាសិតច្បាប់មួយឃ្លាពេលថា “យុត្តិធម៌យឺតយ៉ាវស្មើនឹងការបដិសេធនូវយុត្តិធម៌” ជាពាក្យ

សុភាសិតច្បាប់ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាសកល។

សរុបសេចក្តីមក ថ្វីត្បិតតែនីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ជានីតិវិធីមានលក្ខណៈមិនមាន ភាពអចិន្ត្រៃយ៍ពិតមែន ប៉ុន្តែនីតិវិធីនេះបានផ្តល់មកវិញជាលទ្ធផលជាទីគាប់ចិត្ត ហើយមិនត្រូវការពេលវេលាប្តូរ សម្រាប់អនុវត្តឡើយ ទោះបីជាលំហូរនីតិវិធីមានភាពលំបាក ប៉ុន្តែបើសិក្សាស្វែងយល់ឱ្យបានស៊ីជម្រៅនោះអ្នក អនុវត្តនឹងដឹងច្បាស់ពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការប្រើប្រាស់នីតិវិធីនេះ សម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាដែលកើតមានឡើង ក្នុងសង្គមរស់នៅបច្ចុប្បន្ន ហើយនីតិវិធីនេះពិតជាដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍ ស្របច្បាប់របស់ភាគី បើប្រើប្រាស់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវស្របតាមអង្គហេតុ និងស្ថានភាពជាក់ស្តែងនីមួយៗ។ ក្នុងនាមជាអ្នកសិក្សាផ្នែកនីតិសាស្ត្រមួយរូប យើងគប្បីសិក្សាពីរបបគតិយុត្តឯកសារនីមួយៗឱ្យយល់ដឹងកាន់តែ ច្បាស់លាស់ជាមុនសិន មុននឹងប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការដើម្បីជៀសវាងពីការបាត់បង់ ឬខូចខាតប្រយោជន៍ស្របច្បាប់ របស់បុគ្គលណាម្នាក់ដោយសារប្រើប្រាស់មិនបានត្រឹមត្រូវ។

អនុសាសន៍

អនុសាសន៍

នីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុនេះ គឺមានការលំបាកខ្លាំងណាស់ក្នុងការសម្រេចសេចក្តីព្រោះក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា យើងត្រូវបានស្ថាបនា និងឧបត្ថម្ភដោយប្រទេសជប៉ុនដោយសារតែការអនុវត្តច្បាប់ត្រូវធ្វើឡើងតាមរបៀបអនុវត្តរបស់ប្រទេសជប៉ុន។ ហេតុនេះតម្រូវឱ្យអ្នកច្បាប់គ្រប់មជ្ឈដ្ឋានគួរតែស្វែងយល់ឱ្យបានស៊ីជម្រៅ ជាពិសេសអ្នកអនុវត្តច្បាប់ ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន និងលើកស្ទួយវិស័យយុត្តិធម៌នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើង។ មួយវិញទៀត យើងខ្ញុំយល់ថាប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួនធំនៅមិនទាន់មានការយល់ដឹងទូលំទូលាយអំពីនីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុនៅឡើយទោះបីមានក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែលមានប្រកាសឱ្យប្រើអស់រយៈពេលជាង១០ ឆ្នាំក៏ដោយ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ឥទ្ធិពលពីមជ្ឈដ្ឋានជុំវិញ ពិតជាកត្តាកំណត់ដ៏សំខាន់មួយ ប៉ុន្តែការចង់ដឹង ចង់យល់ ចង់ចេះ គឺអាស្រ័យដោយបុគ្គលម្នាក់ៗ យោងទៅតាមឆន្ទៈរបស់បុគ្គលនោះ ពោលគឺចំណេះដឹងនូវបញ្ហាណាមួយក៏ចំណុះទៅតាមឆន្ទៈរបស់បុគ្គលនោះផងដែរ។ ចំណេះដឹងពិតប្រាកដមិនអាចកើតមានដោយងាយស្រួលនោះឡើយ ប្រសិនបើពុំមានការតស៊ូ ព្យាយាម អត់ធ្មត់ក្នុងការស្វែងយល់។ ដូច្នេះ ដើម្បីចូលរួមក្នុងការអនុវត្តដោយប្រសិទ្ធភាពនូវក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីទាមទារឱ្យអ្នកអនុវត្តច្បាប់ត្រូវព្យាយាមធ្វើការសិក្សាជាប្រចាំដោយខ្លួនឯង រួមជាមួយនឹងការបណ្តុះបណ្តាលមកពីមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅ ដើម្បីសន្សំនូវចំណេះដឹងទាំងនោះ។ អ្នកអនុវត្តច្បាប់ត្រូវមានជំនឿទុកចិត្តលើខ្លួនឯង ទើបអាចអូសទាញបាននូវជំនឿទុកចិត្តរបស់ពលរដ្ឋមកលើខ្លួនបាន រួមទាំងជំនឿទុកចិត្តលើស្ថាប័នតុលាការផងដែរ។

ជាអនុសាសន៍៖

ម្ចាស់បំណុល ប្រសិនបើដឹងថាខ្លួនមិនអាចដើរតួជាភាគីរហូតដល់ចប់ចុងចប់ដើមទេ ម្ចាស់បំណុលគួរតែជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងឱ្យខ្លួនជាមុនកុំឱ្យមានការលំបាកនៅពេលអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ពីព្រោះបើសិនជាអ្នកអនុវត្តមិនមែនជាភាគីទេ នោះការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវការយ៉ាងចាំបាច់នូវឯកសារចម្លងយថាភូតហើយត្រូវមានភ្ជាប់មកជាមួយនូវរូបមន្តអនុវត្តទៀតនោះហើយវាជាលំបាក។ មួយវិញទៀត ប្រសិនបើម្ចាស់បំណុលពុំមានចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់ ម្ចាស់បំណុលអាចប្រើប្រាស់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិតាមរយៈអ្នកតំណាងអាណត្តិរបស់ខ្លួន។ ជាគោលការណ៍ បុគ្គលដែលមានលក្ខណៈ សម្បត្តិជាអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ត្រូវតែជាមេធាវី។

ម្ចាស់បំណុល គប្បីប្រញាប់ប្រញាល់ក្នុងការដាក់ពាក្យសុំរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុក្នុងករណីដែលខ្លួនបានដឹងពីចេតនាទុច្ចរិតរបស់កូនបំណុល ហើយក្នុងករណីដែលខ្លួនមានការបារម្ភថា ការអនុវត្តដោយបង្ខំនឹងមិនអាចធ្វើទៅបាន ឬមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍

ស្របច្បាប់របស់ខ្លួន និងដើម្បីបង្ការទុកពីហានិភ័យដែលកើតឡើងដោយថាហេតុដោយចេតនាទុច្ចរិតរបស់ កូនបំណុលក្នុងការគេចវេសពីការទទួលខុសត្រូវចំពោះម្ចាស់បំណុល។

ក្រសួងយុត្តិធម៌គួរតែធ្វើសិក្ខាសាលាឱ្យបានញឹកញាប់ ដើម្បីឱ្យអ្នកច្បាប់ និងប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបយល់ កាន់តែច្បាស់អំពីនីតិវិធីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ឬការចាត់ចែងរក្សាការពារនេះ។ អ្នកច្បាប់គ្រប់រូបគួរតែគោរពច្បាប់ និងប្រកាន់នូវសីលធម៌។ ជាពិសេស គឺអ្នកអនុវត្តច្បាប់ដែលគួរធ្វើបែបនេះ ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវអនាគតនៅពេលខ្លួនកំពុងអនុវត្តច្បាប់។ ប្រការសំខាន់មួយទៀត ដើម្បីបង្កើតការយល់ដឹង សម្រាប់អ្នកអនុវត្តច្បាប់ និងប្រជាពលរដ្ឋប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គឺជាការបន្តផ្សព្វផ្សាយ និងបណ្តុះបណ្តាល ផ្សេងៗសម្រាប់អ្នកអនុវត្តច្បាប់ដូចជាចៅក្រម ក្រឡាបញ្ជី និងមេធាវីឱ្យបានយល់ច្បាស់ស៊ីជម្រៅ និងអនុវត្តឱ្យ បានត្រឹមត្រូវ និងមានភាពរស់រវើកនូវបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។ ដូច្នេះ កម្មវិធីនៃការផ្សព្វផ្សាយត្រូវតែ រៀបចំឱ្យមានពេលវេលាសមរម្យ និងជាញឹកញាប់ ដើម្បីធានាឱ្យបាននិរន្តរភាពនៃការងារចៅក្រម មេធាវីផង និង ប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្សព្វផ្សាយបណ្តុះបណ្តាលផងដែរ។

ចំនួនប្រាតិភោគ និងចំនួនប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន អ្នកធ្វើច្បាប់គួរធ្វើបន្ថែមនូវមាត្រា ដែលកំណត់អំពីចំនួនប្រាតិភោគ និងចំនួនប្រាក់រំដោះ ដោយសារតែបើតុលាការមានការធ្វេសប្រហែសនោះ វានឹងនាំឱ្យមានការពិបាកដល់គុណតម្លៃជាក់ជាពុំខាននៅពេលនីតិវិធីនៃបណ្តឹងត្រូវបានបញ្ចប់។

តុលាការគប្បីត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ នៅក្នុងការបញ្ជូនដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននេះទៅឱ្យ ភាគី ដើម្បីឱ្យអ្នកដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូនដីកាសម្រេចនោះ អាចរកមធ្យោបាយការពារខ្លួន និងដាក់ភស្តុតាង ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់ខ្លួនបានទាន់ពេលវេលា។ ចៅក្រមដែលជាអ្នកសម្រេចសេចក្តីត្រូវតែ ធ្វើការសម្រេចសេចក្តីត្រូវពិនិត្យមើលលក្ខខណ្ឌចាំបាច់នានាសម្រាប់ការចេញដីកាសម្រេច និងពិចារណា។ មុនធ្វើការសម្រេចសេចក្តី ចៅក្រមត្រូវយកចំណេះដឹង និងសមត្ថភាពដែលខ្លួនមានយកមកប្រើឱ្យអស់លទ្ធភាព។ ចៅក្រមមិនត្រូវសម្រេចសេចក្តីដោយអគតិទាំងបួន គឺភ័យាគតិ ឆន្ទាគតិ មោហាគតិ និង ទោសាគតិ និងប្រកាន់ ខ្ជាប់នូវសុគតិធម៌ទាំងប្រាំមានដូចជាវិយសម្បយុត្ត សុចរិតយុត្តិធម៌ បញ្ញត្តិការវា សមទណ្ឌោ និងបញ្ញាវុធិនិច្ច័យ។

សន្តានុក្រម

សន្មានក្រុម

“ក”

ការចាត់ចែងរក្សាការពារ

គឺជាវិធានការដែលតុលាការចាត់ចែងបណ្តោះអាសន្នតាមពាក្យសុំរបស់បុគ្គលណាមួយ ដើម្បីការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់បុគ្គលនោះ។ ការចាត់ចែងរក្សាការពារមានបីប្រភេទ គឺ ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ និងការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈ (ស្ថានភាព) ជាបណ្តោះអាសន្ន។

ការផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យចុះបញ្ជី

គឺជាការប្រគល់ភារកិច្ច និងការតម្រូវឱ្យចុះបញ្ជី។

“ឆ”

ឆន្ទានុសិទ្ធិ

១-អំណាចដែលច្បាប់ប្រគល់ដល់ចៅក្រមឱ្យវិស័យកម្មធ្វេចបោកបញ្ឆោតណាមួយតាមការវាយតម្លៃរបស់ខ្លួនមកដោះស្រាយបញ្ហាណាមួយ។
២-អំណាចរបស់ចៅក្រមក្នុងការធ្វើសកម្មភាពក្នុងនីតិវិធីនៃបណ្តឹងដោយមិនបាច់មានពាក្យសុំរបស់ភាគី។

“ជ”

ដីកាសម្រេច

គឺជាការសម្រេចសេចក្តីដែលតុលាការ ឬចៅក្រមអាចធ្វើដោយមិនចាំបាច់ឆ្លងកាត់តាមការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ហើយមិនមែនជាសាលក្រមទេ។

“ត”

តុលាការមានសមត្ថកិច្ច

គឺជាតុលាការដែលអាចទទួលបានដោយស្របច្បាប់នូវពាក្យបណ្តឹងវិនិច្ឆ័យសេចក្តីលើរឿងក្តី ហើយចេញសាលក្រម ឬសាលដីកាបាន។

“ឃ”

បណ្តឹងជំទាស់

គឺជាបណ្តឹងឧបាស្រ័យមួយប្រភេទទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ (ដែលជា តុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់) ដើម្បីទាមទារឱ្យលុបចោល ឬផ្លាស់ប្តូរដីកាសម្រេចដើម។

បណ្តឹងអង្គសេចក្តី

គឺជាពាក្យទាមទាររបស់ភាគីណាមួយ ដើម្បីឱ្យតុលាការសម្រេចសេចក្តីលើអង្គសេចក្តី។

ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ គឺជាប្រាក់ប្រដាប់ក្តីមួយប្រភេទ ដែលភាគីត្រូវបង់នូវចំនួនចាំបាច់ដើម្បីឱ្យ
តុលាការធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាង បញ្ជូនឯកសារ ឬធ្វើសកម្មភាពផ្សេងៗ តាម
នីតិវិធីក្នុងបណ្តឹង។

“៣”

ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ គឺជាប្រាក់ប្រដាប់ក្តីមួយប្រភេទដែលត្រូវបង់នៅពេលដាក់បណ្តឹងទៅតុលាការ។

“៤”

មូលប្បទានបត្រ គឺជាមូលបត្រជួញដូរបានមួយប្រភេទដែលតាមនោះបហារីក (អ្នកចេញបញ្ជា)
ចុះហត្ថលេខាបញ្ជាដោយឥតលក្ខខណ្ឌទៅធនាគារ (បហារីក) ឱ្យផ្តល់
ទឹកប្រាក់ជាក់លាក់មួយចំនួនទៅកាន់មូលបត្រនោះ។

ម្ចាស់បំណុល គឺជាបុគ្គលដែលមានសិទ្ធិឥណទេយ្យ (សិទ្ធិលើបំណុល)។

“៥”

លំនៅឋាន គឺជាកន្លែងដែលជាទីតាំងនៃជីវភាពរស់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍របស់បុគ្គលម្នាក់ៗ។

“៦”

សមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ គឺជាអំណាចដែលផ្តល់ឱ្យតុលាការណាមួយជាកំណត់ក្នុងការទទួលបណ្តឹង
វិនិច្ឆ័យរឿងក្តីចេញសាលក្រម ឬសាលដីកា។

សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ គឺជាសិទ្ធិរបស់អ្នកតំណាងដែលទទួលបានតាមកិច្ចសន្យាអាណត្តិ ដើម្បីធ្វើ
សកម្មភាពក្នុងនីតិវិធីចំពោះមុខតុលាការក្នុងនាមជាម្ចាស់សិទ្ធិ។

សិទ្ធិលើបំណុល គឺជាសិទ្ធិទាមទាររបស់បុគ្គលម្នាក់ (ម្ចាស់បំណុល) ចំពោះបុគ្គលម្នាក់ទៀត
(កូនបំណុល) ឱ្យផ្តល់នូវការកាលិកអ្វីមួយ។

“៦”

អង្គសេចក្តី គឺជាខ្លឹមសារជាមូលដ្ឋាននៃកម្មវត្ថុរបស់បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

អចលនវត្ថុ គឺជាដីធ្លី និងវត្ថុជាប់នៅនឹងដី ហើយមិនអាចផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងបាន ដូចជាអគារ
សំណង់ ដំណាំ រុក្ខជាតិ។ល។ សិទ្ធិប្រក្សក្ស ឬសិទ្ធិភណ្ឌិកលើអចលនវត្ថុ និង
ចលនវត្ថុទាំងឡាយដែលច្បាប់បានកំណត់ថាជាអចលនវត្ថុ។

អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ គឺជាអ្នកដែលទទួលសិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ។

အသစ်မြေပုံ

គន្ថនិទ្ទេស

១. ច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត

- ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/ រកម/១២០៧/០៣១, ០៨ ធ្នូ ២០០៧។
- ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខនស/រកម/០៧០៦/០២១, ៦ កក្កដា ២០០៦។
- ច្បាប់ភូមិបាល, លេខនស/រកម/០៨០១/១៤, ៣០ សីហា ២០០១។
- ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ៥៩ ប្រក.ជនស/១១, ០៣ ឧសភា ២០១១។
- ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងរក្សាការពារ និងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី, លេខ២១៤ ប្រក.ជនស, ២១ វិច្ឆិកា ២០១៤។
- សារចររបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌ស្តីពីសេចក្តីណែនាំអំពីនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ០៤សច៨៤, ០៨ កញ្ញា ១៩៨៤។

២. ឯកសារផ្សេងទៀត

- ក្រុមការងារជំហ្មងដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និងគណៈកម្មការទទួលបន្ទុកការពារសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, សេចក្តីកំណត់ចំពោះមាត្រានីមួយៗនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី. គន្ថីទី៧. ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០០៧។
- ក្រុមការងារជំហ្មងដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា. សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី. ភាគ២, ការអនុវត្តដោយបង្ខំ និងការចាត់ចែងរក្សាការពារ. ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០១០។
- ក្រុមការងារជំហ្មងដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា. សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី. ភាគ១, នីតិវិធីបណ្តឹង. ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០១០។
- អី ម៉ាណូកា, ការចុះបញ្ជីបេសកកម្មអចលនវត្ថុក្នុងនីតិវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំ. ភ្នំពេញ៖ សមាគមសាលាត្រាជូ, ២០១៦។

ឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធ

- ឧបសម្ព័ន្ធទី១ ៖ ពាក្យសុំចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ
- ឧបសម្ព័ន្ធទី២ ៖ លិខិតតំណាងដោយអាណត្តិ
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៣ ៖ លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៤ ៖ ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ចំនួន ០៣ (បី) ច្បាប់
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៥ ៖ ពាក្យសុំអនុវត្តដីកាសម្រេចរក្សាការពារ
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៦ ៖ លិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៧ ៖ គំរូលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៨ ៖ គំរូលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៩ ៖ ដីកាបញ្ជូនចំនួន ០១ (មួយ) ច្បាប់
- ឧបសម្ព័ន្ធទី១០ ៖ បង្កាន់ដៃទទួលពាក្យរដ្ឋបាលខេត្តសៀមរាប
- ឧបសម្ព័ន្ធទី១១ ៖ ក្រមនីតិវិធីប្បវេណី គន្ថីទី៧ ការចាត់ចែងរក្សាការពារ
- ឧបសម្ព័ន្ធទី១២ ៖ ប្រកាសអនុក្រសួងស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងរក្សាការពារ និង ការរឹបអូសចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់ចុះបញ្ជី លេខ២១៤ ប្រក.ជនស ចុះថ្ងៃទី២១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៤

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ	
ប្រជុំ	ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ.....

ពាក្យសុំចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ម្ចាស់បំណុល៖ ឈ្មោះ: កេ កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខ មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅផ្ទះលេខ ផ្លូវ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ។

មេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិ៖ កញ្ញាមេធាវី អត្តលេខ ក្រុមមេធាវី ដែលមានទីតាំងការិយាល័យអគារលេខ ផ្លូវលេខ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ។

សហគូនបំណុល៖ លោក កេ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ និងប្រពន្ធ មានអាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នផ្ទះលេខ ផ្លូវ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ។

លោក ជនជាតិ ខ្មែរ សញ្ជាតិ ខ្មែរ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ និងប្រពន្ធ មានអាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នផ្ទះលេខ ផ្លូវ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ។

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ	
ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ.....	
ហត្ថលេខា.....	
ច្បាប់ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ.....	

សូមគោរពជូន

ឯកឧត្តមប្រធានសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ក. ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារខ្សែគុណការចេញ

ស្នើសុំតុលាការចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ បែបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន៖

១. បែបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និងហាមឃាត់សហគូនបំណុលមិនឱ្យធ្វើការលក់-ដូរ ផ្ទេរ ជួល បញ្ចាំ ធ្វើអច្ច័យ ទាន-អំណោយ ឬប្រទានកម្ម និងធ្វើទុតិយតាជាបណ្តោះអាសន្ននូវអចលនវត្ថុដូចខាងក្រោម៖

ក. អចលនវត្ថុ មានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ក្បាលដី លេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចេញ ដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី ភ្នំពេញ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ឈ្មោះ: និងឈ្មោះ: ។

ខ. អចលនវត្ថុ មានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ក្បាលដីលេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចេញដោយ មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី រាជធានីភ្នំពេញ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ឈ្មោះ: និង ឈ្មោះ: ។

គ. អចលនវត្ថុ មានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ក្បាលដីលេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចេញ ដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី រាជធានីភ្នំពេញ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ឈ្មោះ: ។

ឃ. អចលនវត្ថុ មានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ក្បាលដីលេខ
 ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចេញដោយ
 មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី រាជធានីភ្នំពេញ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ឈ្មោះ និង
 ឈ្មោះ ។

ង. អចលនវត្ថុ មានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ក្បាលដីលេខ
 ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចេញដោយ
 មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី រាជធានីភ្នំពេញ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ឈ្មោះ និង
 ឈ្មោះ ។

២. ដើម្បីទទួលបាននូវការលុបចោលការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន សហកូនបំណុលត្រូវធ្វើប្រាក់រំដោះ
 នៅតុលាការចំនួន USD (ដុល្លារអាមេរិក) ។

៣. ដីកាសម្រេចនេះមានអានុភាពអនុវត្តតាម ។

៤. ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្ទុករបស់សហកូនបំណុល ។

ខ. សិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ

1. លោក និងលោក ជាអគ្គនាយក ក្រុមហ៊ុន រួមមានបុរី
 និងបុរី ដែលមានតម្រូវការសាងសង់បុកគ្រឹះផ្ទះនៅបុរីរបស់ខ្លួន ហើយ
 លោក និងលោក បានព្រមព្រៀងគ្នាជាមួយលោក ជាអ្នកតំណាងឱ្យក្រុមហ៊ុន
 មានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅដីឡូលេខ ផ្លូវ សង្កាត់ ខណ្ឌ
 រាជធានីភ្នំពេញ បានធ្វើការបុកគ្រឹះផ្ទះបុរី និងបុរី ។ បន្ទាប់ពីលោក
 បានធ្វើការបុកគ្រឹះផ្ទះខាងលើ ជូន លោក និងលោក រួចហើយ ប៉ុន្តែអ្នកទាំងពីរ
 មិនទាន់បានបង់ប្រាក់ថ្លៃបុកគ្រឹះតាមការសន្យាជូនលោក នោះឡើយ ។

2. លុះដល់ ខែ ឆ្នាំ លោក និងលោក ជាអគ្គនាយក
 បានចុះកិច្ចសន្យាសងប្រាក់ថ្លៃបុកគ្រឹះផ្ទះក្នុង បុរី និងបុរី
 ដែលបានជំពាក់មានទឹកប្រាក់សរុបចំនួន USD (ដុល្លារអាមេរិក) ជូនលោក ។

3. បន្ទាប់ពីចុះកិច្ចសន្យាលោក និងប្រពន្ធ និងលោក និងប្រពន្ធ បានធ្វើការសងប្រាក់ជាបន្ត
 បន្ទាប់ ហើយប្រពន្ធ របស់លោក លោក និង ប្រពន្ធ របស់លោក បានធ្វើការព្យាយាមដោះ
 ស្រាយទូទាត់ប្រាក់ថ្លៃបុកគ្រឹះផ្ទះក្នុង បុរី និងបុរី ដែលនៅសល់មានចំនួន
 USD (ដុល្លារអាមេរិក) ដោយបានសន្យាសងថ្ងៃនេះថ្ងៃនោះ
 ជូនលោក ប៉ុន្តែជាក់ស្តែង ប្រពន្ធ របស់លោក និង ប្រពន្ធ របស់លោក មិន
 អនុវត្តកាតព្វកិច្ចតាមសន្យារបស់ខ្លួនឡើយ ដូច្នេះទើបលោក បានទៅដល់ក្រុមហ៊ុន
 ផ្ទាល់តែម្តង ហើយប្រពន្ធរបស់លោក លោក និង ប្រពន្ធ របស់លោក ក៏
 បានចេញមុខចរចា និង ដោះស្រាយបំណុលដែលបានជំពាក់ថ្លៃបុកគ្រឹះផ្ទះនេះ។

4. ដើម្បីដល់ជាទំនុកចិត្ត លោក និង លោក បានចេញមូលប្បទានបត្រចំនួន ០៣ (បី) សន្លឹក
 ដែលមានទឹកប្រាក់សរុប USD (ដុល្លារអាមេរិក) សម្រាប់
 ទូទាត់ថ្លៃបុកគ្រឹះផ្ទះ រួមមាន៖ លើកទី០១ មូលប្បទានបត្រលេខ របស់ធនាគារ ស្ថាបនា
 (SATHAPANA BANK) ចុះថ្ងៃទី ដែលមានទឹកប្រាក់ចំនួន USD (ដុល្លា
 អាមេរិក) លើកទី០២ មូលប្បទានបត្រលេខ របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី (ACLEDA
 BANK Plc.) ចុះថ្ងៃទី ដែលមានទឹកប្រាក់ចំនួន USD (ដុល្លារអាមេរិក)

និងលើកទី០៣ មូលប្បទានបត្រលេខ របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា កីអិលស៊ី (ACLEDA BANK Plc.) ចុះថ្ងៃទី ដែលមានទឹកប្រាក់ចំនួន USD (ហាសិបដុល្លាអាមេរិក) ជូនលោក ។

5. ប៉ុន្តែដល់ពេលកំណត់សងតាមកាលបរិច្ឆេទនៃមូលប្បទានបត្រនីមួយៗ កូនក្តីរបស់នាងខ្ញុំបានយកមូលប្បទានបត្រចំនួន ០៣ (បី) សន្លឹក ខាងលើ ទៅបើកប្រាក់នៅធនាគារ ក៏ប៉ុន្តែធនាគារបានបញ្ជាក់ថាមូលប្បទានបត្រគ្មានសាច់ប្រាក់សម្រាប់ធ្វើការទូទាត់ឡើយ ។ បន្ទាប់ពីទទួលបានការបញ្ជាក់ពីធនាគារខាងលើ កូនក្តីរបស់ខ្ញុំបានទាក់ទងទៅលោក និងប្រពន្ធ និងលោក និងប្រពន្ធ ដើម្បីសួរនាំអំពីមូលហេតុនៃមូលប្បទានបត្រនោះ ប៉ុន្តែតែងតែគេចវេសអំពីបញ្ហានេះ និងបានអូសបន្លាយពេលវេលានៃការសងប្រាក់ត្រលប់វិញ ទោះបីកូនក្តីខ្ញុំបានធ្វើការដាស់តឿនឱ្យសងប្រាក់ជាច្រើនលើកច្រើនសារតាមរយៈទូរស័ព្ទ និងសារអេឡិចត្រូនិច (Telegram) យ៉ាងណាក៏ដោយ លោក និងប្រពន្ធ និងលោក និងប្រពន្ធ នៅតែមិនព្រមសងប្រាក់ឡើយរហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ។

គ. ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ

1. ដោយហេតុថា សហកូនបំណុលលោក និងប្រពន្ធ និងលោក និងប្រពន្ធ មានចេតនាទុច្ចរិតគេចវេសក្នុងការទូទាត់ប្រាក់ជូនម្ចាស់បំណុលលោក ហេតុដូច្នេះ ដើម្បីការពារដល់ផលប្រយោជន៍ដល់ម្ចាស់បំណុល និងបារម្ភថាមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយសារសហកូនបំណុលអាចធ្វើការចាត់ចែង ឬ ប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ នូវអចលនវត្ថុខាងលើ អោយមានការប្រែប្រួលស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលជាសិទ្ធិលើបំណុលក្នុងគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់នោះ នឹងបណ្តាលឱ្យមានការខាតបង់នូវផលប្រយោជន៍ដល់ម្ចាស់បំណុលយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ។
2. ហេតុដូច្នេះ គប្បីតុលាការមេត្តាចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ដើម្បីធានាព្រមទាំងការពារដល់សិទ្ធិលើបំណុល និងផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់ម្ចាស់បំណុលតាមការស្នើសុំដោយក្តីអនុគ្រោះ។

អាស្រ័យដូចបានជម្រាបជូនខាងលើ សូម **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាពិនិត្យ និងសម្រេចចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលមានខ្លឹមសារតាមការស្នើសុំខាងលើ ដោយក្តីអនុគ្រោះ ។

សូម **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ស្មោះអំពីនាងខ្ញុំ ។

ថ្ងៃសុក្រ ខែ ឆ្នាំ ព.ស.

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

ហត្ថលេខា និងត្រាមេធាវី

មេធាវី

ឯកសារភ្ជាប់ជូន៖

1. កិច្ចសន្យាសងប្រាក់ ចុះថ្ងៃទី ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១ ។ (ជូនចម្លង)
2. វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់អចលនវត្ថុលេខ ។ (ជូនចម្លង)
3. វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់អចលនវត្ថុលេខ ។ (ជូនចម្លង)
4. វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ។ (ជូនចម្លង)
5. ព័ត៌មានក្បាលដីលេខ ។ (ជូនចម្លង)
6. ព័ត៌មានក្បាលដីលេខ ។ (ជូនចម្លង)
7. មូលប្បទានបត្របញ្ជូនត្រឡប់ ចំនួន ០៣ សន្លឹក ។ (ជូនចម្លង)
8. លិខិតជូនដំណឹង ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។
9. លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លិខិតតំណាងដោយអាណត្តិ

ខ្ញុំបាទមេធាវី..... អគ្គលេខ..... ជាមេធាវីនៅ ការិយាល័យមេធាវី
..... មានទីតាំងនៅផ្ទះលេខ..... ផ្លូវ..... ភូមិ..... សង្កាត់..... ខណ្ឌ.....
រាជធានីភ្នំពេញ មានទូរសព្ទ..... ។

សូមគោរពជូន

ឯកឧត្តមប្រធានសាលាដំបូង.....

សូមទានជ្រាប។

កម្មវត្ថុ៖ ស្តីពីអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យ..... ក្នុងសំណុំរឿងរក្សាការពារលេខ.....
ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ២០..... របស់សាលាដំបូង.....

យោង៖-មាត្រា១ មាត្រា២ នៃច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី

-ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

-លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ២០.....

-សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ..... ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ២០..... របស់សាលាដំបូង.....

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ យើងខ្ញុំ សូមជម្រាប ឯកឧត្តមប្រធាន មេត្តាជ្រាបថា លោកស្រី
សុត សុគន្ធា បានពឹងពាក់រូបខ្ញុំ ដើម្បីធ្វើជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យរូបលោក/លោកស្រី ក្នុងសំណុំ
រឿងដូចមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុខាងលើ។

សេចក្តីដូចបានជម្រាបជូនខាងលើ សូម ឯកឧត្តមប្រធាន មេត្តាពិនិត្យ និងចាត់ការតាមនីតិវិធី
ច្បាប់ ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះ។

សូម ឯកឧត្តមប្រធាន ទទួលការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពី ខ្ញុំ។

ថ្ងៃ.....ខែ..... ឆ្នាំ..... ព.ស. ២៥.....

ត្រូវនឹងថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ២០.....

ហត្ថលេខា និងត្រា

ជូនភ្ជាប់ជាមួយ៖

-លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ២០.....

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ

ខ្ញុំបាទ-នាងខ្ញុំអាណត្តិទាយកឈ្មោះ.....ភេទ.....អាយុ.....
ឆ្នាំ.....សញ្ជាតិ.....ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នផ្ទះលេខ.....ផ្លូវលេខ.....ភូមិ.....
.....សង្កាត់-ឃុំ.....ខណ្ឌ-ស្រុក.....ខេត្ត-ក្រុង.....
.....។ ទូរសព្ទលេខ៖..... ។

សូមប្រគល់សិទ្ធិជូន

លោកមេធាវី.....អត្តលេខ ៖ការិយាល័យផ្ទះលេខ.....
.....ផ្លូវលេខ.....សង្កាត់.....ខណ្ឌ.....ខេត្ត-ក្រុង.....
.....ឱ្យធ្វើជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំ នូវកិច្ចការដូច
ខាងក្រោម ។ ទូរសព្ទលេខ៖..... ។

១,.....

២,.....

៣,.....

នៅក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ.....ចុះថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ.....
របស់តុលាការសាលាដំបូង.....តាមនីតិវិធីច្បាប់ ។

បញ្ជាក់៖ សោហ៊ុយចំណាយលើការបង់ពន្ធផ្សេងៗ នៅក្នុងបណ្តឹងនេះជាបន្ទុករបស់ខ្ញុំ
បាទ-នាងខ្ញុំជាអាណត្តិទាយក។

ក្នុងករណីមិនបានគោរពតាមកាតព្វកិច្ចនេះ ខ្ញុំបាទ-នាងខ្ញុំសុខចិត្តទទួលខុសត្រូវនូវ
រាល់ការបាត់បង់ផលប្រយោជន៍ នានា ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ។ លោកមេធាវីតំណាងដោយ
អាណត្តិមានសិទ្ធិអនុវត្តនូវកិច្ចការអាណត្តិតាមច្បាប់ ដែលអាណត្តិទាយកប្រគល់ជូនដូចខាង
លើ ចាប់ពីថ្ងៃផ្ដិតមេដៃស្តាំ ឬ ចុះហត្ថលេខានេះតទៅ ។

បានឃើញ និងយល់ព្រម
ធ្វើជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យ
អាណត្តិទាយក អាណត្តិទាយក
ឈ្មោះ.....

ហត្ថលេខា.....

ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ.....

ថ្ងៃ.....ខែ.....ឆ្នាំ.....ពស២៥

រាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ.....

ហត្ថលេខា និងត្រា

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ជីវភាសប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នកជាប់ឈ្មោះអាសន្ន

លេខ
ចុះថ្ងៃទី ១ ខែ ឆ្នាំ
សំណុំរឿងរក្សាការពារលេខ
ចុះថ្ងៃទី ១ ខែ ឆ្នាំ

យើង ជាចៅក្រមនៃសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

-បានឃើញ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលប្រកាសឱ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៦។

-បានឃើញ ពាក្យសុំដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ចុះថ្ងៃទី ១ ខែ ឆ្នាំ ។

-បានឃើញ សំណុំរឿងរក្សាការពារលេខ ចុះថ្ងៃទី ១ ខែ ឆ្នាំ ។

-រវាងម្ចាស់បំណុលឈ្មោះ ហេង កើតថ្ងៃទី ១ ខែ ឆ្នាំ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ លេខ

មានអាសយដ្ឋាននៅផ្ទះលេខ ផ្លូវ ភូមិ

សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ។

មេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យម្ចាស់បំណុល មេធាវី អត្តលេខ ក្រុម

មេធាវី មានការិយាល័យនៅ ផ្ទះលេខ

សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ។

និងសហកូនបំណុល ៖

ក/ ឈ្មោះ ហេង ជាតិខ្មែរ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខ

ចុះថ្ងៃទី ១ ខែ ឆ្នាំ និងប្រពន្ធ មានអាសយដ្ឋាននៅផ្ទះលេខ ផ្លូវ

សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ។

ខ/ ឈ្មោះ ហេង ជាតិខ្មែរ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខ

ចុះថ្ងៃទី ១ ខែ ឆ្នាំ និងប្រពន្ធ មានអាសយដ្ឋាននៅផ្ទះលេខ ផ្លូវ

សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ។

កម្មវត្ថុ៖ ប្តឹងសុំឱ្យតុលាការចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ របស់អ្នកជាប់ឈ្មោះអាសន្នដោយ ៖

១/ របស់អ្នកជាប់ឈ្មោះអាសន្ន និងហាមឃាត់សហកូនបំណុលមិនឱ្យធ្វើការលក់ ដូរ ផ្ទេរ ជួល បញ្ចាំ ធ្វើអច្ឆ័យទាន អំណោយ ឬប្រទានកម្ម និងធ្វើទុតិយភាពជាប់ឈ្មោះអាសន្ននូវអចលនវត្ថុដូចខាងក្រោម ៖

ក-អចលនវត្ថុ មានទីតាំងនៅ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ក្បាលដីលេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចេញដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី រាជធានីភ្នំពេញ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ឈ្មោះ និងឈ្មោះ ។

ខ-អចលនវត្ថុ មានទីតាំងនៅ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ក្បាលដីលេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចេញដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីរាជធានីភ្នំពេញ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ឈ្មោះ និងឈ្មោះ ។

គ-អចលនវត្ថុ មានទីតាំងនៅ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានី
 ភ្នំពេញ ក្បាលដីលេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ
 ចេញដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីរាជធានី
 ភ្នំពេញ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ឈ្មោះ ។

ឃ- អចលនវត្ថុ មានទីតាំងនៅ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានី
 ភ្នំពេញ ក្បាលដីលេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ
 ចេញដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីរាជធានី
 ភ្នំពេញ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ឈ្មោះ និងឈ្មោះ ។

ង- អចលនវត្ថុ មានទីតាំងនៅ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានី
 ភ្នំពេញ ក្បាលដីលេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ
 ចេញដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីរាជធានី
 ភ្នំពេញ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ឈ្មោះ និងឈ្មោះ ។

២/ ដើម្បីទទួលបាននូវការលុបចោលការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន សហកូនបំណុល
 ត្រូវធ្វើប្រាក់រំដោះនៅតុលាការ ចំនួន \$(ដុល្លារអាមេរិក) ។

៣/ ដីកាសម្រេចនេះ មានអានុភាពអនុវត្តឆ្លាម ។

៤/ ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្តបន្ទាប់របស់សហកូនបំណុល ។

- បានឃើញ កិច្ចសន្យាសងប្រាក់ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ផុតចម្លង
- បានឃើញ វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ។
- បានឃើញ វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ។
- បានឃើញ វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ។
- បានឃើញ វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ។
- បានឃើញ វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ។
- បានឃើញ ព័ត៌មានក្បាលដីលេខ ។
- បានឃើញ ព័ត៌មានក្បាលដីលេខ ។
- បានឃើញ មូលប្បទានបត្របញ្ជូនត្រឡប់ ចំនួន ០៣សន្លឹក ។
- បានឃើញ លិខិតជូនដំណឹង ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។
- បានឃើញ លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។
- បានឃើញ កំណត់ហេតុស្តីពីសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលា

ដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ។

-បានឃើញ ឯកសារភស្តុតាងមួយចំនួនក្នុងសំណុំរឿង ។

ក្រោយពីបានពិនិត្យ ពិចារណាលើសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់ហើយ។

សំណងហេតុ

១- តាមសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងរបស់មេធាវីម្ចាស់បំណុល និងពាក្យសុំចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ចុះ
 ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ បញ្ជាក់ថា ឈ្មោះ និងឈ្មោះ ជាអគ្គនាយក ក្រុមហ៊ុន
 រួមមានបុរី និងបុរី ដែលមានតម្រូវការសាង
 សង់បុកគ្រឹះផ្ទះនៅបុរីរបស់ខ្លួន ហើយឈ្មោះ និងឈ្មោះ បានព្រមព្រៀងគ្នាជាមួយឈ្មោះ
 ជាអ្នកតំណាងឱ្យក្រុមហ៊ុន មានអាសយដ្ឋាននៅដីឡូត៍លេខ ផ្លូវ

សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ បានធ្វើការបុកគ្រឹះផ្ទះបុរី និងបុរី
 ។ បន្ទាប់ពីលោក បានធ្វើការបុកគ្រឹះផ្ទះខាងលើ ជូនឈ្មោះ និងឈ្មោះ
 រួចហើយ ប៉ុន្តែអ្នកទាំងពីរមិនទាន់បានបង់ប្រាក់ផ្ទៃបុកគ្រឹះតាមការសន្យាជូនឈ្មោះ ជាកូនក្តីខ្លួន
 នោះឡើយ។ លុះដល់ខែ ឆ្នាំ ឈ្មោះ និងឈ្មោះ ជាអគ្គនាយក ក្រុមហ៊ុន
 បានចុះកិច្ចសន្យាសងប្រាក់ផ្ទៃបុកគ្រឹះផ្ទះក្នុងបុរី និងបុរី
 ដែលបានជំពាក់មានទឹកប្រាក់សរុបចំនួន \$ (។
 ដុល្លារអាមេរិក)ជូនឈ្មោះ ។ ដោយនៅក្នុងកិច្ចសន្យានោះមានខ្លឹមសារថា នឹងសងប្រាក់មកកូន
 ក្តីរបស់ខ្លួន នៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ចំនួន \$ (។
 ដុល្លារអាមេរិក) និងនៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ គាត់នឹងធ្វើការទូទាត់ប្រាក់ចំនួន \$
 (ដុល្លារអាមេរិក)បង្គប់តាមកិច្ចសន្យា និងសន្យាថានឹងបង់
 ការប្រាក់ចំនួន ២% ភាគរយបន្ថែមអនុវត្តកិច្ចសន្យាបញ្ចប់រួចរាល់ ។ បន្ទាប់ពីចុះកិច្ចសន្យាឈ្មោះ និង
 ប្រពន្ធ និងឈ្មោះ និងប្រពន្ធ មិនបានធ្វើការសងប្រាក់តាមកិច្ចសន្យានោះទេ ហើយប្រពន្ធរបស់ឈ្មោះ
 និងប្រពន្ធរបស់ឈ្មោះ ព្យាយាមពន្យារពេលការសងរហូតហែរ ដោយសហកូនបំណុលយក
 ប្រាក់មកទូទាត់ជាដំណាក់កាលតិចៗសរុបបានចំនួន \$ (ដុល្លារ
 អាមេរិក)តែប៉ុណ្ណោះ និងនៅសល់ប្រាក់មានចំនួន \$ (ដុល្លារអា
 មេរិក)ដែលមិនទាន់បានសងមកកូនក្តីខ្លួន។ ក្រោយមកឈ្មោះ និងឈ្មោះ បានចេញមូល
 ប្បទានបត្រចំនួន ០៣(បី)សន្លឹក ដែលមានទឹកប្រាក់សរុប \$ (។
 ដុល្លារអាមេរិក) សម្រាប់ទូទាត់ផ្ទៃបុកគ្រឹះផ្ទះរួមមាន៖ លើកទី០១ មូលប្បទានបត្រលេខ របស់
 ធនាគារ ស្ថាបនា (SATHAPANA BANK) ចុះថ្ងៃទី ដែលមានទឹកប្រាក់ចំនួន \$ (។
 ដុល្លារអាមេរិក) លើកទី០២ មូលប្បទានបត្រលេខ របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី (ACLEDA
 BANK Plc.) ចុះថ្ងៃទី ដែលមានទឹកប្រាក់ចំនួន \$ (ដុល្លារអាមេរិក) និងលើកទី
 ០៣ មូលប្បទានបត្រ លេខ របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី (ACLEDA BANK Plc.) ចុះថ្ងៃទី
 ដែលមានទឹកប្រាក់ចំនួន \$ (ដុល្លារអាមេរិក) ជូន
 ឈ្មោះ ដែលជាកូនក្តីខ្លួន។ ប៉ុន្តែដល់ពេលកំណត់សងតាមកាលបរិច្ឆេទនៃមូលប្បទានបត្រនីមួយៗ កូន
 ក្តីរបស់ខ្លួនបានយកមូលប្បទានបត្រចំនួន ០៣(បី)សន្លឹក ខាងលើ ទៅបើកប្រាក់នៅធនាគារ ក៏ប៉ុន្តែធនាគារបាន
 បញ្ជាក់ថាមូលប្បទានបត្រគ្មានសាច់ប្រាក់សម្រាប់ធ្វើការទូទាត់ឡើយ ។ បន្ទាប់ពីទទួលបានការបញ្ជាក់ពីធនាគារ
 ខាងលើ កូនក្តីរបស់ខ្លួនបានទាក់ទងទៅឈ្មោះ និងប្រពន្ធ និងឈ្មោះ និងប្រពន្ធ ដើម្បីសួរនាំអំពី
 មូលហេតុនៃមូលប្បទានបត្រនោះ ប៉ុន្តែតែងតែគេចវេសអំពីបញ្ហានេះ និងបានអូសបន្លាយពេលវេលានៃការសង
 ប្រាក់ត្រលប់វិញ ទោះបីកូនក្តីខ្លួនបានធ្វើការដាស់តឿនឱ្យសងប្រាក់ជាច្រើនលើកច្រើនសារតាមរយៈទូរស័ព្ទ និង
 សារអេឡិចត្រូនិក(Telegram) យ៉ាងណាក៏ដោយ ឈ្មោះ និងប្រពន្ធ និងឈ្មោះ និងប្រពន្ធ នៅ
 តែមិនព្រមសងប្រាក់ឡើយរហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ។ ដោយហេតុថា សហកូនបំណុលឈ្មោះ
 និងប្រពន្ធ និងឈ្មោះ ទីងប្រពន្ធ មានចេតនាទុច្ចរិតគេចវេសក្នុងការទូទាត់ប្រាក់ជូនម្ចាស់បំណុលឈ្មោះ
 ហេតុដូច្នេះ ដើម្បីការពារដល់ផលប្រយោជន៍ដល់ម្ចាស់បំណុល និងការរក្សាទុកមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំង
 ក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយសារសហកូនបំណុល អាចធ្វើការចាត់ចែង ឬប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ ខ្លួនអចលនវត្ថុខាង
 លើ ឱ្យមានការប្រែប្រួលស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលជាសិទ្ធិលើបំណុលក្នុងគោលបំណងឱ្យសងជា
 ប្រាក់នោះ និងបណ្តាលឱ្យមានការខាតបង់នូវផលប្រយោជន៍ដល់ម្ចាស់បំណុលយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។ ហេតុនេះ គប្បី
 តុលាការមេត្តាចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ រឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បីធានាការពារសិទ្ធិលើបំណុល និង
 ផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់ម្ចាស់បំណុលតាមការស្នើសុំដោយក្តីអនុគ្រោះ។

ចេញដោយមន្ត្រីរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីរាជធានីភ្នំពេញ ដែលជាកម្មសិទ្ធិ
របស់ឈ្មោះ និងឈ្មោះ ។

២-បង្គាប់ឱ្យសហគូសបំណុលដាក់ប្រាក់រំដោះចំនួន \$ (
ដុល្លារអាមេរិក) ដើម្បីទទួលបាននូវការលុបចោលការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននេះ ។
៣-ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្តបន្ទាប់របស់ម្ចាស់បំណុល។

ចៅក្រម

ហត្ថលេខា និងត្រា

"បានចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម"

បានឃើញ
ចៅក្រម

ថ្ងៃ

រោច ខែ

ឆ្នាំ

ពស

រាជធានីភ្នំពេញ

ថ្ងៃទី

ខែ

ឆ្នាំ

ក្រសួងយុត្តិធម៌

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការ

-សំណុំរឿងរក្សាការពារលេខ
ថ្ងៃទី ១៩ ឆ្នាំ
-ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ
លេខ ៖ /
ចុះថ្ងៃទី ១៩ ឆ្នាំ

យើង ចៅក្រមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ
-បានឃើញ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលប្រកាសឱ្យប្រើតាម
ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៦
-បានឃើញ សំណុំរឿងរក្សាការពារលេខ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ឆ្នាំ

នោះ

ម្ចាស់បំណុល ៖ ឈ្មោះ ភេទ កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ កាន់អត្តសញ្ញាណ
ប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ទីលំនៅផ្ទះ
លេខ ផ្លូវលេខ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានី មាន
លោក ជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិ ។

កូនបំណុល ៖ ឈ្មោះ ភេទ កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ
សញ្ជាតិខ្មែរលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ទីលំនៅផ្ទះលេខ
ផ្លូវ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានី ។

កម្មវត្ថុ ៖ សុំចេញដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការ
១-ក្បាលដីលេខ សន្លឹកផែនទី ក្រឡាផ្ទៃ ម៉ែត្រ
ការរឹប រូបភាពប្រើប្រាស់ដីលំនៅឋាន លក្ខណៈនៃការប្រើប្រាស់ឯកជន ដែលមានកម្មសិទ្ធិករ
ឈ្មោះ និងប្រពន្ធឈ្មោះ ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ សង្កាត់
ខណ្ឌ រាជធានី ។
២-ក្បាលដីលេខ សន្លឹកផែនទី ក្រឡាផ្ទៃ ម៉ែត្រ
ការរឹប រូបភាពប្រើប្រាស់ដីលំនៅឋាន លក្ខណៈនៃការប្រើប្រាស់ឯកជន ដែលមានកម្មសិទ្ធិករ
ឈ្មោះ និងប្រពន្ធឈ្មោះ ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ សង្កាត់
ខណ្ឌ រាជធានី ។
៣-វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ សន្លឹកផែនទីលេខ
លេខក្បាលដី ទំហំ រូបភាពប្រើប្រាស់ដីលំនៅឋាន ចុះថ្ងៃទី
ខែ ឆ្នាំ ដែលចេញដោយលោក ប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដី
នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ និងសុរិយោដី ដែលមានកម្មសិទ្ធិករឈ្មោះ និងប្រពន្ធ
ឈ្មោះ ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក
ខេត្ត ។

✓

-សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងរបស់ម្ចាស់បំណុលថា : កាលពីថ្ងៃទី ១៩ ឆ្នាំ ម្ចាស់បំណុល និងកូនបំណុល បានព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើលិខិតទទួលស្គាល់បំណុល ចុះថ្ងៃទី ១៩ ឆ្នាំ ដែលកូនបំណុលបានទទួលស្គាល់ថា ជំពាក់ប្រាក់ម្ចាស់បំណុលចំនួន ដុល្លារអាមេរិក ក្នុងនោះប្រាក់ថ្លៃទិញគ្រាប់ពេជ្រចំនួន

ដុល្លារអាមេរិក និងប្រាក់ចងការចំនួន ដុល្លារអាមេរិក និងបានយល់ព្រមសងប្រាក់ឱ្យ ម្ចាស់បំណុលចំនួន ដុល្លារអាមេរិកនេះ នៅថ្ងៃទី ១៩ ឆ្នាំ បើពុំបានសងតាមកាល កំណត់នេះទេ កូនបំណុលត្រូវសងសំណងការខូចខាតតាមភាពជាក់ស្តែងទៀតផង ។ បន្ទាប់ពីធ្វើលិខិតទទួលស្គាល់ បំណុលរួចមក កូនបំណុលមិនបានអនុវត្តតាមកាតព្វកិច្ចសងប្រាក់ដល់ម្ចាស់បំណុលឡើយ។ នៅថ្ងៃទី ១៩ ឆ្នាំ

លោក ជាមេធាវីម្ចាស់បំណុលបានធ្វើលិខិតជូនដំណឹងដល់កូនបំណុលដើម្បីដោះស្រាយរឿង កូនបំណុលបានទទួលលិខិតនេះដោយផ្ទាល់ដៃរួចហើយក៏នៅតែមិនសងប្រាក់ដដែល ។ បច្ចុប្បន្ននេះស្ថានភាព សេដ្ឋកិច្ចរបស់កូនបំណុល កំពុងស្ថិតក្នុងភាពដុះដាល និងអន់ខ្សោយ និងជំពាក់បំណុលគេជាច្រើននាក់ ហើយកូន បំណុលព្យាយាមគេចវេសក្នុងការសងប្រាក់ដល់ម្ចាស់បំណុល ដែលជាហេតុម្ចាស់បំណុលបារម្ភថា មានឧបសគ្គចំពោះ ការអនុវត្តដោយបង្ខំនាពេលអនាគត ឬលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំ បើបណ្តោយឱ្យស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន ស្ថិតនៅដដែល ព្រោះកូនបំណុលអាចនឿតឱកាសយកអចលនវត្ថុខាងលើ ទៅធ្វើអនុប្បទាន ឬផ្ទេរ ឬចាត់ចែង ឬដាក់ ប្រាក់ភោគ ឬប្រទានកម្មឱ្យទៅតតិយជនដើម្បីសងបំណុល ធ្វើឱ្យម្ចាស់បំណុលអាចនឹងពិបាកអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ដោយបង្ខំ ឬមិនអាចអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួនដោយបង្ខំចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុល ។ ម្ចាស់បំណុលស្នើសុំចេញ ដីកាសម្រេចវិបស្សនជាបណ្តោះអាសន្ននូវអចលនវត្ថុទាំងបីខាងលើនេះ ។

តស៊ូការជាឯកសាររួមមាន :

- លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ឆ្នាំ ។
- លិខិតទទួលស្គាល់បំណុលរវាងឈ្មោះ និងឈ្មោះ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ឆ្នាំ
- លិខិតជូនដំណឹង ជូនចំពោះអ្នកនាង ចុះថ្ងៃទី ១៩ ឆ្នាំ
- វិក័យប័ត្រចំនួន សន្លឹក
- ឯកសារបញ្ជាក់អំពីប្រវត្តិនៃប្រតិបត្តិការផ្ទេរប្រាក់របស់ឈ្មោះ ក្នុងគណនីធនាគារ វឌ្ឍនៈអាស៊ីចំកាត់
- វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ សន្លឹកផែនទីលេខ លេខក្បាលដី
- ទំហំ រូបភាពប្រើប្រាស់ដី លំនៅឋាន ចុះថ្ងៃទី ១៩ ឆ្នាំ ដែលចេញដោយលោក
- ប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ដែលមានកម្មសិទ្ធិករឈ្មោះ និងប្រពន្ធឈ្មោះ
- ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត
- ឯកសារអំពីព័ត៌មានក្បាលដីលេខ សន្លឹកផែនទី ក្រឡាផ្ទៃ ម៉ែត្រការ៉េ
- រូបភាពប្រើប្រាស់ដី លំនៅឋាន លក្ខណៈនៃការប្រើប្រាស់ ឯកជន ដែលមានកម្មសិទ្ធិករឈ្មោះ និងប្រពន្ធ
- ឈ្មោះ ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ
- ឯកសារអំពីព័ត៌មានក្បាលដីលេខ សន្លឹកផែនទី ក្រឡាផ្ទៃ ម៉ែត្រការ៉េ
- រូបភាពប្រើប្រាស់ដី លំនៅឋាន លក្ខណៈនៃការប្រើប្រាស់ ឯកជន ដែលមានកម្មសិទ្ធិករឈ្មោះ និងប្រពន្ធ
- ឈ្មោះ ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានី

សំណងហេតុ

១. បានឃើញពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចវិបស្សនជាបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី ១៩ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ មានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវតាមទម្រង់ និងគតិច្បាប់ អាចលើកយកមកពិចារណាបាន ។
២. យល់ឃើញថា សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ជាតុលាការមានសមត្ថកិច្ចផ្អែកតាមដែនដី និងផលប្រយោជន៍បណ្តឹង។
៣. ផ្អែកតាមលិខិតតំណាងដោយអាណត្តិ និងឯកសារពាក់ព័ន្ធ តុលាការទទួលស្គាល់ភាពជាអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ របស់ម្ចាស់បំណុល ដូច្នេះ រាល់ការអះអាង និងសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់អ្នកតំណាងសុទ្ធតែ អាចក្លាយជាមូលដ្ឋាន អះអាងតំណាងអោយម្ចាស់បំណុលក្នុងនីតិវិធីច្បាប់ ។
៤. ម្ចាស់បំណុល និងកូនបំណុលមានទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត ដោយផ្អែកលើសិទ្ធិលើបំណុលតាមរយៈការទិញលក់គ្រាប់ពេជ្រ និងការខ្ចីប្រាក់ ដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយវិក័យប័ត្រទិញលក់ពេជ្រ , ឯកសារបញ្ជាក់អំពីប្រវត្តិនៃប្រតិបត្តិការផ្ទេរប្រាក់

របស់ឈ្មោះ: ទៅឱ្យឈ្មោះ: ក្នុងគណនីធនាគារ វឌ្ឍនៈ អាស៊ីចំកាត់ (ABA) , លិខិតទទួលស្គាល់
 បំណុលរវាងឈ្មោះ: និងឈ្មោះ: ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ និងសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ។
 ៥. ម្ចាស់បំណុលបានបង្ហាញថា បើមិនធ្វើការរឹបអូសទ្រព្យរបស់កូនបំណុលជាបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បីរង់ចាំដំណោះ
 ស្រាយតាមរយៈនីតិវិធីអង្គសេចក្តីទេ វានឹងនាំឱ្យមានការលំបាកខ្លាំងក្នុងពេលអនាគត ត្បិតបច្ចុប្បន្នកូនបំណុលកំពុង
 តែព្យាយាមចាត់ចែងទ្រព្យធានាបំណុលទាំងនេះ ។
 ៦. ផ្អែកតាមមាត្រា ៥៤៦ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី តុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នបាន ។
 ៧. តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៥៤៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន តុលាការត្រូវ
 កំណត់ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលកូនបំណុលត្រូវធ្វើ ដើម្បីទទួលបាននូវការលុបចោលការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ។
 តាមពាក្យសុំ និងសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងរបស់ម្ចាស់បំណុលឃើញថា ម្ចាស់បំណុលមានសិទ្ធិលើបំណុលលើ កូនបំណុល
 ចំនួន ដុល្លារអាមេរិក ហេតុនេះគប្បី តុលាការកំណត់អំពីចំនួនទឹកប្រាក់រំដោះតាមទំហំនៃសិទ្ធិ
 លើបំណុលដែលជាលទ្ធផលនៃការពិនិត្យរកស្តុតាងខាងលើ ។
 ៨. យោងតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៥៣៩ និងមាត្រា ១៨២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី តុលាការត្រូវសម្រេចអំពីករណីកិច្ច
 ទទួលបន្ទុកប្រាក់ប្រដាប់ក្តី បើទោះបីជាគ្មានពាក្យសុំរបស់ភាគី ។ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិ កថាខណ្ឌទី១ មាត្រា ៦៤
 នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្ទុករបស់ភាគីចាញ់ក្តី ហេតុនេះ គប្បីតុលាការ សម្រេចអំពីបន្ទុកប្រាក់
 ប្រដាប់ក្តីតាមបញ្ញត្តិច្បាប់ ។
 ៩. បើកសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាតាមច្បាប់ ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

រឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននូវអចលនវត្ថុដែលមាន ៖

- ១-ក្បាលដីលេខ សន្លឹកផែនទី ក្រឡាផ្ទៃ ម៉ែត្រ ការ៉េ រូបភាពប្រើប្រាស់ដី
 លំនៅឋាន លក្ខណៈនៃការប្រើប្រាស់ឯកជន ដែលមានកម្មសិទ្ធិករ ឈ្មោះ និងប្រពន្ធឈ្មោះ ដែល
 មានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានី ។
- ២-ក្បាលដីលេខ សន្លឹកផែនទី ក្រឡាផ្ទៃ ម៉ែត្រ ការ៉េ រូបភាពប្រើប្រាស់ដី
 លំនៅឋាន លក្ខណៈនៃការប្រើប្រាស់ឯកជន ដែលមានកម្មសិទ្ធិករ ឈ្មោះ និងប្រពន្ធឈ្មោះ ដែល
 មានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានី ។
- ៣-វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ សន្លឹកផែនទីលេខ លេខក្បាលដី
 ទំហំ រូបភាពប្រើប្រាស់ដីលំនៅឋាន ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ដែលចេញដោយលោក
 ប្រធានមន្ទីររៀបចំផែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ និងសុរិយោដី ដែលមានកម្មសិទ្ធិករឈ្មោះ និងប្រពន្ធ
 ឈ្មោះ ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ។
- II-កូនបំណុលឈ្មោះ ត្រូវធ្វើប្រាក់ចំនួន ដុល្លារអាមេរិក មកសាលាដំបូងរាជធានី
 ភ្នំពេញ ដើម្បីទទួលបានការលុបចោលការអនុវត្តការរឹបអូស និងការហាមឃាត់ជាបណ្តោះអាសន្នខាងលើនេះ ។
- III-រឹបអូសប្រាក់ពន្ធលើពាក្យសុំចំនួន ៥ ០០០ រៀល ដែលម្ចាស់បំណុលបានបង់ទុករួចហើយ ។

កូនបំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំតវ៉ានឹងដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននេះបានតាមច្បាប់ ។

ចៅក្រម

ហេតុលេខា និងត្រា ៖

បានចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ព.ស.

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

សំណុំរឿងរក្សាការពារលេខ

ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

ដីកាសម្រេច

ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

លេខ: ឯកឧត្តម
ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ លោក

ឯកឧត្តម

លោក

ចៅក្រម នៃសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

ក្រឡាបញ្ជី នៃសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

-បានឃើញមាត្រា ៥៤៥ និងមាត្រាពាក់ព័ន្ធ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

-បានឃើញសំណុំរឿងរក្សាការពារលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលា

ដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ។

-បានឃើញពាក្យសុំចេញដីកាសម្រេចបិទសវនាការសន្តិសុខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

ដែលមានភាគីដូចខាងក្រោម៖

-ម្ចាស់បំណុល: ឈ្មោះ ភេទ ឆ្នាំកំណើត កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ

សញ្ជាតិខ្មែរលេខ

ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

ជាអត្តនាយក

ហៅកាត់

មានអាសយដ្ឋាន: ផ្ទះលេខ

ផ្លូវ

ក្រុមទី ភូមិ

សង្កាត់

ខណ្ឌ

រាជធានីភ្នំពេញ។

-អ្នកតំណាងដោយសេចក្តី: លោកមេធាវី

អត្តលេខ:

មានការិយា

លំយនៅផ្ទះលេខ

ផ្លូវ

ភូមិ

សង្កាត់

ខណ្ឌ

រាជធានីភ្នំពេញ។

-គូលំយនៅ: ឈ្មោះ

ភេទ

កើតឆ្នាំ

កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិ

ខ្មែរលេខ

ចុះថ្ងៃទី

ខែ

ឆ្នាំ

ជានាយកក្រុមហ៊ុន

ហៅ

កាត់ថា

និងក្រុមហ៊ុន

មានទីស្នាក់ការបច្ចុប្បន្ន: ផ្ទះលេខ

ផ្លូវ

ភូមិ

សង្កាត់

ខណ្ឌ

រាជធានីភ្នំពេញ។

-ឯកសារភស្តុតាង

១-អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខ

របស់ឈ្មោះ

២-អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខ

របស់ ឈ្មោះ

៣-តារាងទូទាត់ប្រាក់រវាងក្រុមហ៊ុន និងក្រុមហ៊ុន

សរុបជាប្រាក់ចំនួន

ដុល្លារអាមេរិក។

៤-តារាងទូទាត់ប្រាក់រវាង ក្រុមហ៊ុន និងក្រុមហ៊ុន ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។

៥-វិក័យបត្រប្រគល់សាច់ប្រាក់ រវាងក្រុមហ៊ុន និងក្រុមហ៊ុន ចុះថ្ងៃទី ខែ

ឆ្នាំ២០២០។

៦-លិខិតប្រគល់ទទួលប្រាក់របស់ឈ្មោះ តំណាងក្រុមហ៊ុន និងឈ្មោះ តំណាងក្រុមហ៊ុន ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។

៧-លិខិតប្រគល់ទទួលប្រាក់របស់ឈ្មោះ តំណាងក្រុមហ៊ុន និងឈ្មោះ តំណាងក្រុមហ៊ុន ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។

៨-លិខិតប្រគល់ទទួលប្រាក់ របស់ឈ្មោះ តំណាងក្រុមហ៊ុន និងឈ្មោះ តំណាងក្រុមហ៊ុន ចុះថ្ងៃទី ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ។

៩-លិខិតប្រគល់ទទួលប្រាក់របស់ឈ្មោះ តំណាងក្រុមហ៊ុន និងឈ្មោះ តំណាងក្រុមហ៊ុន ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ២០២២។

១០-របាយការណ៍វេរប្រាក់ ពីគណនីរបស់ឈ្មោះ ទៅគណនីធនាគាររបស់ឈ្មោះ

តាមរយៈធនាគារ វឌ្ឍនៈអាស៊ីថៃកាត់ (ABA) ។

១១-ព័ត៌មានក្បាលដីសន្លឹកទី១ និងព័ត៌មានក្បាលដីសន្លឹកទី២ ចំនួន ៦៣ប្លង់។

១២-តារាងក្បាលដី ចំនួន៣សន្លឹក ។

១៣-ប្លង់បំបែកទ្វារក្បាលដីរបស់ ក្រុមហ៊ុន ។

១៤-លិខិតជូនដំណឹង របស់ក្រុមហ៊ុន ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

១៥-លិខិតជូនដំណឹងរបស់មេធាវី តំណាងឱ្យក្រុមហ៊ុន ចុះថ្ងៃទី ខែ

ឆ្នាំ ។

១៦-លិខិតជូនដំណឹងរបស់ក្រុមហ៊ុន ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ២០២៣ ។

១៧-លិខិតជូនដំណឹងរបស់ក្រុមហ៊ុន ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ២០២៣។

១៨-សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ក្រុមហ៊ុន ។

១៩-ការបង្ហាញរូបភាពតាមគណនីហ្វេសប៊ុករបស់ឈ្មោះ អំពីការបិទការលក់ទ្វារ

លេខ ថាមានម្ចាស់ថ្មី ហើយអរគុណបងប្រុសបងស្រីមកទិញភ្លាមបង់ផ្តាច់

ទទួលបានប្លង់ភ្លាមៗ។

២០-កិច្ចសន្យាខ្ចីប្រាក់ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ រវាងឈ្មោះ និងឈ្មោះ

។

ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ដែលម្ចាស់បំណុលបានទាមទារ៖

-សុំឱ្យតុលាការចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ដែលមានខ្លឹមសារដូចខាងក្រោម៖

១-ស្នើសុំរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននូវអចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុលដូចខាងក្រោម៖

-វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ៖

ជាមេធាវីក្រសួងយុត្តិធម៌

ចាប់តាំងពីអំឡុងខែសីហា ឆ្នាំ២០២០ រហូតដល់ចុងឆ្នាំ២០២១ កូនក្ដីខ្ញុំបានបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀង
ទិញលក់ដីឡូត៍រវាងលោក តំណាងក្រុមហ៊ុន ហៅកាត់ និងកូនក្ដី
ខ្ញុំបានឈ្មោះ តំណាងក្រុមហ៊ុន ហៅកាត់ សរុបចំនួន ៦៣ឡូត៍
ដោយបានធ្វើការបង់ប្រាក់តាមដំណាក់កាលទៅតាមប្រព័ន្ធទូទាត់ប្រាក់ធនាគារ និងប្រគល់ប្រាក់ផ្ទាល់តាមរយៈ
បុគ្គលិកក្រុមហ៊ុន សរុបជាប្រាក់ដែលកូនក្ដីខ្ញុំបានទូទាត់ទៅឱ្យកូនបំណុលអស់ចំនួន

ដុល្លារអាមេរិក គិតជាភាគរយគឺ ស្មើនឹង ៤៨,០៥(សែសិបប្រាំ
រៀបប្រាំ) ភាគរយ មកហើយ ដែលតម្លៃសរុបទាំង ៦៣ឡូត៍គឺ ចំនួន

ដុល្លារអាមេរិក។ នៅពេលព្រមព្រៀងគ្នា កូនបំណុលបានសន្យាថា នៅពេល
ដែលខាងអ្នកទិញធ្វើការទូទាត់ប្រាក់បានគ្រប់ចំនួន ៤០(សែសិប)ភាគរយ កូនបំណុលនឹងធ្វើការកាត់ឈ្មោះប្លង់
បំបែកក្បាលដីដាក់ឈ្មោះភាគីអ្នកទិញ តែជាក់ស្ដែង ក្រោយពីខាងកូនក្ដីខ្ញុំបានដែលជាភាគីអ្នកទិញបានទូទាត់
ប្រាក់ខាងលើ ទៅឱ្យកូនបំណុលរួចហើយ ខាងកូនបំណុលមិនទាន់បានធ្វើការកាត់ឈ្មោះផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬធ្វើប្លង់
បំបែកក្បាលដីជូនភាគីខាងកូនក្ដីខ្ញុំបានដែលជាអ្នកទិញនោះទេ។ ដោយខ្លាចក្រែងមានការចាញ់បោកកូនបំណុល
ព្រោះមួយរយៈពេលតាមបណ្តាញសារព័ត៌មានឃើញថា មានបងប្អូនប្រជាពលរដ្ឋចាញ់បោកអ្នកលក់ដីឡូត៍ជាច្រើន
កន្លែងនោះ កូនក្ដីខ្ញុំបានក៏បានផ្អាកធ្វើទូទាត់ប្រាក់បង់រំលោះទៅឱ្យកូនបំណុលជាបណ្តោះអាសន្ន ហើយកូនក្ដី
ខ្ញុំបានក៏បានស៊ើបសួរមើលក៏បានដឹងថា កូនបំណុលបានយកប្លង់ដីដែលបានចុះដីឡូត៍លក់ឱ្យអតិថិជនរួចហើយ
យកទៅដាក់បញ្ចាំឱ្យឈ្មោះ ដែលនេះគឺជាការរំលោភបំពានផ្នែកទំនុកចិត្តមកលើភាគីកូនក្ដីខ្ញុំបាន
ដែលជាអ្នកទិញយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។ ក្រោយពីទទួលបានដំណឹងនេះ កូនក្ដីខ្ញុំបានបានធ្វើការជូនដំណឹងជាច្រើនលើកច្រើន
សារ តាមរយៈប្រព័ន្ធទូរស័ព្ទផង និងតាមរយៈក្រដាសស្នាមផងទៅកូនបំណុលឱ្យដោះស្រាយធ្វើការកាត់ឈ្មោះ
ផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬធ្វើប្លង់បំបែកក្បាលដីជូនភាគីខាងកូនក្ដីខ្ញុំបានដែលជាអ្នកទិញ ទើបកូនក្ដីខ្ញុំបានធ្វើការទូទាត់ប្រាក់
បន្តទៅឱ្យកូនបំណុល តែត្រូវបានកូនបំណុលបដិសេធ និងបានជូនដំណឹងអំពីការរំលាយកិច្ចសន្យាទៅវិញ ដោយ
លើកឡើងថាខាងភាគីកូនក្ដីខ្ញុំបានមានកំហុសយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។ លើសពីនេះទៅទៀត ដីដែលជាកម្មវត្ថុនៃការលក់ទិញ
រវាងកូនក្ដីខ្ញុំបាន និងកូនបំណុលពុំទាន់បានធ្វើការដោះស្រាយគ្នាបញ្ចប់ផងនោះ កូនបំណុលបែរជាហ៊ានយក
ទៅលក់ឱ្យអតិថិជនថ្មីទៅវិញ ដែលនេះគឺជាការបំពានមកលើរូបកូនក្ដីខ្ញុំបាន។

II-ភាពចាំបាច់ នៃការរក្សាការពារ

មូលហេតុដែលនាំឱ្យកូនក្ដីខ្ញុំបានស្នើសុំដីកាសម្រេចរបស់អង្គសាលាដំបូងនេះ គឺដោយសារ
កូនក្ដីខ្ញុំបានមានការបារម្ភថា ការអនុវត្តដោយបង្ខំនឹងមិនអាចធ្វើបាន ឬនឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការ
អនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយសារកម្មវត្ថុដែលជាដីត្រូវបានកូនបំណុលចាត់ចែងលក់ទៅឱ្យអតិថិជនបាត់អស់។

៣-យល់ឃើញថា តាមអង្គហេតុដែលបានធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងខាងលើ និងឯកសារភស្តុតាង
នានាអាចបញ្ជាក់បានថា ម្ចាស់បំណុលពិតជាមានទំនាក់ទំនងគតិយុត្តិជាមួយកូនបំណុល។ ម្យ៉ាងទៀត
សកម្មភាពរបស់កូនបំណុល ធ្វើឱ្យម្ចាស់បំណុលមានការបារម្ភថា ការអនុវត្តដោយបង្ខំនឹងមិនអាចធ្វើទៅ
បាន ឬនឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំ នៅពេលបណ្តឹងអង្គសេចក្តីបញ្ចប់ជាស្ថាពរ

ដូច្នេះ តុលាការគប្បីចេញដីកាសម្រេចវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន តាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុល ស្របតាម បញ្ញត្តិមាត្រា ៥៤៥ កថាខណ្ឌទី ១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

៤-យោងតាមសំអាងហេតុខាងលើនេះ យល់ឃើញថា ដោយមានការបាត់បង់ ការអនុវត្តដោយ បង្ខំនឹងមិនអាចធ្វើទៅបាន ឬនឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយសារមានការប្រែប្រួល ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន នៃអចលនវត្ថុខាងលើ ហើយម្ចាស់បំណុលមានបំណងចង់ការពារសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ ខ្លួនតាមរយៈការទាមទារសុំឱ្យធ្វើការវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ននោះ ដូច្នេះគប្បីតុលាការចេញ ដីកាសម្រេច វិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទស្របតាមនឹងគោលគំនិត នៃដីកាក្សាភារពារ ដូច មានចែងក្នុងមាត្រា ៥៣០ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

៥-យល់ឃើញថា ដីកាសម្រេចរក្សាការពារជាវិធានការបណ្តោះអាសន្ន ដែលធ្វើឡើងដើម្បីជៀស វាងការលំបាក ឬអវលោកក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំនាពេលអនាគតតែប៉ុណ្ណោះ គប្បីតុលាការចេញដីកា សម្រេចវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន តាមការស្នើសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយដើម្បីរង់ចាំការ សម្រេចដល់អង្គសេចក្តីចូលជាស្ថាពរ។

៦-ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី គប្បីអនុវត្តតាមមាត្រា ៥៣៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

សេចក្តីសម្រេចបញ្ជាក់

១/-វិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន:

នូវអចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុល ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុដូចខាងក្រោម៖

-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-

-លេខ០៥០៥១៥១០-

លេខ០៥០៥១៥១០-

លេខ០៥០៥១៥១០-

-លេខ០៥០៥១៥១០-

លេខ០៥០៥១៥១០-

លេខ០៥០៥១៥១០-

-លេខ០៥០៥១៥១០-

លេខ០៥០៥១៥១០-

លេខ០៥០៥១៥១០-

-លេខ០៥០៥១៥១០-

លេខ០៥០៥១៥១០-

លេខ០៥០៥១៥១០-

-លេខ០៥០៥១៥១០-

លេខ០៥០៥១៥១០-

លេខ០៥០៥១៥១០-

-លេខ០៥០៥១៥១០-

លេខ០៥០៥១៥១០-

លេខ០៥០៥១៥១០-

ចុះថ្ងៃទី ០៩ ឆ្នាំ របស់មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្ត
កំពង់ស្ពឺ ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ។

២/-ដីកាសម្រេចនេះអាចអនុវត្តភ្លាមៗ ទោះបីមានបណ្តឹងតវ៉ាក៏ដោយ។

៣/-ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្ទុករបស់ម្ចាស់បំណុលដែលបានបង់រួចហើយ។

៤/-ដីកាសម្រេចនេះ កូនបំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាបាន យោងតាមមាត្រា ៥៥០ នៃក្រម
នីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

ហត្ថលេខា និងត្រា:

“បានចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម”

ថ្ងៃ

ខែ

ឆ្នាំចោះ បញ្ចេញក ព.ស

កំពង់ស្ពឺ, ថ្ងៃទី

ខែ

ឆ្នាំ

ក្រឡាបញ្ជី

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

ពាក្យសុំអនុវត្តដីកាសម្រេចរបស់អង្គការការ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ		
ថ្ងៃទី	ខែ	ឆ្នាំ

ម្ចាស់បំណុល៖ ឈ្មោះ: ភេទប្រុស កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខ
មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅផ្ទះលេខ ផ្លូវ ភូមិ សង្កាត់
ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ។

មេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិ៖ កញ្ញាមេធាវី អត្តលេខ ក្រុមមេធាវី
ដែលមានទីតាំងការិយាល័យ ផ្លូវលេខ សង្កាត់
ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ។

សហគូនបំណុល៖ លោក ភេទ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខ ចុះថ្ងៃទី
ខែ ឆ្នាំ និងប្រពន្ធ មានអាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នផ្ទះលេខ ផ្លូវ
សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ។
លោក ជនជាតិ ខ្មែរ សញ្ជាតិ ខ្មែរ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខ ចុះ
ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ និងប្រពន្ធ មានអាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នផ្ទះលេខ ផ្លូវ
សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ។

សម្រេចដោយ

**សូមគោរពជូន
ឯកឧត្តមប្រធានសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ**

កម្មវត្ថុ៖ ស្នើសុំអនុវត្តដីកាសម្រេចរបស់អង្គការការសន្ធិសញ្ញាលេខ៖ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។

- យោង៖**
- ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ៣៤៩, ៥២៦ និងមាត្រា៥៦៥ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
 - ដីកាសម្រេចរបស់អង្គការការសន្ធិសញ្ញាលេខ៖ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលា
ដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។
 - សំណុំរឿងរក្សាការពារលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។
 - លិខិតប្រគល់សិទ្ធិចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
 - លិខិតតំណាងដោយអាណត្តិចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ នាងខ្ញុំបាទមានកិត្តិយសសូមជម្រាបជូន **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាជ្រាប
ថា៖ សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ បានចេញដីកាសម្រេចជាបណ្តោះអាសន្ន តាមការស្នើសុំរបស់ម្ចាស់បំណុល និងស្នើ
សុំអនុវត្ត មានខ្លឹមសារខាងក្រោម៖

ក.សញ្ញាណនៃលិខិតអនុវត្ត

1. ដីកាសម្រេចរបស់អង្គការការសន្ធិសញ្ញាលេខ៖ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលា
ដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ។

ខ.សេចក្តីសុំឱ្យអនុវត្ត

1. សំណើរចេញលិខិតផ្អាកផ្អាកលើអចលនវត្ថុចំនួន៥កន្លែង ដោយធ្វើការហាមឃាត់មិនអោយធ្វើការលក់ ដូរ ផ្ទេរ
ជួល បញ្ចាំ ធ្វើអំណោយ ឬប្រទានកម្ម និងធ្វើទុក្ខតិយតាជាបណ្តោះអាសន្ននូវចលនវត្ថុដូចខាងក្រោម៖

ក. អចលនវត្ថុ មានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានី
ភ្នំពេញ ក្បាលដីលេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ
ចេញដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី ភ្នំពេញ ដែល
ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ឈ្មោះ និងឈ្មោះ ។

ខ. អចលនវត្ថុ មានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ក្បាលដី
លេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ
ចេញដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី រាជធានីភ្នំពេញ ដែលជាកម្មសិ
ទ្ធិរបស់ឈ្មោះ និងឈ្មោះ ។

គ. អចលនវត្ថុ មានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ក្បាលដី
លេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ
ចេញដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី រាជធានីភ្នំពេញ ដែលជាកម្មសិ
ទ្ធិរបស់ឈ្មោះ ។

ឃ. អចលនវត្ថុ មានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ក្បាល
ដីលេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ
ចេញដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី រាជធានីភ្នំពេញ ដែលជាកម្មសិ
ទ្ធិរបស់ឈ្មោះ និងឈ្មោះ ។

ង. អចលនវត្ថុ មានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ក្បាលដី
លេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ
ចេញដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី រាជធានីភ្នំពេញ ដែលជាកម្មសិ
ទ្ធិរបស់ឈ្មោះ និងឈ្មោះ ។

២. បង្គាប់អោយសហកូនបំណុលដាក់ប្រាក់ដោះចំនួន USD (ដុល្លារអា
មេរិក) ដើម្បីទទួលបាននូវការលុបចោលការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននេះ។
៣. ដីកាសម្រេចនេះមានអានុភាពអនុវត្តភ្លាម ។
៤. ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្ទុករបស់ម្ចាស់បំណុល។

គ. សញ្ញាណនៃប្រព័ន្ធសម្បត្តិដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តក្របការពារ

ក. អចលនវត្ថុមានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ
ក្បាលដីលេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ
ចេញដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី រាជធានីភ្នំពេញ។

ខ. អចលនវត្ថុ មានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ក្បាលដី
លេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ
ចេញដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី រាជធានីភ្នំពេញ។

គ. អចលនវត្ថុ មានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ក្បាលដី
លេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ
ចេញដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី រាជធានីភ្នំពេញ ។

ឃ. អចលនវត្ថុ មានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ក្បាល
ដីលេខ ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ
ចេញដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី រាជធានីភ្នំពេញ ។

ង. អចលនវត្ថុ មានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ក្បាលដីលេខ
ទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចេញដោយ
មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី រាជធានីភ្នំពេញ ។
អាស្រ័យដូចបានជម្រាបជូនខាងលើ សូម **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាពិនិត្យ និងសម្រេចដោយក្តីអនុគ្រោះ។
សូម **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាទទួលនូវការគោរពពីនាងខ្ញុំ។
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ព.ស.

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
ហត្ថលេខា និងត្រាមេធាវី

មេធាវី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

លេខ:...

លិខិតផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី

យើង

ក្រឡាបញ្ជីសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

សូមជម្រាបជូន

លោកប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តកំពង់ស្ពឺ

កម្មវត្ថុ: ការផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី អំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។

យោង: -សំណុំរឿងអនុវត្តនីតិវិធីសម្រេចរក្សាការពារលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។

-ដីកាសម្រេចរក្សាការពារលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។

ក-សញ្ញាណនៃអចលនវត្ថុ:

-វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ:

-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-

-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-
-លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០-	លេខ០៥០៥១៥១០

ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តកំពង់ស្ពឺ ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ។

ខ-ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិកន្លែងចលនាគុះ

-ឈ្មោះ ភេទ កើតឆ្នាំ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខ
 ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ជានាយកក្រុមហ៊ុន ហៅកាត់ថា
 និងក្រុមហ៊ុន មានទីស្នាក់ការបច្ចុប្បន្ន៖ផ្ទះលេខ ផ្លូវ ភូមិ
 សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ។

គ-គោលបំណងនៃការបោះបង្គោល៖

-រឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន នូវអចលនវត្ថុ ដូចក្នុងចំណុច (ក) ខាងលើ។

ឃ-មូលហេតុ៖

-ដីកាសម្រេចរក្សាការពារលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូង ខេត្តកំពង់ស្ពឺ។

ង-ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត៖

-ឈ្មោះ ភេទប្រុស ឆ្នាំកំណើត កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខ
 ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ជាអគ្គនាយក
 រោងអាសយដ្ឋាន៖ ផ្ទះលេខ ផ្លូវ ក្រុមហ៊ុន ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ
 រាជធានីភ្នំពេញ។

ច-គូលបំណុលនៃការអនុវត្ត៖

-ឈ្មោះ ភេទ កើតឆ្នាំ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខ
 ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ជានាយកក្រុមហ៊ុន ហៅកាត់ថា
 និងក្រុមហ៊ុន មានទីស្នាក់ការបច្ចុប្បន្ន៖ផ្ទះលេខ ផ្លូវ ភូមិ
 សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ។

ឯកសារដែលភ្ជាប់មកជាមួយ:

-ឯកសារថតចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូម លោកប្រធានមន្ទីរ ចាត់ឱ្យចុះបញ្ជីនូវអចលនវត្ថុខាងលើ រួចធ្វើឯកសារ
ចម្លងសេចក្តីបញ្ជាក់នៃការចុះបញ្ជី មកសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ វិញឱ្យបានឆាប់ តាមការដែលអាចធ្វើទៅ
បាន ដើម្បីតុលាការចាត់ការតាមនីតិវិធីច្បាប់។

សូម លោកប្រធានមន្ទីរ ទទួលនូវសេចក្តីគោរពរាប់អានអំពីខ្ញុំ។

ថ្ងៃ

ខែ

ឆ្នាំ

ព.ស

កំពង់ស្ពឺ, ថ្ងៃទី

ខែ

ឆ្នាំ

ក្រឡាមញី

ឈ. ណ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូង.....

លេខ.....

....., ថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ.....

លិខិតផ្អាកផ្គត់ផ្គង់ចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន
(ប្រការ ១៦)

យើង.....ក្រឡាបញ្ជីនៃសាលាដំបូង.....

សូមជម្រាបជូន

លោក/លោកស្រី ប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និង
សុរិយោដី.....(រដ្ឋបាលសុរិយោដីរាជធានី ខេត្ត)

កម្មវត្ថុ :(ការផ្អាកផ្គត់ផ្គង់ចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននូវកម្មសិទ្ធិ ឬ
សិទ្ធិជួល អចិន្ត្រៃយ៍ ឬ ផលបូកភោគ.....).....។

ក-អត្តសញ្ញាណនៃអចលនវត្ថុ លេខក្បាលដី ឬ លេខប័ណ្ណ:.....

ទីតាំងដី :
.....។

ខ-ឈ្មោះកម្មសិទ្ធិករ ឬម្ចាស់សិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍ ឬផលបូកភោគ នៃអចលនវត្ថុ

អាសយដ្ឋាន :.....
.....។

គ-គោលបំណងនៃការចុះបញ្ជី :.....(ចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននូវកម្មសិទ្ធិ
ឬសិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍ ឬផលបូកភោគ)

.....(ទៅលើអចលនវត្ថុចំណុច “ក”

ឃ-មូលហេតុ :.....(ដីកាសម្រេចវិបក្ខសជាបណ្តោះអាសន្នលេខ.....ចុះថ្ងៃទី.....
ខែ.....ឆ្នាំ.....និងឈ្មោះរបស់តុលាការ.....)

ង-ឈ្មោះម្ចាស់បំណុល :.....
អាសយដ្ឋាន :.....
.....។

ច-ឈ្មោះកូនបំណុល :.....
អាសយដ្ឋាន :.....
.....។

ឯកសារភ្ជាប់ជាមួយ :

- ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចវិបក្ខសជាបណ្តោះអាសន្ន

ហត្ថលេខា និង ត្រា

ឈ្មោះក្រឡាបញ្ជី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូង.....

លេខ.....

....., ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ.....

លិខិតផ្គត់ផ្គង់ឱ្យលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

(ប្រការ ១៧)

យើង.....ក្រឡាបញ្ជីនៃសាលាដំបូង.....

សូមជម្រាបជូន

លោក/លោកស្រី ប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និង

សុរិយោដី.....(រដ្ឋបាលសុរិយោដីរាជធានី ខេត្ត)

កម្មវត្ថុ :(ការផ្គត់ផ្គង់ឱ្យលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននូវកម្មសិទ្ធិ
សិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍ ឬផលប្រភេទ).....។

ក-អត្តសញ្ញាណនៃអចលនវត្ថុ លេខក្បាលដី ឬ លេខប័ណ្ណ:.....

ទីតាំងដី :
.....។

ខ-ឈ្មោះកម្មសិទ្ធិករ ឬ ម្ចាស់សិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍ ឬ ផលប្រភេទ នៃអចលនវត្ថុ
អាសយដ្ឋាន :.....
.....។

គ-គោលបំណងនៃការចុះបញ្ជី:.....(លុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន
នូវកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិសិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍ ឬផលប្រភេទ).....(ទៅលើអចលនវត្ថុចំណុច “ក”)

ឃ-មូលហេតុ :.....

- (ការដកពាក្យសុំដីការីបម្ភសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬការដកពាក្យសុំអនុវត្តវិបម្ភសជាបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទីខែ.....ឆ្នាំ.....) ឬ

- (ដីកាសម្រេចលុបចោលការអនុវត្តការីបម្ភសជាបណ្តោះអាសន្នលេខ.....ចុះថ្ងៃទីខែ.....ឆ្នាំ..... ហើយថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ..... ដែលដីកាសម្រេចមានអានុភាព និងឈ្មោះរបស់តុលាការ.....) ។

ង-ឈ្មោះម្ចាស់បំណុល :.....

អាសយដ្ឋាន :.....
.....។.....។

ច-ឈ្មោះភ្នាក់ងារបំណុល :.....

អាសយដ្ឋាន :.....
.....។

ឯកសារភ្ជាប់ជាមួយ :

(ក្រឡាបញ្ជីត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវឯកសារពាក់ព័ន្ធ)

ហត្ថលេខា និង ត្រា

ឈ្មោះក្រឡាបញ្ជី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ
សំណុំរឿងអនុវត្តក្បាច់ការពារលេខៈ
ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
លេខៈ...

ដីកាបញ្ជូន
ឆ្នើងជូន៖
លោកប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់
និងសុរិយោដីខេត្តកំពង់ស្ពឺ

ល.រ	រាយឈ្មោះលិខិត	ចំនួន	សេចក្តីផ្សេងៗ
	-លិខិតផ្អាកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសលេខៈ ចុះថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ។	០១ច្បាប់	ដើម្បីបាត់ការតាមនីតិវិធី
	សរុប	០១ច្បាប់	

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ព.ស

កំពង់ស្ពឺ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
ប្រធានសាលាដំបូង

គន្ថី ៧

ការចាត់ចែងរក្សាការពារ

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៥៣០._ គោលគំនិត

ប្រសិនបើមានការបញ្ជាក់ថា ការអនុវត្តដោយបង្ខំនឹងមិនអាចធ្វើបាន ឬ នឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយសារមានការប្រែប្រួលស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ ប្រសិនបើមានការបញ្ជាក់ថា នឹងមានការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ឬ គ្រោះថ្នាក់បន្ទាន់ដល់ឋានៈរបស់ភាគីណាមួយ ដោយសារមានវិវាទអំពីទំនាក់ទំនងនៃសិទ្ធិ បុគ្គលដែលមានបំណងចង់ការពារសិទ្ធិរបស់ខ្លួន អាចទាមទារការចាត់ចែងរក្សាការពារ តាមបញ្ញត្តិនៃគន្ថីនេះ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសក្នុងច្បាប់ផ្សេង ។

មាត្រា ៥៣១._ ប្រភេទនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ

ការចាត់ចែងរក្សាការពារសំដៅទៅលើការចាត់ចែងនីមួយៗ ដែលមានខ្លឹមសារដូចកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗ ខាងក្រោមនេះ ៖

ក-ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ៖ ការចាត់ចែងដែលកម្រិតនៃការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុល ដើម្បីរក្សាការពារការអនុវត្តដោយបង្ខំ ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ ។

ខ-ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ ៖ ការចាត់ចែងដែលរក្សាទុកនូវស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន នៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ ក្នុងករណីដែលមានការបញ្ជាក់ថា ម្ចាស់បំណុលនឹងមិនអាចអនុវត្តសិទ្ធិ ឬ នឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិ ដោយសារមានការប្រែប្រួលស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃវត្ថុនោះ ។

គ-ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន ៖ ការចាត់ចែងដែលកំណត់ស្ថានភាពជាបណ្តោះអាសន្នរហូតដល់សាលក្រម ឬ សាលដីកាចូល

ជាស្ថាពរ ក្នុងករណីដែលមានភាពចាំបាច់ដើម្បីជៀសវាងការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ឬ គ្រោះថ្នាក់ បន្ទាន់ដែលនឹងកើតឡើងដល់ម្ចាស់បំណុល ចំពោះទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលមានវិវាទ ។

មាត្រា ៥៣២._ ស្ថាប័នចាត់ចែងរក្សាការពារជាបណ្តោះអាសន្ន

១- ដីកាសម្រេចក្នុងការចាត់ចែងរក្សាការពារ ត្រូវធ្វើឡើងដោយតុលាការតាមពាក្យសុំ ។

២- ការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារ ត្រូវធ្វើឡើងដោយតុលាការ ឬ អាជ្ញាសាលាតាមពាក្យសុំ ។

៣- តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារ តាមបញ្ញត្តិនៃគន្លឹះនេះ ត្រូវហៅថា តុលាការអនុវត្តការរក្សាការពារ ។

៤- បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រា ៣៣៦ (ស្ថាប័នអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារ ដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាសាលា ។

មាត្រា ៥៣៣._ សមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ

សមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការដែលបានកំណត់នៅក្នុងគន្លឹះនេះ គឺជាសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ ។

មាត្រា ៥៣៤._ របៀបដាក់ពាក្យសុំ

ពាក្យសុំដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ :

ក- ពាក្យសុំឱ្យ ចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ។

ខ- ពាក្យបណ្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំឱ្យ ចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ។

គ- ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះការរក្សាការពារ ។

ឃ- ពាក្យសុំឱ្យ លុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ។

ង- ពាក្យបណ្តឹងជំទាស់ដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៥៦១ (បណ្តឹងជំទាស់) នៃក្រមនេះ ។

ច- ពាក្យសុំឱ្យ អនុវត្តការរក្សាការពារ ។

មាត្រា ៥៣៥._ ការសម្រេចសេចក្តីចំពោះនីតិវិធីនៃការរក្សាការពារ ជាអាទិ៍

១-ការសម្រេចសេចក្តីដែលទាក់ទងនឹងនីតិវិធីនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ និង នីតិវិធីដែលតុលាការធ្វើចំពោះការអនុវត្តរក្សាការពារ ត្រូវធ្វើឡើងដោយដីកាសម្រេច ។

២-បើយល់ឃើញថាចាំបាច់ នៅពេលចាត់ចែងធ្វើការអនុវត្ត តុលាការអនុវត្តការរក្សាការពារ អាចសួរជនដែលមានផលប្រយោជន៍ពាក់ព័ន្ធ ឬ ជនដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតបាន ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលសាលាដំបូងត្រូវសម្រេចសេចក្តីអំពីឧបស្ស័យចំពោះការចាត់ចែងការអនុវត្ត ដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាសាលា ។

មាត្រា ៥៣៦._ ការផ្តល់នូវប្រាតិភោគ

ដើម្បីដាក់ប្រាតិភោគតាមបញ្ញត្តិនៃគន្ថីនេះ ភាគីត្រូវធ្វើតាមវិធីធ្វើប្រាក់ ឬ ឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន ដែលតុលាការទទួលស្គាល់ថាសមរម្យ ទៅតុលាការដែលបង្គាប់ឱ្យដាក់ប្រាតិភោគនោះ ឬ តុលាការអនុវត្តការរក្សាការពារ ។

មាត្រា ៥៣៧._ សោហ៊ុយនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ ជាអាទិ៍

១-ក្នុងករណីដែលដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ អ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំ ត្រូវបង់ពន្ធចំនួន ៥.០០០ (ប្រាំពាន់) រៀល ទៅតុលាការ ។

២-ពេលដាក់ពាក្យសុំឱ្យធ្វើការអនុវត្តការរក្សាការពារទៅតុលាការអនុវត្តការរក្សាការពារ អ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំ ត្រូវបង់ជាមុននូវចំនួនទឹកប្រាក់ដែលកំណត់ដោយតុលាការអនុវត្តការរក្សាការពារ ដែលជាសោហ៊ុយចាំបាច់សម្រាប់នីតិវិធីអនុវត្តការរក្សាការពារ ។

៣-ប្រសិនបើអ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំមិនបានបង់សោហ៊ុយនោះទុកជាមុនទេ តុលាការអនុវត្តការរក្សាការពារ អាចលើកចោលពាក្យសុំឱ្យធ្វើការអនុវត្តការរក្សាការពារ ឬ អាចលុបចោលនូវនីតិវិធីអនុវត្តការរក្សាការពារបាន ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលនូវពាក្យសុំ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

៥-ក្នុងករណីដែលដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តការរក្សាការពារចំពោះអាជ្ញាសាលា អ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំត្រូវបង់ពន្ធ តាមបញ្ញត្តិដែលបានកំណត់ផ្សេង ។

មាត្រា ៥៣៨._ ការមើលសំណុំរឿងនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ ជាអាទិ៍

១-ជនដែលបានធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីការពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ ចំពោះនីតិវិធីទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ឬ នីតិវិធីដែលតុលាការធ្វើឡើងចំពោះការអនុវត្តរក្សាការពារ អាចទាមទារមើលសំណុំរឿង ថតចម្លងសំណុំរឿង ឱ្យប្រគល់ឯកសារចម្លងយថាភូត ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ ឬ ឯកសារដកស្រង់នៃសំណុំរឿង ឬ អាចទាមទារឱ្យប្រគល់លិខិតបញ្ជាក់អំពីចំណុចដែលពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងក្តី ពីតុលាការបាន ដោយបង់ពន្ធ ។

២-ជនដែលបានធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីការពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ ចំពោះការអនុវត្តរក្សាការពារដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាសាលា អាចទាមទារមើលសំណុំរឿង ថតចម្លងសំណុំរឿង ឱ្យប្រគល់ឯកសារចម្លងយថាភូត ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ ឬ ឯកសារដកស្រង់នៃសំណុំរឿង ឬ អាចទាមទារឱ្យប្រគល់លិខិតបញ្ជាក់អំពីចំណុចដែលពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងក្តី ពីអាជ្ញាសាលាបាន ដោយបង់ពន្ធ ។

មាត្រា ៥៣៩._ ការអនុវត្តដូចគ្នា តាមបញ្ញត្តិពីគន្លឹទី ២ ដល់គន្លឹទី ៤

បញ្ញត្តិពីគន្លឹទី ២ ដល់គន្លឹទី ៤ នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិពិសេស ។

ជំពូកទី ២

ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ផ្នែកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៥៤០._ តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច

១-រឿងក្តីនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើអង្គសេចក្តី ឬ សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងដែលវត្តមាននឹងត្រូវបានរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ ស្ថិតនៅ ។

២-តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើអង្គសេចក្តី គឺជាតុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ ។ ប៉ុន្តែ បើអង្គសេចក្តី ត្រូវបានចាត់ការ ក្នុងនីតិវិធីនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើអង្គសេចក្តី គឺជាតុលាការនៃការជំនុំជម្រះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។

៣-បើកម្មវត្ថុដែលនឹងត្រូវបានរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ កម្មវត្ថុនៃវិវាទ ជាសិទ្ធិលើបំណុល ត្រូវបានចាត់ទុកថា សិទ្ធិលើបំណុលនោះ ស្ថិតនៅកន្លែងរបស់កូនបំណុលទី ៣ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៨ (សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលបានកំណត់ទៅតាមលំនៅឋានជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងប្រគល់នាវា ឬ ចលនវត្ថុ ត្រូវបានចាត់ទុកថា សិទ្ធិលើបំណុលនោះស្ថិតនៅទីកន្លែងដែលវត្ថុនោះស្ថិតនៅ ។

៤-បញ្ញត្តិនៃវាក្យខណ្ឌទី ១ នៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលកម្មវត្ថុដែលនឹងត្រូវបានរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ កម្មវត្ថុនៃវិវាទ ជាសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤១៦ (ការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត) នៃក្រមនេះ ហើយមានកូនបំណុលទី ៣ ឬ បុគ្គលដែលមានលក្ខណៈដូចជាកូនបំណុលទី ៣ ។

មាត្រា ៥៤១.- ចំណុចដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងពាក្យសុំ និង សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង

១-ក្នុងពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវសរសេរបញ្ជាក់នូវចំណុចដូចបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ ៖

ក-ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់ភាគី ហើយនិង ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ខ-ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំទាមទារ ។

គ-សិទ្ធិ ឬ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ ។

ឃ-ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ ។

២-ចំពោះចំណុច គ និង ឃ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំ គប្បីសរសេរឱ្យបានច្បាស់លាស់ និង សរសេរនូវភស្តុតាង តាមហេតុនីមួយៗដែលត្រូវបញ្ជាក់ ។

៣-ចំពោះចំណុច គ និង ឃ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំត្រូវធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ។

មាត្រា ៥៤២._ ប្រាតិភោគសម្រាប់ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ អាចធ្វើដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ឬ មិនឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ បាន ។

មាត្រា ៥៤៣._ ការបញ្ជូន

តុលាការត្រូវបញ្ជូនដីកាសម្រេចរក្សាការពារទៅភាគី ។

មាត្រា ៥៤៤._ បណ្តឹងជំទាស់ចំពោះសេចក្តីសម្រេចលើកចោល

១-ចំពោះសេចក្តីសម្រេចដែលលើកចោលពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ម្ចាស់បំណុលអាចប្តឹងជំទាស់បាន ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ចាប់ពីថ្ងៃដែលខ្លួនបាន ទទួលការជូនដំណឹង ។

២-អំឡុងពេលដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនអាចពន្យារ បានឡើយ ។

ផ្នែកទី ២

ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

មាត្រា ៥៤៥._ ភាពចាំបាច់នៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

១-ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន អាចចេញបានចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែល មានគោលបំណងសងជាប្រាក់ ក្នុងករណីដែលមានការបារម្ភថា ការអនុវត្តដោយបង្ខំនឹង មិនអាចធ្វើបាន ឬ នឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំ ។

២-ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន អាចចេញបាន ទោះបីជាសិទ្ធិលើបំណុល ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ភ្ជាប់នឹងលក្ខខណ្ឌ ឬ ពេលកំណត់ក៏ ដោយ ។

មាត្រា ៥៤៦._ កម្មវត្ថុនៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

តុលាការត្រូវចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយកំណត់ជាក់លាក់ នូវកម្មវត្ថុ ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះដីកាសម្រេចរឹបអូសចលនវត្ថុជាបណ្តោះអាសន្ន អាចចេញបាន

ដោយមិនចាំបាច់កំណត់កម្មវត្ថុ ។

មាត្រា ៥៤៧._ ប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

១-ក្នុងដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន តុលាការត្រូវកំណត់ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវបំណុលត្រូវធ្វើ ដើម្បីទទួលបាននូវការលុបចោលការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ។

២-ការធ្វើប្រាក់ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើ ត្រូវធ្វើឡើងនៅតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ តុលាការអនុវត្តការរក្សាការពារ ។

ផ្នែកទី ៣

ដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន

មាត្រា ៥៤៨._ ភាពចាំបាច់នៃដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ជាអាទិ៍

១-តុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទបាន ក្នុងករណីដែលមានការបារម្ភថា ម្ចាស់បំណុលនឹងមិនអាចអនុវត្តសិទ្ធិបាន ឬ នឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិ ដោយសារមានការប្រែប្រួលស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃវត្ថុនោះ ។

២-តុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងករណីដែលមានភាពចាំបាច់ដើម្បីជៀសវាងការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ឬ គ្រោះថ្នាក់បន្ទាន់ដែលនឹងកើតឡើងដល់ម្ចាស់បំណុល ចំពោះទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលមានវិវាទ ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៥៤៥ (ភាពចាំបាច់នៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ។

៤-តុលាការមិនអាចចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ បានឡើយ បើមិនឆ្លងកាត់តាមកាលបរិច្ឆេទនៃការ

ទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ តាមកាលបរិច្ឆេទនៃការសួរដែលកូនបំណុលអាចចូលរួមបាន ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលមានស្ថានភាពពិសេស ដែលនាំឱ្យពុំអាចសម្រេចគោលបំណងនៃពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយសារឆ្លងកាត់តាមកាលបរិច្ឆេទនោះ ។

មាត្រា ៥៤៩._ វិធីចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន

តុលាការអាចចាត់ចែងឱ្យកូនបំណុលធ្វើ ឬ មិនធ្វើអំពើណាមួយជាកំណត់ ឬ ឱ្យកូនបំណុលផ្តល់តាវកាលិក ឬ ឱ្យអ្នកថែរក្សាគ្រប់គ្រង ថែរក្សាគ្រប់គ្រងវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀតបាន តាមកម្រិតនៃភាពចាំបាច់ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងនៃពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ។

ផ្នែកទី ៤

ការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

មាត្រា ៥៥០._ ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

កូនបំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ទៅតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចនោះ ។

មាត្រា ៥៥១._ ការសម្រេចសេចក្តីអំពីការផ្អាកការអនុវត្តរក្សាការពារ ជាអាទិ៍

១-ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្តរក្សាការពារ ឬ លុបចោលការចាត់ចែងការអនុវត្ត តាមពាក្យសុំដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគបាន រហូតដល់ធ្វើការសម្រេចសេចក្តី តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងក្រោមនេះ ក្នុងដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ លុះត្រាតែមានសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីស្ថានភាពដែលច្បាស់ថា នឹងក្លាយជាមូលហេតុនៃការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ និង អំពីការដែលមានការបាញ់ថា ការខូចខាតដែលមិនអាចសងបាន នឹងកើតឡើងដោយសារការអនុវត្តរក្សាការពារ ។

២-ក្នុងករណីដែលតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់បានចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ បើមានសំណុំរឿងនៅតុលាការដើម តុលាការដើមនោះក៏អាចធ្វើការសម្រេចសេចក្តី តាម

បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះបានដែរ ។

៣-នៅក្នុងដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តុលាការ ត្រូវលុបចោល ផ្លាស់ប្តូរ ឬ ទទួលស្គាល់នូវសេចក្តីសម្រេចដែលបានធ្វើរួចហើយ តាម បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៥៥២._ ការវិនិច្ឆ័យអំពីការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

តុលាការមិនអាចចេញដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ បានឡើយ បើមិនបានឆ្លងកាត់តាមកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ តាមកាលបរិច្ឆេទនៃការសួរដែលភាគីទាំងសងខាងអាចចូលរួមបាន ។

មាត្រា ៥៥៣._ ការបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ

ដើម្បីបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យអំពីការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តុលាការត្រូវ សម្រេចថ្ងៃបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ ដោយកំណត់អំឡុងពេលអនុគ្រោះដ៏សមរម្យ ។ ប៉ុន្តែ នៅកាល បរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការសួរដែលភាគីទាំងសង ខាងអាចចូលរួមបាន តុលាការអាចប្រកាសដោយភ្លាមៗថា បញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ ។

មាត្រា ៥៥៤._ ដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

១-នៅក្នុងដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តុលាការ ត្រូវទទួលស្គាល់ ផ្លាស់ប្តូរ ឬ លុបចោលនូវដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ។

២-ចំពោះដីកាសម្រេចលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលធ្វើឡើងតាម បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអាចដាក់លក្ខខណ្ឌឱ្យកូនបំណុលដាក់ ប្រាក់តិរោគបាន ។

៣-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៤៣ (ការបញ្ជូន) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផង ដែរ ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៥៥៥._ ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យធ្វើបដិទាន

បើម្ចាស់បំណុលបានទទួលការប្រគល់វត្ថុ ឬ ការបង់ប្រាក់ ឬ ប្រើប្រាស់ឬថែរក្សា គ្រប់គ្រងវត្ថុ ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន តុលាការអាចបង្គាប់

ឱ្យម្ចាស់បំណុលបង្វិលសងវត្ថុដែលកូនបំណុលបានប្រគល់ ឬ សងប្រាក់ដែលកូនបំណុលបានបង់ ឬ បង្វិលសងវត្ថុដែលម្ចាស់បំណុលកំពុងប្រើប្រាស់ឬថែរក្សាគ្រប់គ្រងបាន តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល នៅក្នុងដីកាសម្រេចដែលលុបចោលដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៥៤ (ដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ៥៥៦._ អានុភាពនៃដីកាសម្រេចដែលលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ដីកាសម្រេចដែលលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥៥៤ (ដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ) នៃក្រមនេះ ពុំមានអានុភាពឡើយ បើមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរ ។ ប៉ុន្តែ បើយល់ឃើញថា ចាំបាច់ពិសេស តុលាការអាចប្រកាសថា ដីកាសម្រេចនោះមានអានុភាពភ្លាមៗ ។

ផ្នែកទី ៥

ការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

មាត្រា ៥៥៧._ ការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារដោយសារមិនដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ជាអាទិ៍

១-តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវបង្គាប់ឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ហើយឱ្យដាក់ឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីការដាក់ពាក្យបណ្តឹងនោះ ក្នុងអំឡុងពេលដែលទទួលស្គាល់ថាសមរម្យ តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល ។

២-អំឡុងពេលដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវមានរយៈពេលមិនតិចជាង ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ។

៣-បើម្ចាស់បំណុលមិនដាក់ឯកសារដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ក្នុងអំឡុងពេលដែលត្រូវបានកំណត់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌដែលនោះ តុលាការត្រូវលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល ។

៤-ក្នុងករណីដែលពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបានដកវិញ ឬ ត្រូវបានលើកចោល នៅក្រោយពេលដែលឯកសារដែល

បានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ដដែលនោះ ត្រូវបានដាក់ ត្រូវចាត់ទុកថា ឯកសារនោះ មិនបានដាក់ឡើយ ។

៥-ចំពោះការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ៣ ខាងលើនេះ បើមានកិច្ចសន្យា មជ្ឈត្តកម្មអំពីអង្គសេចក្តី ការចាប់ផ្តើមនីតិវិធីមជ្ឈត្តកម្ម ត្រូវចាត់ទុកជាការដាក់ពាក្យបណ្តឹង អង្គសេចក្តី ។

៦-បើនីតិវិធីមជ្ឈត្តកម្មដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៥ ខាងលើនេះ បានចប់ មិនមែនដោយសេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តករ ម្ចាស់បំណុលត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ក្នុង អំឡុងពេលដូចគ្នានឹងអំឡុងពេលដែលបានកំណត់តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ចាប់ពីថ្ងៃ ដែលនីតិវិធីមជ្ឈត្តកម្មនោះបានចប់ ។

៧-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះ ករណីដែលម្ចាស់បំណុលមិនបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តីតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៦ ហើយបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៤ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលបណ្តឹង អង្គសេចក្តីត្រូវបានដាក់តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៦ តែក្រោយមកត្រូវបានដកវិញ ឬ ត្រូវ បានលើកចោល ។

៨-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៤៣ (ការបញ្ជូន) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីកាសម្រេចតាមកថាខណ្ឌទី ៣ និង ទី ៧ ។

មាត្រា ៥៥៨._ ការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ដោយសារការផ្លាស់ប្តូរស្ថាន- ភាព

១-បើមានការរលត់សិទ្ធិ ឬ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលត្រូវបានរក្សាការពារ ឬ ភាព ចាំបាច់ក្នុងការរក្សាការពារ ឬ ការផ្លាស់ប្តូរផ្សេងទៀតនៃស្ថានភាព តុលាការដែលបានចេញ ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ឬ តុលាការនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តី អាចលុបចោលដីកាសម្រេច រក្សាការពារ តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុលបាន ។

២-ចំពោះការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ កូនបំណុលត្រូវធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ។

៣-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៤៣ (ការបញ្ជូន) និង កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៥៥៤ (ដីកា

សម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្ត ដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាង លើនេះ ។

មាត្រា ៥៥៩._ ការលុបចោលដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយសារ ស្ថានភាពពិសេស

១-ប្រសិនបើមានការបញ្ជាក់ថា ការខូចខាតដែលមិនអាចសងបាន នឹងកើតឡើងដោយ សារដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ មានស្ថានភាពពិសេសផ្សេងទៀត តុលាការ ដែលបានចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ តុលាការនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តី អាចលុបចោលដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននោះបាន ដោយមានលក្ខខណ្ឌ តម្រូវឱ្យដាក់ប្រាក់ធានា តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល ។

២-ចំពោះស្ថានភាពពិសេសដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើ កូនបំណុល ត្រូវធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ។

៣-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៤៣ (ការបញ្ជូន) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផង ដែរ ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៥៦០._ ការអនុវត្តដូចគ្នា តាមបញ្ញត្តិស្តីពីការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការ- ពារ ជាអាទិ៍

១-បញ្ញត្តិពីមាត្រា ៥៥១ (ការសម្រេចសេចក្តីអំពីការផ្អាកការអនុវត្តរក្សាការពារ ជា អាទិ៍) ដល់មាត្រា ៥៥៣ (ការបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ) មាត្រា ៥៥៥ (ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យ ធ្វើបដិទាន) និង មាត្រា ៥៥៦ (អានុភាពនៃដីកាសម្រេចដែលលុបចោលដីកាសម្រេច រក្សាការពារ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការសម្រេចសេចក្តី អំពីការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ លើកលែងតែចំពោះការសម្រេចសេចក្តី តាម បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៥៧ (ការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារដោយសារ មិនដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ជាអាទិ៍) ។

២-ចំពោះការសម្រេចសេចក្តីតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៥១ (ការសម្រេច សេចក្តីអំពីការផ្អាកការអនុវត្តរក្សាការពារ ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ដែលត្រូវយកមកអនុវត្ត

ដូចគ្នា នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ក្នុងករណីដែលពាក្យសុំលុបចោលដីកាសម្រេច
រក្សាការពារ ត្រូវបានដាក់ទៅតុលាការនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ផ្សេងពីតុលាការដែលបានចេញ
ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ហើយមានសំណុំរឿងនៅតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេច
រក្សាការពារ តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារនោះ ក៏អាចធ្វើការសម្រេច
សេចក្តី តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៥១ នោះបានដែរ ។

ផ្នែកទី ៦ **បណ្តឹងជំទាស់**

មាត្រា ៥៦១._ បណ្តឹងជំទាស់

១-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗខាងក្រោមនេះ អាច
ប្តឹងជំទាស់ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ចាប់ពីថ្ងៃដែលបានទទួលការបញ្ជូននោះ ៖

ក-ដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ឬ ពាក្យសុំទាម
ទារឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ។

ខ-ដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៥៥ (ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យ
ធ្វើបដិទាន) នៃក្រមនេះ ។

គ-ដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៥៥ (ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យ
ធ្វើបដិទាន) នៃក្រមនេះ ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នា នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៦០
(ការអនុវត្តដូចគ្នា តាមបញ្ញត្តិស្តីពីការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ជាអាទិ៍) ។

ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះសេចក្តីសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ា
ចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ដែលបានធ្វើឡើងដោយតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់ ។

២-អំឡុងពេលដែលបានកំណត់នៅកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ពុំអាចពន្យារបានទេ ។

៣-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៤៣ (ការបញ្ជូន) និង មាត្រា ៥៥៤ (ដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំ
តវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះ
ដីកាសម្រេចអំពីបណ្តឹងជំទាស់ ហើយបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥៥១ (ការសម្រេច
សេចក្តីអំពីការផ្អាកការអនុវត្តរក្សាការពារ ជាអាទិ៍) មាត្រា ៥៥២ (ការវិនិច្ឆ័យអំពីការតវ៉ា

ចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ) មាត្រា ៥៥៣ (ការបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ) និង មាត្រា ៥៥៥ (ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យធ្វើបដិទាន) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការសម្រេចសេចក្តីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងជំទាស់ ហើយបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣១៧ (ពាក្យសុំឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីចំពោះដីកាសម្រេច) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលសេចក្តីសម្រេចដែលអាចប្តឹងជំទាស់បាន បានចូលជាស្ថាពរ ។

៤-ចំពោះការសម្រេចសេចក្តីតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៥១ (ការសម្រេចសេចក្តីអំពីការផ្អាកការអនុវត្តរក្សាការពារ ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នា នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ក្នុងករណីដែលមានសំណុំរឿងនៅតុលាការដើម តុលាការដើមនោះក៏អាចធ្វើការសម្រេចសេចក្តីតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៥១ នោះបានដែរ ។

ជំពូកទី ៣

ការអនុវត្តរក្សាការពារ

មាត្រា ៥៦២._ លក្ខខណ្ឌនៃការអនុវត្តរក្សាការពារ

១-ការអនុវត្តរក្សាការពារត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើឯកសារចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ។ ប៉ុន្តែ ការអនុវត្តរក្សាការពារចំពោះ ឬ សម្រាប់ជនក្រៅពីភាគី ដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវធ្វើឡើង ដោយផ្អែកលើឯកសារចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលភ្ជាប់នឹងរូបមន្តអនុវត្ត ។

២-ការអនុវត្តរក្សាការពារ មិនត្រូវធ្វើឡើយ បើអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ បានកន្លងហួស ចាប់ពីថ្ងៃដែលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅម្ចាស់បំណុល ។

៣-ទោះបីនៅមុនពេលដែលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅកូនបំណុលក៏ដោយ ក៏ការអនុវត្តរក្សាការពារ អាចធ្វើបានដែរ ។

មាត្រា ៥៦៣._ ករណីពិសេសនៃតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើបណ្តឹងតវ៉ារបស់
តតិយជន

ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣៦៥ (បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន) នៃ
ក្រមនេះក៏ដោយ ក៏បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលសាលា
ឧទ្ធរណ៍បានធ្វើ ក្នុងនាមជាតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់
សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែង ដែលវត្តមានរឿងរ៉ាវជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ វត្ថុ
ដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទស្ថិតនៅ ។

មាត្រា ៥៦៤._ ការអនុវត្តដូចគ្នា តាមបញ្ញត្តិនៃគន្ថីទី ៦

លើកលែងតែករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសក្នុងជំពូកនេះ បញ្ញត្តិពីមាត្រា ៣៣៨
(ការធានាក្នុងការបំពេញមុខនាទីរបស់អាជ្ញាសាលា ជាអាទិ៍) ដល់មាត្រា ៣៤៥ (បណ្តឹង
ជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចលុបចោល ជាអាទិ៍) បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៤៨ (អ្នកតំណាងដោយ
អាណត្តិក្នុងនីតិវិធីទាក់ទងនឹងការអនុវត្តដោយបង្ខំ) បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និង ទី ៣ នៃមាត្រា
៣៤៩ (របៀបដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ) កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៥១ (វិសាល-
ភាពនៃអ្នកដែលអាចអនុវត្តដោយបង្ខំ) កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៥៤ (ភាពចាំបាច់នៃ
រូបមន្តអនុវត្ត និង ស្ថាប័នផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត) កថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ៣ នៃមាត្រា ៣៥៥ (ពាក្យ
សុំឱ្យផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត) ពីកថាខណ្ឌទី ២ ដល់កថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រា ៣៥៦ (រូបមន្តអនុវត្ត
ពិសេស) ពីមាត្រា ៣៥៧ (ចំណុចដែលត្រូវសរសេរក្នុងរូបមន្តអនុវត្ត) ដល់មាត្រា ៣៥៩
(ការសរសេរចូលទៅក្នុងច្បាប់ដើមនៃលិខិតអនុវត្ត) មាត្រា ៣៦២ (ពាក្យសុំតវ៉ាអំពីការ
ផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ជាអាទិ៍) បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៦៤ (បណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការផ្តល់រូបមន្ត
អនុវត្ត) និង មាត្រា ៣៦៥ (បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន) និង បញ្ញត្តិពីមាត្រា ៣៦៧ (ការ
សម្រេចសេចក្តីផ្តាកការអនុវត្តដោយការដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ ជាអាទិ៍)
ដល់មាត្រា ៣៧០ (ការផ្តាក និង ការលុបចោលការអនុវត្តដោយបង្ខំ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយក
មកអនុវត្ត ដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តរក្សាការពារ ។

មាត្រា ៥៦៥._ ការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ

១-ការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើតាមរបៀបកាន់កាប់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ ដោយអាជ្ញាសាលានៃសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើកនៃងដែលវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនោះស្ថិតនៅ ។

២-អាជ្ញាសាលាត្រូវធ្វើប្រាក់ដែលបានមកពីការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន នៅតុលាការដែលខ្លួនស្ថិតនៅ ។

៣-បើមានការបារម្ភថា ចលនវត្ថុដែលការវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវបានអនុវត្តនឹងចុះតម្លៃយ៉ាងខ្លាំង ឬ បើត្រូវការសោហ៊ុយច្រើនហួសហេតុដើម្បីរក្សាទុកចលនវត្ថុនោះ អាជ្ញាសាលាត្រូវលក់ចលនវត្ថុនោះ តាមនីតិវិធីលក់នៃការអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុដែលបានកំណត់នៅក្នុងផ្នែកទី ២ ជំពូកទី ២ នៃគន្ថីទី ៦ នៃក្រមនេះ តាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ កូនបំណុល ហើយធ្វើប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់នោះនៅតុលាការដែលខ្លួនស្ថិតនៅ ។

៤-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៨៤ (ការចាប់ផ្តើមអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុ) ពីមាត្រា ៣៨៥ (ការវិបល្លាសចលនវត្ថុដែលកាន់កាប់ដោយកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត) ដល់មាត្រា ៣៩២ (ការហាមឃាត់មិនឱ្យវិបល្លាសក្នុងករណីដែលបានប្រមាណឃើញថា គ្មានចំនួនសេសសល់) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ ។

មាត្រា ៥៦៦._ ការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង សិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត

១-ការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤០២ (អត្ថន័យនៃការអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង តុលាការអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ ត្រូវធ្វើតាមរបៀបដែលតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ ចេញដីកាសម្រេចដែលហាមឃាត់មិនឱ្យកូនបំណុលទី ៣ សងទៅកូនបំណុល ។

២-ចំពោះការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្នដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចវិបល្លាសបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវមានសមត្ថ-

កិច្ចជាតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ ។

៣-ក្នុងករណីដែលការវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវបានអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើ បំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ បើក្នុងបំណុលទី៣បានធ្វើប្រាក់ដែលស្មើ នឹងចំនួនប្រាក់នៃសិទ្ធិលើបំណុលនៅតុលាការ ត្រូវចាត់ទុកថា ក្នុងបំណុលបានធ្វើប្រាក់ដែល ស្មើនឹងចំនួនប្រាក់ដែលត្រូវបានកំណត់តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៤៧ (ប្រាក់រំដោះពីការវិបល្លាស ជាបណ្តោះអាសន្ន) នៃក្រមនេះ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះភាគ ដែលលើសពីចំនួនប្រាក់នោះ ។

៤-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះ ការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត ។

៥-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ទី ៣ ទី ៦ ទី៧ ទី ៨ ទី ១០ និង កថាខណ្ឌទី ១១ នៃមាត្រា ៤០៣ (ដីកាសម្រេចវិបល្លាស) បញ្ញត្តិពីមាត្រា ៤០៤ (ទំហំនៃការវិបល្លាស) ដល់មាត្រា ៤០៨ (ការជូនដំណឹងអំពីការដកពាក្យសុំ ជាអាទិ៍) មាត្រា ៤១១ (ការធ្វើប្រាក់ទុកដោយក្នុង បំណុលទី ៣) និងមាត្រា ៤១៦ (ការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេង ទៀត) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះ- អាសន្នចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ និង សិទ្ធិ លើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៥៦៧.- ការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

១-ការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ដែលបានកំណត់នៅក្នុង កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤១៧ (កម្មវត្ថុ និង វិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះអចលនវត្ថុ) នៃក្រមនេះ ត្រូវធ្វើតាមរបៀបចុះបញ្ជីអំពីការវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន ។

២-ចំពោះការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេច វិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវមានសមត្ថកិច្ចជាតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ ។

៣-ក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្ទុកផ្គត់ផ្គង់ឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជីអំពីការវិបល្លាសជា បណ្តោះអាសន្ន ។

៤-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤២០ (ការផ្ទុកផ្គត់ផ្គង់ចុះបញ្ជីអំពីការវិបល្លាស

ជាអាទិ៍) វាក្យខណ្ឌទី ១ កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៤២១ (អានុភាពនៃការរឹបអូស) កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤២៤ (ដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមត្រួតពិនិត្យ) មាត្រា ៤២៥ (ដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមត្រួតពិនិត្យ នៃការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ និង ការអនុវត្តចំពោះអចលនវត្ថុ) មាត្រា ៤២៧ (ការលុបចោលនីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំដោយសារការបាត់បង់ ជាអាទិ៍ នៃអចលនវត្ថុ) និង មាត្រា ៤២៨ (ការផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ។

មាត្រា ៥៦៨._ ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះនាវា

១-ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះនាវា ត្រូវធ្វើតាមរបៀបចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ តាមរបៀបដែលបង្គាប់ឱ្យអាជ្ញាសាលាដកហូតលិខិតបញ្ជាក់សញ្ញាតិនាវា ជាអាទិ៍ ហើយផ្តល់លិខិតនោះទៅ តុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ ។ របៀបទាំងនេះ អាចអនុវត្តរួមគ្នាបាន ។

២-ចំពោះការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នតាមរបៀបចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវមានសមត្ថកិច្ចជាតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ រីឯការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នតាមរបៀបដែលបង្គាប់ឱ្យដកហូតលិខិតបញ្ជាក់សញ្ញាតិនាវា ជាអាទិ៍ សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទឹកនៃដែនដែលនាវានោះស្ថិតនៅ ត្រូវមានសមត្ថកិច្ចជាតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ ។

៣-ក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ។

៤-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និង ទី ៣ នៃមាត្រា ៤៥៥ (ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវា និង របៀបអនុវត្ត) មាត្រា ៤៦៥ (ការលុបចោលនីតិវិធីលក់ដោយបង្ខំ ដោយការវិនាសបាត់បង់នាវា ជាអាទិ៍) និង មាត្រា ៤៦៦ (ការផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស) ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នតាមរបៀបចុះបញ្ជី ហើយបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៤៥៥ (ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវា និង របៀបអនុវត្ត) កថាខណ្ឌទី ៧ នៃមាត្រា ៤៥៧ (ដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើម ជាអាទិ៍) មាត្រា ៤៦០ (ការជ្រើសតាំងអ្នកថែរក្សាគ្រប់គ្រង ជាអាទិ៍) និង

មាត្រា ៤៦២ (ការអនុញ្ញាតឱ្យនាវាធ្វើដំណើរ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន តាមរបៀបដែលបង្គាប់ឱ្យដកហូតលិខិតបញ្ជាក់សញ្ញាតិនាវា ជាអាទិ៍ ។

មាត្រា ៥៦៩._ ការលុបចោលការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយធ្វើប្រាក់រំដោះពីការវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន

១-បើកូនបំណុលបានធ្វើប្រាក់ស្មើនឹងចំនួនប្រាក់ដែលបានកំណត់តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៤៧ (ប្រាក់រំដោះពីការវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន) នៃក្រមនេះ នៅតុលាការ តុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ ឬ សាលាដំបូងដែលអាជ្ញាសាលាស្ថិតនៅ ត្រូវលុបចោលនូវការអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន ។

២-ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៤៥ (បណ្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចលុបចោល ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ដែលត្រូវយកអនុវត្តដូចគ្នា នៅក្នុងមាត្រា ៥៦៤ (ការអនុវត្តដូចគ្នា តាមបញ្ញត្តិនៃគន្ថីទី ៦) ក៏ដោយ ក៏ដីកាសម្រេចដែលធ្វើឡើង តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មានអានុភាពភ្លាមៗដែរ ។

មាត្រា ៥៧០._ ការអនុវត្តចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន

ការអនុវត្តចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវអនុវត្តតាមវិធីដូចគ្នានឹងវិធីអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំ ។

មាត្រា ៥៧១._ អានុភាពនៃការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់

១-បើដីកាសម្រេចដែលហាមឃាត់មិនឱ្យកូនបំណុលផ្ទេរការកាប់កាប់វត្ថុ និង បង្គាប់ឱ្យកូនបំណុលប្រគល់វត្ថុទៅអាជ្ញាសាលា ដោយដកហូតការកាន់កាប់នោះ ហើយបង្គាប់ឱ្យអាជ្ញាសាលាថែរក្សាគ្រប់គ្រងវត្ថុនោះ ដើម្បីរក្សាការពារសិទ្ធិទាមទារឱ្យប្រគល់វត្ថុនោះ ត្រូវបានចេញ អាជ្ញាសាលាត្រូវប្រកាសជាសាធារណៈថា កូនបំណុលត្រូវបានហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាប់កាប់វត្ថុនោះ ហើយអាជ្ញាសាលាថែរក្សាគ្រប់គ្រងវត្ថុនោះ ដោយបិទលិខិតប្រកាសជាសាធារណៈ តាមរបៀបដែលពុំងាយបកចេញ ឬ តាមរបៀបសមរម្យផ្សេងទៀត ។

២-បើការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបានអនុវត្ត ម្ចាស់បំណុលអាចធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំឱ្យប្រគល់វត្ថុបាន ដោយផ្អែកលើលិខិតអនុវត្តនៃអង្គសេចក្តី ។ ប៉ុន្តែ ម្ចាស់បំណុលអាចអនុវត្តបានតែចំពោះជនដែលកាន់កាប់វត្ថុនោះ ដោយដឹងថា ការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននោះត្រូវបានធ្វើហើយ ។

៣-ជនដែលកាន់កាប់វត្ថុដែលពាក់ព័ន្ធក្រោយពេលការអនុវត្តចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបានសន្មតថា កាន់កាប់វត្ថុនោះ ដោយដឹងថា ការអនុវត្តចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននោះ ត្រូវបានធ្វើហើយ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

ក្រសួងយុត្តិធម៌

លេខ: ២១.៤...ប្រក.ជនស

ប្រកាសអន្តរក្រសួង
ស្តីពី

នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងរក្សាការពារ និងការរឹបអូស
ចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

រៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៤ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងយុត្តិធម៌
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦៩៩/០៩ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៩ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៧១៤/០១៥ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំអង្គការតុលាការ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៨០១/១៤ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០១ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ភូមិបាល
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៧/០៣០ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើក្រមរដ្ឋប្បវេណី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥១១/០០៧ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ២៤០ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌

(Signature)

- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៦២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៤៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០២ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការកសាងប្លង់សុរិយោដីនិងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៤៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០២ ស្តីពីការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ១២៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងនិងការប្រើប្រាស់អគារសហកម្មសិទ្ធិ
- បានឃើញប្រកាសអនុក្រសួងលេខ ៥៩ ប្រក.ជនស/១១ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី
- បានឃើញប្រកាសអនុក្រសួងលេខ ៣០ កយ.ជនស.ប្រក/១៣ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីអំពីសិទ្ធិប្រកួតប្រជែងទាក់ទងនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណី
- តាមការចាំបាច់ក្នុងការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

សម្រេច

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

ប្រការ ១._ គោលបំណង

ប្រកាសនេះ មានគោលបំណងធានានូវប្រសិទ្ធភាពនៃការចុះបញ្ជី ទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងរក្សាការពារ និងការរឹបអូសចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី ឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និងបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត ។

ប្រការ ២._ គោលដៅ

ប្រកាសនេះ មានគោលដៅបញ្ញត្តិអំពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីតាមរយៈលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជីរបស់តុលាការដែលបានផ្ញើមកស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជី ចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី ។

ប្រការ ៣._ វិសាលភាព

ប្រកាសនេះ មានវិសាលភាពអនុវត្តលើការចុះបញ្ជីទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងរក្សាការពារ និងការរឹបអូសចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី ដូចខាងក្រោម ៖

- ក. ដីដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី។
- ខ. ចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី។

ប្រការ ៤._ និយមន័យ

វាក្យស័ព្ទបច្ចេកទេសសំខាន់ៗដែលប្រើក្នុងប្រកាសនេះ មានន័យដូចតទៅ ៖

១. អចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី គឺសំដៅលើដី និងចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី ។

២. ដីដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី គឺសំដៅលើដីដែលមិនទាន់បានចុះក្នុងសៀវភៅចុះបញ្ជី ហើយដែល តុលាការបានសន្មតថាកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ឬកូនបំណុលជាមូលដ្ឋាន ឬកោតិនីនោះ ដោយផ្អែកតាម មាត្រា ៤១៧ កថាខណ្ឌទី ៣ និងមាត្រា ៥៤១ កថាខណ្ឌទី ៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

៣. ចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី គឺសំដៅលើចំណែកឯកជននៃអគារ សហកម្មសិទ្ធិដែលមិនទាន់បានចុះក្នុងសៀវភៅគោលបញ្ជីចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិ ដែលតុលាការ បានសន្មតថាកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ឬកូនបំណុលជាមូលដ្ឋាន ឬជាម្ចាស់សិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍នៃចំណែកឯក ជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិនោះ ដោយផ្អែកតាមមាត្រា ៤១៧ កថាខណ្ឌទី៣ និងមាត្រា៥៤១ កថាខណ្ឌ ទី៣ នៃក្រម នីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

៤. នីតិវិធីចុះបញ្ជីដីលើកដំបូង គឺសំដៅលើនីតិវិធីចុះបញ្ជីដីដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជីទៅក្នុងសៀវភៅចុះ បញ្ជី ។

៥. នីតិវិធីចុះបញ្ជីចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិលើកដំបូង គឺសំដៅលើនីតិវិធីចុះបញ្ជីចំណែកឯក ជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជីទៅក្នុងសៀវភៅចុះបញ្ជី។

៦. លិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី គឺសំដៅលើលិខិតរបស់តុលាការដែលបានផ្ញើមករដ្ឋបាលសុរិយោដី ដើម្បី ស្នើសុំធ្វើនីតិវិធីចុះបញ្ជី។

ជំពូកទី ២

យន្តការ និងនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជី

ប្រការ ៥._ ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច

១. ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចទទួលលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី គឺរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត ឬរដ្ឋបាល សុរិយោដីថ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ដែលអចលនវត្ថុតាំងនៅ ។

នៅពេលរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត ឬរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ បានទទួល លិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី ត្រូវចុះលេខនៃការទទួលលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជីក្នុងសៀវភៅទទួលពាក្យសុំចុះបញ្ជី អំពីសិទ្ធិប្រក្សក្សលើអចលនវត្ថុ ដែលបានបង្កើតឡើងដាច់ដោយឡែកពីសៀវភៅទទួលពាក្យសុំផ្សេងទៀត តាម ប្រការ ៥ នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៣០ កយ.ជនស.ប្រក/១៣ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីនីតិវិធី នៃការចុះបញ្ជីអំពីសិទ្ធិប្រក្សក្សទាក់ទងនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

ប្រសិនបើរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ បានទទួលលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី រដ្ឋបាល សុរិយោដីថ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌនោះ ត្រូវធ្វើច្បាប់ដើមនៃលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជីនោះ និងឯកសារពាក់ព័ន្ធ ផ្សេងទៀត ទៅកាន់រដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត ដែលអចលនវត្ថុតាំងនៅដោយគ្មានការយឺតយ៉ាវ ។

នៅពេលរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត បានទទួលលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី រដ្ឋបាលសុរិយោដី ថ្នាក់រាជធានី ខេត្តនោះ ត្រូវធ្វើច្បាប់ដើមនៃលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជីនោះ និងឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត រួមទាំង លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យចាប់ផ្តើមនីតិវិធីចុះបញ្ជីលើកដំបូង ទៅកាន់រដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ដែល អចលនវត្ថុតាំងនៅដើម្បីអនុវត្តនីតិវិធីចុះបញ្ជីដោយគ្មានការយឺតយ៉ាវ ។

២. ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជី គឺរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត ។

៣. ចំពោះលំដាប់នៃការចុះបញ្ជី ត្រូវអនុលោមតាមប្រការ ៧ នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៣០ កយ.ជនស. ប្រក/១៣ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីអំពីសិទ្ធិប្រក្សក្សទាក់ទងនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

ប្រការ ៦._ លិខិតផ្អាកផ្គត់ផ្គង់ឱ្យចុះបញ្ជី

នៅពេលចេញដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមលក់ដោយបង្ខំ ឬដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬដីកាចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលហាមឃាត់ការចាត់ចែងចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី ក្រឡាបញ្ជីត្រូវធ្វើលិខិតផ្អាកផ្គត់ផ្គង់ឱ្យចុះបញ្ជីទៅស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចឱ្យចាប់ផ្តើមនីតិវិធីចុះបញ្ជីដីលើកដំបូង និង/ឬចុះបញ្ជីចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិលើកដំបូង និងចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស ឬរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលហាមឃាត់ការចាត់ចែងតាមទម្រង់និងខ្លឹមសារដូចខាងក្រោម ៖

- ក. កម្មវត្ថុ៖ ១. ចាប់ផ្តើមនីតិវិធីចុះបញ្ជីដីលើកដំបូងនិង/ឬចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិលើកដំបូង ។
២. សរសេរអំពីខ្លឹមសារនៃការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលហាមឃាត់ការចាត់ចែង ឬការរឹបអូស ។
 - ខ. អត្តសញ្ញាណនៃអចលនវត្ថុ៖ ទីតាំងដី ទំហំដី លេខក្បាលដីនៃទីតាំងអគារសហកម្មសិទ្ធិ ឈ្មោះអគារសហកម្មសិទ្ធិ និងលេខប័ណ្ណ ។
 - គ. កម្មសិទ្ធិករ ឬភោគីនៃដីដែលត្រូវបានសន្មត : ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋាន ។ ចំពោះអគារសហកម្មសិទ្ធិ ត្រូវសរសេរឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់បុគ្គលដែលត្រូវបានសន្មតជាកម្មសិទ្ធិករ ឬអ្នកជួលអចិន្ត្រៃយ៍ ។
 - ឃ. គោលបំណងនៃការចុះបញ្ជី : ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលហាមឃាត់ការចាត់ចែង ឬការរឹបអូសកម្មសិទ្ធិ សិទ្ធិភោគៈ ឬសិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍ (ចំពោះតែចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិ) ។
 - ង. មូលហេតុ : ដីកាសម្រេចឱ្យរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដីកាសម្រេចអំពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលហាមឃាត់ការចាត់ចែង ឬដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមលក់ដោយបង្ខំលេខ....ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។
 - ច. - ចំពោះការរក្សាការពារ សរសេរឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់ម្ចាស់បំណុល
- ចំពោះការរឹបអូស សរសេរឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត
 - ឆ. - ចំពោះការរក្សាការពារ សរសេរឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់កូនបំណុល
- ចំពោះការរឹបអូស សរសេរឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត
- ឯកសារភ្ជាប់ មានដូចខាងក្រោម ៖
- ចំពោះការរក្សាការពារ :
 - ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន
 - ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលហាមឃាត់ការចាត់ចែង
 - ឯកសារនៃសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីកម្មសិទ្ធិ ជាអាទិ៍ របស់កូនបំណុលនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា៥៤១ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។
 - ចំពោះការរឹបអូស :
 - ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមលក់ដោយបង្ខំ
 - ឯកសារបញ្ជាក់អំពីកម្មសិទ្ធិ ជាអាទិ៍ របស់កូនបំណុលនៃការរឹបអូសអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤១៧ កថាខណ្ឌទី ៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

ប្រការ ៧._ ការចាប់ផ្តើមនីតិវិធីចុះបញ្ជីលើកដំបូង

១. នៅពេលដែលបានទទួលលិខិតផ្អាកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន ឬដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលហាមឃាត់ការចាត់ចែង ឬដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមលក់ដោយបង្ខំចំពោះដីដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី និងទទួលបានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យចាប់ផ្តើមធ្វើនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីលើកដំបូង រដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ត្រូវចាប់ផ្តើមនីតិវិធីចុះបញ្ជីដោយគ្មានការយឺតយ៉ាវ ដោយអនុវត្តតាមបទដ្ឋានគតិយុត្តទាក់ទងនឹងនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីលើកដំបូងដែលនៅជាធរមាន ។

២. នៅពេលដែលបានទទួលលិខិតផ្អាកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះជាបណ្តោះអាសន្ន ឬដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលហាមឃាត់ការចាត់ចែង ឬដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមលក់ដោយបង្ខំចំពោះចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី និងទទួលបានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យចាប់ផ្តើមធ្វើនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិលើកដំបូង រដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ត្រូវចាប់ផ្តើមនីតិវិធីចុះបញ្ជីដោយគ្មានការយឺតយ៉ាវ ដោយអនុវត្តតាមបទដ្ឋានគតិយុត្តទាក់ទងនឹងនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិលើកដំបូងដែលនៅជាធរមាន ។

៣. នៅពេលធ្វើការចុះបញ្ជីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ បញ្ញត្តិនៃប្រការ ៨០ និងប្រការ ៨១ នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៣០ កយ.ជនស.ប្រក/១៣ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីអំពីសិទ្ធិប្រក្សក្សទាក់ទងនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ។

ប្រការ ៨._ ការចុះបញ្ជីអំពីការចាត់ចែងរក្សាការពារនិងការរឹបអូសតាមលិខិតផ្អាកផ្អាក

១. នៅពេលដែលការចុះបញ្ជី ឬចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិដោយអនុវត្តតាមនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៧ នៃប្រកាសនេះ ត្រូវបានបញ្ចប់ រដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត ដែលអចលនវត្ថុតាំងនៅត្រូវសរសេរនៅក្នុងខ្ទង់ត្រង់ “បន្ទុកលើអចលនវត្ថុ” អំពីការចុះបញ្ជីនោះ យោងតាមលិខិតផ្អាកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី និងតាមប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៥៩ ប្រក.ជ.ន.ស/១១ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដោយគ្មានការយឺតយ៉ាវ ។

២. នៅពេលធ្វើការចុះបញ្ជីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃប្រការនេះ បញ្ញត្តិនៃប្រការ៨៣ នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៣០ កយ.ជនស.ប្រក/១៣ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីអំពីសិទ្ធិប្រក្សក្សទាក់ទងនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណីត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ។

ប្រការ ៩._ កាតព្វកិច្ចរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តជាលើកដំបូង

ម្ចាស់បំណុល ឬម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដែលមានក្នុងលិខិតផ្អាកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី មានកាតព្វកិច្ចបង់ជាមុននូវការចំណាយក្នុងការចុះបញ្ជីដីលើកដំបូង និងការចុះបញ្ជីចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិលើកដំបូង ដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៧ នៃប្រកាសនេះ ផ្អែកតាមមាត្រា ៣៧៤ និងមាត្រា ៥៣៧ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

ប្រការ ១០._ ការលើកចោលលិខិតផ្អាកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី

រដ្ឋបាលសុរិយោដីដែលបានចាប់ផ្តើមនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងប្រការ៧ នៃប្រកាសនេះ អាចលើកចោលលិខិតផ្អាកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជីបាន ចំពោះករណីដូចខាងក្រោមនេះ ៖

១. ក្នុងករណីដែលរកឃើញច្បាស់ថា កូនបំណុល ឬកូនបំណុលនៃការអនុវត្តមិនមែនជាកម្មសិទ្ធិករ ឬភាគីនៃដីដែលជាម្ចាស់នៃការចុះបញ្ជីនៅពេលកំពុងដំណើរការនីតិវិធីចុះបញ្ជីលើកដំបូង ដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៧ នៃប្រកាសនេះ ដោយផ្អែកតាមបទដ្ឋានគតិយុត្តទាក់ទងនឹងការចុះបញ្ជីដីលើកដំបូងដែលនៅជាធរមាន ។

២. ក្នុងករណីដែលរកឃើញច្បាស់ថា កូនបំណុល ឬកូនបំណុលនៃការអនុវត្តមិនមែនជាកម្មសិទ្ធិករ ឬអ្នកជួលអចិន្ត្រៃយ៍នៃចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិដែលជាកម្មវត្ថុនៃការចុះបញ្ជី នៅពេលកំពុងដំណើរការនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងប្រការ៧ នៃប្រកាសនេះ ដោយផ្អែកតាមបទដ្ឋានគតិយុត្តទាក់ទងនឹងការចុះបញ្ជីចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិដែលនៅជាធរមាន ។

៣. ក្នុងករណីដែលតុលាការអនុវត្តពុំបានផ្តល់ឯកសារភ្ជាប់ ដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៦ នៃប្រកាសនេះ មកជាមួយនឹងលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី ។

៤. ក្នុងករណីដែលពុំបានផ្តល់ឯកសារចាំបាច់សម្រាប់នីតិវិធីចុះបញ្ជី ដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៧ នៃប្រកាសនេះ ក្នុងអំឡុងពេលសមរម្យដែលកំណត់ដោយមន្ត្រីចុះបញ្ជី ។

៥. ក្នុងករណីដែលតុលាការអនុវត្តពុំបានផ្តល់ទៅឱ្យរដ្ឋបាលសុរិយោដីនូវសោហ៊ុយសេវាផ្សេងៗទាក់ទងនឹងការចុះបញ្ជីដីលើកដំបូង ឬការចុះបញ្ជីចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិលើកដំបូង ដែលម្ចាស់បំណុល ឬម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តបានបង់តាមប្រការ ៩ នៃប្រកាសនេះរួចហើយ ។

៦. ក្នុងករណីដែលលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជីត្រូវបានដាក់ខុសសមត្ថកិច្ច ។

៧. ករណីចំណុចដែលមាននៅក្នុងលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជីផ្ទុយនឹងប្រកាសនេះ ។

ក្នុងករណីមានការលើកចោលលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជីដោយផ្អែកតាមប្រការនេះ រដ្ឋបាលសុរិយោដីត្រូវធ្វើលិខិតលើកចោលជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដោយបញ្ជាក់អំពីមូលហេតុនៃការលើកចោល ហើយត្រូវផ្ញើលិខិតលើកចោលនេះ និងលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី រួមទាំងឯកសារភ្ជាប់ទៅតុលាការដែលបានចេញលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជីនោះ ។

ប្រការ ១១._ នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីលើកដំបូង ក្រោយពីការលើកចោល

១. ទោះបីជាមានការលើកចោលនូវលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជី ដោយផ្អែកតាមប្រការ ១០ កថាខណ្ឌទី ១ ចំណុចទី ១ និងចំណុចទី២ ក៏ដោយ ក៏ការលើកចោលនេះពុំរារាំងដល់ការអនុវត្តនីតិវិធីចុះបញ្ជីលើកដំបូងចំពោះដីឬចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិតាមការស្នើសុំពីបុគ្គលដែលត្រូវជាកម្មសិទ្ធិករឬភោគីនៃដីពិតប្រាកដ ឬកម្មសិទ្ធិករឬអ្នកជួលអចិន្ត្រៃយ៍ចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិពិតប្រាកដឡើយ។

២. ម្ចាស់សិទ្ធិពិតប្រាកដដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើ ជាអ្នកទទួលបន្ទុកលើសោហ៊ុយសម្រាប់ការចុះបញ្ជីលើកដំបូងចំពោះដី ឬចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិនោះ។

ក្នុងករណីដែលម្ចាស់សិទ្ធិពិតប្រាកដនោះ មិនបានបង់សោហ៊ុយនោះទេ មន្ត្រីចុះបញ្ជីមានសិទ្ធិផ្អាកនីតិវិធីចុះបញ្ជីលើកដំបូងចំពោះដី ឬចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិនោះបាន ។

**ជំពូកទី៣
អន្តរបញ្ញត្តិ**

ប្រការ ១២._ អន្តរបញ្ញត្តិ

ប្រកាសនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះនីតិវិធីចុះបញ្ជីតាមរយៈលិខិតផ្ទុកផ្អាកឱ្យចុះបញ្ជីអំពីការចាត់ចែងរក្សាការពារ និងការរឹបអូសចំពោះអចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជីដែលត្រូវបានធ្វើមករដ្ឋបាលសុរិយោដីមានសមត្ថកិច្ចមុនការអនុវត្តប្រកាសអន្តរក្រសួងនេះ។ ប៉ុន្តែបញ្ញត្តិនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយចំពោះករណីដែលនីតិវិធីចុះបញ្ជីទាំងនោះត្រូវបានអនុវត្តរួចហើយ ។

ជំពូកទី៤
អវសានប្បញ្ញត្តិ

ប្រការ ១៣._ កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

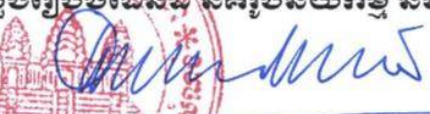
ប្រកាសនេះ ត្រូវអនុវត្តចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។

ប្រការ ១៤._ និរាករណ៍នៃបទប្បញ្ញត្តិដែលផ្ទុយ

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលមានអានុភាពពេលប្រកាសនេះត្រូវបានអនុវត្ត ហើយផ្ទុយនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃប្រកាសនេះ ត្រូវបានទុកជាគ្មានអានុភាពត្រឹមទំហំដែលផ្ទុយនឹងប្រកាសនេះ ចាប់ពីថ្ងៃដែលប្រកាសនេះត្រូវបានអនុវត្ត ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៤

រដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

ស៊ីម ណេត

រដ្ឋមន្ត្រី
ក្រសួងយុត្តិធម៌

ច័ន្ទ ច័ន្ទឡាន

បង្គោលដុះ:

- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- “ដើម្បីជូនជ្រាប”
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- តុលាការគ្រប់ជាន់ថ្នាក់
- មហាអយ្យការអមតុលាការកំពូល
- មហាអយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានី
- អយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត
- សាលារាជធានី ខេត្ត
- មន្ទីរជនសស “ដើម្បីមុខការ”
- ឯកសារ កាលប្បវត្តិ